

AFDELING KNIP & PLAK

(met groot gemak).

VIETNAM

Dossier III

Map 3

*Vietnam, Laos, Cambodja,
Thailand, Birma en Maleisië*

10 april 1968-14 augustus 1968

www.MinisterieVanPropaganda.org

DE TWEE OORLOGEN IN VIETNAM

1000277
ROEST A. B. van

Twee oorlogen worden in Vietnam gevoerd. De eerste is de oorlog van de Amerikanen. De tweede die van de Vietnamezen.

De verschillen tussen die twee oorlogen kunnen duidelijk gemaakt worden aan de hand van de motieven, van de tactiek van beide partijen, maar ook door te laten zien welke gevolgen de oorlog heeft voor de beide volkeren.

DE SMERIGE OORLOG

Senator Kennedy, een man die niet gauw beschuldigd zal worden van sympathie voor communisme, heeft onlangs klare taal gesproken: in de VS worden broodnodige sociale hervormingen uitgesteld vanwege de oorlog; de verdeeldheid van het volk neemt toe; de oorlog heeft een negatieve invloed op de moraal, speciaal van de jeugd. Kortom, niet alleen ter plaatse (waar van vriendelijke, domme, onschuldige boys met baby-gezichten in luttele weken cynische, racistische moordenaars en beulen gemaakt worden) maar ook thuis heeft de oorlog een invloed die niet anders dan negatief genoemd kan worden.

Natuurlijk weten de Amerikaanse leiders donders goed waarom ze vechten, of liever gezegd "laten vechten", in Vietnam. Maar een imperialistische oorlog wordt nu eenmaal altijd "verkoch" met andere dan de echte argumenten. Ook aan het eigen volk, het eigen kanonnenvlees. De verkoopargumenten liggen soms in het vlak van kapitalistische, politieke mythologie, dan weer wordt gespeculeerd op gevoelsargumenten. Bij de eerste soort horen kreten als "Verdediging van de democratie" thuis, bij de tweede zinspelingen op de strijd tegen het nazi-Duitsland en op de Amerikaanse burgeroorlog. (Johnson die het lef heeft zich met Lincoln te vergelijken).

In beide gevallen gaat het om redeneringen die niet te maken hebben met de persoonlijke ervaringswereld van de boy die een heldhaftige dood moet gaan sterven. Het zijn voor hem abstracte begrippen. Hij gelooft er in, zo lang de oorlog zelf ook een abstract iets voor hem is. Als die oorlog echter een realiteit voor hem wordt, ontstaat er een kortsluiting tussen de praktijk, tussen de opdracht die hij moet volbrengen, en de motieven voor die opdracht. Het is hem onmogelijk een verband te leggen tussen beide.

Daarom is de Amerikaan die vecht in Vietnam niet gewapend tegen de verpestende, verdierlijkende invloed die elke oorlog kan hebben. Omdat hij niet bewust gemotiveerd is, komen vanzelf zijn laagste instincten naar boven: moordwielust, racisme, sadisme, zaken waarvoor de Amerikaanse cultuur overigens al een aardige voedingsbodem had geschapen.

DE BEVRIDINGSOORLOG

De oorlog die door de Vietnamezen, zowel in Noord als in Zuid Vietnam, gevoerd wordt is in veel opzichten het omgekeerde van de oorlog van de Amerikanen. De band tussen politieke, ideologische motieven en de strijd zelf, wordt bij de Vietnamezen alleen maar sterker, naarmate ze concreter bij de strijd betrokken raken.

De oorlog is voor de Vietnamezen een bevrijdingsoorlog. Dat betekent niet alleen, op het abstract-politieke vlak, dat ze hun land willen bevrijden van een kliek verkochte leiders en een imperialistisch invasieleger. Het betekent ook dat deze oorlog voor iedere Vietnamees individueel

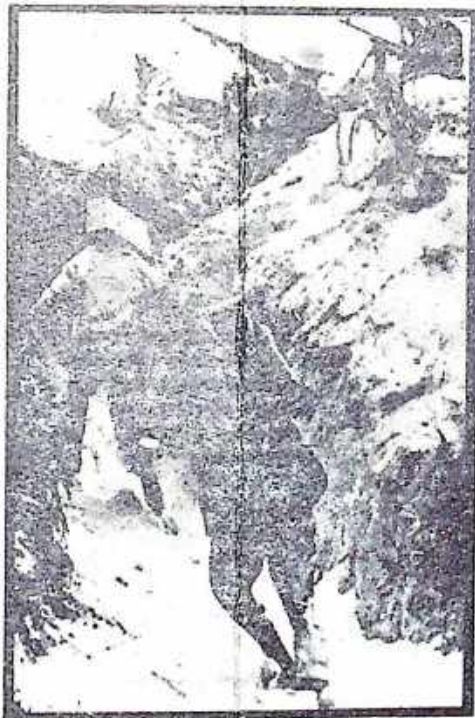
de enige mogelijkheid is zich op een reële manier te bevrijden. De Vietnamees die de wapens opneemt of op andere wijze aan de strijd deelneemt, neemt zijn lot in eigen handen, hij vindt de nationale eenheid en zijn plaats daarin terug. Zodoende wordt de oorlog, i. h. a. een negatief verschijnsel, door de Vietnamezen omgezet in een positieve zaak, een noodzakelijke stap op de weg van emancipatie van een heel volk.

Uit de volgende citaten zal hopelijk blijken hoe de Vietnamezen kans zien van een onvoorstelbaar afschuwelijke situatie, die hen door de Amerikanen is opgedrongen, gebruik te maken om positieve zaken als bewustwording van een heel volk, diepgaande democratisering etc. te ontwikkelen.

De citaten zijn van Marceline Loridan, die Joris Ivens vergezelde toen deze in Vietnam filmde. Ze zijn gepubliceerd in La Nouvelle Critique van februari 1968.

VOLKSOORLOG

"Volksoorlog, dat is in de eerste plaats de politieke mobilisatie van het volk. (...) Maar de politieke mobilisatie is niet iets dat eens en voor al bereikt is; de politieke bewustwording moet steeds verdiept worden. Het werk van politieke uitleg, van overtuiging etc. moet systematisch verbonden worden met de ontwikkeling van de oorlog zelf en met de dagelijkse behoeften van het volk. Een voorbeeld: de bouw van schuilkeiders. Om

de bouw en het gebruik van schuilkeiders algemeen als noodzaak aanvaard te krijgen, is een intens propaganda-werk nodig geweest. De mensen moesten overtuigd worden van de noodzaak van schuilplaatsen, van de noodzakelijke spreiding er van. Dat is al lang bereikt. Nu heeft men in de provincie waar ik was een nieuwe politieke campagne gelanceerd, in verband met de ontwikkeling van de oorlog. Deze campagne heeft als leus: "Verander de schuilkeiders in gevechtsposten". Dat betekent dat de schuilkeiders geen gaten zijn waarin je weg kruipt maar plaatsen waar het leven doorgaat, d. w. z. waar de strijd doorgaat; in de schuilkeiders wordt gewerkt, er worden politieke vergaderingen gehouden, men verbergt er levensmiddelen en wapens etc. Daarnaast zijn de schuilplaatsen ook ontworpen als loopgraven en versterk-

te stellingen, met het oog op een Amerikaanse invasie!

De tweede belangrijke karakteristiek van de oorlog is, dat ze langdurig is. De Vietnamezen zijn begonnen met de politieke voorbereiding van de oorlog, de Amerikanen begonnen met een militaire overmacht. De laatsten wilden snel en hard toeslaan. De eersten bereiden zich voor op een lange strijd.

"Dus, het Vietnamese volk heeft een bepaalde tijd nodig voor de politieke kracht zich omgezet heeft in militaire kracht. Omgekeerd zijn de imperialisten van het begin af politiek vorslagen; vandaar dat ze al hun aandacht op het militaire aspect vestigen. Vandaar ook dat hun inneming van korte duur moet zijn. (...) Zo wordt datgene, dat in het begin hun superioriteit leek uit te maken, hun militaire macht, in werkelijkheid een zwakte.

"Ik zal me beperken tot een paar voorbeelden: eerst de stootbrigades. Ze bestaan uit jonge vrijwilligers, studenten, die uit het hele land komen en die zich met verbindingswegen bezig houden; deze brigades worden overal waar ze gaan vergezeld van leraren. Naast het werk dat ze doen zetten ze op deze manier hun studie voort."

DE TOTALE OORLOG

"Tenslotte zou ik nog een ander karakter van de oorlog willen noemen: het totale karakter van de oorlog. Inderdaad ontwikkelt de volksoorlog zich tegelijkertijd op het politieke en op het militaire vlak. De volksoorlog strekt zich uit over alle gebieden: economie, cultuur, gezondheidszorg, onderwijs etc."

"Het tweede voorbeeld is dat van een oude man die we ontmoet hebben; hij vertelde ons dat zijn zoon gedood was door de Fransen en zijn kleinzoon door de Amerikanen, maar dat hij de strijd voortzette. Ik vroeg hem hoe. "Ik graaf schuilplaatsen" zei hij. Het derde voorbeeld tenslotte is dat van een ondergronds ziekenhuis. Bij de ingang hing een spandoek waarop stond: "Het ziekenhuis is het front, ieder bed is een gevechtspost!"

INITIATIEF

"Door zijn eigen karakteristieken en door het principe dat men op zijn eigen krachten moet vertrouwen, veronderstelt de volksoorlog een enorme ontwikkeling van het initiatief van de massa's; en dat initiatief kan zich alleen manifesteren in een praktische democratie op alle niveaus. (...) Dit eist een grote autonomie van de organismen aan de basis. Deze autonomie (die geenszins in tegenspraak is met een grote coordinatie op de schaal van het hele land, intengedeel) heeft zich tijdens de oorlog aanmerkelijk ontwikkeld. Een voorbeeld: een boer uit mijn dorp heeft een draagbare schuilplaats uitgevonden; dat model werd eerst in het dorp gebruikt, vervolgens in het district en uiteindelijk in heel Vietnam."

"Als de Partij de massa's wil dienen, moet ze naar de massa's luisteren; overal wordt vrij gediscussieerd over alle voorstellen. Want als de kaders niet naar de massa's luisteren, weten ze niets van de rijkdom die men in het volk kan vinden; het volk heeft elke dag met alle problemen te maken, en in het kader van de volksoorlog stelt het zijn inventiviteit,

vervolg op pag. 14

GAAT USA KERNWAPENS GEBRUIKEN

Volgens sommigen is het zeker dat de Amerikanen in Vietnam binnenkort kernwapens zullen gaan gebruiken. Ze zijn tot die mening gekomen omdat de oude gewinningstactiek gebruikt lijkt te worden, namelijk: laten uitlekken dat er een escalatie wordt overwogen; vervolgens wordt er officieel tegengesproken dat Washington zo'n escalatie overweegt, en dat alleen maar...; na enige tijd merkt men dat de officieel ontkende escalatie wel degelijk is uitgevoerd.

Op het ogenblik lekt er uit dat het Pentagon overweegt atoomwapens te gebruiken in Vietnam. Dus, redeneren sommigen, de oude tactiek wordt weer gebezigd. Maar er is een verschil: deze keer is er niets officieel ontkend. Enkele maanden geleden lekte er uit, dat het Pentagon een invasie in Noord-Vietnam overwoog. Een beperkte invasie, alleen langs de 17de breedtegraad, maar toch een regelrechte land-agressie tegen Noord-Vietnam. Deze plannen werden toen officieel tegengesproken. En... het is er tot nu toe niet van gekomen.

WAAROM GOOIT MEN DE BOM?

Laten we eens nagaan welke motieven het Pentagon kan hebben om van atoomwapens gebruik te maken.

(1) Economische motieven: de vernietiging en ontwrichting van het economische achterland van de tegenstander. Dit motief kan in dit geval nauwelijks gelden. Er is bij bombardementen van Noord- en Zuid-Vietnam al de vernietigende kracht van vele atoombommen afgeworpen. Wat is er nog voor doel dat alleen door het afwerpen van atoombommen vernietigd kan worden, en niet door klassieke bombardementen? Een ander economisch motief is, dat de oorlogvoering in Vietnam voor de USA te duur wordt, in geld, in economi-

sche offers, in mankracht. Het is een argument voor vele rechtse figuren in USA (zoals Nixon).

(2) Strategisch motief: het vernietigen van legerconcentraties en bases van de tegenstander. Het Bevrijdingsfront houdt rekening met deze mogelijkheid; het zit de Amerikaanse legers dan ook dicht op de hielen en vermijdt grote concentraties.

Echter: met strategische kernwapens kan zeer scherp gericht worden, kan een gebied dat vernietigd moet worden, scherp worden afgegrensd, en kan een keuze worden gemaakt, wat het lanceren betreft, van mortier tot raket. Bovendien: u weet wat een strategisch doel is? Een strategisch doel is wat het Pentagon aanwijst als strategisch doel. (Begin februari waren woonwijken van Saigon opeens strategische doelen, en het radiostation van Hanoi, en morgen misschien de dijken van de Rode Rivier).

(3) Psychologisch motief: de tegenstander laten merken dat men geen middel schuwt om de overwinning te behalen. Het lijkt me dat dit motief niet opgaat, als de Amerikanen tenminste niet zelf geloven in hun propaganda.

Het Vietnamese volk heeft getoond tot het uiterste te willen gaan en te gaan, voor zijn vrijheid en onafhankelijkheid. De vernietigingskracht van de kernwapens die gebruikt zouden kunnen worden, betekenen geen wezenlijke verandering in wat het Vietnamese volk offert in zijn strijd.

Misschien geldt ook als psychologisch motief, dat Washington het Amerikaanse volk wil toonen dat het geen middel schuwt tegen "het communisme", en om "onze jongens in Vietnam te redden", zoals het heet.

Het klinkt allemaal even cynisch en onmenselijk, maar zo wordt er nu eenmaal gedacht in het Pentagon: cynisch en onmenselijk.

VERKLARINGEN

Enkele hooggeplaatste militairen en politici in de USA hebben er iets over gezegd. Generaal Wheeler (chef van de generale staf) weigerde voor een senaatscommissie om het gebruik van tactische kernwapens uit te sluiten. Senator Joseph Clark kwam ongerust terug van een reis naar Saigon: hij had te vaak hoge militairen horen spreken over de noodzaak om kernwapens te gebruiken, bij voorbeeld 'om te voorkomen dat onze jongens bij Khe-San afgeslacht worden'. Afgevaardigde M. Wayne Hays drong aan op het gebruik van tactische kernwapens ingeval het bij Khe-San slecht voor de Amerikaanse troepen zou aflopen. De Engelse journalist Anthony Howard (Observer) merkte dat hoge militairen in Washington gefrriteerd raakten als er bij hen geïnformeerd werd naar het mogelijk gebruik van kernwapens. Minister Rusk verklaarde: "Het uur der waarheid is aangebroken". En onderwijl verklaarde Johnson zelf: "De Amerikaanse strategie wordt niet veranderd". Maar dit kan betekenen: wij zijn niet van plan de oorlog uit te breiden, of: wij blijven de oorlog uitbreiden zoals we dat tot nu toe hebben gedaan.

GEBRUIK

Het lijkt ons waarschijnlijk dat er op het ogenblik niet werkelijk wordt overwogen om atoomwapens te gaan gebruiken. Eerder lijkt het ons,

dat Washington zijn beproefde politiek van chantage toepast. Tegen de Sovjet-Unie heeft deze politiek immers succes gehad? Waarom dan niet in Vietnam, waar toch uiteindelijk ook "het 'communisme staat tegenover' het 'Vrije Westen'"? Washington kan zich hierin wel eens lelijk vergissen. De Sovjet-Unie is gewicht voor atoomchantage, omdat ze niet zelf een vrijheidsoorlog voerde. Het Vietnamese volk wordt zelf, rechtstreeks, aangevallen; het vecht op leven of dood. Het kan niet zwichten voor de dreiging van atoomwapens. Het kan zich niet veroorloven om laf te zijn. Zou Washington inderdaad overgaan tot het gebruik van atoomwapens in Vietnam, dan zal het de oorlog verloren hebben. Dan zullen overal ter wereld zoveel mensen zich tegen de Amerikaanse politiek gaan keren, zo veel mensen zullen eindelijk de ogen opengaan voor wat daar gebeurt, dat zelfs bevrijdende regeringen zich anti-amerikaans gaan moeten opstellen. De vraag is natuurlijk of wij ervan op de hoogte zullen zijn als Amerika kernwapens gebruikt. Er is kort geleden census ingesteld op berichtgeving van gevechtshandelingen. Als reden werd hier voor opgegeven: dat dergelijke berichten de tegenstander belangrijke gegevens in handen zou spelen. Natuurlijk kan dat de reden niet zijn: het Bevrijdingsfront heeft de beste inlichtingendienst ter wereld, namelijk het Vietnamese volk. En die hoeven de berichten niet uit de krant te halen (als ze die al lezen), ze ervaren het nieuws rechtstreeks.

WAAROM DE DREIGING?

De oorlog in Vietnam is een schandaal. En daarmee is niet alleen bedoeld de verschrikkingen enz., maar vooral dat het een schandaal is dat de anti-imperialistische strijd die op het ogenblik gevoerd wordt, alleen in Vietnam gevoerd wordt. Al breidt de oorlog zich nu uit in Zuid-Oost-Azië. De USA kan met

atoomwapens dreigen omdat de anti-imperialistische oorlog zich afspeelt in één land, het kan daarbij rekenen op

de steun, of minstens de afzijdigheid van Europa, en rekenen op de vreedzame toestand die er in de rest van de wereld heerst.

FILMEN IN VIETNAM

en wapens bij zich; wanneer ze de vijand tegen komen, vallen ze aan om hem uit de weg te ruimen en tegelijkertijd om hun films en apparatuur te beschermen.

De normale dynamo weegt ongeveer 150 kg. Het commentaar wordt gegeven met behulp van een megafoon en de muzikale begeleiding met een gitaar.

Als het een geluidsfilm betreft, moeten we nog een aantal gecompliceerde benodigdheden meenemen, zoals luidspreker versterker etc. Waardoor het vervoer nog moeilijker wordt.

De projectie-equipe, die nu eens in de vlakte opereert, dan weer in de streek die

◀ vervolg van pag. 13 ▶
10 APRIL 1968 RARE THOUGHT
voor het moment bezet wordt door de vijand, ontmoet uiteraard zeer veel moeilijkheden.

Samenvattend moeten we zeggen dat de situatie eist dat er nog veel meer film- en projectie-ploegen gevormd worden, om in staat te zijn alle grote gebeurtenissen te filmen en het volk beter te dienen.

We hebben een lichte, gemakkelijke uitrusting nodig, bijvoorbeeld een handprojectie-apparaat en de lichte, draagbare dynamo, die gemakkelijk te transporteren zijn.

APPARATUUR WAARAAN DE STUDIO "BEVRIJDINGSFILM" BEHOEFTE HEEFT

1e. veel cameraas

Paillard Bollex 16 mm.

of Bell & Howell 16 mm.

2e. apparatuur voor het afdrucken, ontwikkelen, draagbare apparatuur voor geluidsopname, met een minimaal stroomverbruik.

- spiraalvormige ontwikkelingsbakken van 30 of meer dan 30 meter, waarmee iedere opname-ploeg uitgerust moet worden; 50 bakken.

- indien mogelijk een "tireuse de copies de 16 mm. de pris", voor de centrale afdeling van studio "Bevrijdingsfilm"

- apparatuur voor geluidsopname, magnetofoons, licht, draagbaar, gemakkelijk.

3e. projectie-apparatuur, indien mogelijk hand-apparatuur.

De cineasten Zuid Vietnam.

HET FRONT NADERT EUROPA

10 APRIL 1972, Zwolle, TR. B.U.V.N.

Het Thet-offensief is een groot sukses. De Amerikanen hebben alle initiatief verloren, en zijn in de verdediging gedrongen. De half miljoen man die ze er nu hebben zitten, zijn, volgens generaal Wheeler, genoeg om de toestand van nu te handhaven.

Het belangrijkste sukses is natuurlijk, dat het grootste deel van Zuid-Vietnam nu weer bevrijd gebied is. Daar gaat het uiteindelijk toch om. Het Bevrijdingsfront kan nu in grote gebieden sociale hervormingen doorvoeren, zoals het dat ook enkele jaren terug al deed. De verhoudingen in Zuid-Vietnam liggen nu weer ongeveer zoals ze lagen vóór de Amerikanen zich op grote schaal aan de kant van het bewind van Saigon opstelden. Behalve een aantal steden aan de kust, en een aantal bases her en der in het land, waarop de Amerikanen hun half miljoen troepen hebben moeten terugtrekken, is Zuid-Vietnam bevrijd. De Mekong-delta is vorig jaar met veel pers en publiciteit erbij door de Amerikaanse troepen veroverd; nu is ze weer volledig onder beheer van het Bevrijdingsfront.

Het beleg van Khe-San duurt intussen onverminderd voort.

Maar niet alleen in Vietnam speelt het grote offensief zich af. In Laos is het bevrijdingsfront in de aanval gegaan, en beheerst al groten-deels het noorden van het land. In Thailand heeft het bevrijdingsfront grote overwinningen behaald. In Cambodja lijkt een guerillabeweging de grond te komen. Het gewapend verzet tegen de Amerikanen wordt een internationale beweging in het gebied dat wij vroeger op school "Achter-Indië" leerden noemen.

Natuurlijk ontkent Washington dat er sprake is van nationale bevrijdingsfronten. De Amerikanen zien overal de hand in van Hanoi, overal schijnen het Noordvietnamezen te zijn die de Amerikaanse legers bevechten. En tenslotte natuurlijk is Hanoi een soort filiaal van Peking, rekenen deze waarnemers, en een aantal Nederlandse commentatoren bouwen dat na.

De Amerikanen hebben "adviseurs" in al deze landen (behalve Cambodja), in Thailand liggen ongeveer 50.000 Amerikaanse troepen.

Natuurlijk wil de Amerikaanse propaganda het voorstellen alsof er sprake is van "Noordvietnamese agressie", want alleen daarmee kan Washington voor het Amerikaanse volk hun eigen agressie aanvaardbaar maken (wat steeds minder schijnt te gelukken). Maar wat wil Washington? Meent het dat zijn militaire mogelijkheden groot genoeg zijn om bevrijdingsbewegingen in Vietnam, in Laos, in Thailand, in Cambodja en straks in Birma, in Indonesië, in Afrika, in Latijns-Amerika te

onderdrukken?

EUROPA

De "Amerikaanse investeringen in het buitenland" - zoals op de economische pagina's van onze kranten het Amerikaanse imperialisme genoemd wordt - verplaatsen zich van de Derde Wereld naar Europa.

De Derde Wereld wordt als grondstofgebied minder belangrijk, terwijl er daar een geweldig gebrek is aan geschoolde arbeidskrachten. Bovendien zijn de Amerikaanse concerns een beetje huiverig geworden om "hun goeie geld" (en know-how) in politiek onbetrouwbare gebieden te beleggen. Gevolg: de Amerikaanse concerns investeren liever in Europa. Het is zelfs zo dat ze liever investeren in Europa dan in hun eigen land.

In de USA zijn enkele miljoenen werklozen, een bron van onrust. Johnson probeert nu, door beperkende maatregelen, het investeringsbeleid van de grote concerns om te buigen, zodat ze, door in de USA zelf te investeren, het werkloosheidsprobleem zullen oplossen.

Voor Engeland is een uitzondering gemaakt. De reden hiervan is dat Amerikaanse olieconcerns op het punt staan grote investeringen te doen in de oliewinning in de Noordzee. (Zozeer zelfs dat de concerns de oliewinning in de USA zelf hebben beperkt).

Wanneer komt het moment dat wij dat Amerikaanse imperialisme gaan voelen? Nu wordt nog algemeen gezegd; dat de Amerikanen in ons land investeren, verhoogt onze welvaart. Maar er komt een ogenblik dat de winstbelangen van de Amerikanen in strijd komen met de belangen van het land. (B.v. het gemak waarmee Amerikaanse concerns een bedrijf opzetten in b.v. Nederland, en het gemak waarmee ze enkele jaren later het bedrijf weer opheffen als het niet zo rendabel blijkt als ze verwacht hadden, laatste voorbeeld hiervan:

in Zwolle wordt een bedrijf gesloten, dat dochteronderneming was van Fansteel Metallurgical Corporation, te Waukegan

Illinois; 87 man op straat).

Het mag dan zo zijn dat de Amerikaanse investeringen de Welvaart hier verhogen,

maar dan moeten we wel een zeer eng-materiële opvatting erop na houden van "welvaart".

Bovendien is het niet zo dat buitenlandse investeringen welvaart van het land blijvend verhogen. Een concern investeert niet in Nederland omdat het Nederland een warm hart toedraagt, maar omdat het in ons land winstmogelijkheden ziet. En omdat het die winst het land uit kan voeren als het dat wil.

Gaat het investeren in Nederland door, zoals het nu doorgaat - en wordt tengevolge daarvan de uitvoer van winsten groter - dan ontstaat er, zoals dat heet, een tekort op de handelsbalans, met alle gevolgen van dien.

Wij werken, stijging van produktie en produktiviteit, en wij worden maar niet rijker. Want de rijkdom wordt uitgevoerd naar het land van het concern in welks handen het bedrijf is.

Dan zijn we in de positie van de kolonie gekomen. Weliswaar een kolonie met een hoger bestedingsniveau van het volk, dan in de koloniën van de Derde Wereld voorkomt - maar een kolonie, een uitgebuit land.

VIETNAM

Wat heeft dat te maken met Vietnam. Vietnam is het brandpunt van de strijd tegen het Amerikaanse imperialisme, tegen dat imperialisme dat ons bedreigt. Het Vietnamese volk vecht op het ogenblik onze strijd uit, het strijdt ook voor onze belangen. Het Amerikaanse imperialisme zal danig verzwakt zijn als het - in Zuid-Oost-Azië vernietigd wordt. Maar ook: het Amerikaanse imperialisme zal danig verzwakt zijn als het in Europa vernietigd wordt. Wij kunnen vechten in dezelfde oorlog als die waarin het Vietnamese volk strijdt, alleen als wij hier, in Europa, in

vervolg van pag.14

FILMEN IN VIETNAM

10 april 68
ROUË TRIBUNE

Enkele karakteristieken van het cinematografische werk in Zuid Vietnam.

Opname en produktie van films

ORGANISATIE

Omdat we ons moeten aanpassen aan de omstandigheden van een verwoede oorlog, door de aanvallen van de VS die dag en nacht doorgaan, in de hoogvlakte, in de vlakten, in de kuststreek, of in de streken waarom gestreden wordt en waar steeds grote militaire en politieke slagen plaats vinden, moet "Bevrijdingsfilm" verdeeld worden over verschillende kleine permanente bases in iedere zone, zelfs in Saigon, Cholon, Gia Dinh bestaan opname-ploegen.

Door de beperkingen van de uitrusting en het personeel en omdat de strijd zich over een tamelijk groot gebied uitstrekt, omdat de verbindingen tussen de zones vaak moeilijk zijn, is het niet gemakkelijk de filmtechnici ergens te concentreren, waardoor een zeker gebrek aan evenwicht in de opnamen ontstaat. Men kan zich er niet toe beperken hier enkele scènes te filmen, en ergens anders, andere scènes op te geven. Bepaalde feiten van historisch belang zijn dus buiten de lens van de cameraas van "Bevrijdingsfilm" gebleven.

De technici die gevechten opnemen zijn niet alleen moedig, soms moeten ze zelfs het werk van een infanterist doen. Sommi-

Ik zeg: "FILM" en u heeft 30 seconden om te zeggen wat u daarbij denkt: Hollywood, James Bond, rose badkuip, miljoenen-contract, samen naar de bioscoop ja gezellig, cowboys, Elisabeth Taylor, ijs met nootjes, de goede films komen er toch parterre, zijbalkon, nachtvoorstelling, u geniet zo veel méér, striptease, een gezellige film voor het hele gezin.

De film-industrie is een miljoenen-industrie, die dromen fabriceert aan de lopende band. Zg. "kunst"films en documentaires zijn randverschijnselen.

Een franse cineast vroeg aan Zuidvietnamese collegaas, wat ze op dit moment aan materiaal nodig hadden. Als antwoord kreeg hij een brief met een bijlage, die wij hierbij afdrucken. Om u een indruk te geven dat film ook iets anders kan zijn. Een strijd, een emancipatiemiddel. Om u verder te laten zien hoe door de oorlog van het Vietnamese volk, alles, letterlijk alles, van het bouwen van een huis tot het maken van een film, een betekenis krijgt die samenhangt met de strijd van het hele volk, een collectieve betekenis. Voor het maken van een goed stuk film moeten veel moeilijkheden overwonnen worden, moet gewerkt worden met materiaal en onder omstandigheden die een westerse cineast meewarig zouden doen glimlachen. Maar het overwinnen van elke moeilijkheid, bij het maken van een film en bij het herstel van een in puin geschoten huis is een politieke overwinning, een overwinning op het imperialisme.

bijvoorbeeld aan telelensen 150/300/600 mm. Vooral als we de vijand willen filmen, wanneer die met een operatie bezig is, geeft dat veel moeilijkheden.

Op sommige plaatsen heeft de vijand op de heuvels rond zijn basis alles verbrand, waardoor ze de kleur van zwarte as krijgen, die zeer verschillend is van de andere kleuren en hij maakt daarvan gebruik om de afstand van de basis tot de bevrijde gebieden beter vast te stellen. Om de activiteiten van de vijand op zijn bases beter te kunnen filmen, moeten de cameramensen hun lichaam kleuren met zwarte as, zodat ze niet

Op deze basis kunnen titels en maguette gemaakt worden.

Ondanks de primitieve wijze van ontwikkelen en afdrucken, komen er regelmatig films uit. Op het ogenblik kan de studio alleen stomme films maken.

Vanwege de felheid van de oorlog, moet de uitrusting, moeten de apparaten en de onderdelen, licht en gemakkelijk zijn.

Overigens ontwikkelen de werkers van Bevrijdingsfilm, ondanks de moeilijke omstandigheden, steeds nieuwe initiatieven, ze overwinnen de moeilijkheden, ze spannen zich tot het uiterste in om de kwaliteit van hun techniek zeker te stellen.

FILMVOORSTELLINGEN

Studio Bevrijdingsfilm heeft zich zeer ingespannen om filmvoorstellingen voor het volk te organiseren. De projectieploegen zijn zelfs in de omgeving van Saigon geweest en in de strategische dorpen om films te vertonen. De voorstellingen hebben het prestige van het N. B. F. en van Bevrijdingsfilm verhoogd.

De vijand probeert onafgebroken de ploegen te omsingelen. Op sommige plaatsen stuurt hij troepen per helikopter om ze te vangen als hij ze ontdekt heeft.

Maar de ploegen worden beschermd door de bevolking, die hen helpt hun apparatuur op tijd te begraven of te verstoppert.

De bevolking ziet de films van "Bevrijdingsfilm" graag, vooral de mensen in de gebieden die voor het moment bezet zijn. Op vele plaatsen hebben landgenoten tientallen kilometers te voet afgelegd om een voorstelling bij te wonen. Sommige mensen uit de stad proberen steeds ondanks het strenge verbod van de vijand, zo gauw ze daar de gelegenheid toe hebben, naar het bevrijde gebied te gaan om films te zien. Vaak moeten ze een schop meenemen om schuilplaatsen te graven, mangaten, als bescherming tegen de raketten van de vijand. In sommige streken, waar de vijand onophoudelijk aanvalt, worden de vertoningen in grote loopgraven gegeven. Vanwege deze verwoede oorlog moeten de projectie-ploegen te werk gaan met geduld, wilskracht en doorzettingsvermogen. Zelfs met 10 of 20 toeschouwers gaat de voorstelling door. (Natuurlijk zijn de voorstellingen gratis). Ze hebben hun apparatuur, hun dynamoos

en pakken hun wapens om een paar vijanden onschadelijk te maken, voor ze dooraan met filmen.

CAMERAAS

er wordt vooral gebruik gemaakt van 6 mm cameraas met een veerwerk, zoals Paillard Bollex en Bell and Howell. er is een enorm gebrek aan onderdelen,

ontdekt kunnen worden

HET LABORATORIUMWERK

Op het ogenblik heeft iedere basis zijn laboratorium om met de hand te ontwikkelen, met rudimentaire instrumenten van hout en bamboe. De centrale basis van de studio "Bevrijdingsfilm" heeft copieën van films gemaakt, met behulp van een omgebouwd projectie-apparaat.

INDONESIE ONDER DE "NIEUWE ORDE" 3

GENERAALS EN DE PERS

Na de coup verboden de generaals meer dan 30 dagbladen en tijdschriften. Meer dan 300 journalisten werden gearresteerd en in gevangnissen of concentratiekampen geworpen. Een groot aantal journalisten werden vervolgd, of uit de Indonesische Journalisten Vereniging gestoten op verdenking van links te zijn. Alle bladen van vooruitstrevende vakbonden, boeren- en vrouwen-organisaties werden zonder uitzondering verboden, terwijl hun gebouwen door het leger werden bezet en de bezittingen verbeurd verklaard werden.

Afgezien daarvan werden Chinese dagbladen (meer dan tien) verboden en hun uitgevergers gearresteerd of vervolgd. Daarna nam het regiem verscheidene stappen om de gehele pers onder haar controle te krijgen. Veel drukkerijen werden gekonfisqueerd en door de militairen gebruikt om eigen bladen uit te geven.

Minister van Informatie is B. M. Diah, een journalist die er onder andere om bekend staat dat hij tijdens de revolutie met de Nederlanders kollaboreerde. Algemeen secretaris van zijn ministerie is brigadegeneraal Sunarjo. Algemeen directeur voor grafische machines en persbevoorrading is brig. - generaal Harsono. Het nationale nieuwsagentschap ANTARA werd diverse malen "gezuiverd", waarbij ruim 100 van de 400 man personeel van het hoofdkantoor alleen, ontslagen werd en in de meeste gevallen gearresteerd. Het huidige personeel van ANTARA bestaat in hoofdzaak uit de vroegere staf van het Nederlandse bureau ANETA. Veel bladen worden direkt door mili-

tairen uitgegeven, terwijl alle andere volledig afhankelijk zijn van financieel van de generaalsregering. In 1968 wordt de regeringssubsidie aan dagbladen geheel stopgezet. De kranten zullen hun prijzen met 75% moeten verhogen (NRC 30 dec. 1967). Dat betekent: vermindering van de oplagen, opheffing van een aantal bladen, en een geleidelijk informatie-monopolie van het militaire bewind. Eind 1966 waren er nog maar 136 kranten in Indonesie, met een totale oplage van 1,4 miljoen. (Angkatan Bersenjata 22-12-1966).

In zijn rede voor het 12e Kongres van de Bond van Dagbladuitgevers moest de minister van informatie onthullen: "Momenteel wordt er aan dagbladen slechts een oplage van 700.000 uitgegeven in het gehele land. Dat betekent dat het 110 miljoen tellende Indonesische volk genoeg moet nemen met een totale oplage van 3/4 miljoen. Dat is ver beneden het minimum. De kwaliteit van de Indonesische kranten en hun oplage kunnen niet wedijveren met die in andere Aziatische landen. (ANTARA 29-8-1967)

CHINESE MINDERHEID

Direkt nadat zij aan de macht kwamen, begonnen de fascistische generaals aan een racistische campagne tegen de in Indonesie wonende Chinezen. Op Java, Sumatra, Kalimantan (Borneo), Celebes, Bali, Lombok en andere eilanden, zonden de militaire leiders troepen en politie om pogroms tegen de Chinezen te organiseren. Hun huizen werden verbrand, hun bezittingen verbeurd verklaard, hun scholen gesloten en hun winkels gesloten. Een groot aantal Chinezen

werd willekeurig gearresteerd, en zwaar mishandeld. Vele van hen werden vermoord en tienduizenden werden van alles wat zij bezaten beroofd en in de gevangnissen gesmeten of naar concentratiekampen gestuurd. Alleen al op Sumatra verblijven 41.000 Chinezen in concentratiekampen. (Sinar Harapan, 13-7-'67).

Helemaal in de trant van de Neurenberger rassenwetten heeft minister (generaal - majoor) Ashari een reeks van bijzondere maatregelen voor Chinezen afgekondigd. In veel distrikten is het voor Chinezen verboden om Chinees te spreken of te schrijven, en worden zij gedwongen hun namen in Indonesische te veranderen.

De Chinese scholen zijn gesloten, het is Chinese kinderen verboden om andere scholen te bezoeken. Het manuscript "Indonesie onder het Fascisme" zegt hierover letterlijk:

"Deze onmenselijke gruweldaden en barbaarse praktijken van het militaire regiem hebben tot het heldhaftige verzet van de Chinezen tegen de vervolgingen en de roof en om het naakte bestaan te verdedigen. Door de geweren en de bajonetten van de reaktionairen te trotseren, en ondanks gevangenis en martelingen, strijden zij niet slechts voor hun eigen rechten en belangen. Het heldhaftige verzet en de rechtvaardige strijd van de Chinezen in Indonesie zijn een grote inspiratie en bemoediging voor de vooruitstrevende beweging in Indonesie tegen het fascistische regiem".

HET FRONT NADERT EUROPA

««« vervolg van pag. 3 »»»

ons land, het Amerikaanse imperialisme bevechten.

Het is een droevige toestand dat terwijl de strijd in Vietnam zijn hoogtepunt bereikt heeft, in Europa, en in ons land vooral, de Vietnambewegingen een dieptepunt bereikt hebben. De Vietnam-beweging gaat ten onder aan onderlinge verdeeldheid en het gebrek aan daadwerkelijke actie.

Misschien kunnen we niet anders ver-

wachten van bewegingen die voornamelijk tegen de oorlog in Vietnam zijn, omdat ze tegen oorlog zijn, en bang zijn dat de oorlog in Vietnam zich zal uitbreiden tot een wereldoorlog met kernwapens. Van bewegingen, die niet welbewust de zijde kiezen van het Vietnamese volk, die zich er niet van bewust zijn dat hun strijd de onze is, moeten we wachten tot Europa zelf uitgebuit wordt op grote schaal, voor wij iets als solidariteit kunnen voelen met de uitgebuite landen van de Derde Wereld?

Is het niet zaak dat wij nu, in Europa, in Nederland, komen tot een consequent anti-imperialistische beweging, waarin de eenheid van de strijd van het Vietnamese volk en onze strijd tot uiting komt. Het geringste uitsel nu maakt de strijd van morgen zwaarder.

Veel mensen in Nederland - vooral jongeren - zijn van mening dat de Nederlandse publieke opinie moet weten, wat er elke dag in Vietnam gebeurt: oorlogsmisdaden.

Ook willen ze aan de kaak stellen het feit, dat de Nederlandse justitie nogal eens verschillend oordeelt over wets-overtredingen: een hoogleraar schijnt meer te mogen dan een student.

Vandaar de pamfletten, die in de grote steden voor veel ramen verschijnen met de tekst: "Johnson Oorlogsmisdadiger" Al of niet een motivering op het pamflet; het is een voorbeeld om na te volgen.

DE TWEE OORLOGEN IN VIETNAM

««« vervolg pag. 7 »»»

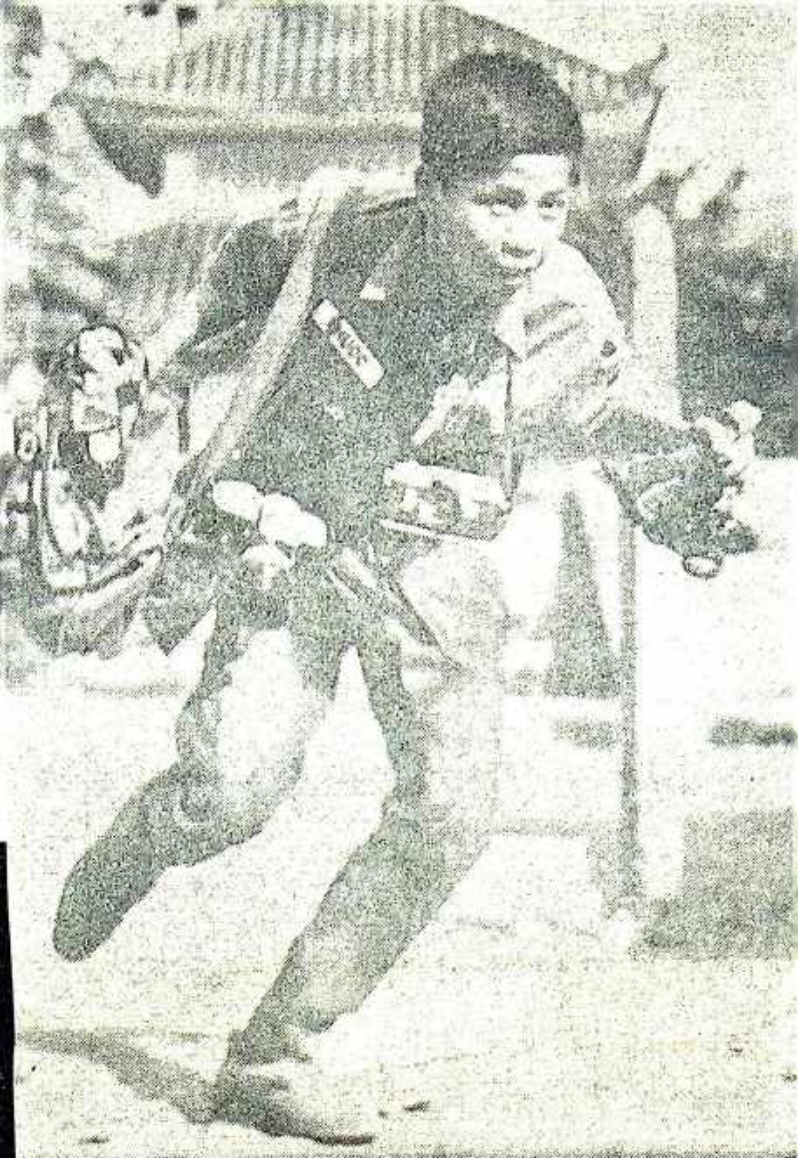
zijn intelligentie, zijn creativiteit in dienst van het collectief. Dus men moet het volk aan het woord laten."

"De volksoorlog veronderstelt en bevordert de eenheid van het volk. Men moet zien wat zinnen als "De bommen smeden het volk aan een" en "Sinds we gebombardeed worden houden we meer van elkaar" in werkelijkheid willen zeggen..."

"De hoofdstad van de provincie, Hoxa, is nu drie jaar geleden met de grond gelijk gemaakt. Er stond een textiel-fabriek. Die is nu verdeeld in kleine werkplaatsen, in de dorpen. De arbeiders zijn ondergebracht bij boeren; naast hun werk moeten ze bij alle landbouw-werkzaamheden meehelpen. Ze zijn arbeider en boer tegelijk. Een ander voorbeeld is dat van de drukkerij waar het plaatselijke blad wordt gemaakt. In die drukkerij werkt een tiental mensen; er zijn geen typografen en redacteurs. Allen helpen bij het opstellen en bij het maken van de krant. Daarnaast bewerken ze de grond en houden ze vee."

JOHNSON
OORLOGS-
MISDADIGER

TOEANISTERUG

AP Wirephoto

Een fotograaf van Associated Press zoekt dekking voor sluipschutters in Saigon.

Vlotte hindernisloop in Vietnam

11 APRIL 1972

Het merkwaardigste wat nu in Vietnam voorvalt, is de wederzijdse beperking van de oorlog zonder veel haken en ogen. En zonder dat men wederzijds pogingen doet om het onderste uit de kan te krijgen.

De Zuidvietnamese en Amerikaanse troepen die de lang belegerde mariniersbasis Khe San gingen ontzetten, ervoeren dat de belegeraars bereidwillig de weg vrij lieten. De Noordvietnamezen die eerst een beetje sputterden dat president Johnson het bombarderen niet totaal staakte, zien zonder veel ophef incens de nog te bombarderen zone teruggebracht tot de achttiende breedtegraad. Het is een vlotheid en een soepelheid over en weer die wel verrassend is na een oorlog die twintig jaar aan de gang is, dan weer wat feller, dan weer wat kalmer.

Problemen, die er in wezen niet zo heel veel toe doen, blijken vlot uit de weg geruimd te kunnen worden, maar het zou teveel gevegd zijn om aan te nemen dat het zo door zal gaan.

Waar?

De kwestie van de plaats voor een inleidend gesprek is nog niet zo'n moeilijke zaak en het heeft er niet de schijn van dat een der partijen er een moeilijke zaak van wenst te maken.

De Noordvietnamese regering voelt het meest voor Pnom Penh in Cambodja: Een land dat min of meer tot de communistische sfeer behoort. Het bezwaar van de V.S. is dat er geen Amerikaanse ambassade is en dat contacten van daaruit met Washington zo lastig zijn. Een vrij redelijke opmerking. En bovendien heeft Hanoi al laten weten dat een andere plaats ook goed is. Genève dus maar? De sfeer is daar wellicht het rustigst en internationaal. Maar misschien valt de naam van Genève, waar al eens een vrijwel totaal mislukt akkoord over Vietnam gesloten werd, niet zo best in de kring der noordelijken. Maar ook de V.S. staan niet op Genève.

Dat is de manier om het met elkaar eens te worden — geen onwrikbare eisen stellen over zaken die niet wezenlijk belangrijk zijn. En dat is anders vaak de manier om eigenlijk niet gewenste onderhandelingen te ruïneren.

Saigon

Dat alles wekt een zeker opti-

misme. Dat echter toch door wat voorzichtigheid getemperd zal moeten worden. In de eerste plaats komen er al spoedig twee heel wat problematischer aspecten aan de beurt, Noord-Vietnam en de V.S. willen dan eindelijk wel praten, maar er is ook nog zo iets als de Zuidvietnamese regering van president Van Thieu en er is ook nog dat Nationaal Bevrijdingsfront N.L.F. oftewel de Vietcong.

Uit Saigon hoort men al ongeruste kreten of de Amerikanen soms van plan zijn hun bondgenoot Zuid-Vietnam te verkopen. En er wordt al gesputterd tegen de idee dat er misschien wel eens een coalitie met de Vietcong zou kunnen komen. En aan de andere kant is het nog de vraag of de strijdende Vietcong het onderhandelen helemaal wenst over te laten aan de in naam niet strijdende Noordvietnamezen.

En er zijn nog andere factoren. Is Mao wel zo gelukkig met de vredesouvertures? En Moskou?

Moskou en Peking

Russische diplomaten zeiden na Johnsons televisierede over het gedeeltelijk staken der bombardementen nog, dat dit tot niets kon leiden omdat de bombardementsvluchten niet geheel en onvoorwaardelijk ophielden. Het heeft er de schijn van of Hanoi in deze helemaal zijn eigen weg gaat tot verrassing van Russen en Chinezen beide.

Moskou zal er waarschijnlijk geen bezwaar tegen hebben voor een vreedzame verrassing te worden gesteld. Maar hoe reageert Peking? Ten slotte is China in 'n positie om — als het dat nodig acht — zware druk op Hanoi uit te oefenen.

De eerste horden op de hindernisbaan naar vrede in Vietnam worden opvallend vlot genomen. Maar de moeilijkste barrières moeten nog komen.

Washington en Hanoi zijn het nog steeds oneens over plaats van overleg

13 APRIL 68 NRC

Nog steeds verschillen Washington en Hanoi ernstig van mening over de plaats waar de onderhandelingen tussen de Verenigde Staten en Noord-Vietnam kunnen worden gehouden. Het enige dagen geleden door Hanoi voorgestelde Warschau stuit op Amerikaanse bezwaren, aangezien Washington het liefst een neutrale locatie wenst en het Warschau niet als zodanig beschouwt.

De woordvoerder van het Witte Huis, Christian, had donderdag op een persconferentie gezegd dat Hanoi nog niet had geantwoord op een voorstel van president Johnson, die een aantal neutrale plaatsen had voorgesteld. Hoewel Christian weigerde te zeggen om welke plaatsen het ging, menen waarnemers dat hierbij vooral gedacht is aan New Delhi en Rangoon, met Djakarta en Vientiane als andere mogelijkheden.

Intussen heeft de correspondent van het Russische persbureau Tass te Hanoi gemeld dat naar de mening van officiële kringen in de Noordvietnamese hoofdstad de Amerikaanse bezwaren tegen Warschau als plaats voor het eerste contact met de Noordvietnamezen „onhoudbaar” zijn.

Het Noordvietnamese blad Nhan Dan verweet de V.S. gisteren dat zij voorzetsels zoeken om Pnom-Penh, de hoofdstad van Cambodja, niet te gebruiken als plaats voor de inleidende Amerikaans-Noordvietnamese besprekingen. Het blad herinnerde aan president Johnsons uitspraak voor het eerst gedaan, bijna twee jaar geleden en sindsdien enige malen herhaald, dat „de Noordvietnamezen slechts de plaats en de datum behoeven te noemen om ons daar te vinden”.

Ook in sommige Amerikaanse politieke kringen vraagt men zich af of Amerika's reserves ten aanzien van plaatsen als Pnom-Penh en Warschau niet in strijd zijn met genoemde uitspraak van president Johnson.

Reservisten

De Amerikaanse politiek inzake Vietnam beoogt thans de oorlogvoering steeds meer over te laten aan de Zuidvietnamese regering. Dit heeft de Amerikaanse minister van defensie, Clifford, donderdag gezegd bij zijn aankondiging van het onder de wapenen roepen van 24.500 man reservisten. Van dit aantal zullen slechts 10.000 man naar Vietnam worden gestuurd.

Deze 10.000 man zijn bedoeld als logistieke steun voor de 11.000 man die in februari als gevolg van het Tet-offensief naar Vietnam waren gezonden. Het totaal aantal Amerikaanse militairen in Vietnam komt hiermee op 549.000 man. Het is thans niet de bedoeling van de president dit aantal uit te breiden, aldus Clifford.

De Zuidvietnamese regering heeft besloten de strijdkrachten met 135.000 man uit te breiden.

Clifford zei dat Amerika zijn troepen die in Vietnam vrijgemaakt worden in reserve wil houden en dat het op de lange duur „het punt wil bereiken waarop Zuid-Vietnam in staat zal zijn de voortzetting van de oorlogsoperaties op zich te nemen”.

Ook vrouwen

De Zuidvietnamese Nationale Vergadering heeft vrijdag voorgesteld ook vrouwen te mobiliseren. Het parlement bestudeert op het ogenblik het woensdag door president Thieu ingediende wetsontwerp dat de algemene mobilisatie mogelijk moet maken.

Tot nog toe was slechts gesproken over mobilisatie van mannen, maar het wetsontwerp voorziet in de „onmiddellijke mobilisatie van alle krachten in het land”. De afgevaardigden zijn van mening dat ook ongehuwde vrouwen van 18 tot 35 jaar onder de wapenen moeten worden geroepen. (Reuter - A.F.P.)

beschieting vooraf gegaan. Gedurende de voorgaande nacht en ook gisteren overdag hadden de Noordvietnamezen de stellingen van de parachutisten al met artillerie beschoten.

Thant in Parijs

Van onze correspondent

PARIJS, 13 apr. — Secretaris-generaal Thant van de Verenigde Naties heeft gisteren na zijn lange gesprek met de algemeen gedelegeerde van Noord-Vietnam in Parijs, Mai Van Bo geen enkele verklaring willen afleggen. Men kan alleen maar veronderstellen, dat de grote communicatiemoeilijkheden tussen Washington en Hanoi het hoofdonderwerp van gesprek zijn geweest. Nu Washington zowel Pnom-Penh als Warschau onaanvaardbaar acht als plaats voor de eerste contacten tussen de gevolmachtigden, gaan er opnieuw geruchten dat Parijs zou kunnen worden uitgekozen. Dit meldt onder meer het Londense blad The Sun.

Op dit bericht is hier geen enkele commentaar te verkrijgen, maar het lijkt niet erg waarschijnlijk dat president Johnson door Parijs te kiezen het prestige van generaal de Gaulle zal willen verhogen.

Het totaal aantal Amerikaanse militairen in Vietnam komt hiermee op 549.000 man. Het is thans niet de bedoeling van de president dit aantal uit te breiden, aldus Clifford.

De Zuidvietnamese regering heeft besloten de strijdkrachten met 135.000 man uit te breiden.

Clifford zei dat Amerika zijn troepen die in Vietnam vrijgemaakt worden in reserve wil houden en dat het op de lange duur „het punt wil bereiken, waarop Zuid-Vietnam in staat zal zijn de voortzetting van de oorlogsoperaties op zich te nemen”.

Ook vrouwen

De Zuidvietnamese Nationale Vergadering heeft vrijdag voorgesteld vrouwen te mobiliseren. Het parlement bestudeert op het ogenblik woensdag door president Thieu Vu ingediende wetsontwerp dat de algemene mobilisatie mogelijk moet maken.

Tot nog toe was slechts gesproken over mobilisatie van mannen, maar het wetsontwerp voorziet in de „onmiddellijke mobilisatie van alle krachten in het land”. De afgevaardigden zijn van mening dat ook ongehuwde vrouwen van 18 tot 35 jaar onder de wapenen moeten worden geroepen. (Reuter - A.F.P.)

Aanval bij Lang Vei

Noordvietnamese troepen hebben vanmorgen voor het aanbreken van de dag de voorpost Lang Vei van de Amerikaanse mariniersbasis Khe Sanh stormd. De aanval werd afgeslagen door Zuidvietnamese parachutisten die de post, die op 7 februari in Noordvietnamese handen was gevallen, woensdag opnieuw hadden bezet zonder de verliezen te stuiten. De aanvallers lieten 150 doden achter. De verliezen aan Zuidvietnamese zijde zijn niet bekend. Aan de bestorming was een mortier-

Count Basie en Georgie Fame zullen behalve in de Doelen o.a. optreden in Hamburg, Frankfurt, Londen, New castle, Glasgow, Manchester en Birmingham. De „soul”-zangeres Aretha Franklin zal op zondagavond 28 april twee concerten in ons land geven. Tijdens de begeleiding van de Engelse zanger Georgie Fame zal Count Basie aan de piano vervangen worden door de Engelse orkestleider Harry South. (slagwerk). Norman Keenan (bas) en Harold Jones (bartonsax), Freddie Greene (gitaar) Dixon (tenorsax), Charlie Fowlke (sax), Eddie „Lockjaw” Davis en Brian Marshall Royal en Bobby Plater (al Mitchell, Richard Boone (trombone) lan Floyd, William Hughes, Grove Coe, Oscar Brashear (trompet), Ha Albert Aarons, George Cohn, Gen

De losbandigheid met Pasen be- staat evenwel niet meer, althans voorzover onze waarnemingen zich

scherm hebben verdreven. goed uit de ether en van het zondag zou de V.P.R.O. voor- levisieprogramma op Paas- zijn opgepakt. Een decent te- ingetogene zou waarschuwinglik losbandige aanstoot nam, een Er was niemand die aan een al een heleboel mogelijk was. ken dat er vroeger toch ook verschuinselen die doen bij- anders. Het is een van die- we om treuren, het is nietkoo

De tijd dat het met Pasen een losbandige boel was, is allang voorbij. Daar kunnen we om treuren, het is nietkoo

aan het

Tegen het gebruik van het voor bedrijven e.d.

dercentum, kantoor, ontvan weggelegd als restaurant, hou eventueel ook mogelijkheid bruikt zou mogen worden. Zi een sociaal of een cultureel landhuis alleen voor bewoning

Tegemoetkoming

De reclamanten hebben vóór de beslissing van de K. en W. bezwaren achten B. en W. het ontwerp-plan een misk. en zelfs verloren zal gaan. van de buitenplaats wordt in het plan de landschappelijke waarde staerden daarin dat naar hun mening De „soul”-zangeres Aretha Franklin hebben bij die gelegenheid Evertingen hebben in januari ter visie in december en januari ter visie Het nieuwe bestemmingsplan heeft schikking getroffen.

over het nieuwe bestemmingsplan. de de beslissing van hoger bestuur hebben zij laten doen royeren, hangen- schap Nieuwestuis. Dit rechtsgeding van een industrieleerlein in de buurt- namen tegen de voorgenomen aanleg gemeente Rotterdam een rechtsgeding bewoners van de buitenplaats tegen de ding en zijn echtgenote als eigenaars-

Na Pnom Penh ook Warschau afgewezen

Verloof en vrede

Amerika wenst niet overal te praten

WASHINGTON/HANOI (AP, UPI, AFP) — Het ziet er nog niet naar uit dat op korte termijn besprekingen kunnen beginnen tussen Amerika en Noord-Vietnam. Het geharrewar over de plaats van samenkomst duurt onverminderd voort.

Het officiële voorstel van Hanoi om in de Poolse hoofdstad Warschau bijeen te komen, is door de Amerikaanse regering van de hand gewezen. Dat gebeurde ondanks de herhaalde verzekering van president Johnson dat hij bereid was een onderhandelaar naar elk punt van de aardbol te sturen.

De Amerikaanse regering heeft bij Hanoi aangedrongen 'op een geschikte plaats op neutraal gebied'. In een eerder stadium heeft Noord-Vietnam ook al voorkeur getoond voor de Cambodjaanse hoofdstad Phnom Penh. Ook voor die plaats voelden de Amerikanen niets. Washington heeft Noord-Vietnam nu een lijst met neutrale landen gestuurd.

VOORWENDSELS

Noord-Vietnam verwijt Amerika dat het voorwendsels heeft gezocht om de Cambodjaanse stad Phnom Penh ook af te wijzen. Johnson heeft verklaard dat de Amerikaanse pers in Cambodja niet voldoende medewerking zou krijgen om het verloop van de besprekingen te verslaan.

Senator Eugene McCarthy heeft de Amerikaanse bezwaren tegen de door Noord-Vietnam voorgestelde steden niet erg steekhoudend genoemd. De

senator, die dingt naar de democratische kandidatuur voor de presidentsverkiezingen, verwees ook naar Johnson's uitspraak dat hij bereid was iedere plaats te accepteren voor onderhandelingen.

In goedgelichte kringen in Vientiane, Laos, is meegedeeld dat Noord-vietnamese en Amerikaanse diplomaten elkaar daar donderdag twee maal hebben gesproken over de plaats waar officiële besprekingen zouden kunnen beginnen. Zowel uit Djakarta als uit New Delhi komen berichten dat daar besprekingen zouden kunnen beginnen. Voorlopig ziet het er echter naar uit dat Hanoi blijft vasthouden aan Warschau.

OE THANT

VN-secretaris-generaal Oe Thant heeft gisteren onverwachts anderhalf uur gesproken met de belangrijkste Noordvietnamese vertegenwoordiger in Europa, Mai Van Bo in Parijs. Hij vertrok daarna naar New York en wilde slechts zeggen dat de besprekingen in vriendschappelijke sfeer waren verlopen.

Cyrus Vance, een speciale afgezant van president Johnson is toegevoegd aan de delegatie die onder leiding van

Averell Harriman vredesbesprekingen met Noord-Vietnam moet beginnen.

In de buurt van Saigon zijn gisteren hevige gevechten geleverd. De Viet Cong overviel een Amerikaanse nederzetting. Volgens Amerika werden de guerilla's na vier uur vechten verdreven met achterlating van 129 doden. Zestien Amerikanen zouden zijn gesneuveld. Het was het eerste grote gevecht in de Amerikaanse zuiveringsactie Totale Overwinning rondom Saigon.

Amerikaanse bommenwerpers hebben de afgelopen dagen opnieuw zware bombardementen uitgevoerd vlak boven de gedemilitariseerde zone in Noord-Vietnam.

Meer dan 20.000 Amerikaanse soldaten zullen in 1968 in Vietnam sneuvelen als de verliezen op hetzelfde niveau blijven als de laatste weken. In de eerste veertien weken van dit jaar zijn 5.057 Amerikanen gedood. Dit is door een statistisch bureau in Amerika meegedeeld.

De democratische senator Symington heeft het vreemd genoemd, dat Amerika een groot offensief bij Saigon is begonnen om elf provincies van de Viet Cong te zuiveren op het ogenblik dat gestreefd wordt naar vredesonderhandelingen.

Politie spreekt met jeugdgroep

UTRECHT, 13 april — Naar aanleiding van de klacht van de Utrechtse jeugdgroep Volte over het politieoptreden bij de protestdemonstratie op zaterdag 30 maart in Utrecht in verband met de veroordeling van vier Utrechtse studenten wegens belediging van een bevriend staatshoofd, is er op het hoofdbureau van politie een gesprek gevoerd tussen zeven klagers, hoofdcommissaris Offers en commissaris Maat van de surveillancedienst.

Het gesprek is in goede verstandhouding gevoerd en heeft geleid tot wederzijds begrip.

Van politiezijde werd betreurd dat tijdens de ontwikkeling rond het hoofdbureau van politie politiehonden werden ingezet, hetgeen tot gevolg had, dat enige personen werden gebeten. De politieleiding zal zich met betrekking tot het gebruiken van geweldmiddelen andermaal beraden. De groep „Volte” heeft zich bereid verklaard bij het organiseren van demonstraties in de toekomst zorgvuldiger te werk te gaan, teneinde wanordelijkheden van haar kant te voorkomen. Met name zal bijzondere aandacht worden geschonken aan de communicatie tussen de demonstratieleiding, de demonstranten en de politie.

Thailands vrees: bruin of geel kolonialisme

17 APRIL
68
NRC

„Verovering doel oorlog Vietnam”

De minister van buitenlandse zaken van Thailand, Thanat Khoman, heeft gisteravond op een persconferentie in Den Haag in het kader van het officiële bezoek van de premier van zijn land, veldmaarschalk Kittikachorn aan Nederland, uiteengezet, dat het grote probleem van Zuidoost-Azië nu is of een nieuwe gemeenschap kan worden gevormd, eventueel met de medewerking van China en Noord-Vietnam, zonder enigerlei overheersing of zonder dat het „bruine of gele kolonialisme” in de plaats zal treden van het blanke kolonialisme.

Thailand wenst een vreedzame oplossing van het probleem Vietnam, voorgesteld dat het Zuiden niet door het Noorden wordt overheerst. De agressieve krachten in Zuidoost-Azië richten zich niet op een bepaald land, maar op dit deel van de wereld als geheel, aldus de Thaise minister van buitenlandse zaken.

De oorlog in Zuid-Vietnam is geen plaatselijke oorlog of een burgeroorlog, maar een deel van een veroveringsoorlog, die zich in het eindstadium wellicht over geheel Zuidoost-Azië zal uitstrekken. Ook in Laos, bepaalde delen van Maleisië, het noordelijk deel van Birma en Noord-oost-Thailand worden „nationale bevrijdingsoorlogen” gevoerd.

Sinds het einde van de Tweede Wereldoorlog is het blanke kolonialisme op de terugtocht, maar tracht het bruine of gele kolonialisme zijn plaats in te nemen, aldus minister Khoman.

De Thaise minister van buitenlandse zaken legde de nadruk erop dat het stelsel van de collectieve militaire veiligheid van Zuidoost-Azië op lange termijn zal moeten worden aangevuld met een stelsel van collectieve politieke verdediging.

China

Thailand onderhoudt goede betrekkingen met alle nabuurlanden uitgezonderd Cambodja, aldus minister Khoman. Hij voegde hieraan toe dat de Chinese premier, Tsjoë En-lai, het Cambodjaanse staatshoofd prins Sihanouk een dreigende boodschap had gezonden, volgens welke China 50.000 sol-

daten naar Cambodja zou zenden om tegen de Cambodjaanse regering te demonstrenen indien Cambodja de betrekkingen met Thailand zou normaliseren.

China had de hand in bepaalde ondermijnende activiteiten en onlusten in bepaalde Cambodjaanse provincies, zoals Battambang, aldus minister Khoman.

Tot slot verklaarde minister Khoman dat minister-president De Jong is uitgenodigd voor een bezoek aan Thailand, maar dat nog geen datum is vastgesteld.

Asscher

De heer J. Asscher, directeur van Asschers Diamantmaatschappij te Amsterdam, heeft gisteren bij een bezoek dat de premier van Thailand en zijn echtgenote aan de slijperij van het bedrijf hebben gebracht, meegedeeld, dat het bedrijf op verzoek van de regering van Thailand prospectiewerkzaamheden verricht in dat land. De Thaise ministers hebben besprekingen gevoerd met de directie van het bedrijf.

Economisch beraad over Z.O.-Azië

Donderdag is in Singapore een ministeriële conferentie over de economische ontwikkeling van Zuidoost-Azië geëindigd. Verleggenwoordigd waren Indonesië, Laos, Japan, de Filippijnen Maleisië, Singapore, Zuid-Vietnam en Thailand. Waarnemers waren gezonden door Ceylon, Cambodja, India, Pakistan en Nieuw-Zeeland.

Uit een communiqué dat na afloop van de besprekingen werd verstrekt blijkt dat onder meer werd besloten tot verder overleg over een Filippijns voorstel tot oprichting van een instelling voor de zoetwatervisserij; spoedige voltooiing van technische onderzoekingen op vervoersgebied en vorming van een bijzonder fonds door de Aziatische ontwikkelingsbank voor de uitvoering van vervoersprojecten; een onderzoek naar de mogelijkheden voor de vestiging van centra voor bevordering van de economische ontwikkeling van Zuidoost-Azië in de wereldhandelscentra.

Ten vierde werd overeengekomen dat de landen die aan het overleg hebben deelgenomen actieve stappen moeten nemen om hun eigen bronnen van economische ontwikkeling te mobiliseren, terwijl daarnaast is vastgesteld dat behoefte blijft bestaan aan economische hulpverlening van de ontwikkelde landen.

De slotzitting moest drie uur worden onderbroken om de deskundigen in de gelegenheid te stellen het over de tekst van het communiqué eens te worden. Punten waarover de ministers niet tot overeenstemming konden komen waren een voorstel van Japan voor een permanente commissie die de vraagstukken van de regionale samenwerking gaat bestuderen en de keuze van een kortere naam voor de conferentie.

Volgens zegslieden in Singapore werd het denkbeeld van een permanente commissie verworpen omdat gevreesd werd dat Japan daarin een dominerende rol zou gaan spelen. Als concessie aan Japan stemde de conferentie erin toe dat Thailand een gezamenlijke werkgroep van de vierde ministeriële conferentie zal uitnodigen voor overleg in Bangkok. Thailand zal ook als gastheer optreden voor de ministersconferentie die volgend jaar wordt

Hanoi lijkt akkoord met Indiase hoofdstad

16 APRIL 62 TELEGRAAF

Vietnamoverleg wellicht in New Delhi

NEW DELHI, maandag

De Indiase hoofdstad New Delhi is mogelijk de plaats, waar het eerste contact tussen Amerika en Noord-Vietnam zal plaatsvinden.

Na bijna anderhalve week van touwtrekken tussen beide landen over de stad, waar de inleidende vredesbesprekingen zullen worden gevoerd, zei Hanoi maandag, dat men het Indiase aanbod om het gesprek in New Delhi te laten plaatsvinden, zou overwegen.

Washington zou Hanoi zaterdag hebben laten weten, dat New Delhi de goedkeuring van de Amerikanen zou kunnen krijgen. Hierop heeft de Noordvietnamese regering nog niet officieel geantwoord, aldus het Amerikaanse ministerie van Buitenlandse Zaken. Volgens Indiase autoriteiten heeft de Noordvietnamese consul in New Delhi inmiddels zijn waardering en dankbaarheid kenbaar gemaakt voor het aanbod de besprekingen daar te laten beginnen.

Tegelijkertijd liet Hanoi weten dat men liever met de Amerikanen wilden samenkomen in een stad, die dichterbij Noord-Vietnam ligt.

Zaterdag heeft Hanoi Amerika verweten dat het problemen schept om het begin van het overleg te vertragen.

JOHNSON

President Johnson is gisteren naar Hawaii vertrokken voor overleg met Amerikaanse adviseurs over de strategie, die in Vietnam moet worden gevoerd in het licht van mogelijke vredesbesprekingen.

Johnson zal ook een gesprek hebben met de Zuidkoreaanse president Tsjoeng Hee Park over meer militaire hulp voor zijn land.

Terwijl Amerikanen en Noordvietnamezen proberen een eerste contact tot stand te brengen, gaan de oorlogshandelingen onverminderd voort. Op eerste paasdag hebben de Amerikanen 143 bombardementsvluchten op Noord-Vietnam uitgevoerd, het hoogste aantal sinds 6 januari.

Felle grondgevechten vonden plaats bij Khe Sanh en Hoëc. Amerikaanse mariniers veroverden na urenlange strijd heuvel 881, die het gebied rond Khe Sanh beheerst.

Met artilleriebeschietingen en luchtaanvallen verdreven de Amerikanen een Vietkong-eenheid uit het gebied rond Hoëc. — (Reuter/AP/UPJ)

Hanoi telt meer dan miljoen mangaten

door BERNARD-JOSEPH CABANES

De lente breekt in Hanoi altijd volkomen onverwachts aan. In het verloop van één aprilnacht voltrekt zich een plotselinge overgang van winterse mist en motregen naar een broeikas-atmosfeer. Eerstdaags zal dat gebeuren, zodra de wind draait en niet meer vanaf de Chinese hooglanden waait, maar vanuit de richting van de Stille Oceaan.

En voor de eerste maal sinds 1965, toen de Amerikaanse bombardementen op Noord-Vietnam begonnen, zal de lente niet worden gekenmerkt door een verheving van de bombardementsvluchten, maar daarentegen door een gedeeltelijke staking ervan. Want sinds drie jaar was het regel, dat de Amerikaanse luchtmacht, wanneer het mooie weer zijn intrede deed, het aantal van haar vluchten opvoerde, alsof ze de gedeeltelijke verlamming wilde compenseren, die haar trof, wanneer het Noordvietnamese landschap door winternevels aan het gezicht werd onttrokken.

Noord-Vietnam zal veel tijd nodig hebben om zich weer aan te passen aan een leven dat misschien, langzamerhand, dezelfde trekken zal gaan vertonen als dat in andere landen. Drie jaren van bombardementen laten zich niet in één lente uitwisen — drie jaren van methodische aanpassing aan de meest geduchte luchtaanvallen die ooit in een oorlog zijn voortgekomen.

Men oordele zelf, allereerst wat het landschap betreft. In Hanoi en zijn randgemeenten treft men tegenwoordig, voor een bevolking van ongeveer 400.000 personen, meer dan een miljoen mangaten aan, uitgegraven in de trottoirs, aan de kant van de wegen en op de binnenplaatsen. Men vindt er honderden van beton en rotssteen gemaakte schuilkeiders, bestemd om de bevolking bescherming te bieden tegen de zware en langdurige bombardementen, die, naar de Noordvietnamese leiders meenden, een nieuwe fase zouden vormen in de tegen hun land gerichte Amerikaanse escalatie. En dan een ander aspect van het landschap: de duizenden vuurmonden van de luchtafweer-batterijen, mitrailleurs en machinegeweren die overal aan de oevers van de Rode Rivier staan opgesteld of op de terrassen van de huizen, gecamoufleerd met grote, slap afhanginge bladen van bananenbomen of overtrokken met plastic dekkleden die dezelfde groene kleur hebben als het gebladerte.

De merktekenen van de oorlog zullen in de rest van het land nog moeilijker uit te wissen of te vergeten zijn. Die rest, die onmiddellijk buiten de grenzen van de hoofdstad begint, omvat het ganse gebied dat zich uitstrekt tot Haiphong in het oosten en tot de provincie Thanh Hoa in het zuiden. Als men niet rekening kon houden met de weelderigheid van de tropische begroeiing, met de groepjes arekapalmen en met de bamboehagen die zien-derogen groeien, zou men kunnen geloven, dat bepaalde gebieden voor altijd getekend zullen blijven door de oorlog — zó zwaar zijn ze gebombardeerd.

Sedert de Amerikaanse bombardementen drie jaar geleden begonnen, is een groot aantal inwoners van Noord-Vietnam bewapend. De regering in Hanoi hield rekening met een Amerikaanse invasie.

de drukkerij van de plaatselijke krant zowel als het toneel van het volktheater.

Ook over de noordelijke delen van het land, die men nog altijd het Hoogland noemt, is de oorlog heengegaan, maar hij heeft daar oneindig veel minder sporen achtergelaten dan elders. Daar verschaft het dichte bos beschutting aan dorpen die verplaatst zijn vanuit de vallei, waar ze al te gemakkelijk zichtbaar waren; het herbergt ook het merendeel van de bestuursdiensten van het land, waarvan alleen de allervoornaamste in Hanoi zijn gebleven. Op een gebied van tientallen vierkante kilometers, verborgen tussen de enorme bomen van het oerwoud, zijn universiteiten, middelbare en la-

neer ze in hun schuilplaats moeten duiken of zich op het dak moeten hijsen om hun wapen bij de kolf te grijpen. Aan moed heeft het nooit ontbroken; nimmer heb ik een teken van moedeloosheid waargenomen. Nooit werd de bevolking door paniek bevangen: ik heb nimmer iets van wankelmoedigheid bespeurd.

Maar de bombardementen, en zelfs het luchtalarm zonder bombardementen, betekenen ook: verstrooide gezinnen, kinderen op een school die verplaatst is naar het platteland, vrouwen die met de bestuursdiensten en hun bureaus zijn meegegaan naar een afgelegen hoek van het land, terwijl hun mannen in de stad blijven werken. Dat hield het luchtalarm allemaal in, maar het betekent ook, ten tijde van bepaalde bijzondere hevige fases van de Amerikaanse escalatie: het geluid van het snelvuur van de luchtafweer, dat de mensen hoofdpijn bezorgde, de plotselinge duikvluchten van de Amerikaanse vliegtuigen boven de stad, of ook het monotone gebrom van golven jachtbommenwerpers die

VOORJAAR IN
NOORD-VIETNAM

BOMTRECHTERS

Men ziet er wegen vol bomtrechters, die onbegaanbaar zijn geworden, verwoeste bruggen, waarvan het wegdek in het water hangt, rijstvelden die eruit zien, alsof ze met reuzenhouwelen zijn omgeploegd en gebouwen die systematisch platgebombardeerd zijn. En dat wordt nog erger, naarmate men afdaalt naar de zuidelijke delen van het land en men de zeventiende breedtegraad nadert, die de twee Vietnams scheidt. Men mag aannemen, dat op honderd kilometer ten noorden van deze breedtegraad het merendeel van de dorpen van de kaarten is geveegd. En de enkele dorpen die gespaard zijn gebleven, zijn in elk geval, bij wijze van veiligheidsmaatregel, geëvacueerd. Hun bevolking leeft ondergronds, in verblijven, die op een diepte van tientallen meters zijn uitgegraven. Alles is daartoe gebracht: het vee zowel als de ziekenhuispatiënten, de bureaus van het plaatselijk bestuur of

Ook de christelijke vakbeweging moet kiezen, indien ze maatschappij-ging. Deze is immers in beginsel al-tijd een evangelisch-radical bewe-ging geweest. Het is een beweging, die in het verleden een uitgangspunt heeft gekozen van waaruit ook van-daag lijnen naar de toekomst getrok-ken kunnen worden. De christelijke vakbeweging heeft altijd vanuit het evangelie ook bezig willen zijn met de verhoudingen in onderneming en maatschappij. Ze is

Eerste artikel

gere scholen en ziekenhuizen gebouwd, van hout, rijststro en bamboe. Op bepaalde plaatsen groeit de vegetatie zo weelderig, dat het licht dat er door dringt, blauw van kleur is. In de Vietnamese taal betekent het woord 'xanh' zowel blauw als groen, want de twee kleuren zijn, in het licht van het hoogland van Tonkin, nauwelijks uit elkaar te houden.

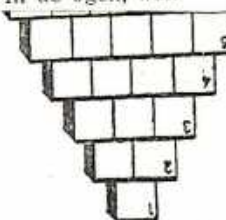
LUCHTALARM

Men oordele zelf, ook wat de mensen betreft: in Hanoi werd in 1967 gemiddeld meer dan één keer per dag luchtalarm gegeven. Een luchtalarm betekent niet altijd een bombardement; maar het alarm, voorafgegaan door het gehuil van de sirene, geeft nog altijd zelfs de meest geharden een schok die zichtbaar wordt in een flikkering in de ogen, wan-

naderen en achter elkaar overkomen. Zichtbaar tot het laatst, omdat ze met de zon achter zich vliegen — terstond daarna het getril van de aarde. Het geluid als van hagel dat veroorzaakt wordt door de scherven van de luchtafweer die in hurval het gebladerte vernielen, en de sirenes van ambulance-auto's die door de stad rijden. Dat alles zal dus negentig procent van de Noord-vietnamese bevolking — d.w.z. dat deel, dat het gebied bewoont vanaf de grenzen met Laos in het westen tot aan de oevers van de Golf van Tonkin in het oosten, van de kalkmassieven aan de Chi-nees-Vietnamese grens ten noorden van de twir-tigste breedtegraad tot aan het zuiden — in d-lente die nu zo nabij is, moeten leren vergete. Maar niet dat alleen. Ze zal ook moeten leren leve- met een uitstel van de bombardementen dat mis-schien, door de macht van de mens, voortduren, j-zelfs permanent worden kan.

**COPYRIGHT TROUW
AGENCE FRANCE PRESS**

Door telkens één letter bij de voor-afgaande te vogen kan men woorden van de volgende betekenis verkrijgen:

**PIRAMIDEPUZEL
EVEN PUZZEL**

De christelijke vakbeweging heeft altijd vanuit het evangelie ook bezig willen zijn met de verhoudingen in onderneming en maatschappij. Ze is

Ook de christelijke vakbeweging moet kiezen, indien ze maatschappij-ging. Deze is immers in beginsel al-tijd een evangelisch-radical bewe-ging geweest. Het is een beweging, die in het verleden een uitgangspunt heeft gekozen van waaruit ook van-daag lijnen naar de toekomst getrok-ken kunnen worden. De christelijke vakbeweging heeft altijd vanuit het evangelie ook bezig willen zijn met de verhoudingen in onderneming en maatschappij. Ze is

KIEZEN

en samenleving. Hij bezig is met de vragen van mens christen is het geloof uitgangspunt als maatschappij handelen. Voor de gelie grondgeels vinden voor zijn zal hij vanuit de houding in dat evan-gelie gewonnen heeft gegeven. Als de mens zich aan Christus en Zijn Lan-ser de waarde van het evangelie worden aangevoerd, plaatst de heer die tegen de christelijke organisatie buiten. Tegenvoer allerlei motieven eigen huis als in eigen land en daar-tingen en ontwikkelingen, zowel in-ke vakbeweging wordt op het ogen-blik ondermijnd door allerlei opvat-ten. Het bestaatrecht van de christelij-oor wordt verloren.

De heer Lanser kiest principeel voor samenwerking met de andere vakcentrales. Compromissen zijn daarbij onvermijdelijk. Het risico van een zekere onduidelijkheid moet ca-lijkhed over eigen principieel uit-gangspunt en doelstelling niet uit het-oor wordt verloren.

De toekomt van de christelijke vakbeweging, zoals de aangewe-zen voorzitter van het CNV, de heer J. Lanser (atirendend voor-zitter van de christelijke metaal-bedrijfsbond) die heeft ontvouwd in zijn zojuist verschenen brochu-re 'sociale actie en christelijk ge-loof'. Hierin verdedigt hij op klemmende wijze het goed recht van de christelijke vakbeweging.

Dit is de kern van de visie op mens volledig kan laten gelden. waarin de werknemer zich als maatschappelijke verhoudingen, ven naar hervorming van de gangspunt moet ze blijven stre-te gaan. Met het geloof als uit-om op de ingeslagen weg voort-telijke vakbeweging alle reden-UTRECHT. — Er is voor de chris-

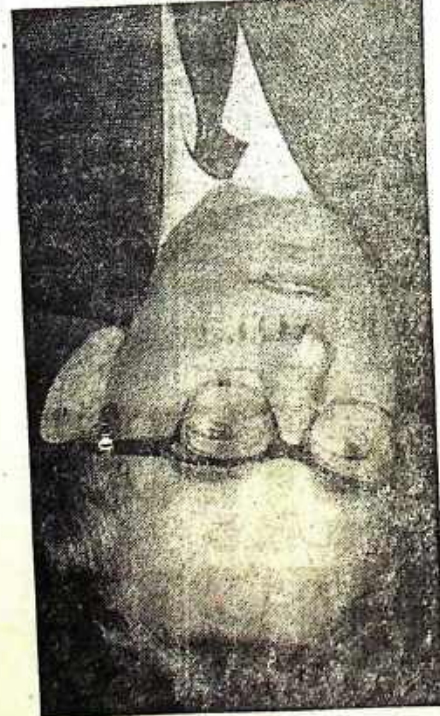
Al met al: een zeer lezenswaardige inleiding in de Duitse theologie. Dat moet erbij (en staat er ook bij in de Hollandse ondertitel; niet in de Duitse!). Want van de angelsaksische theologen horen we, zoals dat vaker gaat, niets. Informatie over Robinson, van Buren, Alizer, Hamilton, Ramsey e.a. moeten we weer uit andere boe-ken halen. Ook het theologische ge-vecht', als ik het zo noemen mag, ma-ken we niet echt mee. Daarvoor is Zahrnt toch weer teveel journalist die beschrijft, met — uiteraard — voor-keur. Dus: informatie, daar blijft het bij. Maar dan van een goed soort.

Het lijkt mij toe dat Zahrnt ge-nuanceerder gesproken had als hij voor zijn overzicht niet alleen uit later (en ander) werk van Moltmann seput had. Theologie van de hoop maar ook uit aan zijn Theologie van de hoop. Zahrnt staat daar wat kritischer te-genoover dan veelal het geval is, en dan niet omdat Moltmann teveel zou bieden of te ver zou gaan, maar juist omdat er bij zijn theologie van de hoop te weinig — uitkomt aan con-crete praktische aanpakken. Moltmann voert ons, als alle echte zieners, op een zeer hoge berg, zodat wij prachi-ge vergezichten krijgen tot de horizon van het Koninkrijk toe. Maar hoe we daar — praktisch — moeten komen, krijgen we niet te horen.

**Lanser: christelijke
vakbeweging
nog volop actueel**

Toekomstige CNV-voorzitter schrijft brochure

Van onze sociale redacteur

J. LANSER

hijkheid, maar een erkenning van af-
RADICAAL

Toch zal de christelijke vakbeweging

zich voortdurend grote moeite moeten getroosten om het recht van haar be-staan geloofwaardig te maken, meent de heer Lanser. Wat De Gay Fort-man schrijft over het samenbindend clement der christen-radicalen, nl. de steeds een belofte heeft voor de indi-viduele mens maar dat het reinigend deze wereld aangrijpt, vindt Lanser en vernieuwend ook de structuren van de taal van de christelijke vakbewe-ging. Deze is immers in beginsel al-tijd een evangelisch-radical bewe-ging geweest. Het is een beweging, die in het verleden een uitgangspunt heeft gekozen van waaruit ook van-daag lijnen naar de toekomst getrok-ken kunnen worden. De christelijke vakbeweging heeft altijd vanuit het evangelie ook bezig willen zijn met de verhoudingen in onderneming en maatschappij. Ze is

Van Buren, Atzer, Hamilton, Ramsey e.a. moeten we weer uit andere boeken halen. Ook het 'theologische gevecht', als ik het zo noemen mag, maken we niet echt mee. Daarvoor is Zahrnt toch veel te veel journalist die beschrijft, met — uiteraard — voorkeur. Dus: informatie, daar blijft het bij. Maar dan van een goed soort.

bedrijfsbond) die heeft ontvouwd in zijn zojuist verschenen brochure 'sociale actie en christelijk geloof'. Hierin verdedigt hij op klemmende wijze het goed recht van de christelijke vakbeweging.

zal hij vanuit die houding in dat evangelie grondregels vinden voor zijn maatschappelijk handelen. Voor de christen is het geloof uitgangspunt als hij bezig is met de vragen van mens en samenleving.

getroosten om het recht van haar bestaan geloofwaardig te maken, meent de heer Lanser. Wat De Gaay Fortman schrijft over het samenbindend element der christen-radicalen, nl. de overtuiging, dat het evangelie niet slechts een belofte heeft voor de individuele mens maar dat het reinigend en vernieuwend ook de structuren van deze wereld aangrijpt, vindt Lanser de taal van de christelijke vakbeweging. Deze is immers in beginsel altijd een evangelisch-radicalen beweging geweest. Het is een beweging, die in het verleden een uitgangspunt heeft gekozen van waaruit ook vandaag lijnen naar de toekomst getrokken kunnen worden.

De christelijke vakbeweging heeft altijd vanuit het evangelie ook bezig willen zijn met de verhoudingen in onderneming en maatschappij. Ze is er een der belangrijkste oorzaken van geweest, dat onze maatschappij een overlegmaatschappij is, zoals prof. Van Zuthem heeft aangetoond. Dat neemt evenwel niet weg, dat er volgens Lanser alle reden is om vanuit het evangelie de grondregels van gerechtigheid, solidariteit en verantwoordelijkheid telkens weer te bedenken en opnieuw vorm te geven.

KIEZEN

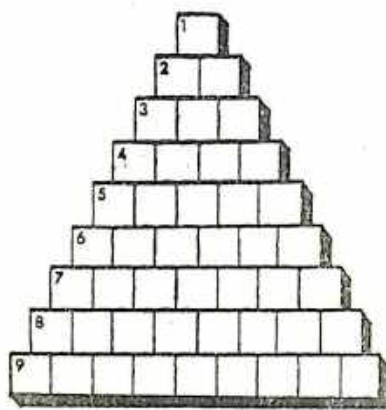
Ook de christelijke vakbeweging moet kiezen, indien ze maatschappijhervormend bezig wil zijn. Dit is altijd de belangrijkste doelstelling van de christelijke vakbeweging geweest. Het behoort thans nog tot haar wezenlijke opgave. Met Verkuyl is Lanser van oordeel, dat de christenen zijn geroepen, zich door het geloof in te zetten voor een radicale vernieuwing van de structuren der menselijke samenleving. Daarom is de christelijke organisatie vandaag uiterst actueel.

Lanser zegt volmondig ja tegen deze christelijke organisatie. Het is een concentratie van krachten, waarbij men zich wil laten leiden door het evangelie, opdat de dienst waartoe de christenen worden opgeroepen, zo volledig mogelijk kan worden vervuld. Aldus betekent de aanduiding 'christelijk' geen pretentie van voortrefte-

EVEN PUZZELN

PIRAMIDEPUZZEL

Door telkens één letter bij de voorafgaande te voegen kan men woorden van de volgende betekenis verkrijgen: 1. klinker; 2. ten bedrage van; 3. waterkering; 4. levenslicht; 5. stad op Sumatra; 6. stad in Indonesië; 7. één der spelers van een voetbalelftal; 8. verfrissende drank; 9. muziekinstrument.

107

OPLOSSING VAN ZATERDAG MEDIAEVAL - MINSTREEL

1. pyromanie; 2. repetitie; 3. zijdelings; 4. Hispanist; 5. antraciet; 6. ge-

letterd; 7. opvallend; 8. menagerie; 9. kabeljauw.

Ook Hanoi bereid tot overleg in New Delhi?

SAIGON (AP, UPI) — De Noordvietnamese consul-generaal in India, Hoa, heeft het Indiase ministerie van buitenlandse zaken meegedeeld dat Noord-Vietnam er over denkt, New Delhi te accepteren als onderhandelingsplaats. De Indiase hoofdstad New Delhi heeft van Hanoi's gezichtspunt bekeken 'voor- en nadelen'. Het aanbod wordt overwogen, aldus de Noordvietnamese consul-generaal tegen de Indiase functionarissen.

Welingelichte bronnen zeggen dat New Delhi één van de vijf hoofdsteden is die de Amerikanen hebben voorgesteld om de inleidende onderhandelingen met Noord Vietnam te voeren. In een eerder stadium werden Pnom Penh in Cambodja en Warschau in Polen door de VS afgewezen. Genève en de hoofdstad van Laos waren voor Noord Vietnam onaanvaardbaar.

Zaterdag had Oe Thant van de Verenigde Naties een 'vurig beroep' gedaan op de beide partijen om spoedig tot overeenstemming te komen over een plaats voor onderhandelingen. 'Ieder verder uitstel zou rampzalig kunnen zijn gezien het feit dat de massale vernietiging van levens en eigendommen voortdurend doorgaat'.

WEERSPANNIG

Noord Vietnam beschuldigde de VS van 'opzettelijke vertraging van de besprekingen'. Het ministerie van buitenlandse zaken van Noord Vietnam voegde aan deze verklaring toe dat de Amerikanen 'op weerspannige en sluwe wijze opzettelijk ongunstige voorwaarden stellen'. De Verenigde Staten spreken aan de ene kant met Noord Vietnam over onderhandelingen, maar voeren aan de andere kant de

bombardementen op een 'beperkt gebied' in Noord Vietnam op. Als de Amerikanen werkelijk willen dat voorbereidende besprekingen met Noord Vietnam plaats vinden, moeten ze ophouden met het maken van moeilijkheden over de keuze van een plaats, besloot de verklaring.

Op de eerste paasdag hebben de Amerikanen de bombardementen op een deel van Noord Vietnam weer opgevoerd. Het aantal bombardementsvluchten was 143, één minder dan het maximum aantal vluchten op één dag dit jaar. Begin januari werden namelijk eenmaal 144 vluchten op één dag uitgevoerd. Het noordelijkste doelwit van de bombardementen werd gevormd door een spoorbrug op 280 kilometer ten noorden van de zeventiende breedtegraad.

BRANDEN

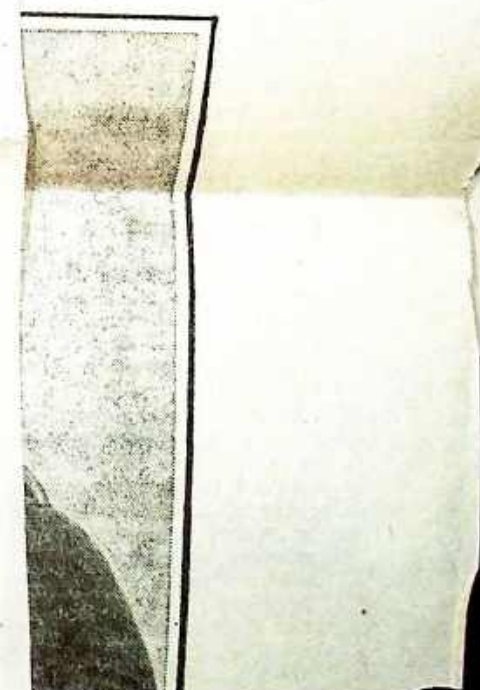
In de provincie Ksoeien in Zuid Vietnam woeden ongeveer 80 branden in een enorm woud waar de Viet Cong een hoofdkwartier heeft. In het woud exploderen regelmatig munitieopslagplaatsen van de Viet Cong. De Amerikanen proberen met zeer zwaar artillerievuur te verhinderen dat de Viet Cong uit het gebied wegvlucht. De defensiecommissie van de Zuid-

vietnamese nationale vergadering in Saigon heeft gisteren aangekondigd, een eigen dienstplichtwet te zullen ontwerpen. De commissie heeft geen bezwaar tegen de algehele mobilisatie, die president Thieu vorige week afkondigde, maar wel tegen Thieu's verzoek de noodtoestand af te kondigen, waardoor hij bij decreet zou kunnen regeren.

VRIJGELATEN

Drie Zuidvietnamese politici die tegen de regering in Saigon gekant zijn, zijn zaterdagavond in alle stilte uit de gevangenis vrijgelaten. Het zijn 'vredeskandidaat' Dzoë, de gewezen minister van economische zaken Thanh en de jurist Linh. De militante boeddhistische monnik Tri Quang en vijf andere monniken worden nog vastgehouden. De arrestatie van deze mensen werd gemotiveerd door de regering in Saigon met het argument dat hun namen voorkwamen op een Viet Conglijst met personen, die in aanmerking zouden komen voor een eventuele coalitie-regering met de Viet Cong. Deze lijst is echter, ondanks aandrang van journalisten, nooit getoond.

President Johnson zal vanmiddag aankomen in Honolulu om er besprekingen te voeren met onder meer president Park van Zuid Korea.

Geharrewar over vredesgesprek

Johnson vliegt naar Hawaii

WASHINGTON, 16 april (AFP, DPA, Reuter) — Het touwtrekken tussen Hanoi en Washington over de vraag in welke stad de inleidende besprekingen over de Vietnamese oorlog moeten worden gehouden, heeft ook in het Paasweekeinde niet tot een oplossing geleid. Beide partijen geven de ander de schuld van de vertraging. Uit het feit, dat alleen al de vaststelling van een plaats van samenkomst zoveel problemen oplevert, kan worden afgeleid dat de eigenlijke besprekingen buitengewoon moeilijk zullen zijn, zo redeneert men in Washington.

President Johnson is gisteren, na een korte Paasvakantie op zijn boerderij in Texas, met een grote staf adviseurs naar Hawaii gevlogen. Hij zal daar besprekingen voeren over Vietnam, waarbij op de voorgrond staat het Amerikaanse streven om het belangrijkste deel van de defensielast op de schouders te leggen van een versterkt en gemoderniseerd Zuidvietnamese leger.

Johnson zal op Hawaii ook besprekingen voeren met de president van Zuid-Korea, generaal Park. Verwacht wordt, dat de Amerikaanse militaire hulp aan Zuid-Korea zal worden uitgebreid.

Het Noordvietnamese ministerie van buitenlandse zaken maakte zaterdag bekend, dat als de VS werkelijk inleidende besprekingen willen, zij een eind moeten maken aan de moeilijkheden over de plaats van samenkomst. Een woordvoerder van het Amerikaanse ministerie van buitenlandse zaken reageerde gisteren met de opmerking, dat het niet Washington is, maar Hanoi dat moeilijkheden maakt. Volgens de woordvoerder hebben de VS vijf neutrale plaatsen genoemd die geschikt zijn: Genève, Vientiane, Rangoon, New Delhi en Djakarta.

Inmiddels gingen de militaire acties in het Paasweekeinde voort. De Amerikanen voerden op Eerste Paasdag 143 bombardementsvluchten uit boven Noord-Vietnam, het grootste aantal op één dag sinds het begin van het Tet-offensief. De vliegtuigen bleven beneden de negentiende breedtegraad. Ook op Tweede Paasdag werden vele bombardementen uitgevoerd. Amerikaanse mariniers deden zondag een stormaanval op heuvel 881 bij de basis Khe Sanh. De heuvel werd veroverd ten koste van zes Amerikaanse en 106 Noordvietnamese doden.

China heeft Noord-Vietnam opnieuw geadviseerd niet toe te geven aan de verleiding van een politieke oplossing. Het Volksdagblad in Peking schreef maandag, dat een overwinning alleen kan worden behaald „door Amerika te verslaan op het slagveld”. Het aanbod van president Johnson om vredesbesprekingen te beginnen is volgens het Volksdagblad „een grote misleiding”.

Hawaii bereidde president Johnson — hier op de trap van het Iolani-paleis — een traditioneel welkom met bloemenslinger, serpentines en hoelameisjes.

Saigon onverbiddeijk tegen barjuffrouwen

SAIGON, 16 april (UPI) — De Zuidvietnamese minister van arbeid heeft een delegatie ontvangen van de ongeveer twintigduizend barmeisjes van de hoofdstad, die werkloos — en naar hun zeggen brodeloos — geworden zijn nadat de regering de sluiting gelastte van alle openbare amusementsgelegenheden in verband met de ernst van de oorlogstoestand

De barmeisjes klaagden, dat de meesten van hen kostwinners zijn van hun gezinnen, die thans honger moeten lijden. Ze vroegen zich zelfs brutaalweg af, waarom de regering thans pas de sluiting gelast heeft van de tweehonderd bars, nachtclubs, danshuizen en intieme ontvangstcentra, terwijl de oorlog toch reeds geruime tijd in volle hevigheid woedt.

Minister Pho Ba Long gaf de jongedames, vijf in getal, van wie er slechts twee in minirok en de

overigen in het traditioneel-Vietnamese sari-gewaad, te verstaan, dat ze goed werk konden doen in het leger. „Als jullie werkelijk zo goed kunnen zingen en dansen,” zo zei hij vaderlijk, „dan kunnen jullie het moreel van onze troepen en dat van de Amerikanen veel goed doen. Jullie werken dan voor de psychologische welfare-dienst.”

De meisjes toonden zich echter allerminst geestdriftig voor zo'n status-verhoging, waarbij de in het uitzicht gestelde soldij uiteraard een grote rol speelde. Bovendien herinnerden ze zich het dreigement van Doung Van Thuy, de voorzitter van het parlement, die verklaard had, dat alle bar- en andere juffrouwen maar eens gemobiliseerd moesten worden als typistes, verpleegsters en koffieserveersters. Ook minister Doung wist de pil ietwat te vergulden: „Hun zachte handen en tedere harten kunnen onze jongens vertroosten.”

Op zoek naar „vredesoord”

Washington en Hanoi worden ongeduldig

Saigon wil eerst top-conferentie

SAIGON, 17 april (Reuter en AP) — In het licht van de aangekondigde eerste vredesbesprekingen tussen Hanoi en Washington heeft president Johnson gisteren op Honolulu gesproken met admiraal Sharp, de commandant van de Amerikaanse vloot in de Stille Oceaan, over de te voeren oorlogsstrategie in Vietnam. Tijdens de besprekingen maakte Hanoi twee belangrijke regeringsbenoemingen bekend. Xoean Thoei, die eerder minister van buitenlandse zaken was, is weer in het Noordvietnamese kabinet opgenomen als minister zonder portefeuille. Aangenomen wordt, dat hij de belangrijkste vertegenwoordiger van Hanoi wordt bij de eerste vredesbesprekingen.

Tran Quang Hoi is toegevoegd aan het ministerie van premier Pham Van Dong. Hij is voorzitter geworden van de raad voor cultuur en onderwijs. Ook hij zou, zo menen diplomaten in Saigon, bij de onderhandelingen betrokken worden.

Washington en Hanoi zijn het echter nog altijd niet eens over de plaats, waar de eerste vredesbesprekingen gevoerd moeten worden. Beide partijen beschuldigen elkaar van opzettelijke vertraging. President Johnson heeft bij zijn aankomst op Honolulu de leiders in Hanoi er in bedekte termen voor gewaarschuwd, dat Amerika's geduld bij de beperking van de bombardementen wel eens uitgeput zou kunnen raken. Hij zei dat kostbare tijd verloren gaat nu nog altijd geen antwoord is gekomen op het Amerikaanse aanbod om de besprekingen te houden in Genève, Vientiane, Rangoon, New Delhi of Djakarta. De leiders in Noord-Vietnam hebben Amerika op hun beurt gebrek aan goede wil verweten. „De Amerikanen wensen niet oprecht vredesbesprekingen te voeren,” zo schreef het dagblad Nhan Dan.

Bezorgd

De beste kans maakt op dit moment nog New Delhi. Hanoi houdt deze stad als mogelijkheid open, maar wil liever dichterbij huis praten. Het Indiase ministerie van buitenlandse zaken heeft dit gisteren meegedeeld aan de Amerikaanse ambassadeur, Chester Bowles. De ambassadeur vertelde de Indiase regering, dat Amerika zich zorgen maakt over het uitstel van de vredesbesprekingen.

De Zuidvietnamese regering peilt thans de geallieerden in Saigon over de mogelijkheid om vóór de vredesbesprekingen eerst een westerse topconferentie te houden. Zij wil een belangrijke rol spelen bij de vredesonderhandelingen. De Zuidvietnamese minister van buitenlandse zaken, Tran Van Do, heeft zelfs verklaard, dat deze besprekingen uitsluitend moeten gaan tussen Hanoi en Saigon zonder het Nationale Bevrijdingsfront van de Vietcong.

Amerikaanse vliegtuigen, die bombardementen uitoefenen ten zuiden van de 20ste breedtegraad, zijn verast door een massale luchtafweer van de Noordvietnamezen. Vier vliegtuigen werden in de buurt van Donghai neergeschoten. Maar volgens Hanoi werd één Amerikaans vliegtuig ver boven de 20ste breedtegraad neergeschoten in de buurt van de haven Haiphong.

Met een bloemenslinger en een soen wordt president Johnson bij zijn aankomst op Hawaii begroet door Patsy Mink.

Hanoi doet sinds '65 water in zijn wijn

door BERNARD-JOSEPH CABANES

Na de verklaring van president Johnson, waarin hij een gedeeltelijke stopzetting van de bombardementen aankondigde, werd in Noord-Vietnam op het hoogste niveau een antwoord beraamd. In het geheim, zoals dat altijd gebeurt in Hanoi. Aan de vooravond van de uitzending van radio Hanoi, waarin de Noordvietnamese regering zich bereid verklaarde besprekingen te beginnen, wisten de Noordvietnamese diplomaten in het buitenland niet, wat precies de kern zou zijn van het antwoord dat de hoogste autoriteiten van hun land zouden geven op de verklaring van president Johnson.

Aan het hoofd van deze autoriteiten staat president Ho Tsj Minh, die met het klimmen der jaren het ascetische voorkomen van de militante marxist heeft verloren, dat hij bezat, toen hij nog Ngoejen Ait Qoeoc heette. Hij ziet er nu, met zijn vollere wangen, uit als een gemoedelijke, vaderlijke oom: oom Ho. Al is hij dan bijna onzichtbaar geworden (want sinds enige maanden treedt hij nog maar zelden in het openbaar op), hij is nog altijd de Partij, de Staat en de regering.

HO'S MEDEWERKERS

Hij wordt terzijde gestaan door, allereerst, de secretaris-generaal van de Lao-Dong-partij (de partij van de werkers, zoals de communistische partij heet), Le Docan, die men altijd in de naaste omgeving van Ho Tsj Minh ziet. Hij is een man die niet vaak spreekt of schrijft, maar van wie iedereen beseft, dat hij een belangrijke rol vervult. Daar is verder Pham Van Dong, de trouwe eerste minister, die geboren is in Zuid-Vietnam, waarover hij gloedvol en charmant spreekt. Daar is ook Vo Ngoejen Giap, minister van defensie, de generaal wiens houding die van een burger is gebleven, de 'strateeg met de gleufhoed', zoals hij bij het publiek bekend is geworden dank zij

Pham Van Dong, de eerste minister van Noord-Vietnam

in de regeringsverklaring die door radio Hanoi werd uitgezonden, is buitengewoon. Ze vormt, om zo te zeggen, de vierde fase in de diplomatieke de-escalatie die Noord-Vietnam de laatste drie jaar heeft willen ondernemen. Alles is begonnen op 8 april 1965. Op die dag legde eerste minister Pham Van Dong de Noordvietnamese nationale vergadering een rapport voor. Hij ontvouwde daarin de beroemde 'vier punten' die voor Noord-Vietnam de basis zijn voor een vreedzame regeling van het Vietnamese conflict. In september 1965 liet de minister van buitenlandse zaken in een memorandum weten, dat 'de regering van de Verenigde Staten plechtig moet verklaren, dat zij dit standpunt, uiteengezet in vier punten, aanvaardt; dan kan men een politieke regeling van het Vietnamese vraagstuk tegemoet zien'.

Dit was, tot 28 januari 1967, het standpunt van Hanoi. Maar op die dag deelde de Noordvietnamese hoofdstad, bij monde van minister van buitenlandse zaken Ngoejen Doey Trinh, mee, dat er besprekingen 'zouden kunnen' plaatsvinden, als de Verenigde Staten onvoorwaardelijk de bombardementen en andere oorlogsdaden jegens Noord-Vietnam staakten. Als voorwaarde voor besprekingen tussen Amerika en Noord-Vietnam werd dus niet meer gesteld dat de Verenigde Staten

besprekingen zouden worden gevoerd, zelfs als staakten de VS de bombardementen.

Op 29 december van hetzelfde jaar ging dezelde Ngoejen Doey Trinh van de voorwaardelijk wijs ('zouden kunnen') over op de toekomstige tijd ('zal'). Hij zei, in een rede voor een delegatie uit Mongolië die een vriendschapsbezoek aan Hanoi bracht en voor een corps diplomatique dat zoetsappig rekende op een toespraak 'in de bekende trant':

'Na de onvoorwaardelijke stopzetting van de bombardementen en van alle andere Amerikaanse oorlogsdaden jegens de Democratische Republiek Vietnam, zal de Democratische Republiek Vietnam met de Verenigde Staten besprekingen beginnen over de vraagstukken in kwestie'.

Deze zin werd ontleed door alle regeringen ter wereld en men constateerde zelfs, dat Ngoejen Doey Trinh nog verder was gegaan dan uit die toekomstige tijd ('zal') bleek, omdat hij het werkwoord 'beginnen' in overgankelijke zin had gebruikt, wat bewees, dat Noord-Vietnam zou vragen om de opening van besprekingen met Washington of daar ten minste het initiatief toe zou nemen. Dat was de derde fase van de de-escalatie waartoe Hanoi overging sinds de verklaring van Pham Van Dong van 1965.

IN VERSNELD TEMPO

Van toen af ging alles in versneld tempo. De heer Mai Van Bo, algemeen gedelegeerde van de regering der Democratische Republiek Vietnam in Frankrijk, een der meest briljante Noordvietnamese diplomaten (geboren in Zuid-Vietnam, zoals de vele hoge functionarissen in het noorden), gaf een interview, waarin hij verscheidene preciseringen aanbracht, met name ten aanzien van wat moest worden verstaan onder de uitdrukking 'alle andere oorlogsdaden', ten aanzien van de tijd die zou verlopen tussen het einde van de bombardementen en het begin van onderhandelingen, en ten aanzien van het niveau waarop Amerikaans-Noordvietnamese besprekingen konden worden gevoerd. Weer ging Ngoejen Doey Trinh een stap verder. Op 8 februari 1969 liet hij in een interview met het Franse persbureau Agence France Presse weten, dat de besprekingen zouden beginnen, 'zodra' de Verenigde Staten zouden hebben getoond, dat de onvoorwaardelijke staking van de bombardementen een feit was. En hij gaf nauwkeurig aan, dat de kwesties die aan de orde zouden worden gesteld, de problemen zouden betreffen, die betrekking hebben op de regeling van het Vietnamese conflict, wat inhield, dat het evenzeer om Noord- als om Zuid-Vietnam zou gaan. Hij voegde daar zelfs aan toe, dat andere kwesties die door de twee partijen zouden kunnen worden opgeworpen, met Washington bestudeerd zouden kunnen worden, wat betekende, dat 'de hele zaak' van Zuidoost-Azië — de toestand in Cambodja, in Laos en in Thailand die ook verzeekt is door het Vietnamese conflict — kon worden bestudeerd en geregeld.

Maar — en dat is de kern van de zaak —

VOORJAAR IN NOORD-VIETNAM

Tweede artikel

foto's die hem tonen zoals hij, vijftig jaar geleden, met een grijze hoed op en in een kostuum met twee rijen knopen, optrad als leider van de eerste groep van 'gewapende propagan-

volksleger. Onder de eerste assistenten van Ho Tsj Minh vindt men ook Troeong Tsjinh, voorzitter van de permanente commissie van de nationale vergadering, wiens carrière niet heeft geleden onder de deining die in 1956 de agrarische hervorming, waarvoor hij verantwoordelijk was: kenmerkte; en Ngoeyen Doey Trinh, minister van buitenlandse zaken, een begroefd diplomaat, die een stroef spreker is, maar alles afweet van de subtiliteiten die de syntaxis of de verandering van een werkwoordstrijd in een zin veroorlooft.

De Noordvietnamese geschiedschrijving, die zich er altijd sterk om bekommert geen persoonlijkheidscultus tot ontwikkeling te brengen, zal er stellig nooit melding van maken, maar het is waarschijnlijk, dat deze zes mannen — omringd door vice-premiers, onder wie Le Than Nghi, de specialist voor de hulpverlening aan Noord-Vietnam door socialistische landen — de beslissing hebben genomen, een positief antwoord te geven op de eerste stap die president Johnson had gezet. Maar deze beslissing is zeker ook genomen op basis van het zowel reusachtige als minutieuze werk, verzet door het Noordvietnamese korps van hoge ambtenaren — een korps dat buiten de grenzen onbekend is, maar dat bogen kan op een onberispelijke opleiding, nauwgezet geselecteerd wordt en aan één stuk door werkt, nieuwsgierig naar alles wat er in de wereld gebeurt en zich gretig verdiepend in de buitenlandse pers.

DIPLOMATIEKE DE-ESCALATIE

En die beslissing om besprekingen met de VS te beginnen, vervat in een zinnetje midden

vier punten zouden aanvaarden, zelfs al vormden de vier punten nog altijd voor Hanoi de basis voor een vreedzame oplossing van het Vietnamese vraagstuk (en dat geldt vandaag nóg). In de daaropvolgende maanden gaven de Verenigde Staten een vinnig antwoord, dat hierop neerkwam, dat de voorwaardelijke wijs, gebezigd door Ngoeyen Doey Trinh (toen hij verklaarde, dat er besprekingen 'zouden kunnen' plaatsvinden), bewees, dat het zelfs niet zeker was, dat er inderdaad

1966...
— een bespreking waarvan de hele wereld zou afweten — tussen Noordvietnamese vertegenwoordigers en Amerikaanse vertegenwoordigers, zolang de onvoorwaardelijke staking van de bombardementen niet een feit zou zijn geworden. Daarin heeft het antwoord van Hanoi op president Johnsons verklaring n.l. verandering gebracht.

Copyright Trouw/Agence France Presse

DE VIER PUNTEN VAN HANOI, bekendgemaakt door premier Pham Van Dong op 8 april 1965:

'De regering van de Democratische Republiek Vietnam heeft altijd een politiek gevoerd van volkomen eerbiediging van de Geneefse akkoorden van 1954 over Vietnam en het precies nakomen van de bepalingen hiervan, weergegeven in de volgende punten:

1. Erkenning van de fundamentele rechten van het Vietnamese volk: vrede, onafhankelijkheid, soevereiniteit, eenheid en territoriale onschendbaarheid. Volgens de akkoorden van Genève is de regering van de Verenigde Staten verplicht alle Amerikaanse troepen uit Zuid-Vietnam terug te trekken, benevens zijn militair personeel en alle soorten wapens, alle Amerikaanse bases op te heffen en zijn 'militair bondgenootschap' met Zuid-Vietnam op te zeggen. Het moet een eind maken aan zijn politiek van interventie en agressie in Zuid-Vietnam. Volgens de Geneefse akkoorden moet de Ame-

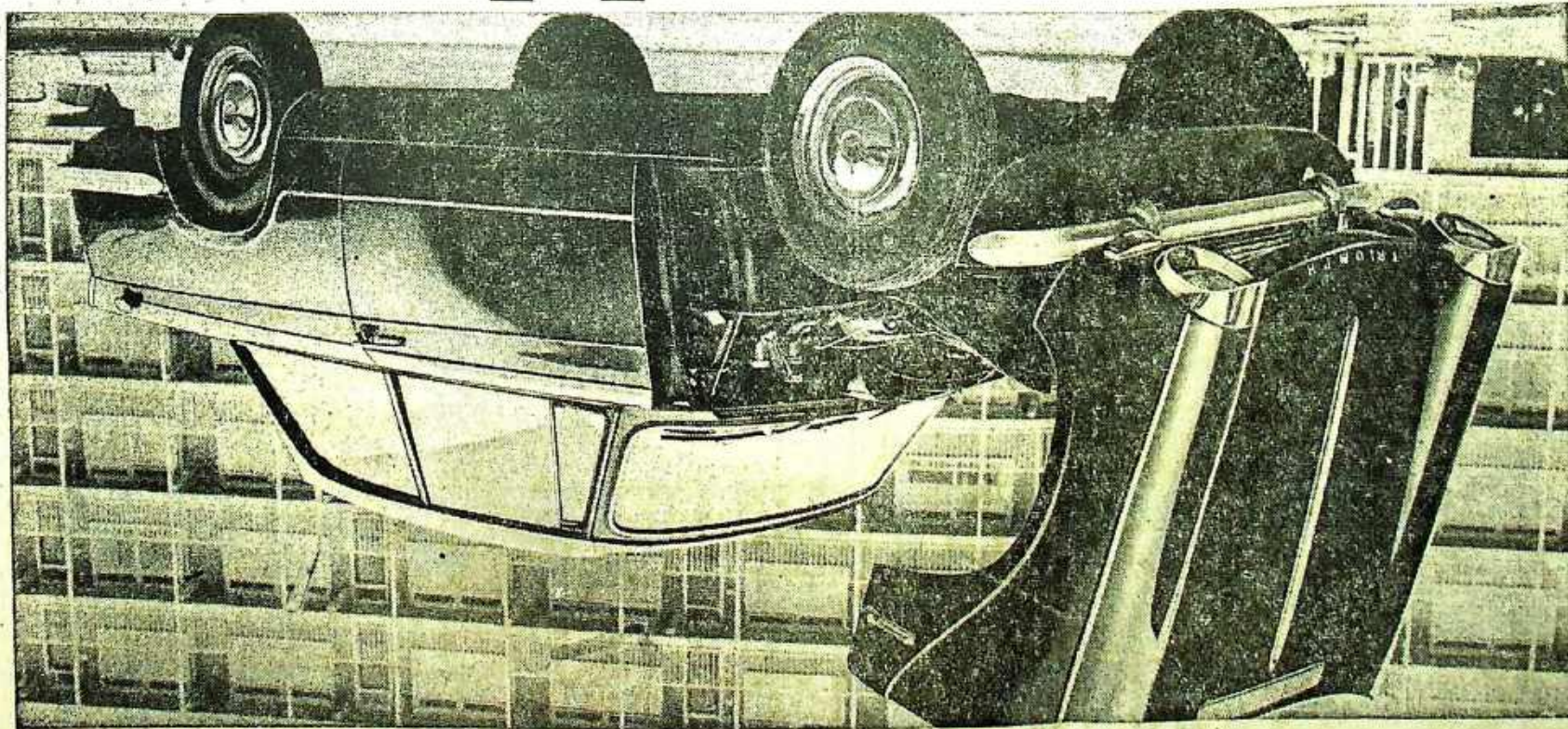
rikaanse regering zijn oorlogsdaden tegen Noord Vietnam staken en geheel ophouden inbreuk te maken op het grondgebied en de soevereiniteit van de Democratische Republiek Vietnam.

2. Hangende de vreedzame hereniging van Vietnam, moeten, zolang Vietnam nog tijdelijk verdeeld is in twee zones, de militaire bepalingen van de akkoorden van Genève van 1954, strikt nagekomen worden: de twee zones moeten zich onthouden van het meedoen aan enig militair bondgenootschap met vreemde landen en er mogen geen vreemde militaire bases, troepen of ander militair personeel op hun respectievelijk grondgebied zijn.

3. De binnenlandse zaken van Zuid-Vietnam, moeten door het Zuidvietnamese volk zelf geregeld worden, in overeenstemming met het programma van het Nationale Bevrijdingsfront van Zuid-Vietnam zonder enige vreemde inmenging.

4. De vreedzame hereniging van Vietnam moet geregeld worden door het Vietnamese volk in beide zones, zonder enige vreemde inmenging.

Figengereid

Dezer dagen

17 April 68
NRL

Al is het Vietnamese avontuur voor Amerika geen militair succes geworden, toch is het — in puur militair opzicht — niet helemaal zinloos geweest. Amerika heeft er de gelegenheid gehad talloze nieuwe wapens te beproeven, en dat is — we herhalen het: in puur militair opzicht — winst.

Nu moet men niet de zaak gaan omdraaien en concluderen dat Amerika die hele oorlog in Vietnam alleen maar heeft gevoerd teneinde zijn wapens te kunnen testen. Net zoals de wapenfabrikanten slechts profiteurs, en geen verwekkers, van oorlogen zijn, zo is de militair-technische ervaring die de Amerikanen in Vietnam opgedaan hebben, nevenprodukt, en niet motief, van die oorlog.

Oorlogen ontstaan immers meestal niet uit berekening, maar vaker uit domheid of inertie. Politiek gesproken, is de oorlog in Vietnam zeker een verliespost voor Amerika geweest; en dat is beslissend. Want je kunt nog zoveel militair profijt uit een oorlog trekken — als de politieke balans negatief is, telt ook de militaire winst niet meer. Er bestaat nog zo iets als een Pyrrusoverwinning, en zelfs die heeft Amerika niet in Vietnam behaald.

*

Dat neemt niet weg dat Rusland zich al geruime tijd bezorgd maakte over dat aspect van de zaak: hoe langer de oorlog in Vietnam duurde, des te groter werd de praktische ervaring die de Amerikanen daar, vooral met hun wapens, opdeden. Dit hoorden we al anderhalf jaar geleden, via Amerikanen, uit Oosteuropese bron.

Zo'n proefsterrein als Vietnam heeft Rusland niet, en waar de Russische wapens recentelijk wel op de proef zijn gesteld, in het Midden-Oosten, daar hebben ze niet zo'n fraai figuur geslagen. Zeker, dat is grotendeels toe te schrijven aan de onervarenheid van de Arabieren, die met de moderne techniek moeielijk overweg blijken te kunnen.

Maar naar het schijnt heeft Israëls bliksemoverwinning toch ook enige twijfels doen ontstaan aangaande de kwaliteit van de wapens zelf. In juli — dus vlak na die bliksemoorlog — schijnt de Roemeense minister van defensie gezinspeeld te hebben op de onbevredigende kwaliteit van de wapens waarmee zijn land is uitgerust, en dat zijn voornamelijk Russische wapens.

*

lazen dit in Statistic Survey

1967, het strategisch overzicht dat het Londense Institute for Strategic Studies jaarlijks uitgeeft en waarvan de lezers van de Internationale Spectator, het tijdschrift van het Nederlandsch genootschap voor internationale zaken, ook kennis kunnen nemen, en wel in het nummer van 8 april jl.

De oorlog in Vietnam, zo blijkt uit dit overzicht, heeft om wapens gevraagd die Amerika oorspronkelijk niet nodig had gedacht te ontwikkelen, bijv. langzame gevechtsvliegtuigen, die „zeer succesrijk” zijn gebleken. Ook heeft de oorlog „een nieuwe functie voor de helikopter in de beperkte oorlogvoering geschapen, met belangrijke implicaties voor de tactiek van de toekomst”.

Ten slotte is hij aanleiding geweest voor „de enorme toeneming in de strategische mobiliteit van Amerika's strijdkrachten”. Het vermogen om troepen naar Zuid-oost-Azië (of Europa) te vliegen is tussen 1961 en 1967 verrievoudigd: binnen veertien minuten kunnen zestig vliegtuigen 10.300 man en 14.000 ton uitrusting lossen! Tegen 1972 zal dit vermogen nog aanzienlijk toegenomen zijn.

Geen wonder dat Rusland nu ook aandacht gaat schenken aan de reikwijdte en mobiliteit van zijn niet-nucleaire strijdkrachten. Daarvan is de ontplooiing van zijn vlooteenheden in de Middellandse zee een bewijs, maar ook de snelle manier waarop het, door de lucht, de Egyptische strijdkrachten weer van wapens kon voorzien, na de nederlaag van juni.

*

De nadruk die Rusland tegenwoordig weer legt op de functie van de conventionele strijdkrachten, heeft overigens dezelfde gevolgen bij zijn bondgenoten als Amerika's soortgelijke strategie heeft op de zijne: bij beide rijst de vraag of de bescherming van de grote broer wel volkomen betrouwbaar zal zijn op alle conflictniveaus.

En het interessante (doch niet verrassende) daarbij is dat het juist Oost-Duitsland is dat onder deze omstandigheden aandringt op een zo nauw mogelijk geïntegreerd bondgenootschap: precies hetzelfde standpunt dat West-Duitsland in de N.A.V.O. inneemt. Het land dat, in geval van conflict, frontgebied zal zijn, wil zeker zijn van een bijna automatische bescherming.

Overigens legt het Londense instituut een verband tussen de grotere nadruk die Rusland weer op de klassieke wapens legt, en de militaire opkomst van China.

Hoewel de Sowjetcommentatoren het motief natuurlijk zoeken in het Amerikaanse imperialisme en Duitse revanchisme, was er althans één Tsjechoslowaakse radio-commentaar die, in augustus jl., wél China erachter zocht.

Natuurlijk betekent een en ander een zwaardere financiële last. De defensiebegrotingen in Oost-Europa zijn dan ook omhoog gegaan: in Rusland met 15, in Tsjechoslowakije met 6, in Roemenië met 3, in Polen met 10, en in Oost-Duitsland zelfs met 60 pct. Daartegenover staat niet een gelijke inspanning aan Westelijke, althans Westeuropese, kant. Integendeel.

*

Intussen blijft op hoger niveau de wedloop tussen de twee reuzen doorgaan. Het valt op dat het jaaroverzicht aan de antiraketketten niet de beslissende functie van verstoorders van het globale evenwicht toekent die de leek geneigd is eraan toe te schrijven. Dat komt voornamelijk door de ontwikkeling van een nieuw offensief wapen, de MIRV (Multiple Independently Targetable Re-entry Vehicle).

Dit is een door een raket lanceerbare lading die bestaat uit een veelvoud van kernkoppen die onafhankelijk naar hun doelen kunnen worden gestuurd. Dit maakt een afdoende verdediging tegen raketten vrijwel onmogelijk, een verdediging waarop Rusland zich, volgens de laatste gegevens die ook het jaaroverzicht onderschrijft, toch niet toelgt (zults in tegenstelling tot eerdere berichten).

Als één van beide voldoende van die MIRV's heeft, en ze zijn dan ook nog voldoende trefzeker, dan zou het wel eens kunnen zijn, zegt het overzicht, dat dit hem de mogelijkheid geeft van een succesrijke „counter-force first strike”. Dat wil zeggen dat hij dan de raketbases van de tegenstander met één verrassende klap zou kunnen uitschakelen.

Daarom „zal de ontwikkeling van MIRV's ongetwijfeld een nog grotere betekenis hebben voor het toekomstig strategische evenwicht tussen Amerika en Rusland dan de verdere uitbreiding van antirakettraktetsystemen of de voor dat evenwicht blijkbaar onbetekenende Russische ruimtewapen, waarvan McNamara het bestaan in november onthulde.”

Immers, als een van beide partijen het vermogen verwerft om de militaire kracht van de andere met één klap te vernietigen, dan hoeft zij helemaal niet van plan te zijn om van dat vermogen ooit gebruik te maken om toch bij die andere de vrees te doen ontstaan dat zij het eens zal doen. En die vrees, dat gevoel kwetsbaar te zijn zonder iets terug te kunnen doen, werkt natuurlijk ontwrichtend op de hele stabiliteit in de wereld.

***

VREDE VIETNAM

V.S. stellen

1374

voorwaarden

WASHINGTON, 17 april (AFP, Reuter) — Het Amerikaanse ministerie van buitenlandse zaken heeft bekend gemaakt dat elke plaats, die wordt gekozen voor onderhandelingen met Noord-Vietnam, toegankelijk moet zijn voor alle bondgenoten van de Verenigde Staten in de Vietnamese oorlog. Dit is een van de redenen, waarom Pnom Penh of Warschau niet in aanmerking komt.

Hoge functionarissen van het ministerie, die gisteren het woord voerden op een conferentie voor Amerikaanse hoofdredacteuren in Washington, zeiden dat de VS elk voorstel zullen steunen, dat de Vietnam-bondgenoten in staat stelt nauw persoonlijk contact te onderhouden met Averell Harriman, die de besprekingen met de Noordvietnamezen zal voeren.

De permanente vertegenwoordiger in Hanoi van het Zuidvietnamese Bevrijdingsfront beschuldigde de Amerikanen er gisteren van, dat zij in februari 1239 burgers hebben gedood in de provincies Qoeng Nam en Qoeng Ngai. „Talloze kinderen werden in de vlammen geworpen, terwijl vrouwen werden doodgeslagen,” aldus de vertegenwoordiger, Nguyen Van Tien.

In Saigon is bekend gemaakt dat de Amerikaanse vliegtuigen maandag de hevigste luchtafweer hebben ontmoet sinds de bombardementen werden beperkt. Mogelijk hebben de Noordvietnamezen hun luchtdoelwapens geconcentreerd in het zuiden, dat nog mag worden gebombardeerd. De Amerikanen zeggen dat zij maandag vier toestellen verloren.

11	11	11	licht bew.	-Limburg
0	-2	11	zw. bew.	glinki
0	2	14	onbew.	ockholm
0	1	15	onbew.	lo
0	4	13	licht bew.	openhagen
0	5	10	mist	erdeen
7	10	14	regen	nden
7	14	24	half bew.	ussel
0	9	21	onbew.	xemburg
0	9	22	licht bew.	ris
0	9	23	zw. bew.	rciaux
0	12	19	zw. bew.	enoble
0	10	17	zw. bew.	ce
0	7	20	half bew.	stijn
0	9	21	licht bew.	ankort
0	4	20	onbew.	inchen
0	5	21	half bew.	rich
0	5	21	zw. bew.	veve
0	6	21	onbew.	gerio
0	6	15	onbew.	reen
0	4	22	onbew.	erueck
0	5	19	onbew.	"
0	12	19	onbew.	nie
0	10	17	half bew.	in
0	10	19	half bew.	rejonta
0	6	16	licht bew.	rid
0	21	21	half bew.	sahon
11	11	16	zw. bew.	orca

De functie van het geharrewar

12 april 1954

HET GEHARREWAR over de plaats waar vertegenwoordigers van Hanoi en Washington hun eerste contacten zullen hebben, begint vervelend te worden en het is goed, dat Thant, de secretaris-generaal van de Ver. Naties, zich in de kwestie heeft gemengd. Dat biedt meer hulp dan de opmerkingen van Kosigin, de Russische premier, in Rawalpindi. Men helpt deze kwestie niet verder door een van de partijen onder druk wat gezicht te laten verliezen.

Overigens heeft het geharrewar toch een wat diepere functie in het spel dan de geïrriteerde toeschouwer op het eerste gezicht meent. In het voorstellen van plaatsen en vooral in de harnekigheid waarmee de tegen-

De Toestand

partij zich tegen de voorgestelde plaatsen verzet, kan men een af-tasten zien van de

bereidheid van de tegenstander tot concessies. Een te gretig en snel toehappen zou kunnen wijzen op een te grote wens de oorlog te beëindigen, op het ontbreken van alternatieven. En wie onderhandelt nu graag met de rug tegen de muur, of erkent dat, zo het het geval is?

Aanvaardt Amerika Pnom Penh of Warschau, dan voelt het zich zeer sterk op vijandelijk terrein met beperkte communicatiemiddelen, hoewel men dat laatste argument in de moderne tijd niet te zeer moet overdrijven. Panmunjon was ook geen wereldstad. De bereidheid vijandelijk terrein voor onderhandelingen te aanvaarden zou duiden op een nederlaag, de erkenning van een nederlaag, wat de atmosfeer zou bepalen bij de rest van de onderhandelingen. Ook wanneer de Amerikanen dit niet zo zouden voelen, dan zouden de Amerikaanse bondgenoten in Azië aan een dergelijke uitleg kunnen denken.

VAN HET eerste ogenblik af, dat Amerika geen totale onverschilligheid ten aanzien van de plaats van contact toonde, is deze plaats de psychologisch-politieke inzet van de eerste ronde geworden. Wie zich hierdoor laat ontmoedigen, bedenke, dat grote bokswedstrijden vijftien ronden hebben.

Niet alleen in de keuze van de plaats van samenkomst maar ook

...mogelijke andere manieren proberen beide partijen een gunstig uitgangspunt te verwerven voor de onvermijdelijke onderhandelingen. Grote militaire activiteit moet aantonen, dat men nog lang niet aan zijn laatste adem toe is.

In dit verband is de positie van Khe Sanh kenmerkend. Toen de Noordvietnamese troepen om het kamp heen grotendeels verdwenen bleken te zijn, leek een verklaring geloofwaardig, dat deze aftocht een de-escalatie van Noordvietnamese kant was, m.a.w. het sein waar Johnson naar uitkeek. Maar nu wordt er in Amerika de nadruk op gelegd, dat de vijand de aftocht heeft geblazen, omdat de bombardementen het hem te heet onder de voeten maakten.

Maandag schilderde een woordvoerder van het ministerie van buitenlandse zaken een optimistisch beeld van de militaire toestand, niet alleen bij Khe Sanh, maar ook bij Danang (een Noordvietnamese divisie op aftocht naar Laos) en bij Kantum, terwijl de strijdkrachten in de buurt van Saigon in de richting van de Cambodjaanse grens trokken.

Gisteren verklaarde Clifford, de minister van defensie, dat er geen tekenen van de-escalatie vielen waar te nemen. Dat dus m.a.w. de als gunstiger geschilderde situatie het gevolg was van de militaire inspanning van de Amerikaanse en Zuidvietnamese troepen.

* * *

OF DIT een juist beeld geeft van de toestand, kan men gezien de ervaringen met het optimisme van jaren, moeilijk vaststellen. Men kan slechts vermoeden, dat dit alles al tot de voorbereidingen van de onderhandelingen behoort. Voorbereiding tot de onderhandelingen, of liever een poging deze onderhandelingen in een bepaalde richting te stuwen (een volkomen geoorloofde procedure, die slechts beoordeeld kan worden naar de mogelijkheid van succes), kan men ook zien in de nieuwe koers die minister Clifford eind vorige week op een persconferentie uit de doeken heeft gedaan.

Amerika streeft naar een de-escalatie, maar ook naar een situatie waarin de Zuidvietnamezen de oorlog zullen overnemen. Het klinkt, of Clifford over twee verschillende oorlogen spreekt, de ene oorlog met Hanoi, die gede-escalereerd moet worden, de andere oorlog tegen de interne vijand die dan maar verder door de Zuidvietnamezen gevoerd moet worden. Tegenover een terugtrekking van de Amerikanen uit de oorlog zou dan als de-escalatie een terugtrekking van de Noordvietnamese troepen moeten staan, waardoor de kwestie teruggebracht zou zijn tot de binnenlandse oorlog die volgens de oude Amerikaanse stelling tot ineenstorting van de geïsoleerde Vietcong zou leiden.

Aangezien dit een zeer onwaarschijnlijke gang van zaken lijkt, gebaseerd op de oude, valse theorie dat Saigon met de Vietcong wel klaar komt, wanneer zij geen steun uit Noord-Vietnam meer krijgt, en aangezien het onwaarschijnlijk lijkt, dat leden van de Amerikaanse regering zich aan dergelijke illusies overgeven, moet men de zin van dit alles zoeken in de bouw van een constructie waardoor de regering van Saigon zich niet in de steek gelaten voelt of waardoor zij althans niet openlijk kan dwarsbomen.

Thailand sluit grens met Laos

12.7.71 68 NRL

Thailand heeft zijn grens met Laos gesloten om infiltratie te voorkomen van leden van de Meo-stam, die door communisten zouden worden opgeleid voor guerrilla-activiteit.

Volgens de minister van binnenlandse zaken, generaal Praphas Tsjarce-sathien, is deze maatregel genomen, nadat onlangs ongeveer duizend leden van genoemde stam waren aangehouden, die vermomd als vluchtelingen uit Laos waren gekomen. (Reuler)

12 APRIL 1968

President Johnson in Honolulu
in gesprek met de militaire bevelhebbers
in het gebied van de Stille Oceaan.
Van links naar rechts generaal
Wheeler, voorzitter chefs van
taven, admiraal McCain, de nieuwe
bevelhebber van de Amerikaanse
strijdkrachten in dit gebied, en ad-
miraal Sharp, de huidige bevel-
hebber

V.S. gaan bondgenoten over contact Hanoi consulteren

President Johnson terug naar Verenigde Staten

12 April 62 WRC

President Johnson is vandaag naar de V.S. teruggekeerd vanuit Honolulu, nadat hij de belofte had gegeven dat Washington zijn bondgenoten inzake de oorlog in Vietnam in ieder stadium van de eventuele onderhandelingen met Hanoi over een vredesregeling, zal consulteren.

Voorlopig hebben de V.S. een Zuidvietnamees voorstel voor een topconferentie van de zeven bondgenoten die troepen in Vietnam hebben, afgewezen.

Diplomatieke waarnemers in Honolulu zijn evenwel van mening dat volgens het communiqué dat is gepubliceerd na Johnsons besprekingen aldaar met president Tsjoenng Hie Park van Zuid-Korea, de Amerikaanse verzekeringen aan zijn bondgenoten voor consultaties op een hoger diplomatiek niveau zijn gebracht dan tot dusverre ooit het geval geweest is.

Contacten met Hanoi

Ofschoon de zeven bondgenoten op hun bijeenkomsten in 1966 en 1967 de beginselen voor hun voorwaarden voor een regeling in Vietnam hadden uitgewerkt, is nooit een machinerie voor regelmatige consultaties ontwikkeld. Vermoedelijk zal dit pas worden gedaan als voorbereidende contacten met Hanoi zullen blijken te leiden tot vruchtbare vredesonderhandelingen.

De besprekingen tussen Johnson en Park hebben zowel Vietnam als Korea betroffen, alsmede de consequenties van ontwikkelingen aldaar voor Aziatische veiligheid en economische ontwikkeling.

In een gezamenlijk communiqué, dat na afloop van de besprekingen in Honolulu is uitgegeven, wordt onder meer gezegd dat het voor een duurzame regeling van de kwestie Vietnam nodig is dat Zuid-Vietnam partij is bij de onderhandelingen en dat de bondgenoten die hebben geholpen bij de verdediging van Zuid-Vietnam, betrokken zullen worden bij een eventuele regeling van het conflict.

Het gemeenschappelijke doel: een eervolle en bestendige vrede, vereist volgens het communiqué een vastberaden streven naar een diplomatieke oplossing, gepaard gaande met onverminderde vastberadenheid op militair gebied.

Noord-Vietnam. Tot degenen die poging de impasse op dit gebied te doorbreken behoort secretaris-generaal Thant van de Verenigde Naties.

Naar een woordvoerder van de Verenigde Naties woensdag meedeelde heeft Thant beide partijen „enkele mogelijk plaatsen” voorgesteld die „waarschijnlijk voor beide partijen aanvaardbaar zullen zijn”. Hij zei voorts dat de secretaris-generaal „via de gebruikelijk kanalen” in contact staat met de regering in Hanoi. Welke deze kanalen zijn wilde de woordvoerder niet onthullen maar in het verleden heeft Thant vi de regeringen van Algerije, Frankrijk en India met Hanoi verbinding gehad.

Zie verder pag. 1

De politiek van beide landen houdt in dat zij hun pogingen voortzetten om te voorzien in de behoeften van de strijd op alle gebieden totdat de vrede zal zijn bereikt.

Korea

Over Korea wordt gezegd dat elke nieuwe agressieve daad van de zijde van de Noordkoreaanse communisten tegen Zuid-Korea een zeer ernstig gevaar voor de vrede zal zijn en dat in dat geval de V.S. vastbesloten zijn Zuid-Korea prompt en doeltreffend hulp te bieden, zulks overeenkomstig het verdrag van wederzijdse bijstand dat tussen de V.S. en Zuid-Korea bestaat. De V.S. zullen bijdragen tot de modernisering van de Zuidkoreaanse strijdkrachten en de ministers van defensie van beide landen zullen in mei in Washington bij elkaar komen om deze zaken grondig te bespreken.

Contacten

President Johnson heeft tegenover president Park de pogingen beschreven om een plaats en een tijdstip vast te stellen voor de contacten tussen vertegenwoordigers van de V.S. en

TOUWTREKKEN MET HANOI

VS noemen vijftien landen voor gesprek

19 APRIL 1968

Verklaring Johnson afgezwakt

WASHINGTON, 19 april (AFP, Reuter) — De Verenigde Staten, kennelijk bezorgd over het anti-propagandistische effect van het eindeloze getreuzel over het vinden van een stad voor de inleidende besprekingen met Noord-Vietnam, hebben Hanoi vijftien landen voorgesteld, waar zou kunnen worden gepraat. Minister van buitenlandse zaken Dean Rusk belegde gisteren inderhaast een persconferentie, waarop hij zei: „Wij zijn gereed onderhandelingen te beginnen om de oorlog in Vietnam zonder uitstel te beëindigen. Onze zorg is mensen te sparen om de zaak van de mensheid te dienen, niet om propaganda te maken.”

De Amerikaanse regering heeft de laatste dagen veel kritiek moeten horen, vooral van het progressieve deel van de Amerikaanse pers, die niet nalaat er op te wijzen dat Johnson herhaaldelijk heeft gezegd, dat „elke plaats en elke tijd geschikt is om besprekingen te beginnen”. Dean Rusk kwam nu op deze verklaring terug door te zeggen, dat de onderhandelingen moeten worden gehouden in een land, dat voor beide partijen aanvaardbaar is. Dat land moet „eerlijk zijn in termen van verbindingen, eerlijk in bereikbaarheid voor de wereldpers en eerlijk voor wat betreft de sfeer rond de besprekingen”.

Rusk vervolgde: „Wij zouden geen plaatsen aanbevelen als Washington, Seoel (Zuid-Korea) of Canberra en wij zouden plaatsen als Hanoi, Peking of Moskou niet kunnen aanvaarden. Er is echter geen gebrek aan plaatsen.”

De vijftien landen, die volgens de Verenigde Staten geschikt zijn, zijn India, Birma, Laos, Indonesië, Ceylon, Japan, Afghanistan, Pakistan, Nepal,

Maleisië, Zwitserland, België, Italië, Finland en Oostenrijk. „Elk van deze landen zou naar onze mening een juiste sfeer bieden voor de onderhandelingen. De wereld wacht met toevallende bezorgdheid op een positief antwoord van Hanoi”, aldus Rusk.

Secretaris-generaal Oe Thant van de Verenigde Naties, die zich zeer inspannt om Amerika en Noord-Vietnam tot elkaar te brengen, zal zaterdag (op doorreis naar Teheran) wederom een bezoek brengen aan Parijs. Hij zal daar opnieuw de Noordvietnamese vertegenwoordiger Mai Van Bo ontmoeten. Inmiddels heeft Hongarije laten weten dat het graag zou optreden als gastland voor de komende besprekingen. De Amerikanen hebben echter Warschau als ontmoetingsplaats afgewezen en het is niet waarschijnlijk dat zij wel naar Boedapest willen gaan.

Oorlog gaat door

Terwijl de diplomaten praten gaat de oorlog, met al zijn verschrikkingen, gewoon door. De Amerikanen zetten gisteren hun gigantische Stratofoorten (B-52's) in voor een zwaar bombardement op de Sjao-vallei, een belangrijke infiltratieroute in het noord-

den van Zuid-Vietnam. Autoparken opslagplaatsen en bunkers langs de route werden gebombardeerd.

In de Mekongdelta in het zuiden bestormden Amerikaanse landings troepen na een beschieting de kust waar ongeveer honderd bunkers werden vernietigd en zes ton rijst werd buitgemaakt. De Vietcong trok zich terug met achterlating van 76 doden aldus een Amerikaanse woordvoerder.

Intussen woedt nog steeds een enorme bosbrand in het grote oerwoud in de Mekongdelta, het zogenaamd „Woud van de Duisternis”. De Amerikanen zeggen dat de Vietcong vermoedelijk de brand bij vergissing heeft gesticht, maar zij ontkennen niet dat zij het vuur met napalmbommen gaande houden en aanwakkeren. Reeds 85 procent van het geweldige ondoordringbare bos is verwoest. Het „Woud van de Duisternis” is zo'veelgeweldig net van paden, kanalen e versterkingen van de Vietcong, dat de Amerikaanse en Zuidvietnamese troepen zich er nooit in hebben gewaagd Vietcong-strijders, die thans het bos ontvluchten, worden vanuit de lucht onder vuur genomen. Vermoed wordt dat in het woud de voorraden voor 80.000 Vietcong-soldaten lagen opgeslagen.

Dat de oorlog in felheid vrijwel niets is afgenomen blijkt uit de Amerikaanse verliecijfers. Verleden week sneuvelen 363 Amerikaanse soldaten, 8 meer dan in de week daarvoor. Volgens de Amerikanen verloren de Vietcong en Noord-Vietnam 3071 man.

De Amerikanen schatten dat de Vietcong op het ogenblik 4093 dorpen en gehuchten in handen heeft. Vóór het Tet-offensief waren dat er 3838. Ongeveer 4559 dorpen en gehuchten worden door de Amerikanen als „temmelijk veilig” beschouwd.

Bij het terugtrekken van zijn macht uit Azië zou het Westen ruimdenkend kunnen zijn en niet a priori hoeven te verwerpen dat het communisme zich zou bewegen naar het instabiele India en (waarom niet?) naar de Arabische landen. Dit zou ook voorwaarden kunnen scheppen voor een bevredigende Israëliisch-arabische regeling.

Ds. Faber was verontrust over mogelijke gevolgen voor de toestand op enige tientallen kilometers van ons vandaan. Amerika zou zich eventueel uit W.-Europa kunnen terugtrekken

Nu is het een koloniale opvatting dat het wegzijn van volkeren op duizenden kilometers afstand ondergeschikt zou moeten zijn aan ons eigen welzijn. Bovendien zouden de V.S. zonder band met Europa geïsoleerd staan tegenover veranderingen in Zuid-Amerika. Voor O.-Europa is zijn toenemende welvaart een reden om de toegang tot W.-Europa niet te forceren.

Oost-Duitsland, waar het luthernisme begon, heeft onder een communistisch bewind geen territoriale eisen naar het oosten. Misschien is er aanleiding om ook eens het aandeel van een protestantse traditie in de politiek der Verenigde Staten te overwegen. Katholicisme en communisme, die beide algemeenheid pretenderen, zijn voor de toekomst wellicht geschikte gesprekspartners.

Amerika en Vietnam

In de N.R.C. van 15 maart jl. gaf ds. A. Faber een beschouwing n.a.v. de Amerikaanse politiek in Z.O.-Azië, die actueel genoeg is om er alsnog op in te gaan.

Indien Amerika zich van inmeniging zou onthouden als van communistische kant geprobeerd zou worden ook Laos en Cambodja in de macht te krijgen, dan ben ik het met ds. Faber eens dat ook Indonesië hiervan de gevolgen zou ondervinden. Men behoeft echter geen communist te zijn om het gezond te vinden als Z.O.-Azië communistisch zou worden. Het alternatief zou een voortdurend grote offers vergend conflict zijn.

Onder verwijzing naar Rusland en China biedt het communisme aan deze gebieden perspectieven die geen der van het Westen afhankelijke regeringen daar heeft kunnen realiseren. Het Westen zou verschillende interpretaties van vrijheid en democratie kunnen erkennen, waarbij voor landen in Oost-Europa en Azië een communistische interpretatie nuttig, ja nodig kan zijn.

„Johnson treuzelaar”

ARNHEM, 19 april — „Johnson treuzelaar”. Onder dit motto heeft het bestuur van de werkgemeenschap van jonge wereldfederalisten in Nederland uiting gegeven aan zijn verontrusting over het uitblijven van overeenstemming over een onderhandelingsplaats voor besprekingen tussen de Verenigde Staten en Noord-Vietnam. In een telegram aan minister Luns wordt gevraagd Amerika te verzoeken ernst te maken met de uitspraak, dat president Johnson bereid was naar iedere plaats te gaan die Noord-Vietnam zou voorstellen.

Amerikaanse militairen lusteloos in Vietnam

(Van een bijzondere correspondent)

SAIGON, april —

WE DACHTEN DAT U DE USCO-MAN WAS, zei de Amerikaanse korporaal nogal teleurgesteld die ons opwachting na onze landing per helikopter in een oud, op de top van een heuvel gelegen en nog van de Fransen afkomstig fort, dat de verkeersweg beheerst van Khe Sanh naar de grens met Laos.

Het leven is bar eentonig voor de Amerikaanse militairen in Vietnam aan het worden. Als er niet gevochten moet worden, dan zijn ze gedoemd tot een heilloos afwachten. Verveling en lusteloosheid blijken uit alles. De mannen vertelden me, dat ze bijna nooit naar de nieuwsberichten luisteren. Wanneer ze hun radio's aan hadden staan, dan was het om de pop-muziek en wanneer er kranten kwamen — zoals hun eigen Stars en Stripes, meestal van vijf, zes dagen oud — dan 'joog iedereen af op de strips, de mopps en de sportpagina's. De rest interesseerde niemand.

Ze hadden allemaal wel iets gehoord

over voorgestelde vredesonderhandelingen tussen Washington en Hanoi. Een dienstplichtige zei te hopen, dat dit betekende: „naar huis, voordat de bladeren vallen en in ieder geval voor de Kerstmis nog". Het kon niemand meer schelen waar de vredesonderhandelingen zouden worden gevoerd, wat er zou worden besloten. „Charlie", de codenaam voor de Vietcong, „mag wat mij betreft heel het land hebben", vond een jonge soldaat, die daarop

mariners — hebben een aanmerkelijk beter moreel dan de troepen rond Saigon of die in de verbindingslijnen, waar bijna ieder praatje begint met de opsomming van het aantal maanden, weken en dagen, dat ze nog in Vietnam moeten dienen voordat ze terug mogen naar hun „States".

DE WARE VECHTJASSEN zijn n er echter al met al wel degelijk, speciaal in de officierstronken. Dat zijn de ware mannen van de „verschroefde

dat er ook daar jonge intellectuelen en aanhangers van Bobby Kennedy zijn. De nieuwe Amerikaanse minister van defensie, Clark Clifford, heeft in een interview uitgelegd, wat een geleidelijke „de-escalatie", trapsgewijze vermindering van de oorlogsinspanningen zou betekenen. De oorlog kost Amerika thans zo'n 120 miljard gulden per jaar. In verband daarmee is het nodig, dat de Zuidvietnamezen zelf een groter aandeel nemen in de verdedi-

„WANNEER MOGEN WE TERUG NAAR HUIS?"

begon te neurien van „We Wanna Go Home" (Wij willen naar huis).

Dit opvallende gebrek aan belangstelling staat in een schril contrast tot het moreel van de Amerikaanse troepen tijdens de Tweede Wereldoorlog. De mannen stelden toen levendig belang in het hoe en waarom ze vochten. Dat is vandaag de dag anders. Uiteraard zijn er vele uitzonderingen en de militairen in het Noordelijke Tactische Gebied — de lucht-cavalerie en de

aarde", die het liefst nog meer dorpen zouden willen bombarderen, meer bossen afbranden, meer heuvelruggen met napalm bestoken. Ze zijn diep geschokt door het feit, dat daarop kritiek geleverd wordt en dat het publiek in de Verenigde Staten niet meer voor honderd procent achter hen staat. Bitter stemt het hen ook, dat Britannië niet meer hun bondgenoot is en dat er ook in eigen gelederen „vredesduiven" hun stem laten horen.

ging van hun land. Dit moet mogelijk zijn dank zij de betere opleiding en uitrusting, waarvoor Amerika zich grote offers heeft getroost, naast alles wat tot de eigenlijke oorlogvoering behoort.

Er zijn Amerikaanse burgers, die redeneren, dat het beter geweest zou zijn als de Amerikanen zich meer hadden toegelegd op rechtstreekse hulp aan Zuid-Vietnam, zodat het eigen leger eerder in staat was ge-

weest tot een doeltreffende defensie. In de praktijk zou daar echter weinig van terecht zijn gekomen omdat de corruptie in het land te weinig tert en er een groot gebrek is aan competentie en integere leiders. Er zijn te veel generaals die, als ze de kans schoon zien, voor militaire dictator willen spelen.

IN DE CAPACITEITEN van de Zuidvietnamese militairen hebben hun Amerikaanse wapenbroeders overigens nog steeds niet veel vertrouwen bewel officieren, die hen bij Khe Sanh hebben meegemaakt, moeten loeven, dat ze er wel wat van konden.

Het ziet er nu niet meer naar uit, dat de Amerikanen nog verdere grote gevechtsoperaties van plan zijn. Bij normale routinewerk wordt nog steeds gedaan, maar er heerst een duidelijke afwachtende sfeer. Toch zijn er nog eens geallieerde inlichtingendiensten nog aanwijzingen, dat de Noordvietnamezen iets in hun schild kunnen zetten, een soort verlaat lente-offensief, waarbij Hue, Da Nang en Saigon het doelwit kunnen worden van hun aanvallen.

20 APRIL 68 TYP

20 / 4

Kans op vrede be

Op woensdag 3 april 1968 ging de Noord-vietnamese regering, in een verklaring die werd uitgezonden door radio Hanoi, tot de vierde fase van haar diplomatieke de-escalatie over. Ze stemde ermee in, dat Noord-vietnamese en Amerikaanse vertegenwoordigers officieel contact met elkaar zouden opnemen. Deze afgezanten zouden moeten spreken over de onvoorwaardelijke staking van de bombardementen, die Noord-Vietnam verwezenlijkt wil zien, voordat de weg naar een vreedzame oplossing van het conflict kan worden ingeslagen.

De regering van Noord-Vietnam preciseerde haar standpunt met de mededeling, dat vredesbesprekingen zouden volgen op de onvoorwaardelijke staking van de bombardementen en van alle andere oorlogsdaden jegens Noord-Vietnam.

door

BERNARD-JOSEPH CABANES

Johnson ging ermee akkoord, dat dit contact zou worden gelegd.

Evenals de andere hoofdpunten van de Noord-vietnamese verklaring werd het kernzinnetje ervan (waarin het voorstel werd gedaan, dat Amerika en Noord-Vietnam contact met elkaar zouden opnemen) omringd met harde, scherpe opmerkingen over de Amerikaanse houding. En reeds de volgende morgen herinnerde het dagblad Nhan Dan, het orgaan van de Lao-Dong-partij (de communistische partij van Noord-Vietnam), eraan, dat er geen sprake van was, dat er gemarchandeerd zou worden over de onvoorwaardelijke staking van de bombardementen. Dat is echter niets ongevoons.

Maar Hanoi en Washington zouden met elkaar in contact treden — en dat is de hoofdzaak, waaruit alles kan voortkomen.

Over wat er in de toekomst kan gebeuren, kan men alleen nog maar speculeren, want Hanoi heeft niets gezegd, en niets laten uitlekken, over de beslissingen waartoe het zich uiteindelijk zal laten overhalen.

Als we ervan uitgaan, dat de onvoorwaardelijke staking van de bombardementen en van alle Amerikaanse oorlogsdaden jegens Noord-Vietnam een feit wordt, dan mogen we aannemen, dat die stopzetting volgens de formule die Hanoi heeft gebruikt, zal worden gevold door 'vredesbesprekingen'.

VIER PUNTEN

Bij die besprekingen zal de Noordvietnamese regering — zoals ze sinds 1965, d.w.z. sinds de ver-

klaring van Pham Van Dong voor de nationale vergadering, altijd heeft gezegd — veel gewicht hechten aan het document waarin de befaamde 'vier punten' staan. President Ho Tsj Minh heeft de essentie van deze vier punten kort herhaald in de brief waarmee hij in het begin van 1967 een schrijven van president Johnson beantwoordde. Ho Tsj Minh schreef: 'De regering van de Verenigde Staten moet definitief en onvoorwaardelijk een eind maken aan de bombardementen en aan alle andere oorlogsdaden jegens de Democratische Republiek Vietnam, ze moet alle troepen van Amerika en zijn satellieten uit Zuid-Vietnam terugtrekken, het Nationale Bevrijdingsfront van Zuid-Vietnam erkennen en het Vietnamese volk zelf zijn eigen zaken laten regelen. Dat is de kern van het in vier punten weergegeven standpunt van de regering der Democratische Republiek Vietnam — een standpunt dat de essentiële beginselen en bepalingen van de Geneefse akkoorden over Vietnam van 1954 tot uitdrukking brengt. Hier ligt de basis voor een juiste politieke oplossing van het Vietnamese probleem'. Aldus president Ho Tsj Minh.

Naast het document met de vier punten zal bij de besprekingen het meer omvangrijke politieke program van het Bevrijdingsfront, dat op 1 september 1967 gepubliceerd is, een rol spelen. In 1960, toen het Bevrijdingsfront ontstond, beschikte het over het program in tien punten dat een zeer summier soort manifest was. Het document dat in september van het vorig jaar gepubliceerd werd, is aanzienlijk langer: 38 pagina's in de uitgave van het Bevrijdingsfront, een wit boekje met een rode titel, dat van de pers is gekomen bij een drukkerij in een zone van Zuid-Vietnam die beheerst wordt door het front.

Dit politieke programma stelt de opbouw voor van een 'onafhankelijk, democratisch, vreedzaam, neutraal en welvarend' Zuid-Vietnam. Ieder woord in deze formule telt. 'Onafhankelijk' wil zeggen: verschillend van het noorden, en dit te meer, omdat er de kwalificatie 'neutraal' aan is toegevoegd.

MOEDER EN KIND

In dit programma worden alle gebieden waarop de regering — in de opvatting van het Bevrijdingsfront — activiteiten ontplooit, aan een onderzoek onderworpen en omschreven. Er is evenzeer sprake van de rechten van moeder en kind als van agrarische hervormingen, evenzeer van de vrijheid die aan de godsdiensten zal worden gelaten, als van het herstel van de industrie en van de opbouw van een nationale defensie.

Als men rekening houdt met de volgorde van de alinea's in de tekst — die misschien een chronologische waarde heeft voor de leiders van het Bevrijdingsfront —, dan kan men vaststellen, dat het politieke programma voorziet in: de organisatie van vrije verkiezingen, de verkiezing van een nationale vergadering volgens het algemeen kiesrecht en de vorming van een democratische regering van nationale eenheid, die de meest representatieve personen uit alle lagen van de bevolking verenigt. Deze formule is ruim genoeg om bij velen instemming te verwerven.

Het minst lange hoofdstuk van dit politieke programma betreft de hereniging van de twee Viet-

VOORJ

NOORD

Laatste a

nams: een halve halve bladzijde bij de vredesbesprekingen en ongetwijfeld worden. Er wordt Vietnam moet v

20/4 '60 Trouw

ter dan ooit!

Leden van de Viet Cong in actie op het water.

WAR IN VIETNAM

rtikel

ladzijde, van de 38. Maar deze hoort tot de hoofdstukken die kingen het nauwkeurigst bestudeerd het meest besproken zullen in beginsel in vastgesteld, dat den herenigd. Maar er wordt

ter verduidelijking aan toegevoegd, dat de hereniging zich geleidelijk aan zal voltrekken, met vreedzame middelen en volgens het beginsel van onderhandelingen tussen de twee zones, zonder dwang en zonder buitenlandse inmenging.

VERZOENING

Hoe zal deze hereniging nu in feite verlopen? Hoe zal, bij voorbeeld, een marxistisch regime in het noorden, dat daar zeer stevig wortel heeft geschoten, verzoend kunnen worden met een regime dat voor de vrije onderneming is? Wanneer met de Noordvietnamezen en de mensen van het Bevrijdingsfront deze vragen stelt, dan antwoorden beiden, noorderlingen en zuiderlingen, met een glimlach. En ze laten erop volgen: 'Dat zal voor ons geen probleem zijn, wij zullen wel een oplossing weten te vinden, die zo'n verzoening tot stand brengt. We hebben er nog niet over nagedacht, want we hebben geen haast, maar we hebben al

wel middelen gevonden om andere vraagstukken, die veel neteliger en veel dringender zijn, op te lossen'.

De ontwikkeling die na de onvoorwaardelijke staking van de bombardementen op Noord-Vietnam kan inzetten zal waarschijnlijk lang van duur zijn. Men denke maar aan de eindeloze bijeenkomsten in Panmoenjon, tijdens de Koreaanse oorlog. Er zullen heel wat klippen omzeild moeten worden. En misschien zal het overleg ook wel eens worden afgebroken. Maar één ding staat vast: het vooruitzicht op een vreedzame oplossing van het Vietnamese conflict en op een regeling van de situatie in Zuidoost-Azië is nooit zo gunstig geweest als thans, nu Hanoi en Washington ermee akkoord zijn gegaan, rechtstreeks contact met elkaar op te nemen.

Copyright Trouw/Agence France Presse

HANOI WIL NAAR WARSCHAU

Noord-Vietnam wijst voorstellen VS af Ruzie over onderhandelingsplaats

HANOI, 20 april (AFP, ANP, Reuter) — Noord-Vietnam heeft de vijftien landen die de Amerikaanse minister van buitenlandse zaken, Dean Rusk, donderdag noemde als mogelijke plaats voor inleidende besprekingen over de vrede in Vietnam van de hand gewezen. Hanoi heeft tevens laten weten dat het vasthoudt aan Warschau als geschikteste onderhandelingsplaats en dat het ook niet akkoord gaat met de voorwaarden die de Verenigde Staten stellen aan een keuze van

de plaats (eerlijk voor beide partijen in termen van verbindingen, bereikbaarheid voor de wereldpers en eerlijk voor wat betreft de sfeer rond de besprekingen).

In een verklaring van het Noord-vietnamese ministerie van buitenlandse zaken is gezegd, dat de tien door Rusk gestelde nieuwe plaatsen en de vijf al eerder genoemde zelfs niet met de door de Amerika zelf gestelde voorwaarden overeenkomen. De Verenigde Staten willen een plaats waar beide partijen vertegenwoordigingen hebben, maar in de door Rusk geopperde plaatsen zijn alleen maar Amerikaanse ambassades. Volgens de verklaring zijn enkele van de door Amerika genoemde plaatsen niet eens neutraal. „Somme van die ondersteuningsbases voor de Amerikaanse agressie-oorlog in Vietnam”. Noord-Vietnam houdt vast aan zijn eigen keuze van Warschau en vraagt Washington daarop officieel te antwoorden.

De landen die minister Rusk heeft genoemd, zijn: India, Birma, Laos, Indonesië, Ceylon, Japan, Afghanistan, Pakistan, Nepal, Maleisië, Zwitserland, België, Italië, Finland, Oostenrijk. Vijf hiervan waren al door Hanoi verworpen. Rusk zei, dat de wereld met toenemende bezorgdheid op positief antwoord van Hanoi wacht en dat de Verenigde Staten contacten willen leggen om de oorlog zonder verder uitstel te beëindigen teneinde menselijk leven te sparen.

De door Noord-Vietnam voorgesteld plaatsen Phom Penh (Cambodja) en Warschau (Polen) zijn door de Verenigde Staten al eerder afgewezen.

Phom Penh omdat de Verenigde Staten daar geen ambassade hebben en Polen omdat dit als communistisch land mogelijk moeilijk toegankelijk zou zijn voor een Zuidvietnamese missie.

In Parijs, welke stad in persberichten ook al is genoemd als mogelijke plaats voor onderhandelingen, wordt secretaris-generaal Oe Thant van de Verenigde Naties vandaag verwacht. Oe Thant zou om een nieuwe ontmoeting met Mai Van Bo, de hoogste Noordvietnamese vertegenwoordiger in rang in Europa, hebben gevraagd maar in Noordvietnamese kringen in de Franse hoofdstad zei men dat Van Bo Thant niets te zeggen heft en dat „alles nu uafhangt van de Amerikanen”. Officieel zal Thant slechts op doorreis naar Teheran Parijs aandoen.

„Op iedere plaats en op ieder tijdstip”. Dat zei Johnson altijd als hij zijn bereidheid tot onderhandelen gunstig wilde onderscheiden van die van Ho Tsji Minh. Nu is die tijd van praten dan gekomen, maar Johnsons ongebreidelde welwillendheid laat verstek gaan, want over de plaats van samenkomst wordt gepraat en gepraat alsof het bloed, dat iedere dag in Vietnam vloeit een ondergeschikte aangelegenheid was.

Er zijn wel redeneringen op te zetten om deze houding met redelijkheid te versieren. Amerika — zegt men — mag geen gezichtsverlies lijden door besprekingen te beginnen op terreinen waar een anti-Amerikaans klimaat overheerst. Daar zit wat in. Maar Amerika mag ook geen gezichtsverlies lijden door eenmaal gedane beloften te vergeten. Bovendien: heeft Amerika niet reeds gezicht verloren door Johnsons beperking van de bombardementen en wordt dat verlies niet groter als het nu de houding aanneemt, dat dat verlies er eigenlijk niet geweest is? Het is allemaal wat vreemd en ontmoedigend.

Die indruk wordt versterkt door de geluiden uit de militaire sector, die aan Amerikaanse zijde nogal strijdhaftig klinken. Wij hebben ons altijd wat zorgen gemaakt over de mogelijkheid, dat de strijdlust zou opflakkeren naarmate de kansen op oorlogsgewin — hetzij in daden, hetzij in woorden — zouden toenemen. De wil van de Amerikanen de oorlog te beëindigen — en dus in zekere zin te verliezen — berust bij velen niet op edele pacifistische motieven, maar op het intuïtief inzicht, dat aan Vietnam meer bloed dan eer te behalen valt. Als Johnson ook door dergelijke gevoelens geleid wordt is hij geen duif, maar hoogstens een machteloze havik geworden. Dan zou het ook wel eens zo kunnen zijn, dat zijn „op iedere plaats, op iedere tijd” gesproken werden tussen een decor, dat nog beheerst werd door de overwinningsgedachte, zodat ze in de huidige omstandigheden eigenlijk helemaal niet meer opgaat. Daar zit evenveel begrijpelijks als beangstigends in, want zolang vredesbesprekingen niet gepaard gaan met een stopzetting van oorlogsgeweld wordt een prestigedag aan de conferentietafels met mensenlevens betaald. Dat is in onze ogen een prijs waar eigenlijk niet over gepraat zou moeten worden omdat ze altijd en overal te hoog is. Maar er wordt ook niet over gepraat. Er wordt over gezwegen. Dat is misschien nog erger. Daarom wilden wij, dat Johnson wat minder kieskeurig werd.

Johnson heeft nu weliswaar vijftien landen genoemd, die voor Amerika als gespreksoord aanvaardbaar zijn. Maar het heeft lang geduurd voor de Amerikanen deze lijst indienden. Vijftien landen is veel, maar in ieder geval is het niet hetzelfde als *anywhere*, iedere plaats, of waar dan ook.

Vredesgesprek in Frankrijk?

Vele bommen op N.-Vietnam

PARIJS, 22 april (Reuter, UPI) — Diplomatieke waarnemers in de Franse hoofdstad raken er steeds meer van overtuigd dat de inleidende besprekingen tussen Noord-Vietnam en de Verenigde Staten zullen worden gehouden in Parijs. Momenteel staan de standpunten van beide landen over wat een geschikte plaats van samenkomst is lijnrecht tegenover elkaar, maar in Parijs meent men dat de impasse zal worden doorbroken. Gisteren schreef een Franse zondagskrant: „Er is maar een land dat aan alle voorwaarden voldoet: Frankrijk.” Waarnemers wijzen er op dat Parijs tot nu toe door beide partijen niet op de lijst van voorgestelde plaatsen is gezet, zodat noch Hanoi noch Washington zijn gezicht verliest als deze stad wordt uitgekozen.

In het weekeinde bestond de hoop dat secretaris-generaal Oe Thant, die een tussenlanding in Parijs maakte, op weg naar Perzië, iets zou kunnen meedelen, maar die hoop bleek ijdel. Thant overnachtte in Parijs en bleef er in totaal dertien uur, maar hij had geen gesprek met leden van de Franse regering of de Noord-Vietnamese vertegenwoordiger in Parijs, Mai Van Bo. Of hij vanuit zijn hotel heeft getelefoneerd met Van Bo, is niet bekend.

De Amerikaanse minister van defensie, Clark Clifford, zei zaterdag dat de impasse Hanoi-Washington zal worden doorbroken, maar hoge functionarissen van het State Department zijn daar minder zeker van. Volgens UPI zijn aan de top van het ministerie

spanningen ontstaan over het feit, dat de regering zich in een propaganda-oorlog met Hanoi heeft gestort. Men wijst er op dat het aanbod van Dean Rusk van verleden week donderdag, waarin hij tien landen toevoegde aan de lijst van vijf, nauwelijks serieus was. Het stond tevoren vast dat Noord-Vietnam het zou verwerpen.

In niet één van de tien landen, die Rusk opsomde, heeft Hanoi een permanente vertegenwoordiging. Italië en België zijn nota bene NAVO-landen en kunnen nauwelijks neutraal worden genoemd, zeker niet in de visie van Hanoi. Rusks opsomming was waarschijnlijk bedoeld als een soort „wraak”, omdat Noord-Vietnam steden had genoemd (Warschau, Pnom Penh), die voor Amerika onaanvaardbaar zijn. Zo kwam het ene propaganda-aanbod tegenover het andere te staan, met als resultaat de impasse.

Bomaanvallen

Wat de „duiven” in Washington ook niet erg bevalt, is dat de Verenigde Staten hun bombardementen op Noord-Vietnam drastisch hebben geïntensiveerd, al blijven de vliegtuigen nauwkeurig beneden de negentiende breedtegraad. Vrijdag werden 160 missies uitgevoerd; elke missie door drie tot vijf vliegtuigen. Dat is voor 1968 een recordaantal. Donderdag werden 145 missies voltooid, woensdag 118, dinsdag 112, maandag 88 en verleden week zondag 143. Verleden week werd in totaal 18.000 ton bommen neergegooid op een gebied ter grootte van de Amerikaanse staat Vermont.

Dat Noord-Vietnam onder deze omstandigheden vasthoudt aan de wens tot onderhandelingen, is volgens sommige waarnemers het duidelijkste bewijs, dat vrede in Vietnam mogelijk is, al ontveinst niemand zich dat de besprekingen zeer moeilijk zullen zijn.

Paus veroordeelt touwtrekken van Amerika en Hanoi

ROME, 22 april (KNP) — De paus heeft zondag zijn teleurstelling uitgesproken over het touwtrekken van Amerika en Noord-Vietnam over een plaats voor vredesonderhandelingen. De paus zei, toen hij zondag aan het venster van zijn studeervertrek verscheen, dat hoewel de vrede als het ware een harstocht van de lijdende mensheid is geworden, hij toch maar niet komt. Telkens rijzen weer moeilijkheden, die de vrede vertragen. „Men wil schijnbaar niet loyaal zijn en eendrachtig naar een eind van de strijd streven. Vrede is niet een masker om te onderdrukken en verder te strijden”.

De paus beschuldigde de betrokkenen ervan dat zij nog te veel op prestige uit zijn en gebrek aan echte menselijke broederlijkheid aan de dag leggen. Daarop prees hij degenen, die onpartijdig naar vrede streven, die de vrijheid van de volkeren voor ogen hebben. Men gelooft dat hij hierbij aansloot op een boodschap, die hij reeds eerder aan Oe Thant heeft gestuurd, maar waarvan de inhoud niet bekend is gemaakt.

27 APRIL 68 NR

Kosigin en Gandhi: Warschau geschikt

Premier Kosigin van de Sowjetunie en premier mevrouw Gandhi van India zijn het erover eens dat Warschau een geschikte plaats is voor voorbereidende besprekingen tussen de V.S. en Noord-Vietnam over de Vietnamese kwestie, aldus heeft het Indiase persbureau Press Trust of India zondagavond bekendgemaakt na besprekingen die beide staatslieden in New Delhi hadden gevoerd. Kosigin had op zijn terugreis uit Pakistan naar Moskou de Indiase hoofdstad aangedaan. Kosigin is inmiddels zondag in Moskou teruggeerd.

Kosigin heeft in New Delhi gezegd dat de Sowjetunie verheugd zou zijn indien de V.S. zouden instemmen met Warschau als plaats van overleg omdat de Poolse hoofdstad volgens de Russische premier vele voordelen heeft. (Over de aard van deze voordelen heeft Kosigin zich niet uitgelaten.)

Het Indiase persbureau deelde voorts mee dat Kosigins overleg met president Ajoeb Khan van Pakistan en met premier Gandhi van India „de hoop heeft aangemoedigd inzake nieuwe initiatieven voor de hervatting van een vruchtbare dialoog tussen beide landen” teneinde de geschillen tussen New Delhi en Rawalpindi te regelen.

Het persbureau zei van wat het welingelichte kringen noemt, te hebben vernomen dat Pakistan een beperkte maatregel tot normalisering van de betrekkingen zou nemen door een eerder gedaan voorstel voor besprekingen over een hervatting van de luchtdiensten tussen beide landen opnieuw te berde te brengen. (De luchtdiensten zijn stopgezet en niet meer hervat sinds de Indiaas-Pakistaanse oorlog om Kasjmir 'n 1965.)

Dit voorstel zou wellicht worden uitgebreid tot een herstel van de handelsbetrekkingen, aldus de Press Trust of India.

Het doel van Kosigins bezoek aan New Delhi was geweest, aldus het Indiase persbureau, te demonstreren dat de Russisch-Indiase betrekkingen in „een speciale categorie thuishoren”. Volgens het persbureau zou Kosigin in Rawalpindi doof zijn gebleven voor Pakistaanse klachten over Russische militaire leveranties aan India.

Pakistaans-Russisch communiqué

Na het vertrek van Kosigin uit Rawalpindi is een gezamenlijk Pakistaans-Russisch communiqué uitgegeven waarin de Russische premier ondermeer de hoop had uitgedrukt dat India en Pakistan hun geschillen in de geest van de verklaring van Tasjkent zouden oplossen. (In Tasjkent werd in januari 1966 na de oorlog om Kasjmir een akkoord gesloten tussen president Ajoeb Khan van Pakistan en de toenmalige premier van India, Sjastri. De confe-

rentie van Tasjkent had plaats op instigatie en onder leiding van Kosigin.)

In het Russisch-Pakistaanse communiqué staat voorts dat Rusland technische en economische hulp zal geven voor de bouw van een staalfabriek in West-Pakistan en van een kerncentrale voor de opwekking van elektriciteit in Oost-Pakistan.

Over Vietnam zegt het communiqué dat deze kwestie op basis van de overeenkomst van Genève van 1954 moet worden opgelost.

Beide landen veroordelen voort „het voortzetten van de agressie van Israël tegen de Arabische landen en willen dat Israël zijn troepen uit de bezette gebieden terugtrekt”.

Ten slotte spreken beide landen de noodzakelijkheid uit van het sluiten van een verdrag inzake de niet-verspreiding van kernwapens.

(Reuter)

Parijs als plaats van ontmoeting tussen Hanoi-Washington

Van onze correspondent

PARIJS, 22 april — Men houdt hier nog steeds rekening met de mogelijkheid dat Washington en Hanoi het uiteindelijk eens zullen worden over Parijs als plaats voor hun eerste onderhandelingen. Weliswaar komt de Franse hoofdstad niet voor op de lijst van landen die Washington als plaats voor ontmoeting heeft voorgesteld, maar het weglaten van Frankrijk zou welbewust kunnen zijn, bedoeld om Noord-Vietnam de gelegenheid te geven Parijs te noemen, zo redeneert men hier.

Parijs voldoet aan een aantal voorwaarden voor een ontmoeting. Hand heeft er een diplomatieke vertegenwoordiging gevestigd in een klein huis aan de rand van het Quartier Latin. Parijs biedt faciliteiten voor duizenden extra journalisten en de Franse politie is mans genoeg om te verhinderen dat die journalisten ook maar iets aan de weet komen, vooral als men de onderhandelingen houdt in bijvoorbeeld Rambouillet of het Château de Champs.

Tot slot kan men Parijs met enige goede wil neutraal noemen, tenminste als men Frankrijks vrij formele lidmaatschap van de N.A.V.O. wegschraptegen het duidelijk anti-Amerikaanse standpunt van president de Gaulle inzake Vietnam.

Voor de Amerikanen zou het wel een bittere pil zijn te moeten onderhandelen onder de hoge bescherming van de Gaulle, maar voor de vertegenwoordigers van Ho Tsji Minh blijft de onaangename herinnering aan het Franse koloniale tijdperk. Het een zou kunnen opwegen tegen het ander.

Saigon vreest weer een aanval van de Vietcong

Zuidvietnamezen in staat van paraatheid

Maandagavond zijn Zuidvietnamese troepen en politie-eenheden rondom Saigon in staat van paraatheid gebracht omdat er geruchten de ronde deden dat de Vietcong een nieuwe aanval op de Zuidvietnamese hoofdstad in de zin had.

Het nieuws van deze maatregel was afkomstig van een Zuidvietnamese politie-autoriteit. Een Amerikaanse militaire woordvoerder zei evenwel dat hij geen bericht had ontvangen van het in staat van paraatheid brengen van Amerikaanse eenheden.

De Zuidvietnamese vice-president Nguyen Cao Ky, had gisteren eerder op de dag gezegd dat hij verwachtte dat de Vietcong Saigon opnieuw zou aanvallen, maar hij zei tegen journalisten dat hij niet wist wanneer men met een nieuwe golf van aanvallen rekening zou moeten houden.

Een woordvoerder van de Zuidvietnamese politie zei dat de staat van paraatheid inhield dat alle verloven voor de betrokken eenheden waren ingetrokken.

Politieke en militaire waarnemers in de Zuidvietnamese hoofdstad speculeren over de mogelijkheid van een nieuw offensief van de Vietcong als poging een psychologisch voordeel te behalen bij eventuele vredesonderhandelingen.

(Het laatste offensief van de Vietcong tegen de steden in het zuiden, het zogenaamde tet-offensief, had in februari plaats tijdens het door de Amerikanen en Zuidvietnamezen in acht genomen bestand ter gelegenheid van het Vietnameese nieuwjaar, de zogenaamde tet-feesten.)

Vice-president Ky zei naar aanleiding van zijn verwachting van een nieuw offensief van de Vietcong: „Wij zullen deze keer gereed zijn.”

Clifford

Over de aanwezigheid van Amerikaanse troepen in Vietnam heeft de Amerikaanse minister van defensie, Clark Clifford, maandag op een bijeen-

woord op de Amerikaanse lijst van vijftien plaatsen die geschikt zijn als oord voor onderhandelingen. Tot dusverre hebben slechts openbare verklaringen uit Hanoi afwijzend gereageerd op dit Amerikaanse voorstel. Het laatste diplomatieke bericht dat Washington van Hanoi heeft ontvanger dateert van 11 april. Hanoi houdt als plaats voor onderhandelingen vast aan Warschau, al had het eerder ook zijn bereidheid uitgesproken voor Pnom Penh. Beide plaatsen worden door de V.S. afgewezen. (Reuter - A.F.P.)

DI
RI
TO
JA
Q
T
TO
C
A
C
L
J
J
L
A
E
E

York gezegd, dat de door de Zuidvietnamese troepen gemaakte vorderingen een vermindering van de Amerikaanse oorlogsinspanning en te zijner tijd een geleidelijke terugtrekking van de Amerikaanse troepen uit Zuid-Vietnam mogelijk zullen maken. (Inmiddels zijn echter in Washington nieuwe cijfers over oproepingen bekendgemaakt. Het Amerikaanse ministerie van defensie zal in juni 29.500 man onder de wapenen roepen om in het leger te dienen. Het aantal mannen dat in mei onder de wapenen moet komen, zal met 1.900 man tot 45.900 man worden uitgebreid. Dit is nodig omdat zich onvoldoende mensen als vrijwilliger voor het korps mariniers hebben gemeld, aldus het ministerie van defensie. Volgens de maandag bekendgemaakte cijfers is het aantal dienstplichtigen dat in het eerste halfjaar van 1968 onder de wapenen wordt geroepen, tot 221.700 man gestegen.)

Het op instigatie van president Johnson na het tet-offensief ingestelde onderzoek had bemoedigende resultaten opgeleverd, aldus minister Clifford. Gebleken was dat Hanoi geen militaire overwinning in Zuid-Vietnam kan behalen.

Clifford noemde overigens geen termijn voor de terugtrekking van Amerikaanse troepen. Wel zei hij dat een dergelijke terugtrekking vooraf zou moeten worden gegaan door een versterking van de Zuidvietnamese troepen met wapens en ander materieel.

Contact

Over mogelijke inleidende besprekingen tussen Hanoi en Washington zei Clifford dat de Amerikaanse regering (blijft hopen op vrede. Mocht Hanoi echter liever vechten dan onderhandelen, of willen vechten én onderhandelen, dan zou blijken dat een militaire overwinning buiten zijn bereik ligt, aldus Clifford.

Washington wacht intussen nog steeds op Hanoi's diplomatieke ant-

MAASTRICHT, 23 april — De rechtbank te Maastricht heeft het verzoek van verdachte A.C. uit Kerkrade ingewilligd twee ambtenaren van de Bin nchlandse veiligheidsdienst te horen als getuigen.

C. stond veertien dagen gelede terecht wegens valsmonterij. H vrouw valse bankbiljetten had gemaakt op verzoek van de Indonesische am bassade en vroeg de rechtbank twee

Van onze correspondent
valsennuntij
getuigen in zaak van
Amtenaren van B.V.D.

Showroom geopend maandag 17m vlnge
 ruime parkeringsplaats
 Een brochure ligt voor u klaar.
 65 jaar vermaatschap

Oosterwijk en Dalm is voor het eerst in alle duidelijkheid aan het licht getreden bij het plenaire debat over de Rotterdamse gemeentebegroting. De heer Oosterwijk, op dat ogenblik nog fractievoorzitter, verkondigde toen de opvatting dat de havengeleiden zodanig zouden moeten worden verhoogd, dat het miljoenen tekort van het gemeentelijk havenbedrijf met één slag zou zijn opgeheven. Daarop heeft de heer Dalm nog in ditzelfde debat gereageerd met de mededeling dat hij dit maar een non-sensicale gedachte vond.

Voor ingewijden was het bestaan van spanningen tussen de heren Oosterwijk en Dalm echter al eerder merkbaar geworden. Zo had zich tussen het tweemaal een duidelijk verschil van inzicht gependard over deelneming van de particulieren aan het werk van de commissies van advies en bijstand. De heer Oosterwijk was daar niet, de heer Dalm wel voor geporterd. In de fractie heeft later de opvatting van de heer Dalm het pleit gewonnen. De papieren van de

24 APRIL '63 WRL

Thant: spoedig overleg tussen Hanoi en Ver. Staten

Washington: geen akkoord over plaats overleg

Secretaris-generaal Thant van de Verenigde Naties heeft dinsdag verklaard te hopen dat de inleidende vredesbesprekingen tussen Noord-Vietnam en de V.S. spoedig — „misschien zelfs deze week nog” — zullen beginnen. Hij deed deze uitspraak in Parijs, waar hij een uur verbleef op zijn thuisreis van Teheran waar hij de internationale conferentie over de rechten van de mens had geopend.

In Washington heeft intussen het Amerikaanse ministerie van buitenlandse zaken met klem geruchten toegesproken als zou men al met Hanoi overeenstemming hebben bereikt over een plaats van samenkomst voor het inleidend vredesoverleg. De geruchten waarop het State Department doelde, hadden ertoe geleid dat de koersen op de Newyorkse beurs waren opgelopen. Volgens deze geruchten zou men in Wenen gaan praten.

Gevraagd naar de mogelijkheid dat Parijs als plaats van samenkomst wordt uitgekozen, zei Thant dat de Franse hoofdstad evenzeer zou voldoen als bijv. de Cambodjaanse hoofdstad, Pnom Penh, de Poolse hoofdstad, Warschau, of de Zwitserse stad Genève.

In antwoord op een andere vraag verklaarde de secretaris-generaal van de V.N., dat hij al vier maanden als particulier bezig is met pogingen om tot een oplossing van het Vietnamese vraagstuk bij te dragen, maar dat het inleidend vredesgesprek uitsluitend een zaak is van Washington en Hanoi.

Thailand, in een maand tijd het derde F-111a gevechtsvliegtuig met variabele vleugels verloren. De F-111a is een controversieel vliegtuig, waarvan vele onderdelen nog op de geheime lijst voorkomen. In het Amerikaanse Congres is bij herhaling kritiek op het toestel uitgeoefend, omdat het te duur en niet doeltreffend genoeg zou zijn. De vliegtuigen opereren boven Noord-Vietnam vanaf bases in Thailand sinds 26 maart jl.

Saigon

Rondom Saigon blijven Zuidvietnamese leger- en politie-eenheden in een

speciale staat van paraatheid met het oog op geruchten over een ophanden zijnde aanval van de Vietcong op Saigon. De bron van deze geruchten schijnt te zijn een Noordvietnamese kolonel die zich aan Zuidvietnamese troepen had overgegeven en volgens wie een aanval op Saigon werd beoogd. De aanvankelijke datum voor de aanval zou zijn vastgesteld voor de afgelopen dagen, maar vermoedelijk is de aanval uitgesteld. Er circuleren ook geruchten over een aanval op de 1ste mei, de dag van de arbeid.

Volgens berichten van de inlichtingendienst zouden zich ongeveer 18.000 à 20.000 man Vietcongstrijders in het gebied rondom Saigon bevinden.

Perscensuur

Op politiek terrein heeft het Zuidvietnamese lagerhuis gisteren met 52 tegen 32 stemmen besloten de perscensuur af te schaffen. Dit geschiedde tijdens een debat over een nieuwe perswet. Het ontwerp-perswet moet nog door de senaat worden goedgekeurd en door de president worden bekrachtigd. De censuur in Zuid-Vietnam is de laatste weken iets verzacht maar kranten komen toch nog vaak uit met witte plekken die aangeven dat bepaalde berichten door de censuur zijn geschrapt. (Reuter - A.F.P.)

Opinie over

Vietnam

door H. BRONKHORST

EEN SOCIALISTISCHE OMROEP heeft ons twee keer achter elkaar laten weten dat het Nederlandse volk in de buitenlandse politiek niet zo links denkt. De opvattingen van de gemiddelde Nederlander over zaken die aanleiding geven tot veelvuldige linkse demonstraties zijn eerder conservatief dan progressief. De meeste van onze landgenoten staan niet achter de leuzen die men in betogingen pleegt mee te voeren. Dat zijn enkele conclusies die men zou kunnen trekken uit twee enquêtes die onlangs werden verricht in opdracht van de VARA.

In de eerste enquête van twee maanden geleden werd gunstig geoordeeld over de Noord-Atlantische Verdragsorganisatie. Van de ondervraagden vond 73 procent dat de NAVO heeft bijgedragen tot het voorkómen van een gewapend conflict in Europa. Dat de NAVO de ontspanning in Europa bevordert, was de mening van 65 procent. Bovendien zei 60 procent dat de Sovjet-Unie na de tweede wereldoorlog een bedreiging was voor de vrede en veiligheid in Europa. Tenslotte verklaarde 85 procent dat Nederland niet uit de NAVO moet treden.

Over het algemeen zijn de Nederlanders dus pro-NAVO. Zij zijn ook pro-Amerika en 80 procent keert zich tegen de leuze „Johnson oorlogsmisdadiger“. De meeste Nederlanders vinden dat Amerika het recht had militaire hulp te geven aan Zuid-Vietnam en bijna de helft van de ondervraagden acht de Amerikaanse interventie ook verstandig. Het Nederlandse volk wil echter verder gaan dan Johnson met het staken van de luchtaanvallen op Noord-Vietnam. De enquête werd ingesteld in de week van Johnsons aankondiging van een aanzienlijke beperking van de bombardementen. In Nederland elst 69 procent een onvoorwaardelijk staken van die bombardementen, terwijl de Amerikaanse regering daar nog niet aan toe is. Maar van ons volk gelooft 86 procent dat Amerika wel tot een compromis bereid is om tot vrede in Vietnam te komen, wat weer zou duiden op enig vertrouwen in het beleid van Washington.

Soms denkt men niet geheel consequent. In het ene antwoord is de meerderheid kritischer tegenover Johnsons politiek dan in het andere. De vragen waren vaak ook erg moeilijk en met sommige antwoorden zouden zelfs specialisten in het Vietnamese vraagstuk moeite hebben gehad. Bijvoorbeeld: Voor wie heeft de Zuidviet-

thie: voor de Vietcong of voor de Zuidvietnamese regering? Dat zo weer een andere enquête vergen: n in Zuid-Vietnam.

DE ANTWOORDEN zullen niet altijd op kennis van zaken gefundeerd zijn. Vaak zullen mensen een oordeel hebben gegeven dat meer gevoelsmatig dan verstandelijk was. Vaak hebben ook de mensen van „geen mening” het verstandigste of althans eerlijkste antwoord verstrekt, want Vietnam is een hoogst gecompliceerde kwestie. Mensen die daarentegen menen te weten dat Rusland „geen enkele rol speelt in het Vietnamese conflict” (4 pct.) zijn eenvoudig niet op de hoogte, want het is een onomstotelijk feit dat de Sovjet-Unie aanzienlijke militaire hulp verleent aan Noord-Vietnam.

Wij hebben bezwaar tegen de formulering van enkele vragen en voorgestelde keuze-antwoorden. Zo is er de vraag: „Voor wie voelt u zelf de meeste sympathie: voor de Vietcong of voor de Zuidvietnamese regering? De helft is pro-Saigon, maar men ha ook kunnen zeggen: „Dit is geen vraag, ik heb bezwaren tegen het optreden van beide partijen”. Het antwoord „Geen mening” van 33 pct. is dan nog het meest redelijk.

Dan is er de vraag: „Wat is de Vietcong voor organisatie?” Het derde keuze-antwoord: „Verlengstuk van het Noordvietnamese leger” is feitelijk onjuist. De twee eerste keuze-antwoorden zijn door verschillende mensen bevestigend beantwoord: Onafhankelijke bevrijdingsorganisatie zegt 13 procent en communistische verzetsorganisatie beweert 38 procent. Maar met de Amerikaanse geleerde en diplomaat prof. Galbraith voelen we voor beide antwoorden tegelijk, met reserves tegenover het woord onafhankelijk.

Opmerkelijk is dat nog bijna een derde van de ondervraagden geloofde dat de Zuidvietnamese regering het Zuidvietnamese volk vertegenwoordigt; wat we niet zo zouden willen bevestigen. En voor de bewering dat dit regime bestaat uit marionetten van Amerika (14 procent) bestaan bewijzen van het tegendeel. Johnson heeft heel wat last met president Thieu, en van de kwalijke figuur van vice-president Ky niet te spreken.

DE UITSLAG van zo'n opinie-onderzoek moet men onder voorbehoud aanvaarden. Uiteraard zijn de vragen altijd te weinig genuanceerd en kunnen de antwoorden ook niet subtiel zijn. Soms wordt in de vragen te veel gesuggereerd. Soms is het een test naar de feitenkennis van de ondervraagde. Die vragen zaten vooral in de NAVO-enquêtes. Soms is het een kwestie van persoonlijke interpretatie waarbij geen enkel antwoord dom hoeft te zijn.

Ondanks onze kritiek vinden wij de VARA-enquêtes waardevol, vooral het opinie-onderzoek over Vietnam. Zo krijgt men een idee van de opvattingen onder de mensen. Voor regering en Kamer, maar ook voor allen die te maken hebben met informatie en opinievorming in pers, televisie en radio is het nuttig deze meningen te kennen. Voor zover die meningen gebaseerd zijn op onvoldoende inzicht, moet daar iets aan gedaan worden met nog betere voorlichting. Minachting voor zogenaamde domme antwoorden zou misplaatst zijn. Wat links dom vindt, acht rechts verstandig en omgekeerd. Over het geheel genomen vonden wij de antwoorden nog niet zo dom, maar wel tamelijk optimistisch.

Spoedig begin vredesgesprek

PARIJS, 24 april (AFP, Reuter) — Secretaris-generaal Oe Thant van de Verenigde Naties heeft gisteren tijdens een tussenlanding in Parijs tegenover een vriend verklaard, dat de voorbereidende vredesbesprekingen tussen de Verenigde Staten en Noord-Vietnam nog deze week in Parijs zullen beginnen. Dit meldt het in Parijs verschijnende, Amerikaanse dagblad International Herald Tribune.

Volgens het blad heeft een lid van de Noordvietnamese missie in Parijs een gelykluidende verklaring afgelegd, daaraan toevoegend dat de voorbereidende besprekingen mogelijk reeds vrijdag zullen beginnen. Het bericht van de International Herald Tribune is door de Amerikanen tegengesproken.

Bij zijn aankomst in Parijs uit Teheran, waar hij een internationale conferentie had geopend, zei Thant tegenover verslaggevers: „Ik wil niet op de zaken vooruitlopen, maar ik heb de hoop dat de voorbereidende besprekingen zeer binnenkort, misschien zelfs nog deze week, zullen beginnen.” Bij zijn vertrek naar New York, later op de dag, zei de secretaris-generaal: „Ik hoop dat beide partijen deze week met elkaar in contact zullen treden.”

Door Amerikaanse regeringskringen werd met kracht ontkend, dat het bericht over het begin van voorbereidende besprekingen in Parijs juist is. Dezelfde zegslieden achten het uitgesloten, dat de voorbereidende besprekingen binnen twee tot drie dagen kunnen beginnen.

Aan verdere voorspellingen wil men zich in regeringskringen niet wagen, al wordt erop gewezen dat als Washington en Hanoi het eenmaal eens zijn geworden over de onderhandelingsplaats, de besprekingen zeer snel op gang zullen komen.

Waarnemers in Washington geloven, dat de Amerikaanse regering wel voelt voor Parijs als onderhandelingsplaats. Volgens andere berichten gaan de gedachten thans ook uit naar Wenen.

de regering van Noord-Vietnam het eendeloze touwtrekken over de plaats van samenkomst vooral ziet als een middel om de vastbeslotenheid van de Verenigde Staten te testen. Daar komt bij, zo meent men, dat Hanoi in alle opzichten in het voordeel is, omdat president Johnson in dit verkiezingsjaar onder zware druk staat, ook a heeft hij zich niet herkiesbaar gesteld. De tijd werkt voor Hanoi, niet voor Washington, zo menen deze waarnemers in Londen.

McCarthy enige kandidaat in Pennsylvania

PITTSBURGH (UPI, AP) — In de Amerikaanse staat Pennsylvania zijn gisteren voorverkiezingen gehouden, waarbij senator Eugene McCarthy de enige officiële kandidaat is. Maar de politieke waarnemers zijn vooral benieuwd hoeveel kiezers de naam van Lyndon Johnson op het stembiljet zullen zetten, hoewel hij zich 'onherroepelijk' uit de strijd heeft teruggetrokken.

Ook is men nieuwsgierig hoeveel stemmen senator Robert Kennedy en vice-president Hubert Humphrey zullen krijgen. Hoewel Kennedy te laat aan de verkiezingsstrijd begon om zich nog als kandidaat te kunnen inschrijven in deze staat hebben hij en senator McCarthy hier op bescheiden wijze een campagne gevoerd.

Bij de republikeinen zijn ook geen officiële kandidaten, maar hier zullen de inwoners van Pennsylvania de namen van Richard Nixon of van gouverneur Nelson Rockefeller — die zich nog niet officieel kandidaat heeft gesteld — invullen.

KENNEDY OF NIXON?

Richard Nixon voorziet een tweede Nixon-Kennedy-duel om het Witte Huis. Volgens de vroegere vice-president zal de komende verkiezingsstrijd een herhaling gaan vormen van de spectaculaire race uit 1960, toen hij met een uiterst gering verschil verloor van John F. Kennedy. Dit keer hoopt Nixon echter te winnen. Volgens adviseurs van Nixon is Humphrey de gevaarlijkste tegenstander, omdat het Witte Huis hem zou kunnen gaan helpen (hoewel Johnson heeft gezegd zich niet te zullen bemoeien met de partijpolitiek).

Nixon valt beurtelings alle vier (mogelijke) democratische kandidaten aan: Johnson, die 'een financieel wanbeheer voert', Kennedy die 'ten onrechte' de president tot spoed maant met de vredesbesprekingen met Hanoi, McCarthy, die de kans op succesvolle onderhandelingen 'torpedeert' door voor te stellen Rusk te ontslaan en Humphrey, de tweede man op het Witte Huis. Nixon, die zijn naam van 'eeuwige verliezer' begint te verliezen, staat volgens een Gallup-opinievelding sterker dan Kennedy, McCarthy en Humphrey.

ROCKEFELLER

De uitslag van deze verkiezing is in...

Aanbod van Johnson wekte verbijstering

Z.-VIETNAM TEN PROOI AAN GROTE VERWARRING

door FÉLIX BOLO

SAIGON — Zuid-Vietnam is in een toestand van de grootste verwarring terechtgekomen ten gevolge van de traumatische schokken, die het de laatste tijd te verduren heeft gekregen. Nog steeds verbijsterd door het Tet-offensief van de Viet Cong, nam het land er met stomme verbazing kennis van, dat president Johnson bereid was 'vrede te sluiten' met Noord-Vietnam, dat hij zich niet herkiesbaar zou stellen voor het presidentschap en dat Hanoi ermee akkoord ging, zaken te doen met Washington.

Voor de eerste keer sinds de massale aankomst van Amerikanen in 1965 gingen alle illusies verloren. De regering in Saigon besefte, dat beslissingen over oorlog en vrede haar volledig uit handen werden genomen. De bevolking, die er jarenlang een gewoonte van had gemaakt, zich overal aan te onderwerpen om maar in leven te blijven, concludeerde eenvoudigweg dat Ho Tsjì Minh heeft gewonnen — wat ongetwijfeld te simpel is. Heeft Ho Tsjì Minh Johnson niet gedwongen, af te treden?, vroeg ze zich af.

Zuidvietnamese leiders gaven de ene verklaring na de andere af (en spraken elkaar daarbij soms tegen): 'Dit is ons laatste goodwill-gebaar.... Als Hanoi het verwerpt, zullen we de algemene mobilisatie afkondigen.... Er kan geen vrede worden gesloten met de communisten... Het is een val.... Als de Amerikanen ons in de steek laten, zullen we alleen doorgaan....' Nadat Hanoi besprekingen met Washington accepteerde, werd de algemene mobilisatie inderdaad afgekondigd, maar zonder dat de regering in Saigon er zeker van was, dat de Amerikanen bereid waren, de rekening te betalen.

NORMALE REACTIE

'Het is een normale reactie', verklaarde een Amerikaanse functionaris privé. 'Nu ze in onzekerheid verkeren, nemen de autoriteiten van...

Sinds het Tet-offensief van de Viet Cong is het gedaan met de rust in de steden van Zuid-Vietnam.

Inhoudt. Het oproepen van achttien- en negentien-jarigen, dat in juni ten einde zou moeten zijn, zal naar alle waarschijnlijkheid nog wel zes maanden extra in beslag nemen. Er zijn geen uniformen en geen geweren binnengekomen voor de nieuwe recruten. Het ontbreekt aan kader, officieren en onderofficieren. 'Kom volgende week maar terug', krijgen vele achttienjarigen te horen, wanneer ze zich aanmelden bij de wervingsbureaus.

COALITIE-REGERING

Sommige politici beginnen intussen 'de toekomst voor te bereiden'. De gedachte van een coalitieregering met het Nationale Bevrijdingsfront, die door de huidige regering volstrekt

wen het als een oplossing, dat het Zuidvietnamese leger zich doodvecht: dat zijn de generaals, die voor het ogenblik de macht in handen hebben. Maar er zijn er ook, die mogelijkheden zien voor een vreedzame oplossing. 'Als de Amerikanen ons nog wat meer onder druk zetten, zullen we een coalitieregering met leden van het Bevrijdingsfront, maar dan allereerst met niet-communisten, aanvaarden', verklaarde een politicus die sinds Dien Bien Phoe al verscheidene regimes heeft overleefd.

Merkwaardig genoeg zijn de Zuidvietnamezen niet in de wolven vanwege de gedachte, dat er misschien vrede op komst is. Ze zijn wantrouwend. Ze zijn de hele zaak beu. 'De Viet Cong is dichtbij. Ze wachten tot

sergeant die zojuist deelgenomen heeft aan de ontzetting van Khe Sanh. 'Als mr. Charles (zoals de Amerikanen de Noordvietnamezen noemen) de boeren met rust laat en naar huis gaat, zullen ook wij naar huis kunnen terugkeren'. Inderdaad, het probleem is voor de Amerikanen eenvoudig. Het komt erop neer, dat president Johnson en minister van buitenlandse zaken Dean Rusk van Noord-Vietnam gedaan proberen te krijgen, dat het 'de boeren met rust laat'. Dat het een eind maakt aan de infiltraties in Zuid-Vietnam. En dat het de soevereiniteit en onafhankelijkheid van Zuid-Vietnam eerbiedigt. 'Als we dat gedaan krijgen in ruil voor een volledige staking van de bombardementen op Noord-Vietnam', verzeke-

middels aangevochten door de republi-
keine senator van New York, Jacob
Javits. 'Hij bewijst niet dat Nixon
de democratische kandidaat, die ten-
slotte overblijft en de partij achter
zich heeft, kan verslaan', aldus de
senator. Hij voegde eraan toe: 'Wij,
die ernaar streven dat gouverneur
Rockefeller zich kandidaat stelt, zijn
ervan overtuigd dat hij de enige re-
publikein is, die genoeg democrati-
sche en onafhankelijke stemmen kan
krijgen, om de verkiezingen te win-
nen'.

Senator McCarthy heeft in een ver-
kiezingstoespraak gewaarschuwd voor
de militaire invloed in de Amerikaan-
se binnen- en buitenlandse politiek.
Sinds 1962 valt er 'een toenemende
groei te merken van een groot, mach-
tig en ietwat autonoom militair appa-
raat, waarvan de invloed betrekking
heeft op bijna alle aspecten van ons
nationaal bestaan'. Er moet een ein-
de gemaakt worden aan de oorlog in
Vietnam om alle krachten te wijden
aan de 'koloniale onderdanen-status'
van de negerbevolking.

name regering begint nu op haar
beurt aan een heroïsche periode, net
als de leiders van het Nationale Be-
vrijdingsfront vóór haar'.
Niemand schijnt nog te weten, wat
de algemene mobilisatie nu precies

pede cad

zijn toespraak, waarin hij een
gedeeltelijke stopzetting van de bom-
bardementen op Noord Vietnam aan-
kondigde, heeft president Johnson de
indruk gegeven, dat hij wil, dat de
Zuidvietnamsen hun eigen proble-
men oplossen. Sommigen beschou-

nen', zeggen ze.

EENVOUDIG

De gewone Amerikaanse soldaat
daarentegen waant zich al 'thuis'.
'Het probleem is eenvoudig', zegt een

gon, 'dan zullen we de oorlog hebben
gewonnen'.

En intussen vallen er nog steeds
honderden doden in Zuid Vietnam.

● Félix Bolo is correspondent van
Agence France Presse in Saigon.

Peking tot Hanoi: stop contact met VS

SAIGON — (AP, UPI) — Alle
Noordvietnamese kranten heb-
ben gisteren te kennen gegeven,
dat China druk uitoefent op
Noord-Vietnam om zijn toenade-
ringspogingen tegenover de VS te
beëindigen.

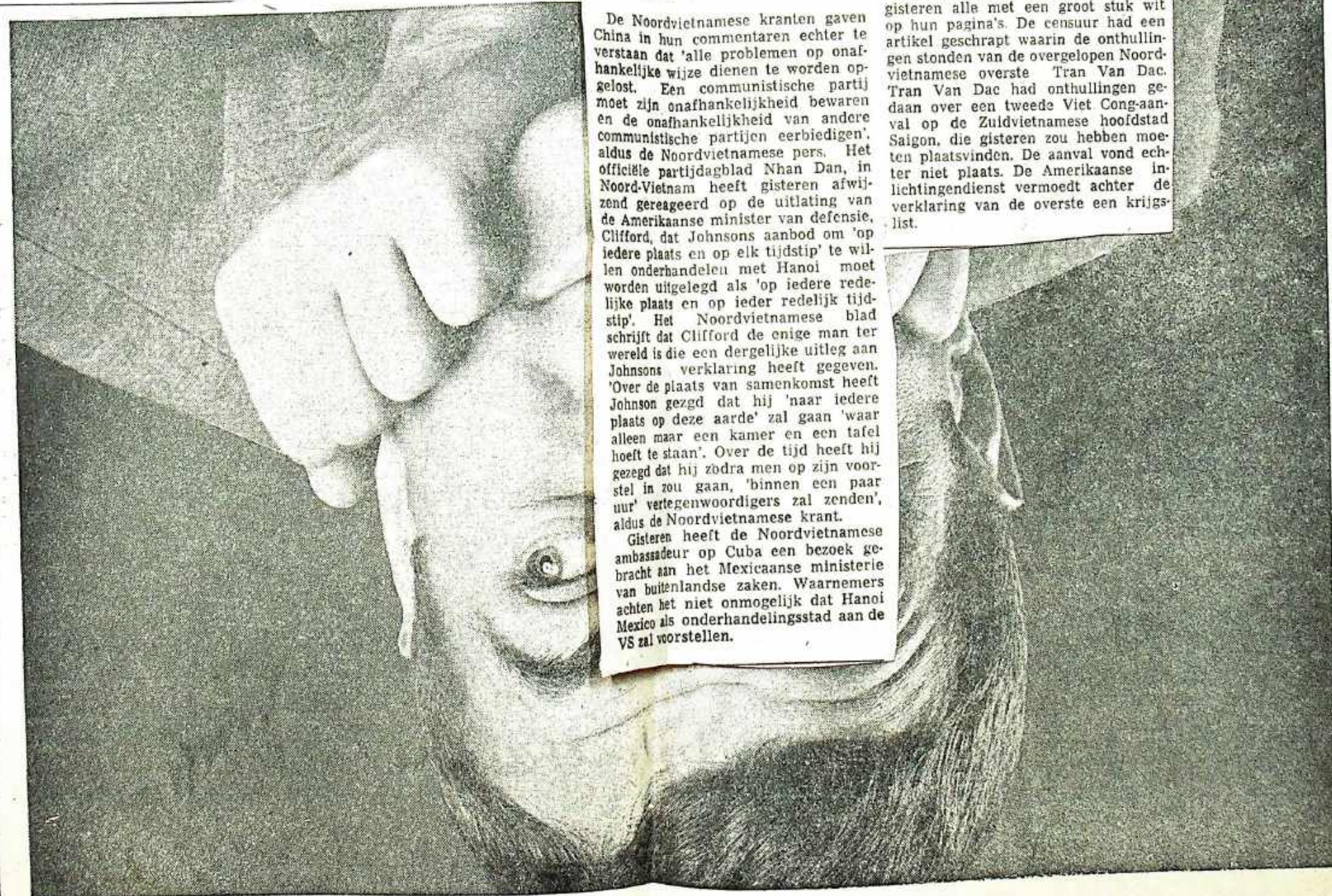
De Noordvietnamese kranten gaven
China in hun commentaren echter te
verstaan dat 'alle problemen op onaf-
hankelijke wijze dienen te worden op-
gelost. Een communistische partij
moet zijn onafhankelijkheid bewaren
en de onafhankelijkheid van andere
communistische partijen eerbiedigen',
aldus de Noordvietnamese pers. Het
officiële partijdagblad Nhan Dan, in
Noord-Vietnam heeft gisteren afwij-
zend gereageerd op de uitspraak van
de Amerikaanse minister van defensie,
Clifford, dat Johnsons aanbod om 'op
iedere plaats en op elk tijdstip' te wil-
len onderhandelen met Hanoi moet
worden uitgelegd als 'op iedere rede-
lijke plaats en op ieder redelijk tijd-
stip'. Het Noordvietnamese blad
schrijft dat Clifford de enige man ter
wereld is die een dergelijke uitleg aan
Johnsons verklaring heeft gegeven.
'Over de plaats van samenkomst heeft
Johnson gezegd dat hij 'naar iedere
plaats op deze aarde' zal gaan 'waar
alleen maar een kamer en een tafel
hoeft te staan'. Over de tijd heeft hij
gezegd dat hij zodra men op zijn voor-
stel in zou gaan, 'binnen een paar
uur' vertegenwoordigers zal zenden',
aldus de Noordvietnamese krant.

Gisteren heeft de Noordvietnamese
ambassadeur op Cuba een bezoek ge-
bracht aan het Mexicaanse ministerie
van buitenlandse zaken. Waarnemers
achten het niet onmogelijk dat Hanoi
Mexico als onderhandelingsstad aan de
VS zal voorstellen.

De patriarch van de Zuidvietnamese
Boeddhisten heeft gisteren voorge-
steld aan de strijdende partijen in
Vietnam om op 11 mei, de geboorte-
dag van Boeddha, een wapenstilstand
af te kondigen.

CENSUUR

De kranten in Saigon verschenen
gisteren alle met een groot stuk wit
op hun pagina's. De censuur had een
artikel geschrapt waarin de onthullin-
gen stonden van de overgelopen Noord-
vietnamese overste Tran Van Dac.
Tran Van Dac had onthullingen ge-
daan over een tweede Viet Cong-aan-
val op de Zuidvietnamese hoofdstad
Saigon, die gisteren zou hebben moe-
ten plaatsvinden. De aanval vond ech-
ter niet plaats. De Amerikaanse in-
lichtingendiensten vermoedt achter de
verklaring van de overste een krijgs-
list.

Tweedaags bezoek premier Thailand

24 april 68 vkr

De minister-president van Thailand, veldmaarschalk Thanom Kittikachorn, die op uitnodiging van de Nederlandse regering op 25 en 26 april een bezoek zal brengen aan Nederland, zal morgen omstreeks het middaguur op Schiphol aankomen en daar vandaan naar Ypenburg vliegen, waar de minister-president, de heer P. J. S. de Jong, en mevrouw E. C. Luns-baronesse Van Heemstra, echtgenote van de minister van buitenlandse zaken, ter begroeting aanwezig zullen zijn.

De Thaise premier zal vergezeld zijn van zijn echtgenote en o.a. zijn ministers van buitenlandse zaken, van nationale ontwikkeling en van economische zaken. Hij heeft niet-officiële bezoeken gebracht aan Zwitserland en Duitsland en reist na het bezoek aan Nederland door naar Brazilië, de Verenigde Staten en Japan.

Het gezelschap uit Thailand zal logeren in hotel Kasteel Oud-Wassenaar. De veldmaarschalk zal minister-president De Jong en de wvd.-voorzitters van de Eerste en de Tweede Kamer bezoeken. Donderdagmiddag zal hij een vliegtocht maken over de Rotterdamse havens, Europoort en de Deltawerken. 's Avonds biedt minister-president De Jong de gasten uit Thailand een diner aan in hotel Wittebrug in Den Haag.

Vrijdag omstreeks één uur zullen veldmaarschalk Kittikachorn en zijn echtgenote lunchen op paleis Soestdijk. Die dag wordt ook een bezoek gebracht aan Madurodam en Asschers diamantmaatschappij te Amsterdam. De gasten vertrekken in de loop van de avond van Schiphol.

Veldmaarschalk Thanom Kittikachorn, die 56 jaar oud is, begon zijn militaire loopbaan in 1930. In 1964 was hij veldmaarschalk, admiraal en maarschalk bij de luchtmacht van Thailand. Hij begon zijn politieke carrière in 1951 als lid van het Huis van afgevaardigden. In 1963 werd hij minister-president en minister van defensie. Hij heeft voor zijn land vele missies vervuld.

Zijn echtgenote, Thanpuying Chonkol Kittikachorn, is 53 jaar oud, het echtpaar heeft zes kinderen, twee jongens en vier meisjes.

Premier van Thailand, Thanom, met zijn echtgenote, die over enkele dagen Nederland zal bezoeken.

Ball over Vietnam: „V.S. moeten niet eenzijdig concessies doen”

17 FEBRUARI

Pogingen impasse te doorbreken zijn „bemoedigend”

George Ball, die vorige week tot Amerikaans vertegenwoordiger bij de Verenigde Naties werd benoemd, heeft dinsdag te Washington gezegd dat de Verenigde Staten een fout zouden maken als zij eenzijdig concessies zouden doen in een poging onderhandelingen over vrede in Vietnam te bespoedigen. Ball voegde hieraan toe dat de diplomatieke pogingen om de „Vietnamese impasse” te doorbreken bemoedigend zijn. „Ik heb er vertrouwen in dat we vroeg of laat een politieke oplossing voor de oorlog zullen vinden”, aldus Ball.

De woordvoerder van het ministerie van buitenlandse zaken te Washington zei dinsdag dat Amerika niet van plan is met Hanoi „beledigingen uit te wisselen” over de verantwoordelijkheid voor de vier weken oude impasse over de keuze van een plaats voor inleidende besprekingen. „Ik zie het nut er niet van in elkaar de loef af te steken met beschuldigingen in het openbaar”, aldus McCloskey op een vraag over het Noordvietnamese verwijt dat de Verenigde Staten lijden aan „gebrek aan ernst”. De woordvoerder wilde niet ingaan op berichten volgens welke de V.S. de door Noord-Vietnam voorgestelde plaatsen Warschau en Pnom-Penh hadden afgewezen.

Het Noordvietnamese persbureau herhaalde ook dinsdag weer de beschuldiging dat de Verenigde Staten het openen van inleidend vredesoverleg opzettelijk op de lange baan te schuiven.

Over de strijd in Zuid-Vietnam meldde het Noordvietnamese persbureau dat de Vietcong bij een aanval op twee Amerikaanse compagnieën bij de vlak bij de gedemilitariseerde zone gelegen marinebasis Dong Ha maandag 100 Amerikanen heeft gedood en voorts 65 Zuidvietnamese militairen bij een ander gevecht in dezelfde omgeving.

Van de Amerikaanse zijde werd te Saigon meegedeeld dat bij de gevechten 130 Noordvietnamese militairen van een 2000 sterke legermacht waren gedood. Aan eigen zijde waren vier man gesneuveld; 22 Amerikanen waren gewond geraakt.

Te Saigon werd dinsdag een door de Amerikanen buitgemaakt stuk gepubliceerd waarin vermeld staat dat de Noordvietnamese troepen die in Zuid-Vietnam vechten de opdracht hebben voortdurend aan te vallen en de Amerikanen tijdens de huidige vredesopgaven in de slechtst mogelijke positie dringen.

Hué

Voorts werd in de Zuidvietnamese hoofdstad een Amerikaans rapport gepubliceerd waarin wordt gezegd dat de Vietcong en de Noordvietnamese troepen tijdens de bezetting van de oude keizerstad Hué in het noorden van Zuid-Vietnam in februari meer dan

duizend inwoners van de stad hebben gedood. Onderzoekingsploegen ontdekten dicht bij het noordelijk stadsdeel van Hué, dat bijna een maand in handen van de rebellen is geweest, 19 massagraven.

Vele slachtoffers waren doodgeschoten, sommige onthoofd en een aantal lijken vertoonde sporen van marteling. De meeste slachtoffers lagen met geboeide handen in de graven. Een lid van de onderzoekingsploegen was van mening dat bijna de helft van de slachtoffers levend begraven moet zijn. (Reuter)

IN SAIGON

Fluistercampagne van Vietcong

De Flyer

SAIGON, 27 april (Reuter) — Vietcong-insfiltranten zijn een fluistercampagne begonnen in de Zuidvietnamese hoofdstad om de bevolking in verwarring te brengen en angst aan te jagen, aldus politiefunctionarissen. Ook tracht de Vietcong wapens de stad binnen te smokkelen en organisaties te bewegen anti-regeringsbijeenkomsten te beleggen.

Scepsis over het Indonesische aanbod

WASHINGTON, 2 mei. — Met een na vier weken diplomatiek geharrewar begrijpelijke ironie is hier gisteren president Johnsons verklaring ontvangen dat voor Washington het Indonesische aanbod aanvaardbaar is om de kruiser Irian van de Swerdlowklasse, waarvoor Moskou nog geen geld heeft gezien, in de Golf van Tonkin te leggen als eerste Noordvietna-

mee—Amerikaanse contactpunt. Berichten dat de kruiser wegens Indonesische verwaarlozing al sinds maanden niet meer uit kan varen, ja zelfs lekt, tekenen het hier heersende cynisme.

Doch het werd voor iedereen duidelijk dat met dit plan de Vietnamese tragedie een tragikomisch element krijgt. Het vooruitzicht dat in de Golf van Tonkin, die oorlogsgebied is, op zo'n ex-Russische Indonesische kruiser

delegaties elkaar ontmoeten terwijl de pompen met alle macht werken om de zaak drijvende te houden, leek van een bijna surrealistische symboliek. Zulks vooral omdat een dergelijk conferentieoord bijna aan geen enkele voorwaarde voldoet, die door Johnson is gesteld. Noch de communicaties, noch de aanwezigheid van geallieerde waarnemers of van de wereldpers is er gewaarborgd. Terwijl de warmte onder de stalen dekken nauwelijks tot de vereiste neutrale atmosfeer kan bijdragen.

Alleen wanneer de delegaties iedere dag respectievelijk uit Saigon en Hanoi met helikopters zouden komen aanvliegen en het schip dat kan dragen, zou het plan uitvoerbaar zijn. Voorlopig meent men dat Washington ja zei, daar het aanneemt dat Hanoi neen zegt omdat Indonesië het Peking brak en het conferentieoord dus voor Hanoi's „geallieerde waarnemers” onaanvaardbaar is.

Intussen toont Washington zich ondanks irritatie naar buiten toe niet al te ongeduldig over de duur van het watrekken om de voor-onderhandelingen. Velen verwachten immers toch een lange periode van vechten en praten. Er is toenemend besef dat Hanoi, wil het ooit een compromis bereiken, langzaam en voorzichtig moet zijn om Peking's verzet niet aan te wakkeren, dat blijkens vele inlichtingen zwaarder weegt dan eerst aangenomen.

Geloofwaardigheid

Hetzelfde geldt voor Washington om dubbele redenen. Ten eerste moet iedere Amerikaanse vredesdiplomatie voorkomen dat de Zuidoost-Aziatische geallieerden van een onderhandelingsrem tot een spaak in de wielen worden. De belangrijkste Amerikaanse voorwaarde is dat een regeling de geloofwaardigheid van de Amerikaanse beloften ook in de rest van Azië en in andere werelddelen niet ondermijnt en dus daarna geen gevaarlijke machtsvacuums ontstaan.

De vrees voor de psychologische gevolgen overal in de wereld van een te snelle Amerikaanse onthechting in Vietnam verklaart ook de uitgangspositie die Washington bij onderhandelingen zal innemen.

Slechts een compromis dat althans op papier alle waarborgen biedt aan de vrije wilsbeschikking van de Zuidvietnamezen — en daarmee het Amerikaanse gezicht redt — komt in aanmerking. Een communistische overwinning zou dan slechts mogelijk zijn via een duidelijke schending van de overeenkomst die op zichzelf de V.S. al van haar beloften en verantwoordelijkheden heeft ontheven.

Of Ho Tsjj Minh de prijs voor zulk een overeenkomst, die meer dan de ak-Genève lijkt te moeten inhouden, wil koorden van Genève lijkt te moeten inhouden, wil betalen en dit voor Peking aanvaardbaar kan maken is de vraag die pas over vele maanden beantwoord kan worden.

Probleem overgeven

Ten tweede is langzame spoed aanvaardbaar omdat de president door zijn de-escalatie van 31 maart de mogelijkheid heeft geopend het hele probleem, en dus ook het besluit welke prijs de V.S. later voor de vrede betalen, bijna ongerept op een zilveren blaadje aan zijn opvolger aan te bieden. Daar de prijzen voor vrede in Azië, maar ook voor vrede in eigen land, die de volgende president voor het volk aanvaardbaar moet maken, hoog zijn en

hij een persoonlijk offer om zijn politieke doelen te redden en veranderen, dus zijn doel niet. Volgens de ander brachten het tet-offensief en de erosie van de publieke opinie de erkenning dat geen militaire uitweg meer bestond en dus een politieke aftocht voorbereid moest worden.

Houding Clifford

In een analyse die de New York Times deze zondag wijdde aan de duifachtige houding van de ex-havik Clifford, die McNamara is opgevolgd, komen nog eens beide mogelijkheden naar voren naar aanleiding van zijn nadrukkelijke eis dat het Zuidvietnamese leger een groter deel van de taak moet overnemen.

Het waarschijnlijkst is echter dat Johnsons politiek niet zo redelijk tot op een van twee noemers terug te brengen valt. Hij smeedde op 31 maart een zwaard dat aan beide kanten scherp is. Het gebeurde en de gebeurtenissen zelf bepalen een politieke koers.

De verklaring die wij in de hoogste kringen hoorden dat een der oogmerken voor de stopzetting van de bombardementen was „om de oorlog tot een voor het Amerikaanse publiek draagbaar niveau terug te brengen” wijst op het tweeledige aspect. Ook Humphrey's toespel dat naar een geografische beperking van de strijd wordt gestreefd, past er in. Zelfs de bevestiging van het feit dat men Hanoi's positieve antwoord niet verwachtte, spreekt niet tegen dat men — al is het met nieuwe middelen — naar een oud doel streeft: zonder al te grote kleerscheuren uit het moeras te komen.

Saigons leger

Tekenend daarvoor is dat nu werkelijk haast wordt gemaakt met Clifford's plan om het Zuidvietnamese leger Amerikaanse taken te doen overnemen door de uitrusting ervan met het moderne M-16 geweer. Voor een verselde produktie van 60.000 in het eerste jaar en 180.000 in het tweede wordt nu zelfs tot 316 dollar per stuk betaald, een twee nieuw ingeschakelde fabrieken, terwijl de gewone prijs 104 dollar bedraagt.

Dat Johnson zelf overtuigd is van de noodzaak om de weg naar de vrede open te houden bleek ook gisteren, toen hij voor het eerst het openlijk voorspelde waarop geen Amerikaanse soldaat of basis meer in Vietnam zou zijn en er geen Amerikaanse vlag meer zou waaien.

Ten slotte is het opvallend dat in regeringskringen door Humphrey zelfs in het openbaar wel het opleggen van een coalitieregering aan Saigon wordt afgewezen, doch onmiddellijk daarna wordt verzekerd dat indien een dergelijke interne oplossing vanzelf ontstaat Washington natuurlijk geen bezwaar heeft.

Behalve de democratische kandidaat

Humphrey, sprak zich nu ook de nieuwe Republikeinse kandidaat Rockefeller in zijn lang verwachte rede over Vietnam gisteren voor bovenbeschreven voorzichtige koers uit. Hij eiste een strategie die op bescherming van de zuidelijke bevolking is gericht en niet op escalatie in het noorden; een realistisch pacificatieprogramma; ont-Amerikanisering van de oorlog en verbreding van het regime in Saigon.

Hij bleef dus in tegenstelling tot Kennedy's en McCarthy's scherpere koers die hij hekelde, binnen het kader dat ook in regeringskringen verantwoord wordt genoemd.

Thieu ruikt lont

Hoe moeilijk en tijdrovend het zal zijn om ongelukken te voorkomen op deze koers, met de geallieerden in Azië, maar ook met Australië en Nieuw-Zeeland toont president Nguyen van Thien van Zuid-Vietnam aan, die natuurlijk voortdurend lont ruikt. Zijn bezoek aan Johnson die hem al een maand geleden uitnodigde, blijft hij uitstellen door allerlei voorwaarden over een gezamenlijk communiqué erna te stellen. Onderhandelingen met het Bevrijdingsfront wijst hij af en een bombardementspauze van vier weken vindt hij al te lang. Dzoë, die bij de verkiezingen tweede werd en een coalitie voorstaat, liet hij gisteren arresteren. Daarna zei hij voor de Amerikaanse televisie dat hij niet verwachtte dat de Amerikanen Vietnam in de steek zouden laten „zoals indertijd de Fransen het deden”. Het is een vergelijking die niet alleen veelbetekenend is voor de werkelijke positie van zijn regime in Vietnam, maar ook weinig vleidend voor het beeld dat de Amerikanen hebben over de redenen van hun ingrijpen.

Gezien dit soort klippen op de vredekoers die Washington nu is ingeslagen lijken de adviezen van geallieerde vrienden tot grotere spoed gevaarlijk. Slechts door omzeiling van de klippen kan de regering schipbreuk in Azië en daarna een gevaarlijke reactie in eigen land voorkomen. Daarvoor is tijd nodig. Stuurlied aan de wal zouden door de irritatie die zij wekken wel eens hun doel voorbij kunnen streven.

Peking brak
tebord dus voor
erde waarnemers"

Washington zich on-
naar buiten toe niet al
over de duur van het
m de voor-onderhande-
verwachten immers toch
ode van vechten en pra-
nemend besef dat Hanoi,
een compromis bereiken,
voorzichtig moet zijn om
verzet niet aan te wakkeren,
dat blijkens vele inlichtingen zwaarder
weegt dan eerst aangenomen.

Geloofwaardigheid

Hetzelfde geldt voor Washington om
dubbela redenen. Ten eerste moet iede-
re Amerikaanse vredesdiplomatie voor-
komen dat de Zuidoost-Aziatische geal-
lieerden van een onderhandelingsrem-
tot een spaak in de wielen worden. De
belangrijkste Amerikaanse voorwaarde
is dat een regeling de geloofwaardig-
heid van de Amerikaanse beloften ook
in de rest van Azië en in andere we-
relddelen niet ondermijnt en dus daar-
na geen gevaarlijke machtsvacuums
ontstaan.

De vrees voor de psychologische ge-
volgen overal in de wereld van een te
snelle Amerikaanse onthechting in
Vietnam verklaart ook de uitgangsposi-
tie die Washington bij onderhandelinge-
nen zal innemen.

Slechts een compromis dat althans op
papier alle waarborgen biedt aan de
vrije wilsbeschikking van de Zuidviet-
namezen — en daarmee het Ameri-
kaanse gezicht redt — komt in aanmer-
king. Een communistische overwinning
zou dan slechts mogelijk zijn via een
duidelijke schending van de overeen-
komst die op zichzelf de V.S. al van
haar beloften en verantwoordelijkheden
heeft ontheven.

Of Ho Tsi Minh de prijs voor zulk
een overeenkomst, die meer dan de ak-
Genève lijkt te moeten inhouden, wil
koorden van Genève lijkt te moeten in-
houden, wil betalen en dit voor Peking
aanvaardbaar kan maken is de vraag
die pas over vele maanden beantwoord
kan worden.

Probleem overgeven

Ten tweede is langzame spoed aan-
vaardbaar omdat de president door zijn
de-escalatie van 31 maart de mogelijk-
heid heeft geopend het hele probleem,
en dus ook het besluit welke prijs de
V.S. later voor de vrede betalen, bijna
ongerept op een zilveren blaadje aan
zijn opvolger aan te bieden. Daar de
prijzen voor vrede in Azië, maar ook
voor vrede in eigen land, die de vol-
gende president voor het volk aan-
vaardbaar moet maken, hoog zijn en
tegelijk velen hier als reactie daarop
het ontstaan van een gevaarlijke reac-
tionaire stroming vrezen, zou volgens
sommige inlichtingen zelfs de Demo-
craat Johnson niet ongelukkig zijn met
een Republikeinse opvolger.

Slechts een conservatief zou bij een
steeds conservatiever Congres en een
tegen die tijd gevaarlijk teleurgestelde
opinie de besluiten aanvaardbaar kun-
nen maken zonder beschuldigd te wor-
den van verraad aan 20.000 gesneuvelde
militairen in Vietnam en „capitulatie”
voor „negerterror” in het binnenland.
De Democratische partij gaat dan in
ieder geval vrijuit.

Neemt men dit tijdelement in aan-
merking, dan wordt ook het al enige
weken geleden gemelde debat vrij aca-
demisch over Johnsons ware bedoelinge-
gen op 31 maart. Volgens de een brach

hij een persoonlijk offer om zijn
ieke doelen te redden en veran-
dus zijn doel niet. Volgens de ander
brachten het tet-offensief en de erosie
van de publieke opinie de erkenning
dat geen militaire uitweg meer bestond
en dus een politieke aftocht voorbereid
moest worden.

Houding Clifford

In een analyse die de New York Times
deze zondag wijdde aan de duif-
achtige houding van de ex-havik Clif-
ford, die McNamara is opgevolgd, kom-
men nog eens beide mogelijkheden
naar voren naar aanleiding van zijn
nadrukkelijke eis dat het Zuidvietna-
mese leger een groter deel van de taak
moet overnemen.

Het waarschijnlijkst is echter dat
Johnsons politiek niet zo redelijk tot op
een van twee noemers terug te brenge-
valt. Hij smeedde op 31 maart een
zwaard dat aan beide kanten scherp is.
Het gebeurde en de gebeurtenissen zelf
bepalen een politieke koers.

De verklaring die wij in de hoogste
kringen hoorden dat een der oogmer-
ken voor de stopzetting van de bom-
bardementen was „om de oorlog tot
een voor het Amerikaanse publiek
draagbaar niveau terug te brengen”
wijst op het tweeledige aspect. Ook
Humphrey's toespel dat naar een
geografische beperking van de strijd
wordt gestreefd, past er in. Zelfs de
bevestiging van het feit dat men Hanoi's
positieve antwoord niet verwachtte,
spreekt niet tegen dat men — al is
het met nieuwe middelen — naar een
oud doel streeft: zonder al te grote
kleerscheuren uit het moeras te komen.

Saigons leger

Tekenend daarvoor is dat nu werke-
lijk haast wordt gemaakt met Cliffords
plan om het Zuidvietnamese leger
Amerikaanse taken te doen overnemen
door de uitrusting ervan met het mo-
derne M-16 geweer. Voor een versnelde
produktie van 60.000 in het eerste jaar
en 180.000 in het tweede wordt nu zelfs
tot 316 dollar per stuk betaald aan
twee nieuw ingeschakelde fabrieken,
terwijl de gewone prijs 104 dollar be-
draagt.

Dat Johnson zelf overtuigd is van de
noodzaak om de weg naar de vrede
open te houden bleek ook gisteren, toen
hij voor het eerst het ogenblik
voorspelde waarop geen Amerikaanse
soldaat of basis meer in Vietnam zou
zijn en er geen Amerikaanse vlag meer
zou waaien.

Ten slotte is het opvallend dat in
regeringskringen door Humphrey zelfs
in het openbaar wel het opleggen van
een coalitieregering aan Saigon wordt
afgewezen, doch onmiddellijk, daarna
wordt verzekerd dat indien een dergel-
ijke interne oplossing vanzelf ontstaat
Washington natuurlijk geen bezwaar
heeft.

Behalve de democratische kandidaat

Humphrey, sprak zich nu ook de nieu-
we Republikeinse kandidaat Rockefeller
in zijn lang verwachte rede over
Vietnam gisteren voor bovenbeschre-
ven voorzichtige koers uit. Hij eiste een
strategie die op bescherming van de
zuidelijke bevolking is gericht en niet
op escalatie in het noorden; een rea-
listisch pacificatieprogramma; ont-A-
merikanisering van de oorlog en ver-
breiding van het regime in Saigon.

Hij bleef dus in tegenstelling tot
Kennedy's en McCarthy's scherpere
koers die hij hield, binnen het kader
dat ook in regeringskringen verant-
woord wordt genoemd.

Thieu ruikt lont

Hoe moeilijk en tijdrovend het zal
zijn om ongelukken te voorkomen op
deze koers, met de geallieerden in Azië,
maar ook met Australië en Nieuw-Zee-
land toont president Nguyen Van Thien
van Zuid-Vietnam aan, die natuurlijk
voortdurend lont ruikt. Zijn bezoek aan
Johnson die hem al een maand geleden
uitnodigde, blijft hij uitstellen door al-
lerlei voorwaarden over een gezamen-
lijk communiqué erna te stellen. Onder-
handelingen met het Bevrijdingsfront
wijst hij af en een bombardementspau-
ze van vier weken vindt hij al te lang.

Dzoe, die bij de verkiezingen tweede
werd en een coalitie voorstaat, liet hij
gisteren arresteren. Daarna zei hij voor
de Amerikaanse televisie dat hij niet
verwachtte dat de Amerikanen Viet-
nam in de steek zouden laten „zoals
indertijd de Fransen het deden”. Het is
een vergelijking die niet alleen veelbe-
tekenend is voor de werkelijke positie
van zijn regime in Vietnam, maar ook
weinig vleidend voor het beeld dat de
Amerikanen hebben over de redenen
van hun ingrijpen.

Gezien dit soort klippen op de vre-
deskoers die Washington nu is ingesla-
gen lijken de adviezen van geallieerde
vrienden tot grotere spoed gevaarlijk.
Slechts door omzeiling van de klippen
kan de regering schipbreuk in Azië en
daarna een gevaarlijke reactie in eigen
land voorkomen. Daarvoor is tijd no-
dig. Stuur lui aan de wal zouden door
de irritatie die zij wekken wel eens
hun doel voorbij kunnen streven.

Washington aanvaardt voorstel van minister Malik'

2/5' 60 Trouw

VS akkoord met gesprek op Indonesisch schip

WASHINGTON (AP, Reuter, UPI) — Het Witte Huis heeft gisteren het Indonesische voorstel aanvaard om onderhandelingen tussen Hanoi en Washington te beginnen op een Indonesisch schip buiten de territoriale wateren van Vietnam. Onmiddellijk nadat de Indonesische minister van buitenlandse zaken, Adam Malik het voorstel had gedaan, ging Amerika er positief op in. Malik had voorgesteld, het schip in de golf van Tonkin te stationeren.

'De Verenigde Staten en Noord-Vietnam hebben beide ambassadeurs in Indonesië. Een neutraal schip in neutrale wateren zou een aanvaardbare ontmoetingsplaats zijn', zei de woordvoerder van het Witte Huis, George Christian, toen hij instemmend reageerde op het Indonesische voorstel.

VOORAF CONTACTEN

De Indonesische minister van buitenlandse zaken zei, toen hij het aanbod van zijn regering bekend maakte, dat er 'tevorens diplomatieke contacten waren geweest die tot het voorstel hadden geleid'. Waarschijnlijk werd Noord-Vietnam, evenals Amerika, al eerder op de hoogte gesteld van het Indonesische aanbod. Noord-Vietnam heeft nog niet gereageerd op het nieuwe voorstel. Noord-Vietnam en Amerika zijn al langer dan 'n maand bezig een geschikte onderhandelingsplaats te vinden.

DZOE WEER IN ARREST

De Zuidvietnamese vredeskandidaat Troeong Dinh Dzoë is gisteren in het

In een riviertje bij Khe Sanh, in het noorden van Zuid-Vietnam, waar Amerikanen zware aanvallen van de Viet Cong en van Noordvietnamezen te verduren hebben, zoeken mariniers uit Noord-Amerika verkoeling tegen de hitte.

COUPON
 Aan Rijkspostspaarbank, Afd. Publiciteit,
 Amsterdam. Zend mij vrijblijvend de gratis brochure
 "Ik koop een huis" en het Reglement Bouwfondsrekeningen.

naam: .....
 adres: ..... tel. no.: .....
 woonplaats: ..... prov.: .....
 datum: ..... handtekening: .....

Er ligt een uitvoerige brochure voor u klaar
 Als u onderstaande coupon invult en verzendt aan de Rijkspostspaarbank, Afd. Publiciteit, Amsterdam, krijgt u een brochure met alle gegevens. U kunt ook een briefkaart met uw naam en adres sturen. Doe het vandaag nog!

Een volledig "pakket" bouw-voordelen voor u
 Het Bouwfonds garandeert - en dat is zeer belangrijk voor u - de kwaliteit van zijn huizen zwart op wit. Het informeert en adviseert u strikt eerlijk en objectief. Het helpt u bij uw plannen en het con-troleert uw bouwwerk. In veel gevallen heeft u als "bouwfonds-spaarder" bovendien voorrang.

In veel gevallen krijgt u een hypotheek van 90%
 Dat betekent slechts 10% eigen geld. Zo komt uw eigen huis snel dichterbij. De aflossing en de rente liggen vaak maar weinig hoger dan wat u anders aan huur zou betalen. Voor jonge mensen is er bovendien een extra voordelige betalingsregeling met nog lagere maandelijkse termijnen!

Snel en voordelig sparen
 Op een speciale "bouwfonds-rekening" bij de Rijkspostspaarbank spaart u met kleine bedragen (f 50,- minimum) per maand. De regelmaat van dit sparen en de voor deze spaarvorm hoge rente van 5% brengen het benodigde geld snel bijeen.

een eigen huis binnen uw bereik

De Rijkspostspaarbank en het Bouwfonds
 Nederlandse Gemeenten brengen samen

groot vertrouwen tegemoet.
 Komt in Zest in dit overzicht ook met

'Zest ken ik niet. Ik ben er wel vijf
 vaak geweest, maar dat heet ik niet.
 dat ik deze mooie gemeente ken. Mijn
 taak daar trekt mij bijzonder aan. In
 dan Tiel en zoets werkt altijd stimu-
 lerend voor een burgemeester. Daarbij
 komt dat in tegenstelling tot wat wel
 namsch dorp is. Er zijn veel verschil-
 punten tussen Tiel en Zest met name
 de recreatie, die in Zest een grote
 plaats inneemt. Burgemeester Stolk
 zegt daarover: Als voorzitter van de
 belangengemeenschap Gelders rive-
 tongedele word ik sinds vorig jaar
 in beslag genomen door de recreatie
 problemen en mogelijkheden in Tiel en
 omgeving. De materie recreatie is dus
 voor mij niet nieuw. Ik zie de toe-

De heer Stolk vertelde ons gistermid-
 dag 'bizar' onder ingang van zijn met
 zijn benoeming, hoewel hij in Tiel zo
 als hij er haastig aan toevoegde ook
 heel plezierig heeft gewerkt. De ge-
 meente Tiel is een boeiende gemeente,
 die in opkomst is. Tijdens onze ambts-
 periode hebben wij heel veel tot stand
 kunnen brengen. Daarbij denk ik aan
 de schouwburg en de vele industrie-
 vestigingen. Tiel is een echte industrie-
 gemeente geworden', aldus de heer
 Stolk.

Burgemeester Stolk van Tiel naar Zest
 TIEL - Bij K.B. is burgemeester mr.
 Dr. A. H. Stolk van Tiel met ingang
 van 16 mei benoemd tot eerste burger-
 van Zest. Hij volgt in die gemeente
 de deze week gepensioneerde burge-
 meester Kortals Altes op. De heer
 Stolk is 54 jaar en lid van de PvdA.
 Sinds 1957 is hij in Tiel als eerste
 burger werkzaam. Daarvoor werkte hij
 vele jaren in Indonesië.

Om kwart voor negen begint een uit-
 officieel openen.
 zal de expositie op 3 mei om half acht
 Burgemeester De Ranitz van Utrecht
 scheidingsbanden te laten horen.
 gematigd films te draaien en histor-
 tien tot vijf uur is geopend, ook re-

ziekenhuis gearresteerd, omdat hij
 voorstander is van een coalitieregering
 met het Nationale Bevrijdingsfront, de
 politieke organisatie van de Viet Cong.
 President Thieu van Zuid-Vietnam
 had al eerder bedreigd zijn belangrij-
 ste rivaal tijdens de presidentverkie-
 zingen van vorig jaar, te laten arreste-

OEREBRO. (Reuter) - De Zweedse
 minister van buitenlandse zaken, Nils-
 son, heeft gisteren verklaard, dat Zwe-
 den, Noorwegen, Denemarken en Fin-
 land onderzoeken, hoe zij gezamenlijk
 Vietnam kunnen helpen als de vrede
 in dat land zal zijn teruggekeerd.

De bewindsman die sprak op een 1-
 mei bijeenkomst te Oerebro, waar-
 schuwde de westelijke mogendheden,
 Hanoi niet te isoleren. Hij zei dat
 Zweden tezijner tijd Noord-Vietnam zal
 erkennen.

ren, omdat hij Zuid-Vietnam zou willen
 neutraliseren en een coalitieregering
 met de communisten niet bij voorbaat
 afwijst.

Ondanks de verklaring van drie dok-
 toren, onder wie twee leden van de
 Nationale Veiligheidspolitie van Zuid-
 Vietnam, dat Droe, die een hartkwaal
 heeft, niet mag worden vervoerd, werd
 hij gisteren toch vanuit het ziekenhuis
 naar de gevangenis overgebracht. Se-
 dert de presidentsverkiezingen heeft
 Droe al herhaaldelijk in de gevangenis
 gezeten. Mevrouw Droe zei dat haar
 man nooit pleit heeft voor een coalitie-
 regering met de communisten in
 de Viet Cong, maar met de nationalis-
 ten in deze organisatie. 'Ik vraag mij
 af waarom Robert Kennedy in de Ver-
 enigde Staten niet gearresteerd wordt.
 Hij pleit immers ook voor een coalitie-
 regering', zei mevrouw Droe.

In het piepkleine boekenkastje staat
 en half meterse reisverhalen, een
 naar zeeatlassen en -kaarten comple-
 ren de theortebagage van de wereld-
 reizigers. Vier slaapplekken zijn er.
 Twee in de voor- en twee in de achter-
 rieren. De moel met een beetje krom
 werp 'doden klagen aan'. Elk lid van
 het panel zal er vijf minuten over
 spreken. Daarna is er gelegenheid tot
 discussie.

V.S. sceptisch over kans van Indonesisch voorstel

2 MEI 68 NR 2

Amerikaanse regeringskringen waren vanmorgen nogal sceptisch gestemd over de kansen dat Hanoi een Indonesisch aanbod zal accepteren om een „neutraal schip” voor vredesonderhandelingen tussen Washington en Hanoi op zee, dicht bij de kust van Vietnam ter beschikking te stellen.

Politieke deskundigen zijn van mening dat president Johnson een diplomatiek voordeel heeft behaald door „ja” te zeggen op de eerste poging van een derde partij om de impasse over het vredesoverleg te doorbreken.

V.S. akkoord houding Hanoi nog onzeker

Het Indonesische voorstel was gisteren gedaan door de Indonesische minister van buitenlandse zaken, Malik, kort na een kabinetszitting in Djakarta. Korte tijd later deelde de woordvoerder van het Witte Huis, Christian, mee dat de V.S. akkoord gingen.

Volgens het Indonesische voorstel zou het schip — een oorlogsbodem of een koopvaardijship — ter hoogte van de Noordvietnamese kust in de Golf van Tonkin kunnen worden gestationeerd.

De Verenigde Staten en Noord-Vietnam hebben beide vertegenwoordigingen in Indonesië en de regering te Djakarta heeft al geruime tijd geleden aangeboden te bemiddelen. Tot de vijftien door de Verenigde Staten voorgestelde en door Hanoi afgewezen steden voor een inleidend gesprek behoorde ook Djakarta.

Uit het snelle antwoord van Washington kan worden opgemaakt dat men daar de gelegenheid niet voorbij wil laten gaan om de impasse over de plaats van onderhandelingen te doorbreken die nu al duurt sedert Hanoi op 1 april positief reageerde op president Johnsons besluit om de bombardementen op Noord-Vietnam gedeeltelijk stop te zetten.

Een van de Indonesische schepen die faciliteiten voor een gesprek zouden kunnen bieden is de 20.000 ton metende kruiser Irian, welke oorlogsbodem door de Sowjetunie aan Indonesië werd geleverd.

Een half jaar geleden zei president Johnson in een toespraak tot de bemanning van een Amerikaans vliegtuig: „Een neutraal schip in neutrale wateren zou even goed zijn als welke andere plaats voor vredesbesprekingen.”

Johnson zei woensdag bij de uitreiking van hoge onderscheidingen aan twee militairen die in Vietnam hebben gevochten dat er na afloop van de oorlog „geen enkele Amerikaanse basis (in Vietnam) zal blijven en geen enkele Amerikaanse vlag in Vietnam zal blijven wapperen ten teken van de aanwezigheid van Amerikaanse strijdkrachten”. Johnson voegde hieraan toe dat de regering in Washington alles doet wat in haar macht ligt „om de hoop op vrede door onderhandelingen te verwezenlijken.”

Bombardement

Inmiddels heeft Noord-Vietnam Amerika ervan beschuldigd woensdag het eiland Bach Long Vi ter hoogte van Hai Phong (boven de 20ste breedtegraad) te hebben gebombardeerd. Volgens het Noordvietnamese persbureau werd bij de aanval één Amerikaans vliegtuig vernietigd. Het was de tweede aanval op het eiland.

Vietcong de afgelopen drie dagen bij aanvallen in het gebied van Dong Ha (in het noorden van Zuid-Vietnam waar een Amerikaanse mariniersbasis ligt) 250 Amerikaanse soldaten heeft gedood.

Hevige gevechten spelen zich af in het noorden van Zuid-Vietnam, waar mariniers pogen de vlakte te zuiveren ten oosten van de grote Amerikaanse basis Dong Ha. De Noordvietnamezen hebben gisteren de rivier De Coe Viet afgesneden, de hoofdaanvoerweg voor de basis. Zij leverden zware strijd met de Amerikanen.

Op 7 km ten westen van Dong Ha zijn vier mariniers gesneuveld en werden 70 mariniers gewond nadat zij in een hinderlaag van een Noordvietnamees bataljon waren gevallen. Na zes uur strijd werden de Amerikanen bevrijd door versterkingen, gesteund door artillerie en pantserwagens.

De Noordvietnamezen vervolgen de beschieting van de Amerikaanse basis Coea Viet in het noordoosten van Zuid-Vietnam, van waaruit de bevoorrading voor Dong Ha, 9 km oostelijker geschiedt.

Dzu in arrest

De politie in de Zuidvietnamese hoofdstad heeft woensdag Truong Dinh Dzu gearresteerd, die vorig jaar verrassend tweede werd achter president Nguyen Van Thieu bij de presidentsverkiezingen. Dzu, die gepleit heeft voor

onderhandelingen met de Vietcong, werd gearresteerd toen hij in het ziekenhuis waarin hij vorige week donderdag was opgenomen zijn bed verliet had. Volgens de artsen bevond Dzu zich donderdag in een coma na een hongerstaking van twaalf dagen, die hij begonnen was tijdens een vorige periode van hechtenis.

Vorige week zei president Thieu dat Dzu door de politie verhoord zou kunnen worden omdat hij voor vredesonderhandelingen met de Vietcong had gepleit en voor een coalitieregering, hetgeen indruist tegen de regeringspolitiek.

Dzu heeft dit jaar reeds twee maanden in de gevangenis doorgebracht. Samen met ongeveer vijftig andere prominente politieke figuren buiten de regering werd hij in verzekerde bewaring gesteld na het Vietcong-offensief in februari.

(Reuter - A.F.P. - D.P.A. - A.N.P.)

Zie ook het artikel van onze correspondent in Washington op pagina 11.

Bombardement

Inmiddels heeft Noord-Vietnam Amerika ervan beschuldigd woensdag het eiland Bach Long Vi ter hoogte van Haiphong (boven de 20ste breedtegraad) te hebben gebombardeerd. Volgens het Noordvietnamese persbureau werd bij de aanval één Amerikaans vliegtuig sneergeschoten. Het was de tweede Amerikaanse luchtaanval op het eiland binnen een week, aldus de verklaring. De eerste aanval werd uitgevoerd op 2 april.

Radio-Hanoi meldde woensdag dat de

Indonesische kruiser Irian, in 1966 gefotografeerd in de Deense haven. Het schip was toen nog Nederlands eigendom, het droeg de naam Ordzjonikidze.

Gerichte opleiding van nieuwe ambtenaren bij

F.B.I. zoekt naar Ray in Australië

De Amerikaanse federale recherche (F.B.I.) heeft de Australische politie gevraagd uit te kijken naar de man die moord op ds. Martin Luther King. In Camberra is meegedeeld dat aanleiding bestaat om aan te nemen dat de gezochte man, die bekend staat als James Earl Ray en ook onder de naam Eric Starvo Galt, bijstaat een paspoort heeft dat hij gebruikt zou kunnen hebben om uit te wijken naar Australië.

Volgens een zeggeman van de politie in Camberra was het verzoek van de F.B.I. gebaseerd op de veronderstelling met verwondingen in een ziekenhuis opgelopen. Volgens een zeggeman van de bus is met een reparatie aan zijn auto, boerse en autohuis teken de achterzijde, waardoor hij weggaat is gisteravond op de Arnhemse weg onder de gemeente Apeldoorn om het leven te redden. Terwijl de man bezig was met een reparatie aan zijn auto, boerse en autohuis teken de achterzijde, waardoor hij weggaat is gisteravond op de Arnhemse weg onder de gemeente Apeldoorn om het leven te redden. Terwijl de man bezig was met een reparatie aan zijn auto, boerse en autohuis teken de achterzijde, waardoor hij weggaat is gisteravond op de Arnhemse weg onder de gemeente Apeldoorn om het leven te redden.

De Amerikaanse federale recherche (F.B.I.) heeft de Australische politie gevraagd uit te kijken naar de man die moord op ds. Martin Luther King. In Camberra is meegedeeld dat aanleiding bestaat om aan te nemen dat de gezochte man, die bekend staat als James Earl Ray en ook onder de naam Eric Starvo Galt, bijstaat een paspoort heeft dat hij gebruikt zou kunnen hebben om uit te wijken naar Australië.

Karel Doorman wordt hersteld

De 60-jarige J. Th. Forster uit Amsterdam is gistermiddag om het leven gekomen toen hij op de Amstelveensweg in zijn woonplaats door een vrachtauto werd aangevaren. De 70-jarige R. van Beem uit Wormerveer is vanmorgen in zijn woonplaats door een auto aangereden en daarbij om het leven gekomen.

Gisteravond is te Westersloot (N.H.) een auto in een sloot gereden. Daarbij is de bestuurder, de 41-jarige J. de Haan uit deze plaats verdronken.

Op de Achterdijk te Bunnik is gistermiddag een vrachtauto geraakt. Hij was op slag dood.

In Horst is gistermiddag de 41-jarige auto overreden. Zij was op slag dood.

Werkhoven door een achteruitrijdende zand- (N.H.) is gisteravond de achttienjarige Hans Gerrits uit die plaats bij het oversteken van een straat onder een vrachtauto geraakt. Hij was op slag dood.

De dertienjarige vrachtwagenchauffeur O. K. O. Fortis uit Sittikankirke (Noord-Nederl.) is gisteravond op de Arnhemse weg onder de gemeente Apeldoorn om het leven te redden. Terwijl de man bezig was met een reparatie aan zijn auto, boerse en autohuis teken de achterzijde, waardoor hij weggaat is gisteravond op de Arnhemse weg onder de gemeente Apeldoorn om het leven te redden.

Verspreiden produceren tot een of twee en voor zover mogelijk samengaan (dingmaatschappij).

Voorts dient de bedrijfsleiding te worden geselecteerd en de bedrijfsopbouw te worden geselecteerd door aankoop van nieuwe machines en het gebruik van nieuwe technieken van de bedrijfsopbouw.

De vertegenwoordigers van de industrie hebben toegezegd zo spoedig mogelijk concrete plannen voor de uitvoering van de herstructurering aan de regering voor te leggen.

10,60 per hele liter

HANOI REAGEERDE NOG NIET

Amerika aanvaardt voorstel Indonesië Vredesgesprek op een schip?

66740

WASHINGTON, 2 mei (AFP, Reuter, DPA) — De Verenigde Staten zijn gisteren akkoord gegaan met het voorstel een Indonesisch marineschip te gebruiken voor de inleidende vredesbesprekingen met Noord-Vietnam. Het voorstel was eerder op de dag bekendgemaakt door de Indonesische minister van buitenlandse zaken, Adam Malik. Hij zei dat zowel een marine- als een koopvaardijship zou kunnen worden benut. Indonesië is bereid het schip te stationeren in de Golf van Tonkin, ter hoogte van de Noordvietnamese kust. De regering in Hanoi heeft nog niet op het aanbod gereageerd.

Waarnemers houden rekening met de mogelijkheid, dat Hanoi het aanbod zal afwijzen, omdat de Indonesische regering van president Soeharto, die aan de macht kwam na de mislukte communistische staatsgreep van oktober 1965, in de communistische landen bepaald niet populair is. Indonesië heeft reeds geruime tijd geleden aangeboden te bemiddelen. Djakarta was een van de steden, die door Amerika werden voorgesteld om er de inleidende besprekingen te houden, maar Hanoi wilde niet.

De woordvoerder van het Witte Huis wees er gisteren op, dat de Verenigde Staten en Noord-Vietnam beide vertegenwoordigingen hebben in Djakarta. Het akkoord van Washington kwam

reeds enkele uren na de bekendmaking door Malik in Djakarta. Waarnemers leiden uit deze snelle reactie af, dat de Amerikaanse regering gebruik wil maken van deze nieuwe gelegenheid om de impasse te doorbreken, die nu al duurt sinds Hanoi op 3 april positief reageerde op Johnsons vredesaanbod van 31 maart. De Amerikaanse bombardementen op Noord-Vietnam werden toen gedeeltelijk stopgezet.

Een van de Indonesische schepen, die goede faciliteiten zou bieden voor een gesprek Hanoi-Washington, is de kruiser Irian (20.000 ton). Het is een vroegere Russische kruiser, de Ordjonikidze, die door de Sovjet-Unie aan Indonesië is geleverd. Een half jaar geleden zei president Johnson in een toespraak tot de bemanning van een Amerikaans vliegdekschip: „Een neutraal schip in neutrale wateren zou voor vredesbesprekingen even goed zijn als elke andere plaats.”

President Johnson zei gisteren, bij de uitreiking van hoge onderscheidingen

aan twee militairen die in Vietnam hebben gevochten, dat na afloop van de oorlog geen enkele Amerikaanse basis (in Vietnam) zal blijven en geen enkele Amerikaanse vlag in Vietnam zal blijven wapperen. Hij voegde hieraan toe, dat de regering in Washington alles doet wat in haar macht ligt „om hoop op vrede door onderhandelingen te verwezenlijken.”

Noord-Vietnam heeft Amerika er van beschuldigd het eiland Bach Long ter hoogte van Haiphong boven de twintigste breedtegraad te hebben gebombardeerd. Volgens het Noordvietnamese persbureau werd bij de aanval één Amerikaans vliegtuig neergeschoten. Het was de tweede Amerikaanse luchtaanval op het eiland binnen één week, aldus de verklaring. De eerste aanval had plaats op 25 april.

Volgens radio-Hanoi heeft de Vietcong bij aanvallen in het gebied van Dong Ha (in het noorden van Zuid-Vietnam) 250 Amerikaanse soldaten gedood.

LONDEN

Dokwerkers vechten met studenten

(Van onze correspondent)

LONDEN, 2 mei — Buiten het Lagerhuis is het gisteren opnieuw tot stevige onlusten gekomen tussen grote groepen linkse studenten en havenarbeiders, die overigens eerder al in een agressieve stemming aan hun 1 mei-optocht waren begonnen.

Het pro of contra Enoch Powell speelde weer een belangrijke rol en toen het bij het Lagerhuis, waar de tocht eindigde, tot hevige scheldpartijen over en weer kwam, braken de woedende havenarbeiders door een cordon van agenten heen en gaven ze verscheidene studenten een uiterst gevoelige afstraffing. Het waren tenslotte ook studenten die als eersten de aftocht bliezen, nadat de versterkte politie zich had hersteld om met vereende krachten de gemoederen in bedwang te houden.

Intussen is het rondom de omstreden figuur van Enoch Powell dan wellicht wat rustiger geworden, de tegenstellingen bij het rassenprobleem in Engeland zijn nog altijd bijzonder groot. De leider der liberalen, Jeremy Thorpe, heeft zich hierdoor laten inspireren om te pleiten voor een conferentie van alle partijen over dit onderwerp.

MARS DER ARMEN

Geld voor oorlog Vietnam is nodig in Amerika zelf

WASHINGTON, 2 mei (AFP) — „De hulpbronnen, die zo noodzakelijk en onmisbaar zijn voor de strijd tegen de armoede in de Verenigde Staten zelf worden gebruikt om een oorlog te voeren op meer dan 10.000 kilometer afstand”. Dit heeft ds. Ralph Abernathy, de opvolger van ds. Martin Luther King, gezegd toen hij als leider van de Mars der armen naar Washington in de hoofdstad werd ontvangen door minister van buitenlandse zaken Dean Rusk.

Een Indiaanse uit Oklahoma ze tegen Rusk: „Wij eten dikwijls maar één keer per dag. Onze kinderen gaan met een lege maag naar school. Wij willen niet dat zij hetzelfde leven krijgen als wij”. Rusk gaf Abernathy en zijn mede-organisatoren van de mars ten antwoord, „Ik zal alles doen wat ik kan om een eind te maken aan de rassendiscriminatie.”

ADVERTENTIE

SHHELL Dupli-kaart

Die slag is aan u,
Mijnh. P. Biezenaar
uit Valkenswaard
Prijswinnaar van f 500,-

in het beziende Shell Dupli-kaart spel.
Speel mee, win mee op elk Shell-Station.

Bombardementen met F-111 hervat

66797

SAIGON, 2 mei (AFP) — De Amerikaanse jachtbommenwerpers met verstelbare vleugels, F-111a, die in Thailand zijn gestationeerd zijn opnieuw ingezet in Vietnam na zes dagen aan de grond te zijn gehouden. Zij hebben opslagplaatsen rond Dong Hoi dicht bij de nedemilitariseerde zone gebombardeerd. Zoals gemeld zijn drie van deze moderne vliegtuigen met geheime instrumenten verloren gegaan.

Verliezen 31721 68 NR2

Van het militaire front werd donderdag gemeld dat de Amerikanen er Zuidvietnamezen bij de strijd om de A-Sjaoe-vallei (die vanuit Laos een natuurlijke aansluiting vormt op de Ho Tsji Minh-infiltratieweg in de richting van Hué in het noorden van Zuid-Vietnam) tot nogtoe zware verliezen aan hefschroefvliegtuigen hebben geleden.

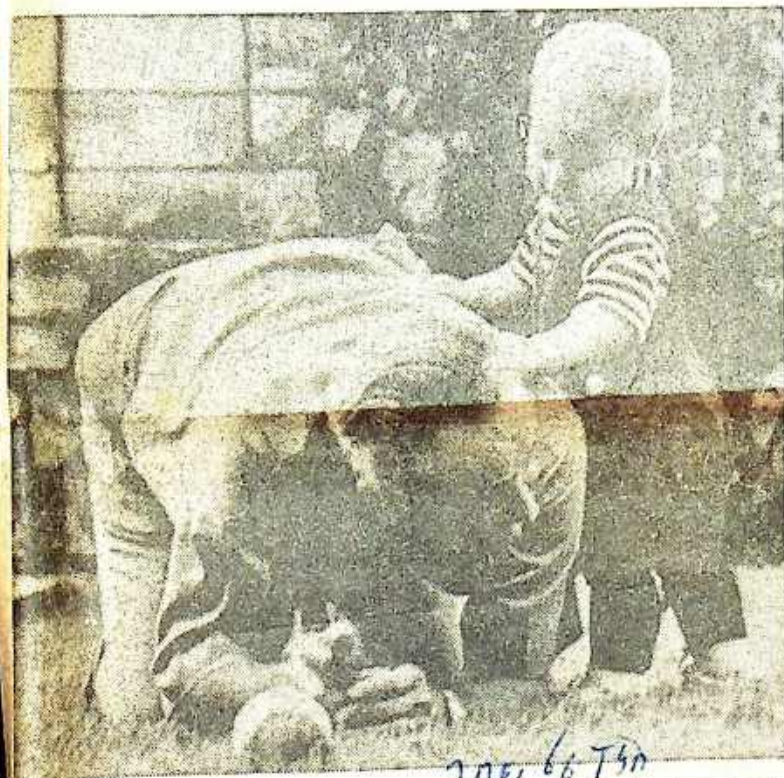
Een Amerikaanse woordvoerder zei dat 19 hefschroefvliegtuigen bij de actie, die de codenaam Delaware Lamson 216 heeft, verloren zijn gegaan. Het aantal beschadigde toestellen noemde hij niet. Correspondenten van het persbureau Reuter meldden echter van officieren te hebben vernomen dat in de eerste tien dagen van de actie tot 20 april 50 hefschroefvliegtuigen en een viermotorig transporttoestel van het type C-130 verloren zijn gegaan.

De operatie Delaware Lamson 216 was voorafgegaan door zware bombardementen door achtmotorige bommenwerpers van de A-Sjaoe-vallei die twee jaar geleden door de Noordvietnamezen werd bezet en sedertdien tot een omvangrijk bevoorradingsgebied was gemaakt.

Luitenant-generaal Robert E. Cushman, de Amerikaanse opperbevelhebber in de noordelijke provincies, zei dat de eerste tien dagen bijna 380 Noordvietnamzen waren gedood tegen 63 Amerikanen. Meer dan 300 Amerikanen werden gewond, terwijl de verliezen onder de Zuidvietnamese regeringstroepen licht waren. Grote hoeveelheden oorlogsmateriaal, waaronder een tank van Russische makelij en 15 vrachtwagens, werden buitgemaakt. Ook goed ingerichte ondergrondse commandoposten en een radiostation werden gevonden. De generaal zei niet te kunnen zeggen of zijn troepen in de vallei zullen blijven.

Strijd bij Hué

Aan de oostelijke uitgang van de vallei, bij de kust, duren de gevechten onverminderd voort. Volgens Amerikaanse mededelingen sneuvelden daar woensdag 167 Noordvietnamezen en drie Amerikanen bij Hué. Enkele kilometers van de grote Amerikaanse bevoorradingsbasis Dong Ha trok de tegenstander zich na gevechten terug nadat de Amerikaanse artillerie in actie was gekomen. Vijfentwintig Noordvietnamezen en negen Amerikanen werden ge-

President Johnson is kennelijk goede maatjes met zijn tien maanden oude kleinzoon Patrick Lyndon Nugent, die op de weekendboerderij van het Amerikaanse staatshoofd in Texas probeert op opa paardje te rijden.

Bisdombladen werken samen

(Van onze correspondent)

BREDA, 3 mei — Het bestuur van de stichting „Onderweg”, weekblad voor de bisdom Breda, heeft besloten samen te werken met de bladen van de bisschoppen van Breda en Roermond. Het is de bedoeling om binnen afzienbare tijd een maatschappelijk tijdschrift te publiceren.

ansvera door de gezamenlijke „B-kernen” van de Algemene Tilburgse Studentenorganisatie.

Sprekers zijn drs. D. F. v. d. Mel, tweede kamerlid voor de CHU, drs. W. J. van Rhee, medewerker van de Novib, mr. dr. M. J. J. A. Imkamp, tweede kamerlid voor D'66, de heer D. Scherpenzeel, medewerker van Novib en redacteur van radio Nederland Wereldomroep en drs. A. W. M. Keune, wetenschappelijk medewerker van het instituut voor ontwikkelingsvraagstukken aan de katholieke hogeschool, die allen, behalve de laatstgenoemde, deel uitgemaakt hebben van de Nederlandse afvaardiging naar de Unctad in New Delhi.

Stenen gooiende Kennedy jr.

WASHINGTON, 3 mei (Reuter) — De politie heeft een zoon van senator Robert Kennedy, de 12-jarige David, in de kraag gevat omdat hij stenen naar een passerende auto gooid. De knaap kreeg een reprimande en zijn vader, die midden in de voorverkiezingszorgen zit, verklaarde, toen het gebeurde bekend werd, dat zijn spruit, die er veel spijt van heeft, inmiddels alle betrokkenen zijn verontschuldigd.

Het is een droeve zaak dat het touwtrekken tussen Washington en Hanoi om een aanvaardbare onderhandelingsplaats nu al een maand duurt. Op 5 april stelde Noord-Vietnam een gesprek met Amerika voor, maar Johnson en Ho Tsjj Minh kunnen het niet eens worden over het conferentie-oord. De vijftien plaatsen die door de Verenigde Staten werden voorgesteld bleken voor de Democratische Republiek Vietnam onaanvaardbaar en de twee plaatsen die Noord-Vietnam voorstelde — Warschau en Phnom Penh (Cambodja) — stonden Amerika niet aan. Nu heeft Johnson een poging gedaan de impasse te doorbreken door een Indonesisch aanbod te aanvaarden. Amerika was bereid te onderhandelen op een Indonesisch schip in de Golf van Tonkin. Maar Hanoi toonde geen belangstelling. Volgens een Noordvietnamese woordvoerder was het voorstel niet aanvaardbaar, omdat Indonesië niet neutraal, maar pro-Westers zou zijn.

Zo zou Amerika ook van Warschau kunnen zeggen dat het geen neutrale plaats is. In de Poolse hoofdstad is het politieke klimaat immers pro-Hanoi en anti-Washington.

Maar als een Indonesisch schip voor Hanoi onaanvaardbaar is zou Washington de werkelijke bereidheid tot onderhandelen van de tegenpartij op de proef kunnen stellen met een concessie. De Amerikanen zouden over hun bezwaren tegen Warschau heen moeten stappen, om met een groots gebaar een einde te

maken aan het onverkwikkelijke schouwspel van het wekenlang geharrewar over een plaats voor een gesprek. De Amerikaanse senatoren Fulbright en Mansfield hebben beiden een beroep gedaan op de president alsnog Warschau te accepteren.

De Amerikaanse vice-president, Humphrey, heeft deze week erkend, dat de president met zijn oorspronkelijk aanbod overal en op ieder moment (any place, any time) te onderhandelen misschien te ver gegaan is. („We may have overspoken ourselves”). Hij erkent daarmee dat Johnson niet letterlijk aan zijn woord gehouden wil worden, of dat de president indertijd ondoordacht gesproken heeft in een hoogst gewichtige zaak, door iets te beloven waarvan hij de consequenties niet overzag. Hij zou dan een ernstige beleidsfout gemaakt hebben, die nu een vredesgesprek in de weg staat.

Uit deze situatie kan Amerika alleen moedig en eervol naar voren treden door geen moeilijkheden meer te maken over een onderhandelings-oord. Het gaat nog maar om voorbesprekingen; om het wederzijds af-tasten van de bereidheid tot werkelijke onderhandelingen. Uit een opinie-onderzoek in Amerika van deze week blijkt, dat het vredesver-langen onder de Amerikanen toeneemt. Het gunstig getij mag niet voorbij gaan. Er is voor president Johnson geen weg terug naar escalatie.

Hanoi blijft bij oude voorstellen

WASHINGTON, 3 mei (UPI, AFP) — Een Noordvietnamese diplomaat heeft vandaag herhaald, dat Warschau en Phnom Penh, de hoofdstad van Cambodja, de enige aanvaardbare onderhandelingsplaatsen zijn. De verklaring werd afgelegd door Le Van Thien, eerste secretaris van de Noordvietnamese ambassade in Vientiane, de hoofdstad van Laos. Hij wilde zich niet uitlaten over het Indonesische aanbod van een schip in de Golf van Tonkin als conferentie-oord. Donderdag had een andere Noordvietnamese woordvoerder in Vientiane het Indonesische voorstel, dat door Amerika werd ondersteund, onaanvaardbaar genoemd. Een officieel antwoord van Hanoi had men in Washington echter vanmorgen nog niet ontvangen.

Vanmorgen heeft in Vientiane de Amerikaanse ambassadeur een onderhoud gehad met zijn Noordvietnamese collega. Het gesprek in de Noordvietnamese ambassade duurde slechts zeven minuten. Er werden na afloop van het onderhoud geen mededelingen aan de pers gedaan, maar men neemt aan, dat de Amerikaanse diplomaat een nota heeft overhandigd van Washington voor Hanoi. Het was de zestiende ontmoeting in Vientiane tussen diplomaten van de beide landen sinds op 22 maart het eerste contact werd gelegd.

In Washington zei de Amerikaanse minister van Buitenlandse Zaken, Dean Rusk, in de Commissie voor de Buitenlandse Betrekkingen van het Huis van Afgevaardigden:

„Als Hanoi denkt ons te kunnen dwingen naar een plaats te gaan, die niet geschikt, redelijk of eerlijk is, kan dat tot vertraging leiden.”

Rusk zei later op een persconferentie, dat „een aanzienlijk aantal particuliere contacten met Hanoi heeft plaatsgehad, op de meest onwaarschijnlijke plaatsen en onder verrassende omstandigheden.”

De fractievoorzitter van de Democraten in de Amerikaanse Senaat, senator Mike Mansfield, heeft donderdag een beroep gedaan op zijn regering als nog Warschau te aanvaarden als onderhandelingsoord. De Poolse hoofdstad wordt ook aanvaardbaar

geacht door de voorzitter van de Senaatscommissie voor Buitenlandse Betrekkingen, senator William Fulbright.

In bepaalde Amerikaanse militaire kringen is aangedrongen op hervatting van de bombardementen op Noord-Vietnam.

Het ministerie van buitenlandse zaken in Washington heeft gemeld, dat drie Amerikanen onderweg zijn naar Hanoi. Het zijn Andrew Popine, journalist van het weekblad New Republic, Robert Greneatt, een van de leiders van de beweging tegen de oorlog en Susan Sontag, die een reportage voor de New York Review of Books maakt.

In een universiteitsgebouw in het hart van de Zuidvietnamese hoofdstad, Saigon, is vandaag een bom ontploft. Het gebouw staat vlak naast een radio- en televisiestation van het Amerikaanse leger. Drie Vietnamese burgers werden gedood en minstens vijf Amerikaanse militairen gewond.

Maar als een Indonesisch schip Hanoi en anti-Washington. Washington de werkelijke bereid-

Washington de werkelijke bereid-

Washington de werkelijke bereid-

Washington de werkelijke bereid-

Washington de werkelijke bereid-

Washington de werkelijke bereid-

Washington de werkelijke bereid-

Washington de werkelijke bereid-

Washington de werkelijke bereid-

Washington de werkelijke bereid-

Washington de werkelijke bereid-

Washington de werkelijke bereid-

Washington de werkelijke bereid-

Washington de werkelijke bereid-

Washington de werkelijke bereid-

Washington de werkelijke bereid-

4112163 NRC

Franse regering is verheugd over keuze van Parijs

Vele beschikbare kasteeltjes

Van onze correspondent

PARIJS, 4 mei — De Franse regering is hoogst voldaan over de keuze van Parijs voor de onderhandelingen tussen Washington en Hanoi en zij zal alle faciliteiten geven die binnen haar vermogen liggen, waarschijnlijk een kasteeltje buiten Parijs en politietroepen om de betogers op een afstand te houden. Parijs had alles vermeden wat ook maar de schijn kon wekken dat het zich op wilde dringen. Maar gisteren heeft eerste-minister Pompidou gezegd dat hij wel verwachtte dat het uiteindelijk Parijs zou worden (ongetwijfeld sinds Washington een lijst an tien nieuwe ontmoetingsplaatsen had voorgesteld waarop nu juist Parijs ontbrak).

Plaatsen zijn er te over. In Parijs zelf het leegstaande N.A.V.O.-gebouw, het Palais Rose, waar eens een ministersconferentie van de Grote vier mislukte, en het voormalige Hotel Majestic dat thans een internationaal conferentie-centrum is. Maar ongetwijfeld zullen beide partijen een plaats buiten Parijs kiezen op de lange lijst die onder persoonlijk toezicht van generaal de Gaulle was opgesteld en die naar men meent de namen bevat van de kastelen van Champs, Rambouillet, Fontainebleau, St. Cellé, Gloud en Melun. Ook noemt men het Grand Trianon in Versailles dat de Gaulle heeft laten restaureren als gasterblijf voor staatshoofden.

objectiviteit van de Gaulle, heeft de Gaulles zwager Venroux, voorzitter van de kamercommissie voor buitenlandse zaken, gezegd dat het akkoord oer Parijs juist de erkenning inhoudt van de objectiviteit van Frankrijks buitenlandse politiek.

Alle betrokken landen hebben vertegenwoordigingen in Parijs, zelfs Zuid-Vietnam, dat hier een consulaat-generaal heeft gehouden na de verbrekingen der diplomatieke betrekkingen.

Noord-Korea heeft hier sinds kort een handelsdelegatie, terwijl Noord-Vietnam hier is vertegenwoordigd door een algemeen gedelegeerde, Hanoi's enige diplomatieke vertegenwoordiger in „het Westen”. Het Vietnamese bevrijdingsfront ten slotte hoeft alleen maar een officiële stempel te geven aan de aanwezigheid hier van zijn vertegenwoordigers.

„Objectiviteit”

Terwijl Lecanuet, de Centrum-kandidaat in 1965, verklaarde dat Parijs is gekozen ondanks het gebrek aan

Na ruim een maand geharrewar beginnen Hanoi en Washington op 10 mei een gesprek

4/5' Ed. Troem.

HET WORDT PARIJS

Van rechts naar links de belangrijkste onderhandelaars in Parijs: Ksuejan Thoei voor Noord-Vietnam en Llewellyn Thompson (midden), die de officiële Amerikaanse onderhandelaar Averell Harriman (links) zal bijstaan.

HANOI, WASHINGTON (AP, UPI) — Amerika en Noord-Vietnam zullen op 10 mei inleidende onderhandelingen beginnen in de Franse hoofdstad, Parijs. Na ruim een maand heen en weer gepraat hebben de beide partijen eindelijk overeenstemming bereikt over een plaats van onderhandelingen, die overigens nooit door één van beide partijen was voorgesteld. Secretaris-generaal Oe Thant had als enige Parijs voorgesteld aan de twee partijen.

Gisteren maakte radio Hanoi bekend, dat Noord-Vietnam Parijs even aanvaardbaar achtte als Pnom Penh en Warschau, plaatsen die in eerste instantie door Noord-Vietnam waren genoemd. Eveneens zei radio Hanoi dat men graag op 10 mei zou willen beginnen met de besprekingen en dat de minister zonder portefeuille Ksuejan Thoei als afgevaardigde zou worden aangewezen.

Twee uur na het aanbod maakte president Johnson bekend dat hij akkoord ging met het voorstel van Hanoi. De Amerikaanse president zei op de persconferentie waarom hij zijn besluit bekend maakte, dat Parijs voor beide partijen een geschikte stad is. Hij waarschuwde echter dat de besprekingen in Parijs slechts een eerste stap zijn naar beëindiging van de oorlog, omdat er nog 'vele, vele moeilijkheden overwonnen zullen moeten worden'.

Johnson was niet van mening dat de politieke discussie over de Vietnam-politiek in de VS nu stopgezet zou moeten worden. 'Maar er is nog wel veel te veel verdeeldheid in ons land en er zijn teveel mensen die teveel aan zichzelf en te weinig aan het land denken'. De Amerikaanse onderhandelaar in Parijs is Averell Harriman.

Secretaris-generaal Oe Thant zei gisteren over het nieuws: 'Dit is het beste nieuws dat ik in lange tijd heb gehoord'. De Zuidvietnamese minister van buitenlandse zaken, Tran Van Do, zei gisteren, dat Parijs voor de Zuidvietnamese regering aanvaardbaar zou zijn. Zuid-Vietnam zal een vertegenwoordiger naar Parijs sturen, die nauwe contacten met de Amerikaanse afgevaardigde zal onderhouden. 'Wij zullen pas aan de besprekingen deelnemen als de werkelijke onderhandelingen beginnen', aldus Tran Van Do. De Britse, Nederlandse en Italiaanse regering hebben onmiddellijk hun grote vreugde over de nieuwe ontwikkeling uitgesproken. Ook Parijs reageerde met grote instemming.

In de Franse hoofdstad werd opgemerkt dat Parijs zeer geschikt is om de inleidende besprekingen te beginnen. In het centrum van de stad staat een van de grootste Amerikaanse ambassades ter wereld, met drieduizend man personeel. Veel kleiner en bescheidener is de Noordvietnamese ambassade in de stad, die overigens wel het grootste gedeelte van de dag een telexverbinding met Hanoi heeft. In Parijs zetelt ook een vertegenwoordiging van het Nationale Bevrijdingsfront voor Zuid-Vietnam. Bovendien is de Zuidvietnamese regering in de stad vertegenwoordigd, hoewel de officiële betrekkingen met Frankrijk enige jaren geleden werden verbroken. 'Wegens de kritische houding van Parijs tegenover Saigon'.

Franse regeringsfunctionarissen zouden inmiddels een viertal oorden hebben aangegeven waar de besprekingen zouden kunnen plaatsvinden. Eén in de stad en drie in de voorsteden. Het zijn volgens het Internationale Conferentie Centrum in Parijs, het Château de Champs in Champs sur Marne, het Grand Trianon in Versailles en het Château de la Celle in St. Cloud.

Guerrillastrijders van de Viet Cong hebben gisteren een der televisiestudio's van de Amerikaanse strijdkrachten en van de Zuidvietnamese regering in het hart van Saigon opgeblazen. Ook een deel van de universiteit werd opgeblazen. Het was de stoutmoedigste aanval in Saigon sinds het Tet-offensief. De aanval versterkt het vermoeden dat de Viet Cong een grote aanval op Saigon van plan is.

Een ooggetuige verklaarde dat een taxi bij de gebouwen voorreed en dat de chauffeur een mand binnen zette. In de mand bevonden zich explosieven. Omdat de aanslag tijdens de middagpauze werd uitgevoerd, waren er betrekkelijk weinig slachtoffers: drie doden en een dertigtal gewonden.

Hanoi wil aan „contact” uitbreiding geven

4 mei '68 NML

Poging tot zaaien verdeeldheid?

Van onze correspondent

WASHINGTON, 4 mei. — De eerste moeilijkheid bij het voorlopige overleg tussen Washington en Hanoi leek tot nu toe te zijn dat Hanoi blijkens vroegere verklaringen dit contact slechts wilde gebruiken om het tijdstip te bepalen waarop de oorlogsacties tegen Noord-Vietnam gestaakt zullen worden, terwijl Washington tot nu toe daar op zijn minst wederkerige beperking van militaire activiteiten aan vooraf wilden laten gaan.

In diplomatieke kringen hier wordt gewezen op de merkwaardige formulering die Hanoi gisteren gebruikte toen het Parijs als conferentieoord aanwees. Terwijl het tot nu toe slechts over „contacten” had gesproken, waarbij dan tijd en plaats voor latere besprekingen zouden kunnen worden vastgesteld indien aan de eerste voorwaarde — staking van de Amerikaanse oorlogsdaden — was voldaan, sprak het nu plotseling tweemaal achtereenvolgend over „formele besprekingen” die „onmiddellijk” zouden moeten worden gehouden.

President Johnson op de persconferentie, waarop hij mededeelde akkoord te gaan met Parijs als onderhandelingsplaats over de strijd in Vietnam en met de datum van 10 mei.

front ook is vertegenwoordigd, dreigt een lange procedurele strijd.

Daar het hier nog niet duidelijk is waarom Hanoi in plaats van over contacten plotseling over formele besprekingen sprak, en de voortzetting daarvan aanduidde als de politieke problemen zelf, hield president Johnson het op zijn persconferentie voorzichtig over „contacten” en „voorbereidende gesprekken”.

Een goed teken was dat hij vaak antwoordde op de vraag of hem na de gedeeltelijke stopzetting van de bombardementen iets van de door hem op 31 maart gevraagde beheersing van de vijandelijke activiteiten was gebleken. Er waren hier de laatste dagen a dreigende geluiden te horen dat de Noordvietnamezen voordeel trokken uit de situatie en dat daarom een hervatting van de bombardementen noodzakelijk was.

De minister van defensie, Clifford had dit ontkend. Hij had deze „beheersing” op nogal minimale wijze omschreven als geen infiltraties boven het normale peil.

President Johnson antwoordde nu voorzichtig dat hij bezorgd was over de ontwikkeling, deze nauwkeurig volgde, doch de verzekering kon geven dat hij de Amerikaanse belangen zou beschermen. De vraag of het uitblijven van een offensief van de Vietcong op de steden en de vrij defensieve acties van de Noordvietnamezen de laatste

Dezelfde zin waarin als doel voor de vertegenwoordigers weer „het vaststellen van de staking van de bombardementen en alle andere vijandelijkheden” tegen Noord-Vietnam wordt geëist, eindigt nu met de woorden „en dan besprekingen te houden over problemen van belang voor beide zijden”. Dit duidt erop dat geen verschil meer wordt gemaakt tussen eerste contact en onderhandelingen.

Sommigen zien hierin een teken dat Hanoi spoed wenst omdat het militair in het nadeel dreigt te geraken. Geïnteresseerder klinkt de verklaring dat Hanoi op deze manier maximale verdedigbaarheid tussen Washington en Saigon wil zaaien, nu Saigon heeft toegestaan dat het slechts waarnemer zal zijn buiten de conferentiezaal wanneer het om de eerste contacten gaat, doch als medespeler vertegenwoordigd wil zijn wanneer de onderhandelingen beginnen.

Lange strijd

Daar Hanoi al eerder had geweigerd met vertegenwoordigers uit Saigon te spreken indien niet tenminste het Zuidvietnamese nationale bevrijdings-

atwissing! Boelend! Bladzijde na bladzijde, het levendige leven van een huis. Met talloze over wanden. De wanden van uw leverancier. Hij heeft 't. e Staalboek 1968 van effer met behang dat uw leven. Kwaliteitsbe- elen spreekt.

Bestseller

Bestseller

worden opgevoerd, blijft hier voorlopig onbeantwoord.

De-escalatie

Harrimans eerste taak zal zijn hierover opheldering te krijgen. Want de laatste dagen wordt hier de nadruk gelegd op wederzijdse militaire de-escalatie als eerste doel van de contacten, terwijl de politieke problemen pas veel later aan de orde kunnen komen.

Hanoi's nieuwe formulering duidt erop dat het, door het vervroegd opbrengen van de werkelijk moeilijke politieke kwesties, Washingtons positie bij zijn bondgenoten gecompliceerd wil maken teneinde Saigons verdedigingswil te ondermijnen en dat het te gelijk het vraagstuk van de door de V.S. geëiste wederzijdse militaire de-escalatie wil ontwijken.

Hanoi wil contact uitbreiden tot „formele besprekingen”

Stopzetting oorlogsdaden niet alleen doel overleg

1 MEI 1968

De Verenigde Staten en Noord-Vietnam zijn vrijdag overeengekomen — zoals wij nog in een deel van onze vorige opslag hebben gemeld — om tegen 10 mei of kort daarna in Parijs „formele besprekingen” te beginnen die moeten leiden tot vrede in Vietnam.

Radio-Hanoi maakte 's middags bekend dat Parijs voor Noord-Vietnam even aanvaardbaar zou zijn als de Cambodjaanse hoofdstad, Pnom-Penh, of Warschau voor inleidend overleg. In een officiële verklaring van het Noordvietnamese ministerie van buitenlandse zaken die 's avonds werd gepubliceerd wordt gesproken van „formele besprekingen” tijdens welke in de eerste plaats een datum zou moeten worden vastgesteld voor onvoorwaardelijke stopzetting van alle oorlogsdaden tegen Noord-Vietnam, waarna de eigenlijke besprekingen (over vrede) onmiddellijk zouden kunnen beginnen.

Uit de bewoordingen waarmee Hanoi vrijdag liet weten dat het bereid is in Parijs met Amerika te gaan praten, zou men kunnen afleiden dat de Noordvietnamese regering geen tijd meer wil verliezen nu het precies een maand heeft geduurd alvorens men het eens is kunnen worden over de plaats voor het overleg, en dat Hanoi het kader van het gesprek wil vergroten.

Aanvankelijk had Noord-Vietnam steeds gezegd dat het inleidend overleg zou moeten gaan over de onvoorwaardelijke stopzetting van de Amerikaanse bombardementen en andere oorlogshandelingen tegen Noord-Vietnam. Vrijdag werd verklaard dat zou moeten worden gesproken over de beëindiging van de bombardementen en over „andere kwesties die van belang zijn voor beide partijen”.

oorlogvoering in Zuid-Vietnam te hebben opgevoerd.

„Een maand is verstreken sedert de regering van de democratische republiek Vietnam zich bereid verklaarde tot inleidende besprekingen. De inleidende contacten, die tot (officiële) besprekingen moeten leiden, zouden al moeten zijn gehouden, maar de Amerikaanse regering heeft opzettelijk gemanoeuvrerd om deze uit te stellen. In verband daarmee is de regering van de democratische republiek van mening dat formele besprekingen tussen Hanoi en Washington onmiddellijk dienen te worden gehouden”, aldus de Noordvietnamese verklaring.

De onderhandelaars

Noord-Vietnam heeft voor de onderhandelingen aangewezen de 56-jarige minister zonder portefeuille Xuan Thuy, die in 1953 zijn diplomatieke loopbaan begon toen hij als secretaris-generaal van het Noordvietnamese vredescomité vertegenwoordiger werd in de communistische Wereldvrede-raad. Voor die tijd was hij wegens zijn politieke activiteit in het conflict met de Fransen gevangengezet en later was hij hoofdredacteur van het blad van de liga van de Vietminh.

In 1945 werd Xuan Thuy lid van het centrale partijcomité van de liga van de Vietminh en in 1946 kwam hij in het Noordvietnamese parlement. Van 1963 tot 1965 was Xuan Thuy minister van buitenlandse zaken.

De voornaamste Amerikaanse onderhandelaar zal William Averell Harriman zijn, president Johnsons reizende ambassadeur, die reeds op tal van diplomatieke missies werd gezonden. Harriman is 76 jaar. Hij werd reeds in 1941 door president Roosevelt naar Londen gezonden, waar hij belast werd met het toezicht op de uitvoering van de leen- en pachtwet.

Ook organiseerde hij in de Tweede Wereldoorlog de hulp aan de Sowjetunie en van 1943 tot 1946 was Harriman ambassadeur te Moskou. President Truman benoemde hem tot reizend ambassadeur voor het Marshallplan voor het economisch herstel van Europa na de oorlog en in 1950 benoemde Truman Harriman tot bijzonder assistent voor internationale aangelegenheden. Tijdens Johnsons regering heeft

Averell Harriman onder meer veel gereisd om de Amerikaanse Vietnam-politiek uiteen te zetten. (Reuter - A.F.P. - D.P.A.)

Zie ook de artikelen van onze correspondenten uit Washington en Parijs op pag. 4.

Ook Zuid-Vietnam gaat akkoord met Parijs

De Amerikaanse onderhandelaar, Harriman, en zijn Noordvietnamese tegenspeler, Xuan Thuy.

overleg gemakkelijk bereikbaar moet zijn voor de wereldpers, voor beide partijen en overal.

Zes deserteurs uit Amerikaanse leger op Russische t.v.

4 Nov 68 NK

Zes deserteurs uit de Amerikaanse strijdkrachten in Vietnam zijn vrijdagavond voor de televisie in Moskou verschenen. Zij beschuldigden het Amerikaanse leger van nazistische wreedheden tegenover het Vietnamese volk.

Een van de zes door een Russische commentator geïnterviewde Amerikanen zei dat hij gezien had dat een officier een bajonet langzaam in de maag van een man stak, dat een andere buik van een baby opensneed en het kind vervolgens de moeder toewierp en dat enkele strijdmakkers Zuidvietnamese boeren de oren afsneden. Een soldaat die niet met de wreedheden had willen meedoen was gefusilleerd en op de lijst van gesneuvelden geplaatst, aldus deze Amerikaan.

De uitzending bevatte geen aanwijzingen dat de Amerikanen politiek asiel in de Sowjetunie zullen vragen (Reuter)

ang, de oude keizerstad Hue (tjens het Tet-offensief 26 dagen in handen van de tegenstander), het vliegveld Quang Tri in het noorden, Phan Rang aan de kust en in de Mekongdelta My Tho, Vinh Long en Can Tho.

Volgens een Amerikaanse mededeling zijn er onder de burgerij en militairen 14 doden en 308 gewonden. In Saigon werden 72 Vietcongsoldaten gedood en zeventien gevangengenomen. Het uitzaansverbod is weer uitgebreid van 19 uur tot 7 uur. Ook in andere steden is de avondklok verlengd, in Quang Ngai zelfs tot 14 uur in de middag.

Saigon rustig

De Vietcong heeft vandaag de beschietingen op doelen om Saigon hervat, maar in de hoofdstad zelf is het rustig.

Het vliegveld Than Son Nhut, waar ook het Amerikaanse militaire hoofdkwartier is gelegen, kwam onder zwaar raketvuur te liggen. In een gevecht aan de rand van de basis sneuvelde de Zuidvietnamese basiscommandant van Than Son Nhut, kolonel Cuong.

In de Chinese wijk Cholon werd een politiebureau aangevallen. Drie agenten werden gewond en vijf worden vermist. In Cholon wordt volgens een Amerikaanse woordvoerder nog steeds gevochten, maar de berichten uit dat gebied zijn schaars.

Naast Than Son Nhut werden twee andere vliegvelden — Nha Trang, 320 kilometer ten noorden van Saigon, en Tra No, in de Mekongdelta — aangevallen, maar volgens een Amerikaanse woordvoerder liepen deze geen schade op.

Noordvietnamese troepen hebben een belangrijk Amerikaanse konvooi op de weg van Pleiku naar Kontu in het centrale hoogland in een hinderlaag gelokt. In de daaropvolgende strijd sneuvelden 121 Noordvietnamezen en 15 Amerikanen, terwijl 28 Amerikanen gewond raakten.

Interview Ball

De vroegere plaatsvervangende minister van buitenlandse zaken, George Ball, die Goldberg zal opvolgen als Amerikaanse ambassadeur bij de Verenigde Naties, zei zondag in een televisie-interview naar aanleiding van de nieuwe aanvallen, dat de Noord-Vietnamezen zich vergissen als zij denken door dergelijke acties hun onderhandelingspositie te kunnen verbeteren. In dat geval zou Hanoi de vastbeslotenheid van de Amerikanen onderschatten, aldus Ball; dan moeten zij zich voorbereiden op militaire tegenacties.

Ball had voor het interview een onderhoud gehad met president Johnson. Hij deelde verder mee, dat in de laatste vier maanden 80.000 tot 100.000 Noordvietnamezen in het zuiden waren geïnfilteerd. De maand april was in dit opzicht een record periode, aldus Ball. Een militaire woordvoerder in Saigon verklaarde zondag, dat de infiltratie uit Noord-Vietnam van manschappen en materieel was toegenomen na de afkondiging van de beperkte bombardementsstop.

Oproep aan Dow

Dertien protestantse en rooms-katholieke bisschoppen in de Ver. Staten hebben zaterdag een beroep op de Amerikaanse onderneming Dow Chemical gedaan om haar aandeelhouders

Vietcong te overleven

Van de vijf journalisten die in Saigon door kogels van de Vietcong zijn omgekomen, heeft slechts de Australiër John Palmos, door zich dood te houden, de aanslag overleefd. De mannen waren op weg naar een dichtbevolkt gedeelte van Saigon, dat, naar zij hadden gezien, uit helikopters met raketten werd bestookt.

John Cantwell, Michael Birch, Ron Lamary, Bruce Pigott en Palmos reden in een jeep in de richting van een kruispunt, terwijl een stroom van naar schatting tweeduizend vluchtelingen zich met baby's en huisraad op de rug, in tegenovergestelde richting bewoog.

Ploiseling verdunde deze stroom zich en bemerkten de mannen onraad, maar voor terugkeer bleek het te laat. Twee Vietcongliden, die kennelijk de wacht hielden aan de rand van een door de Vietcong beheerste wijk, openden het vuur. Palmos, die op de rand van de jeep had gezeten, liet zich op de grond vallen. Een gedeelte van het relaas dat hij achteraf van de gebeurtenissen gaf, luidt als volgt:

„Na het eerste salvo keek ik vanonder mijn schouder. Ik zag maar twee van de anderen. Een, ik dacht dat het Laramy was, lag met zijn armen en hoofd achterover. Zijn mond stond open en volgens mij was hij dood.

„De ander, die een roze overhemd aan had en die geloof ik

De jeep met de lijken van de Westerse journalisten die door schuipschutters om het leven zijn gebracht.

John Cantwell was, lag links naast de jeep op zijn rug. Ongeveer anderhalve meter van mij vandaan.

„Het vuren hield op en de commandant die een camouflage-uniform droeg en geen pet op had, kwam naar voren met zijn linkerarm vooruit. Hij had een pistool in zijn hand. Ik zag toen dat de twee soldaten met de automatische geweren gewone khaki uniformen droegen en zogenaamde Ho Tsji-minh sandalen.

„Maar de commandant, die bevel had gegeven het vuren te staken, had een echt uniform en laarzen aan. Een paar seconden was het stil. Toen hoorde ik Michael Birch smekend roepen „Bao chi, bao chi" (Vietnamees voor: „pers").

„De commandant besteedde er geen aandacht aan. „Bao chi", zei hij op verachtelijke toon en schoot twee kogels in de jeep. Ik weet niet of hij op Birch of op de anderen richtte. Ik keek naar zijn gezicht en kon zien dat iedereen in de jeep dood was. Ik hoopte dat ze niet dood waren, maar ik kon op zijn gezicht lezen dat hij dacht dat ze het wel waren.

„Ik deed alsof ik dood was. Hij liep achter de jeep om en de man die dichtbij mij op de grond lag, bewoog zich. Ik dacht dat hij ge-

wond was. De commandant richtte heel nauwkeurig van ongeveer anderhalve meter en vuurde drie-maal zijn pistool af.

„De eerste kogel ketste voor het lichaam, sloeg erover heen en miste mijn hoofd op een haar na. Ik hoorde hem fluiten. Ik had gemakkelijk dood kunnen zijn. Een van de twee andere kogels drong zijn lichaam binnen. Het lichaam verstrakte en ontspande zich weer.

„Ik wachtte tot de commandant zijn pistool weer in de holster stak. Ook de soldaten hadden hun geweren laten zakken. Mijn linkervoet lag onder mijn lichaam zoals bij hardlopers aan de start.

„Ik moest ongeveer dertig meter weg zien te komen en ik begon te rennen voor mijn leven.

„Ik loop de 110 yards in tien seconden, dus dacht ik dat geen Vietcong me zou kunnen inhalen.

„Ze begonnen meteen op me te schieten, maar het was slechte schutters. Ze raakten alleen telefoonpalen en advertentieboorden op de weg voor mij. Ik rende een bocht om en het vuren hield op."

Tot zover Palmos' verslag. Hij werd nog een eind door de commandant van de Vietcong-eenheid achtervolgd, maar was zich tenslotte, door zich onder een groep vluchtelingen te mengen, definitief uit de voeten te maken.

RELAAS VAN EEN SCHIJNDODE

DOOR te doen alsof hij dood was ontsnapte de Australische journalist John Palmos (28) gisteren in Saigon, de Zuidvietnamese hoofdstad, aan de dood. Vier collega-journalisten die met

Palmos in een jeep onderweg waren naar een plaats waar werd gevochten, werden door een patrouille van de Vietcong genadeloos neergeknald. Palmos doet hieronder zijn relaas over dit drama.

Een regen van kogels sloeg tien seconden door de jeep

1968/10/19 R19 D130K

„W E reden op de weg van Saigon naar de Delta van de Mekong. Daar was niets aan de hand en daarom besloten we terug te rijden.

John Cantwell (werkzaam voor Time/Life in Australië) zat aan het stuur van onze jeep. Michael Birch (van de Australische staf van het persbureau Associated Press) zat naast hem. Rechts op de achterbank zat Ron Laramy (een Engelsman die werkte voor het persbureau Reuter) en in het midden zat Bruce Pigott (een Australiër eveneens van Reuter). Zelf stapte ik in als laatste en ik moest daarom genoeg nemen met een halve zitplaats. Mijn linkerbeen hing buiten de jeep.

Er op af!

We waren juist terug in de stad toen we twee gevechtshelikopters vlak boven ons raketten zagen afvuren naar een plaats ongeveer een kilometer noordelijker. De raketten ontploften en grote rookwolken stegen op. We besloten erop af te gaan. We reden een zijstraat in en kwamen terecht in een drukke en arme wijk. Een grote stroom vluchtelingen, met baby's en huisraad op de rug, kwam ons tegemoet. Alles wat ze konden dragen hadden de mensen bij zich. Wij waren de enigen die de tegenovergestelde richting ingingen. Ik denk dat er zo'n tweeduizend mensen passeerden. Zij gingen naar het zuiden de weg op waar wij vandaan waren gekomen. Onderweg hoorden we de mensen spreken over de Vietcong.

Plotseling werd de stroom dunner. Ik zat op het spatbord en dus iets hoger dan de anderen. Daarom zei ik, misschien intuïtief, daar zit de Vietcong. Stoppen, stop, stop...! Bruce: „Welnee, rij toch door". Maar hij had het nog niet gezegd toen ik hem zag verbleken. Ik kende hem goed. Ik wist dat hij iets had gezien dat ik niet had gezien. We kwamen op een splitsing.

liep een pad van ongeveer anderhalve meter. Niemand te zien. Ook op de hele splitsing was geen kip te bekeken.

Toch schreeuwde ik stop, want ik was bang en ik voelde dat de Vietcong er zat. Een van de anderen, misschien Bruce of Michael, begon ook te roepen.

Cantwell, die aan het stuur zat, draaide naar links en terwijl hij de jeep in zijn achteruit wilde zetten om te keren en terug te rijden, opende twee Vietcong-soldaten het vuur. Een van hen, die plotseling links van ons stond, had een automatisch geweer. Een ander, rechts, schoot met een AK-47. Achter hen stonden nog twee Vietcongs. Een vijfde die later de commandant bleek te zijn, stond wat verderop.

Het was geen hinderlaag. Ze stonden gewoon op wacht bij de grens van het gebied dat de Vietcong in handen heeft. Tien seconden lang joegen de twee soldaten een regen van kogels door de jeep. Ik sprong naar links, liep een meter of negen, deed toen alsof ik was geraakt en liet me vallen.

Ik keek...

Na het eerste salvo keek ik vanonder mijn schouder. Ik zag maar twee van de anderen. Een, ik dacht dat het Laramy was, lag met zijn armen en hoofd achterover. Zijn mond stond open en volgens mij was hij dood.

De ander, die een roze overhemd aan had en die geloof ik John Cantwell was, lag links naast de jeep op zijn rug. Ongeveer anderhalve meter van mij vandaan.

Het vuur hield op en de commandant die een camouflage-uniform droeg en geen pet op had, kwam naar voren met zijn linkerarm vooruit. Hij had een A-45 (pistool) zijn de hand. Ik zag toen dat de twee soldaten met de automatische geweren gewone khaki uniformen droegen en zogenaamde Ho Tsjj-minh sandalen.

Birch of op de anderen richtte. Ik keek naar zijn gezicht en kon zien dat iedereen in de jeep dood was. Ik hoopte dat ze niet dood waren, maar ik kon op zijn gezicht lezen dat hij dacht dat ze het wel waren.

Over mijn hoofd

Ik deed alsof ik dood was. Hij liep achter de jeep om en de man die dichtbij mij op de grond lag, bewoog zich. Ik dacht dat hij gewond was. De commandant richtte heel nauwkeurig van ongeveer anderhalve meter en vuurde driemaal zijn pistool af. De eerste kogel ketste voor het lichaam, sloeg erover heen en miste mijn hoofd op een haar na. Ik hoorde hem fluiten. Ik had gemakkelijk dood kunnen zijn. Een van de twee

* Doorzeefd met kogels staat de kleine jeep van de vier vermoorde journalisten in een buitenwijk van Saigon. De lichamen van de slachtoffers liggen er nog naast. Een van de journalisten bracht het er levend af doordat hij zich dood hield.

loop de 110 yards in tien seconden, dus dacht ik dat geen Vietcong me zou kunnen inhalen.

Ze begonnen meteen op me te schieten, maar het waren slechte schutters. Ze raakten alleen telefoonpalen en advertentieboarden op de weg voor mij. Ik rende een oogen en het vuur hield op.

smeerde modder over mijn lichaam. Ik ging gebukt lopen want ik was zeker dertig centimeter langer dan de mensen om me heen. Ik dacht dat ik toch nog gepakt zou worden want de commandant haalde me in, begroef de vluchtelingen heen te schieten en riep dat ze me moesten tegenhouden.

Maar niemand deed wat. Ze leverden me niet uit en ze schonken zelf geen aandacht aan de Vietcong-commandant. Ik kwam bij een soort handkar en begon erachter mee te duwen. Er liepen een heleboel mensen zonder hemd. Het was in een arm wijk.

Toen ik ongeveer tweehonderd meter had gelopen, hield het schieten

RELAAS VAN EEN SCHIJNDODE

DOOR te doen alsof hij dood was ontsnapte de Australische journalist John Palmos (28) gisteren in Saigon, de Zuidvietnamese hoofdstad, aan de dood. Vier collega-journalisten die met

Palmos in een jeep onderweg waren naar een plaats waar werd gevochten, werden door een patrouille van de Vietcong genadeloos neergeknald. Palmos doet hieronder zijn relaas over dit drama.

Een regen van kogels sloeg tien seconden door de jeep

„W E reden op de weg van Saigon naar de Delta van de Mekong. Daar was niets aan de hand en daarom besloten we terug te rijden.

John Cantwell (werkzaam voor Time/Life in Australië) zat aan het stuur van onze jeep. Michael Birch (van de Australische staf van het persbureau Associated Press) zat naast hem. Rechts op de achterbank zat Ron Laramy (een Engelsman die werkte voor het persbureau Reuter) en in het midden zat Bruce Pigott (een Australiër eveneens van Reuter). Zelf stapte ik in als laatste en ik moest daarom genoeg nemen met een halve zitplaats. Mijn linkerbeen hing buiten de jeep.

Er op af!

We waren juist terug in de stad toen we twee gevechtshelikopters vlak boven ons raketten zagen afvuren naar een plaats ongeveer een kilometer noordelijker. De raketten ontploften en grote rookwolken stegen op. We besloten erop af te gaan. We reden een zijstraat in en kwamen terecht in een drukke en arme wijk.

Een grote stroom vluchtelingen, met baby's en huisraad op de rug, kwam ons tegemoet. Alles wat ze konden dragen hadden de mensen bij zich. Wij waren de enigen die de tegenovergestelde richting ingingen. Ik denk dat er zo'n tweeduizend mensen passeerden. Zij gingen naar het zuiden de weg op waar wij vandaag waren gekomen. Onderweg hoorden we de mensen spreken over de Vietcong.

Plotseling werd de stroom dunner. Ik zat op het spatbord en dus iets hoger dan de anderen. Daarom zei ik, misschien intuïtief, daar zit de Vietcong. Stoppen, stop, stop...!

Bruce: „Welnee, rij toch door“. Maar hij had het nog niet gezegd toen ik hem zag verbleken. Ik kende hem goed. Ik wist dat hij iets had gezien dat ik niet had gezien.

We kwamen op een splitsing

liep een pad van ongeveer anderhalve meter. Niemand te zien. Ook op de hele splitsing was geen kip te bekennen.

Toch schreeuwde ik stop, want ik was bang en ik voelde dat de Vietcong er zat. Een van de anderen, misschien Bruce of Michael, begon ook te roepen.

Cantwell, die aan het stuur zat, draaide naar links en terwijl hij de jeep in zijn achteruit wilde zetten om te keren en terug te rijden, opende twee Vietcong-soldaten het vuur. Een van hen, die plotseling links van ons stond, had een automatisch geweer. Een ander, rechts, schoot met een AK-47. Achter hen stonden nog twee Vietcongs. Een vijfde die later de commandant bleek te zijn, stond wat verderop.

Het was geen hinderlaag. Ze stonden gewoon op wacht bij de grens van het gebied dat de Vietcong in handen heeft. Tien seconden lang joegen de twee soldaten een regen van kogels door de jeep. Ik sprong naar links, liep een meter of negen, deed toen alsof ik was geraakt en liet me vallen.

Ik keek...

Na het eerste salvo keek ik vanonder mijn schouder. Ik zag maar twee van de anderen. Een, ik dacht dat het Laramy was, lag met zijn armen en hoofd achterover. Zijn mond stond open en volgens mij was hij dood.

De ander, die een roze overhemd aan had en die geloof ik John Cantwell was, lag links naast de jeep op zijn rug. Ongeveer anderhalve meter van mij vandaan

Het vuren hield op en de commandant die een camouflage-uniform droeg en geen pet op had, kwam naar voren met zijn linkerarm vooruit. Hij had een A-45 (pistool) zijn de hand. Ik zag toen dat de twee soldaten met de automatische geweren gewone khaki uniformen droegen en zogenaamde Ho Tsjj-minh sandalen.

Maar de commandant die bevel had gegeven het vuren te staken, had een echt uniform en laarzen aan. Een paar seconden was het stil. Toen hoorde ik Michael Birch smekend roepen „Bao chi, bao chi“ (Vietnaams voor correspondenten).

De commandant besteedde er geen aandacht aan. „Bao chi“, zei hij op verachtelijke toon en schoot twee kogels in de jeep. Ik weet niet of hij op

Birch of op de anderen richtte. Ik keek naar zijn gezicht en kon zien dat iedereen in de jeep dood was. Ik hoopte dat ze niet dood waren, maar ik kon op zijn gezicht lezen dat hij dacht dat ze het wel waren.

Over mijn hoofd

Ik deed alsof ik dood was. Hij liep achter de jeep om en de man die dichtbij mij op de grond lag, bewoog zich. Ik dacht dat hij gewond was. De commandant richtte heel nauwkeurig van ongeveer anderhalve meter en vuurde driemaal zijn pistool af. De eerste kogel ketste voor het lichaam, sloeg erover heen en miste mijn hoofd op een haar na. Ik hoorde hem fluiten. Ik had gemakkelijk dood kunnen zijn. Een van de twee andere kogels drong zijn lichaam binnen. Het lichaam verstrakte en ontspande zich weer.

Ik wachtte tot de commandant zijn pistool weer in de holster stak. Ook de soldaten hadden hun geweren laten zakken. Mijn linker voet lag onder mijn lichaam zoals bij hardlopers aan de start. Ik moest ongeveer dertig meter weg zien te komen en ik begon te rennen voor mijn leven. Ik

* Doorzeefd met kogels staat de kleine jeep van de vier vermoorde journalisten in een buitenwijk van Saigon. De lichamen van de slachtoffers liggen er nog naast. Een van de journalisten bracht het er levend af doordat hij zich dood hield.

loop de 110 yards in tien seconden, dus dacht ik dat geen Vietcong me zou kunnen inhalen.

Ze begonnen meteen op me te schieten, maar het waren slechte schutters. Ze raakten alleen telefoonpalen en advertentieboorden op de weg voor mij. Ik rende een bocht om en het vuren hield op.

Klak, klak

Toen hoorde ik de commandant achter me aan komen. Ik wist dat hij het was, want ik hoorde zijn laarzen klak, klak, op de stenen. Hij was bovendien de enige die laarzen droeg.

Al gauw had ik het einde bereikt van de vluchtelingenstroom. Ik scheurde het hemd van mijn lijf en

smeerde modder over mijn lichaam. Ik ging gebukt lopen want ik was zeker dertig centimeter langer dan de mensen om me heen. Ik dacht dat ik toch nog gepakt zou worden want de commandant haalde me in, begon over de vluchtelingen heen te schieten en riep dat ze me moesten tegenhouden.

Maar niemand deed wat. Ze leverden me niet uit en ze schonken zelf geen aandacht aan de Vietcong-commandant. Ik kwam bij een soorhandkar en begon erachter mee te duwen. Er liepen een heleboel mensen zonder hemd. Het was in een arme wijk.

Toen ik ongeveer tweehonderd meter had gelopen, hield het schieten op, maar ik had nog altijd het gevoel dat hij achter me aan zat. Aan het einde van de straat kon ik een riksja te pakken krijgen. De mensen bekeken me wantrouwend. Na anderhalve kilometer zag ik een Australische soldaat. Ik vroeg of hij me naar de militaire politie wilde brengen.

Ik stond te trillen op mijn benen en ik kon geen blocnote vasthouden. Wat ik hoopte was dat de anderen zich ook dood hadden gehouden net als ik.

SAIGON TELDE ZIJN GEWONDEN BIJ HONDERDEN

Vervolg van pagina 1

SAIGON (Reuter, AP) — Generaal Nguyen Ngoc Loan, het hoofd van de Zuidvietnamese politie, behoorde tot de honderden mensen die gisteren gewond werden tijdens de aanvallen van de Vietcong.

De generaal werd bekend door een foto die werd genomen toen hij tijdens het vorige offensief van de Vietcong een guerrillastrijder eigenhandig terechtstelde. Hij werd in de benen geschoten toen hij een patrouille leidde in Saigon.

De Zuidvietnamese hoofdstad was het toneel van veruit de felste gevechten. De aanval op de stad was ingezet met mortieren, terugstootloze kanonnen en automatische wapens. Enkele granaten kwamen terecht bij de Amerikaanse ambassade en het televisiestation van de Amerikaanse strijdkrachten.

Hevig

In de Chinese wijk van de stad probeerde de Vietcong twee bruggen op te blazen. De guerrillastrijders hadden zich er stevig verschanst en nog in de loop van de middag werden er in de wijk hevige straatgevechten geleverd.

Na elk nieuw salvo zochten meer burgers, hun schamele bezittingen op de rug gebonden, een veilig heenkomen. Ze vonden een wijkplaats in sommige gevallen in andere delen van de stad waar helemaal niet werd gevochten.

De aanvallen van de Vietcong hadden lang niet hetzelfde resultaat als het Tet-offensief. Dat verklaarde brigadegeneraal Winant Sidle van het Amerikaanse hoofdkwartier te Saigon gisteren. Het militaire opperbevel was te voren ervan op de hoogte gesteld dat een nieuwe aanval op handen was. Het had zijn voorbereidingen getroffen, aldus de generaal.

In kasteel

Onze Parijse correspondent telefoonde ons gisteravond:

Algemeen wordt aangenomen, dat vandaag het gebouw van de Amerikaanse delegaties elkaar zullen ontmoeten. De voorkeur schijnt uit te gaan naar een goed ommuurd kasteel buiten Parijs.

Daar heeft het grote voordeel, dat de delegaties daar in alle rust en vrede kunnen werken en gevrijwaard zijn tegen betogingen en nieuwsgierigheid. De Noordvietnamese diplomatieke tegenwoordiger in Parijs, Mai Van Bo en een Amerikaanse zaakgelastigde hebben hiervoor een bezoek gebracht aan het Franse ministerie van buitenlandse zaken.

Inmiddels hebben de Parijzenaars hun ogen uitgekeken naar de computers en Amerikaanse machines, waarmee twee Amerikaanse diplomaten en tien technici op het vliegveld Orly zijn gearriveerd. Zij kostbare instrumentarium de kans op een snelle vrede zal vergroten of verkleinen.

LELIJKE... loopje zeer goed... 18a, tel. 010 - 284676. Ook 's zondags. AD10

Losse nummers verkrijgbaar

LUXXE 4 ceurs, juli 2400 km f 4200 Plus 36. Hellevoetsluis.

pe 650 1965 in pr. st. ganciering ook zonder event. Bovag garage Zeverboom, Garage Schiedam, Tel. str. 7a, Schiedam, Tel. 267, nu 6 uur 01399 - 10

ADETT 1964 in pr. st. ganciering ook zonder event. Bovag garage Zeverboom, Garage Schiedam, Tel. str. 7a, Schiedam, Tel. 267, nu 6 uur 01899 - 0

pe 600 1963, in pr. st. ganciering ook zonder event. Bovag garage Zeverboom, Garage Schiedam, Tel. str. 7a, Schiedam, Tel. 267, nu 6 uur 01899 - 0

pe 550 1963, in pr. st. ganciering ook zonder event. Bovag garage Zeverboom, Garage Schiedam, Tel. str. 7a, Schiedam, Tel. 267, nu 6 uur 01899 - 0

AMI, laat '64, we banden f1.550, J. J. J. Weissenbruch-Hillegersberg, Tel. 010 D 10

moete OPEL RE- '65, Keuringsrapport Fin. mog. Te bez. 19, R'dam AD 10

angeb. AUSTIN A 40, wagenle, m. nwe, juni '63, 12.2.31, vr. A. H. Benningshof, str. 133a AD 10

angeb. RENAULT CE, mot. en mecht, in antwoord licht bescha- pr. f 300, C. Ben-Bloemstr. 40b, AD 10

s, koop uw LELIJE f H. v. d. Meljs, Vanuxe en bestel. Ook rdelen. Garantie, financieren, Molou- 35, Tel. 010 - 244336, D 10

DART '63, 4-deurs se- il. norm, schakeling, dio en heater. Met Kleur racing green, elbedrijf G. van itz, v. Duylstraat 92 - dam, Bij Schiedamse 010 - 254315 en 254315, a elke dag van 9 tot pend. AD 10

DART '63 4-deurs se- il. norm, schakeling, dio en heater. Met Kleur racing green, elbedrijf G. van itz, v. Duylstraat 92 - dam, Bij Schiedamse 010 - 254315 en 254315, a elke dag van 9 tot pend. AD 10

DART G.T. '61 2-deurs 96, 6 cil. norm, schake- lig orig, radio en hea- cupstoelen. Kleur ge- wit met blauw inte- Automobilebedrijf G. anenburg, v. Duylstr. otterdam, Tel. 010 - 254315, Showroom el- van 9 tot 9 uur geod- 10

DART '64, 4-deurs se- il. norm, schakeling, dio en heater. Kleur wit met rood interieur, elbedrijf G. van itz, v. Duylstr. 92 - 91 Bij Schiedamseweg, 10 - 254315 en 254315, om elke dag van 9 tot 9 pend. AD 10

VOLET IMPALA '64, sportcoupé, 6 cil. schakeling, Orig. 60.000 open. Kleur gebroken mobilbedrijf G. van Kranenburg, v. Duylstraat 92-91 Rotterdam, Bij Schiedamseweg, Tel. 010 - 254315 en 254315, Showroom elke dag van 9 tot 9 uur geopend. AD 10

CHEVROLET IMPALA '64, 4-deurs sedan, 6 cil. norm, schakeling met orig. radio en heater. Kleur goudbrons met beige interieur. Automobilebe-

MOEDERDAG!!!

Opgemaakte kop en schotels met bonbons en pracht strikken vanaf f 1,35 tot f 5,75. Dejeuners, bonbonschaaltjes, suikerschaaltjes en potjes, vazen, soepkommen, gebakstelen enz. enz. Ook enorm assortiment luxe dozen bonbons en chocolade, alles met gratis strik. De bekende merken o.a. Van Dungen, Baronië, Rademaker enz. Kersenbonbons per half kilo f 3,95. Radder, Nwe. Binnenweg 425, Rotterdam, tel. 233761. AD16

ZAKENFLITSEN

Uw parketvloer als nieuw geschuurd
v. a. f. 4,50 p. m².
Ook behandelen wij Uw vloer met Synteko, waardoor onder- houd overbodig wordt. MOTEX 010 - 13.39.16, b.g.g. 26.77.29. AD17

LIPS BRANDKASTEN

en KLUISDEUREN z.g.a.n.
koopt U vertrouwd en voordelig bij de speciaalzaak van Nederland

N. A. v. d. HOVEN

MR. THORBECKESTRAAT 15 — BARENDRECHT
(bij Rotterdam) — TELEFOON 01806 - 2537

Bij ons altijd
KEUZE UIT 150 STUKS
(Wij zijn kopers van overcomplete, goede brandkasten en kluisdeuren)

ZACHTBOARD PLAFONDS

gelegd v.a. f. 9,- per m². Vak- kundig met sel-, tegel-, stuka- doorn en voegwerk. Tegen bil- lijke prijs. Tel. 010 - 234999. AD17

FABRIEKSNIJEUWE WASAU- TOMATEN v.a. f 298, wascom- binaties met 4 motoren f 345 en diverse koelkasten. Waan- ders, Ruijstraat 4-6-8, Rotter- dam, tel. 255325, Brielle: Vis- traat 5, tel. 01895 - 3015. AD17

SUËDE KLEDING als nieuw

gerelid met kleur-opfris in elke kleur voor f 15, f 20, f 25 of f 30. Keurig in doos weer thuis. Zend ons per post of breng het ons „Maison Zuid“ E. C. Gustenhoven, Belle- voysstr. 18, R'dam-3, Tel. 010 - 236238. Suède Specialisten sinds 1923. Ook suède stoppage en reparaties. Zaken flinke kort- ing! AD17

PLASTIC LETTERS. Alle kleuren en maten. Neon- Acrylie N.V. i.o., Korte- naerstraat 28, Tel. 123746. AD17

PLASTIC LICHTBAKKEN. In elke uitvoering. Neon-Acrylie N.V. i.o., Kortenaerstraat 28, Tel. 123746. AD17

PLASTIC PLATEN. Alle kleuren en afmetingen. Neon- Acrylie N.V. i.o., Kortenaerstraat 28, Tel. 123746. AD17

VOOR U OPNIEUW STOFFEREN v. u. uw club- of bankstellen G. Geneuglijck, Van Meekerestr. 66 (N.), Tel. 143551, b.g.g. 120629. Vrijbl. stalen op zicht. AD17

ANTI HERNIA VEZELPLA- TEN. 16 mm dik 100 x 79 cm

Het handigste tijdschrift van Nederland heet

DOE HET ZELF

Het maandblad dat u op uit- voerbare ideeën brengt in duidelijke beschrijvingen en werktekeningen geeft.

Het maandblad bovendien dat u voortdurend op de hoogte houdt van nieuwe produkten en materialen voor de doe-het-zelver. Beter werken en verstandiger kopen dank zij Doe Het Zelf.

Koop het nieuwe nummer bij kiosch of tijdschriftenhandel. Voor abonnementen: Postbus 705, Rotterdam, of bel (010) 12.72.95.

HYGIËNISCHE ART. enz. direct van de fabriek. Prijscou- rant in blanco couvrt. Maison Aubert, Van Galenstr. 14, Rotter- dam, Tel. 010 - 111361. AD16

Te huur FEESTTENTEN in elke maat en voor elk doel. m. of zond. vloer, redelijke prij- zen. Tentenverhuur Wim Hek- kens, Reuver L. Tel. 01704 - 1771. AD16

HYGIËNISCHE ARTIKELN v. dames en heren. Uitsl. spe- cialiteiten en spec. art. Vr. zeilbl. catalogus aan bij Eureka, Postbus 6130, Den Haag. AD 16

Laat bij tijds uw SCHOORSTEEN VEGEN. Goed en goedkoop. f 4,- per schoorsteen. Tel. 010 - 234999. AD16

Jongze vrouw, bezigheden bul- tenshuis, zoekt gemeub. of zed. gestoff. KAMER met ge- bruik van keuken in het Cen- trum. Br. o. n. D 3783 bur. v. d. bl. AD 13

KAMERS gev. voor dames en heren. Bur. Hager, Noze- manstr. 63a, tel. 010 - 239528. AD 12

KAMERS aang.

Aangeb. aan beschaafde heer, gem. ZITKAMER met zij-slaapkamer, geen kookkeu- genheid. Gebr. douche en tel. Prijs excl. verwarming f 90 per mnd. Tel. na 19.00 uur 236494. Mevr. De Rooij, Beu- klesweg 14A. AD 12

Centrum: gemeub. ZIT-SLAAPKAMER voor echtpaar of 2 pers. met ge- bruik van keuken en bad. Tel. 010 - 256008. AD 12

Aangeb. voor jongedame grote geheel vrije KAMER, met keuken en bad, Jan Porcelis- str. 24a, Centr. R'dam. AD12

Nette KOSTGANGERS ge- vraagd in gezell. pens. met prima keuken en huiselijk Verkeer. Verhuren geen 1-pers. kamers. Inl. tel. 010 - 280925, Azijnsestraat 132B. AD 12

R'dam-Kral.: Per 1/8-'68 te huur v. heer gemeub. ZIT-SLAAPK. m. e.v., gebr. keuken, bad of douche, f 150 p.m. Brieven onder nr. D 37394 bur. v. d. blad. AD12

Te huur: Centr. R'dam zeer goede stand geheel vrije goed gem. 2-K-FLAT voor 6 mnd. of langer. Ind. gr. Zit-eetk. aan straatzijde, zeer ruime slaapk. met wastafel, keuken met ijskast, douche, toilet, tel. f 500 p.mnd. Tel. Tel. 010 - 23.05.78. AD 12

Te huur in R'dam (Prins Alex.stad) per 1 aug.: riante 4-KAMERFLAT, 6e hoouste etage met 2 vrije balcon, c.v. en lift. Huur p.m. f 230 + f 65 service- en verwar- mingskosten. Evt. met voorde- lige overname. Tel. 203338. AD 5

Te huur voor circa 6 maanden of korter LUXE FLAT, gr. woonkam., 2 slaapkam., Ame- rikaanse keuken, badkam., + tel. nieuw ingericht. Tel. inl. 33.41.89. AD5.

Gemeub. VRIJ HUIS te huur voor verlogangers te Hille- gersberg. Tel. 010 - 278225 of 070 - 557987. AD5

WONINGEN aangeboden

UNIEKE AANBIEDING

WOON- EN VAKANTIESCHIP

van degelijk paviljoenjacht, 17 x 3 m.

Erk. ligpl. R'dam. Voll. sanitair in keuk. en douche, 2 woon- en 2 sl. vertrekken, oliehaard, elektr. for., veel bergruimte. Vr.p.r. f 13.500,-. Alleen sericus geïnteresseerde. Inl. tel. 010-119200, toest. 245 (van 9-17 u.). AD 5

Te huur in R'dam (Prins Alex.stad) per 1 aug.: riante 4-KAMERFLAT, 6e hoouste etage met 2 vrije balcon, c.v. en lift. Huur p.m. f 230 + f 65 service- en verwar- mingskosten. Evt. met voorde- lige overname. Tel. 203338. AD 5

Te huur voor circa 6 maanden of korter LUXE FLAT, gr. woonkam., 2 slaapkam., Ame- rikaanse keuken, badkam., + tel. nieuw ingericht. Tel. inl. 33.41.89. AD5.

Gemeub. VRIJ HUIS te huur voor verlogangers te Hille- gersberg. Tel. 010 - 278225 of 070 - 557987. AD5

VRAAG EN AANBOD aang.

Aangeb. lange witte BRUIDSJAPON m. 36-38, com- plect met sluier enz. f 150. Tel. 010 - 207697. AD 6

Te koop aangeb. Elektrische STENCIL MACH. Rex-rotary D 490 z.g.a.n. Schiekade 165, tel. 289184. AD6

SCHRIJFMACHINES bij AVE- HA ruim 500 stuks voorraad. Prijzen vanaf 75 gulden. AVE- HA kantoormachine import N.V. Schieweg 50. Rotterdam. Tel. 248437. AD6.

Een pand vol KANTOORMA- CHINES in elke prijsklasse vanaf 75 gulden. Nergens vindt u zo'n keus. Meer dan 500 stuks voorraad. AVEHA kantoormachine import N.V., Schieweg 50, Rotterdam. Tel. 248437. AD6.

Gevr. DIEPSVRIEZERS 1 of 50 stuks. Tel. na 19.00 uur 01897 - 869. AD7

Fabrikant overtrekt nu uw BANKSTEL

voor bijzonder lage prijs. Vraag vrijbl. huisbezoek. Tel. 25.31.11 (R'dam), b.g.g. 28.34.63. AD17

VOOR UW BRIEVEN, OFFER- TES, BOODSCHAPPEN EN RECLAME HEBBEN WIJ IN ROTTERDAM, DE ECONO- MISCHE HOOFDSTAD VAN EUROPA.

EEN KANTOORADRES BESCHIKBAAR

MET TELEFOON, TELEX e.d. INL.: POSTBUS 8012, ROT- TERDAM. AD 17

PRISMA VERREKIJKERS! 7 x 50 cmpl. m. lederen opbergtas en drangriemen voor slechts f 59,50 1 jr. gar. De Jong Ge- reedschappen, Noordmolendr. 4, Rotterdam, 123. R'dam. Tel.

KAMERS aangeb. voor dames en heren. Bur. Hager, Noze- manstr. 63a, tel. 010 - 239528. AD 12

WONINGEN gev.

Speed. A.s. echtpaar zoekt WONING beneden de huur- waarde. Niet in Zuid. Enige overname geen bezwaar. Tel.: 010 - 140351 van 9-15 uur. AD 3

Lege of gestoff. WOONRUIM- TE gevraagd voor net echtpaar. Overname of verbou- wungskosten geen bezwaar. Bur. „de Flat“, Claes de Vrieselaan 173, Tel. 239066. AD3

SPOED. Te huur gev. een 2 kamerwoning met douche en balkon. Eerste etage of bene- denhuis. Graag Noorden of Westen. Prijs f 80,- tot f 110,- p.m. Tel. 227889 na 7.00 uur. Br. onder nr. D 1375 bur. v. d. blad. AD3

WONINGGRUIJ 3 Kamerflat, Leidschendam. Aangeb. 4 rume- grote kamerwoning R'dam. Gevraagd idem in Leidschendam. Tel. inl. 010 - 133577 na 18 uur. AD 4

GAAT U VERHUIZEN? GAS- FITTER nodig? Bel op 010 - 23.40.16. Rotterdamse aardgas- apparaten service. AD4

WONINGRUIJ: 3 kamflat, zuid, 2 balcon, garage, kelder, overname, moderne in- boedel f 9.500. Gevraagd een woning, onverschillig waar. Br. o. no. D 37391 bur. v.d. bl.

VOOR VERHUIZINGEN naar de firma D. Buijs, Blok- landstraat 180a (bij de Berg- weg). Let op het juiste num- mer 010 - 288733. AD 4

WONINGGRUIJ 3 Kamerflat, Leidschendam. Aangeb. 4 rume- grote kamerwoning R'dam. Gevraagd idem in Leidschendam. Tel. inl. 010 - 133577 na 18 uur. AD 4

GAAT U VERHUIZEN? GAS- FITTER nodig? Bel op 010 - 23.40.16. Rotterdamse aardgas- apparaten service. AD4

WONINGRUIJ: 3 kamflat, zuid, 2 balcon, garage, kelder, overname, moderne in- boedel f 9.500. Gevraagd een woning, onverschillig waar. Br. o. no. D 37391 bur. v.d. bl.

VOOR VERHUIZINGEN naar de firma D. Buijs, Blok- landstraat 180a (bij de Berg- weg). Let op het juiste num- mer 010 - 288733. AD 4

WONINGEN aangeboden

UNIEKE AANBIEDING

WOON- EN VAKANTIESCHIP

van degelijk paviljoenjacht, 17 x 3 m.

Erk. ligpl. R'dam. Voll. sanitair in keuk. en douche, 2 woon- en 2 sl. vertrekken, oliehaard, elektr. for., veel bergruimte. Vr.p.r. f 13.500,-. Alleen sericus geïnteresseerde. Inl. tel. 010-119200, toest. 245 (van 9-17 u.). AD 5

Te huur in R'dam (Prins Alex.stad) per 1 aug.: riante 4-KAMERFLAT, 6e hoouste etage met 2 vrije balcon, c.v. en lift. Huur p.m. f 230 + f 65 service- en verwar- mingskosten. Evt. met voorde- lige overname. Tel. 203338. AD 5

Te huur voor circa 6 maanden of korter LUXE FLAT, gr. woonkam., 2 slaapkam., Ame- rikaanse keuken, badkam., + tel. nieuw ingericht. Tel. inl. 33.41.89. AD5.

Gemeub. VRIJ HUIS te huur voor verlogangers te Hille- gersberg. Tel. 010 - 278225 of 070 - 557987. AD5

WONINGEN aangeboden

UNIEKE AANBIEDING

WOON- EN VAKANTIESCHIP

van degelijk paviljoenjacht, 17 x 3 m.

Erk. ligpl. R'dam. Voll. sanitair in keuk. en douche, 2 woon- en 2 sl. vertrekken, oliehaard, elektr. for., veel bergruimte. Vr.p.r. f 13.500,-. Alleen sericus geïnteresseerde. Inl. tel. 010-119200, toest. 245 (van 9-17 u.). AD 5

Te huur in R'dam (Prins Alex.stad) per 1 aug.: riante 4-KAMERFLAT, 6e hoouste etage met 2 vrije balcon, c.v. en lift. Huur p.m. f 230 + f 65 service- en verwar- mingskosten. Evt. met voorde- lige overname. Tel. 203338. AD 5

Te huur voor circa 6 maanden of korter LUXE FLAT, gr. woonkam., 2 slaapkam., Ame- rikaanse keuken, badkam., + tel. nieuw ingericht. Tel. inl. 33.41.89. AD5.

Gemeub. VRIJ HUIS te huur voor verlogangers te Hille- gersberg. Tel. 010 - 278225 of 070 - 557987. AD5

WONINGEN aangeboden

UNIEKE AANBIEDING

WOON- EN VAKANTIESCHIP

van degelijk paviljoenjacht, 17 x 3 m.

Erk. ligpl. R'dam. Voll. sanitair in keuk. en douche, 2 woon- en 2 sl. vertrekken, oliehaard, elektr. for., veel bergruimte. Vr.p.r. f 13.500,-. Alleen sericus geïnteresseerde. Inl. tel. 010-119200, toest. 245 (van 9-17 u.). AD 5

Te huur in R'dam (Prins Alex.stad) per 1 aug.: riante 4-KAMERFLAT, 6e hoouste etage met 2 vrije balcon, c.v. en lift. Huur p.m. f 230 + f 65 service- en verwar- mingskosten. Evt. met voorde- lige overname. Tel. 203338. AD 5

Te huur voor circa 6 maanden of korter LUXE FLAT, gr. woonkam., 2 slaapkam., Ame- rikaanse keuken, badkam., + tel. nieuw ingericht. Tel. inl. 33.41.89. AD5.

LESSEN aang.

Nog enkele dagen inschrijven tegen reklameret f 19 lessen door gediplomeerde instructeurs. Thuis halen en brengen. VAMOR AUTO- en SCOOTERSCHOOL 'AHOV', Mariniersweg 55, tel. 010 - 129460 en 143593. AD22

Wilt u AUTORIDJEN LEREN? Ja? Dan naar Autorijschool v. d. Laar, 15 rijlessen voor f 130. Wij halen en brengen u thuis. Tel. 141865, R'dam-2. AD 22

VOOR BETERE RIJLESSEN. „Rijschool de Cocq“, Noze- manstr. 9a, tel. 010 - 238165. AD 22

PIANOLETS... R.P.S. Graaf Florisstraat 73, tel. 253670. Stu- dergelegenheid. Grondige test in 3 maanden. AD 22

VAARTUIGEN aang.

Te koop KAJUITZEILBOOT 6 x 2 x 0,50 met butagas Seaquill en winterhuik, pr. f 2450. Tel. 010 - 274640. AD28

3 echte VISBOTEN, geschikt voor ruw water, Katamar- oerdegelijk met ingebouwde motor. Slechts f 1950 of f 475 vooraf, restant 3 jaar. Caravan Import Den Ridder n.v. Mauri- sweg 25, Dordrecht, tel. 01850 - 34496 - 31971 - 43332. AD28

Te koop blank mahonie KA- JUIT zeiljachtje 22 m². Met nieuwe M.W. b.b. Johnsons 5 pk. met nieuw tuig en huik, f 5500. Tel. 249044 of 230679. AD28

Te koop PERKINS DIESEL MOTOR. Geschikt voor in- bouw in willekeurig vaartuig. In pr. st. Draaiend te zien. Prijs f 600. Te bevr. tel. 253105 (010). AD28

WEEKENDKRUISERTJE 6 x 2 m met 12 pk Johnson, Tel. 010 - 265309, f 3290 of WSPV Nauti- ca 01895 - 3324 (havenmeester Brielse Maas). AD 28

Voordat u een BUITEN- BOORDMOTOR gaat kopen, laat ons u dan eerst voorliten over de Zweedse Crescent Marin buitenboordmotoren. Ook u zult overtuigd raken van de vele voordelen van dit Zweedse product. Proefvaar- ten altijd mogelijk. A. S. za- terdag van 2-5 uur demonstren wij alle modellen a. d. Bergse Linker Rottekade 166. Hoofddealer Fa. Breur, Zaag- molendrif 21-23, R'dam, Tel. 240682. AD28.

Sportvissers! Wij verhuren MOTORBOTEN en een kottor in het Grevelingen, alle boten zijn al risk verzekerd. Gebar Watersport, telef. 01875 - 334, Nieuwe Tonge. AD28

Eista KRUISERTJE 5,25 x 1,95 geheel gemetaleerd, pim. 30 vaaruren 14 pk. Mc Culloch b.b. motor. Tenn. 2 sl. pl. geheel compl. vaste pr. f 4600. H. Feunekes, Zaltbommel, tel. 04180 - 2832. AD28

BIESBOSCH: Te huur moderne motorkruisers, mel en juni f 175, aug f 225, p.w. L. van Gemerden, tel. 01692 - 2838.

BUITENBOORDMOTOREN 2' pk. reeds voor f 249,-, 3 pk. voor f 295,-, 4' pk. vanaf f 399,-. Fa. B. J. Mulder, Pi- nasplein 3a-5a. (bij Franse- laan). Rotterdam. Tel. 151996.

Offensief van Vietcong aan vooravond

TERREUR GESELT ZUIJ

6 NEI 67 ALS DO 90L

Vier journalisten neergeschoten

SAIGON (Reuter, AP) - Voor de tweede maal is de Vietcong gisteren in Zuid-Vietnam een groot offensief begonnen.

Honderdtwintig steden, dorpen en militaire bases vormden het doelwit van een nieuwe golf aanvallen die gelijkenis vertoonde met het Tet-offensief in januari.

COMMENTAAR

Offensief

HET was te verwachten dat de Noordvietnamezen aan de vooravond van de onderhandelingen te Parijs een nieuw offensief zouden ontketenen.

Enkele weken geleden nog hadden de Zuidvietnamese regering en het Amerikaanse opperbevel gezegd dat dergelijke offensieven niet langer mogelijk waren.

Kennelijk om nu, met het oog op de komende onderhandelingen, het tegendeel te bewijzen, heeft Noord-Vietnam de Vietcong dit offensief laten ontketenen in Saigon en andere grote Zuidvietnamese steden.

Dat er daarbij op journalisten en diplomaten afschuwelijke moorden zijn gepleegd doet aan de onderhandelingspositie van Noord-Vietnam geen goed. Dat zullen de Noordvietnamezen zelf ook wel beseffen. De moorden zijn dan ook waarschijnlijk gepleegd door de Vietcong — op eigen houtje.

De Vietcong is de communistische bevrijdingsbeweging in Zuid-Vietnam. Zij loopt de kans bij de besprekingen in Parijs over het hoofd te worden gezien. Er wordt, voorlopig althans, uitsluitend onderhandeld tussen de Verenigde Staten en Noord-Vietnam. Van de Vietcong is geen sprake.

De nu gepleegde moorden zijn misschien een poging om erkenning van de Vietcong af te dwingen. Als dat zo is, zal zij zeker een averechts resultaat bereiken.

Tientallen Zuidvietnamese burgers en militairen werden gedood tijdens beschietingen en gevechten. Duizenden burgers vluchtten naar veiliger gebieden om te ontkomen aan het moordend vuur van de Vietcong.

Ten minste vijf moorden pleegde de Vietcong tijdens dit nieuwe offensief dat begon aan de vooravond van de inleidende vredesbesprekingen tussen Hanoi en Washington te Parijs.

Vier journalisten en een Westduitse diplomaat, allen niet-combatanten, werden zonder enige vorm van proces doodgeschoten. De Duitser, baron Hasso Ruedt von Collenberg, was eerste secretaris van de Westduitse ambassade te Saigon. Zijn lichaam werd gevonden naast zijn auto. Hij was geblinddoekt en zijn handen waren vastgebonden op zijn rug.

Psychologisch

De aanvallen van de Vietcong werden nergens gevolgd door infanterieaanvallen op grote schaal, zoals in januari. Het belangrijkste doel ervan was kennelijk het psychologisch effect van het offensief. Kort voor de besprekingen in Parijs wilde de Vietcong waarschijnlijk duidelijk maken dat zij nog steeds een macht vormt waarmee men rekening dient te houden.

Het felst werd gevochten in de Chinese wijk van Saigon, de Zuidvietnamese hoofdstad. Ook de mariniërsbasis in Da Nang en de oude keizerstad Hué, die tijdens het Tet-offensief 26 dagen in handen van de Vietcong was, werden onder vuur genomen.

Uitgaansverbod

Onder de burgers zouden vijftig doden zijn gevallen en ruim driehonderd gewonden. In talrijke plaatsen werd het reeds geldende uitgaansverbod drastisch uitgebreid. Kortgeleden was dat veelal verlicht omdat men meende dat de Vietcong zich niet zou wagen aan een tweede massaal offensief.

OP PAGINA 5:

- Nog geen huis des vredes
- Het relaas van een schijndode

Tweede golf aanvallen van de Vietcong

Duizenden weer dakloos

Bij de tweede golf aanvallen van de Vietcong op Zuidvietnamese steden (na de eerste op zondag) is Saigons vliegveld Tan Son Nhoet voor niet-militaire vliegtuigen gesloten en zijn duizenden mensen in de Zuidvietnamese hoofdstad dakloos geworden.

De strijd rondom het vliegveld tussen guerrillastrijders van de Vietcong en Zuidvietnamese regeringstroepen begon maandagmorgen vroeg met raketvuur van de Vietcong. Naar schatting veertig guerrillastrijders vielen het vliegveld aan. Zij werden verjaagd door Amerikaanse en Zuidvietnamese eenheden.

De Amerikaanse ambassade in de Zuidvietnamese hoofdstad liet maandagavond weten dat er in de twee dagen van strijd rondom Saigon 5.000 mensen dakloos zijn geworden. Zij zijn in schoollokalen ondergebracht.

Beslissend

De Vietcong zette vandaag de aanvallen in de buitenwijken van Saigon voort op wat in militaire kringen de beslissende dag wordt genoemd. Men is van oordeel dat de restanten van de Vietcong-eenheden die zondag het offensief inzetten zullen worden uitgeschakeld als zij niet snel versterkingen krijgen.

Zwaar werd vandaag gevochten op acht kilometer van het stadscentrum waar tussen het vliegveld Tan Son Nhut en de Chinese wijk Cholon naar schatting twee Vietcong-bataljons, ongeveer 900 man, worden bestreden door Zuidvietnamese troepen met steun van de luchtmacht.

Het vliegveld was vandaag weer open voor de burgerluchtvaart hoewel er nog door sluipschutters werd geschoten en er ook enkele raketten vielen. Andere plaatsen die onder raketvuur lagen waren het hoofdkwartier van generaal Westmoreland, dat van de nationale politie en de elektriciteitscentrale.

Ten westen van de stad vochten Zuidvietnamese bataljons en Amerikaanse infanterie tegen Vietcong-eenheden die in de richting van Saigon waren getrokken.

Verschil

Behalve de gevechten om Saigon en de gevechten in het noorden van het land, die reeds voor het jongste offensief aan de gang waren, hebben geen grote acties plaats. Volgens militaire kringen is het grote verschil met het tet-offensief van januari, dat de voornaamste aanval nu van buiten de stad kwam.

Gevangenen hebben gezegd, dat zij kruispunten buiten de stad in handen hadden moeten houden opdat versterkingen naar de stad konden komen. De Vietcong-eenheden die in de stad vechten waren in kleine groepen gefiltreerd.

Een Zuidvietnamese woordvoerder heeft gezegd, dat sedert zondag in de stad meer dan 202 Vietcong-soldaten zijn gedood; buiten Saigon waren hun verliezen veel groter. De regeringstroepen hebben 22 doden en 116 gewonden.

Da Nang en tientallen andere steden en dorpen over geheel Zuid-Vietnam werden aangevallen.

In Saigon waren de voornaamste doelen Phoe Lam, de renbaan Phoe Tho, de nieuwe haven, het Amerikaanse zendstation, politieposten e.d. In coördinatie daarmee hebben de strijdkrachten van het bevrijdingsfront zware aanvallen uitgevoerd tegen Amerikaanse-Zuidvietnamese versterkingen te Khe Sanh, Dong Ha en andere plaatsen, aldus het communicé.

...geen die vandaag sneu-
den, behoort politiekolonel Dam Van
Quy, chef operaties van het nationale
hoofdkwartier.

Het Noordvietnamese persbureau
meldde vandaag dat de Vietcong op
25 april twee Zuidvietnamese militai-
ren heeft vrijgelaten die eind maart
gevangen waren genomen „ten be-
wijze van de politiek van verdraag-
zaamheid en menselijkheid”.

Bombardement

Zuidvietnamese vliegtuigen bombar-
deerden maandagavond die delen van
de buitenwijken van Saigon, waar men
meent dat guerrillastrijders van de
Vietcong zich schuilhouden.

Rondom de Amerikaanse basis Dong
Ha in het noorden van Zuid-Vietnam
wordt nog steeds zwaar gevochten.
Volgens de Amerikanen zijn daar 202
Noordvietnamezen gesneuveld bij een
„vergeefse aanval”.

Radio-Hanoi heeft maandag een com-
muniq  over het offensief van de Viet-
cong van zondag verspreid. Gezegd
wordt, dat in de nacht van 4 op 5 mei
honderden vliegbases, opslagplaatsen
en verbindingswegen te Saigon, Hu ,

Sigaret met filter.

Met of zonder filter.

Sigaret maken.

Plezier

rook met

„VIETNAM” NAAR HARTJE PARIJS

Overleg kan nu beginnen

168 VOLGERS

PARIJS, 7 mei (Reuter en AFP) — Washington en Hanoi zijn gereed om vrijdag in Parijs het eerste vredesoverleg over Vietnam te beginnen. Het Nationale Bevrijdingsfront van de (Zuidvietnamese) Vietcong heeft de Noordvietnamese regering gemachtigd zijn belangen in Parijs te behartigen. De Amerikaanse en Noordvietnamese vertegenwoordigers in Parijs hebben het centrum voor internationale conferenties aan de Avenue Kléber in het hartje van de Franse hoofdstad uitgekozen als gespreksruimte.

Vietcong machtigt Hanoi

Dit is het resultaat van de besprekingen van de secretaris-generaal van het Franse ministerie van buitenlandse zaken, Herve Alphand, met de Noordvietnamese vertegenwoordiger Mai Van Bo en de Amerikaanse zaakgelastigde, Woodruff Wallner. Thans moeten de regeringen in Hanoi en Washington de keuze van het gespreksruimte nog goedkeuren.

Zowel Mai Van Bo als Woodruff Wallner hebben gisteren het luxueuze gebouw aan de Avenue Kléber niet ver van de Arc de Triomphe bezocht. Het centrum voor internationale conferenties, dat nu wordt beheerd door het Franse ministerie van buitenlandse zaken, was eens het dure Hotel Majestic. Tijdens de oorlog was hier het hoofdkwartier van Hitlers Gestapo gevestigd. Later deed het tijdelijk dienst als zetel van de UNESCO, de wetenschappelijke en culturele organisatie van de UNO.

In Washington heeft president Johnson gisteren overleg gepleegd met Averell Harriman en Cyrus Vance, die in de Franse hoofdstad de besprekingen met de Noordvietnamese minister Xoean Thoei zullen voeren. Zij bespraken het standpunt, dat Washington tijdens het eerste contact zal innemen.

In Saigon is voor de tweede ach-

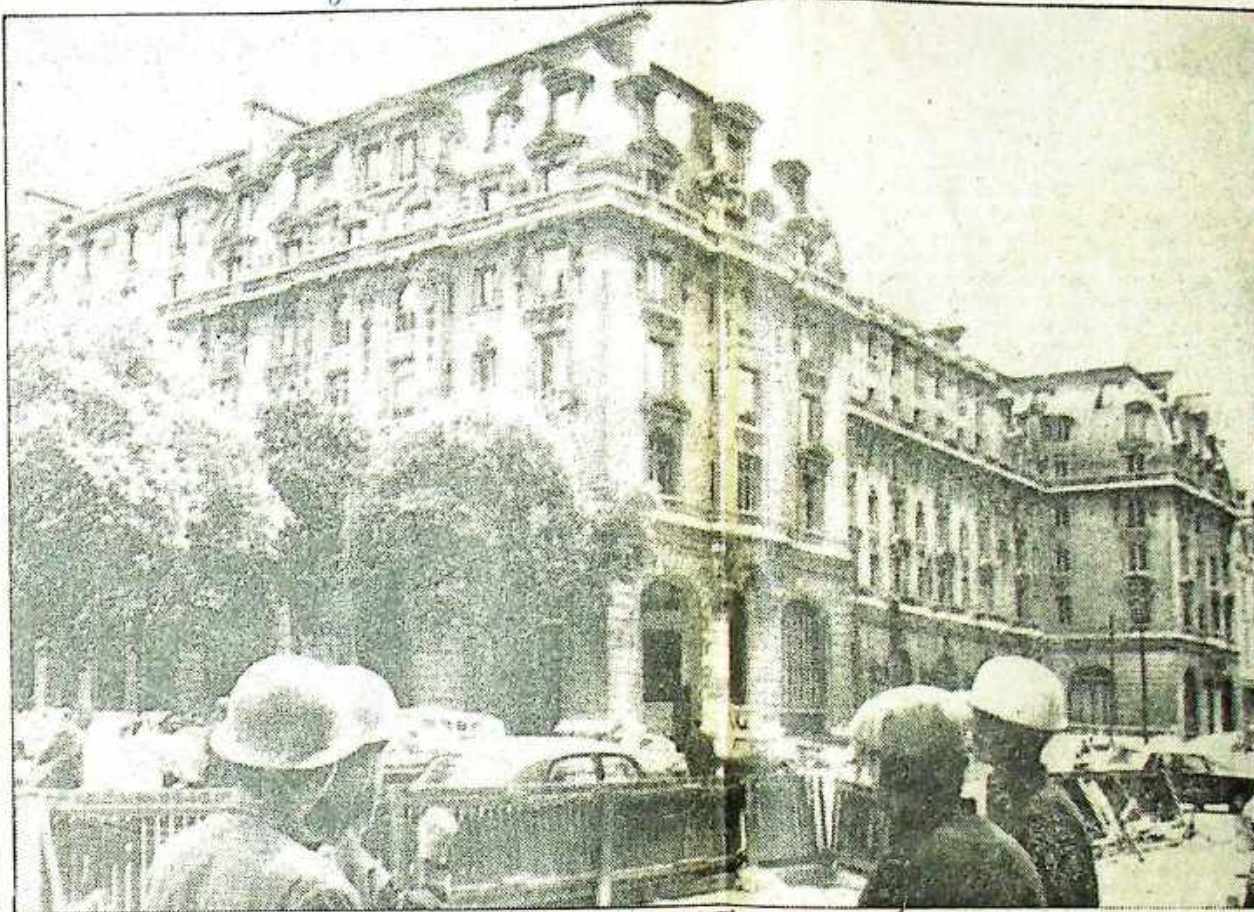
tereenvolgende dag gevochten tussen de Vietcong en Amerikaanse en Zuidvietnamese eenheden. Twee bataljons guerrillastrijders en Noordvietnamezen hadden zich verschanst tussen de graven op het oude Franse militaire kerkhof vlak bij de luchtmachtbasis Tan Son Nhoet. Van hieruit namen zij het vliegveld met mortieren en automatische wapens onder vuur. De basis moest worden gesloten voor het burgerluchtverkeer. De commandant, kolonel Loeoe Hin Sjocong, werd gedood door een granaat van de Vietcong. In het centrum van de stad ontplofte een mortier. De schade was gering. Later, toen de avond viel, werd het rustiger in Saigon. Een Amerikaanse officier verklaarde: „We hebben alles in de hand.”

Fotograaf

Bij de strijd is weer een verslaggever ongekomen. De Amerikaanse persfotograaf, Charles Eggleston, werd doodgeschoten door de Vietcong, toen hij straatgevechten fotografeerde. Hij was pas 23 jaar.

Van de fotografen die aan het werk waren bij het Franse kerkhof, raakten er drie gewond. Onder hen bevindt zich de Nederlandse fotograaf Co Rentmeester van het Amerikaanse tijdschrift Life. Rentmeester werd in de linkerhand getroffen door een kogel van een AK-47 automatisch geweer. Hij moest worden geopereerd in een Amerikaans veldhospitaal. Co Rentmeester werd vorig jaar winnaar van de twaalfde World Press Photo met een plaat die hij in Vietnam had gemaakt van een Amerikaanse kanonnier. Hij werd hiervoor onderscheiden met de Zilveren Camera van de Nederlandse Vereniging van Fotojournalisten.

In Saigon zijn tot nu toe 177 Vietcongstrijders gedood. In de stad zouden zich nog altijd 600 guerrillastrijders bevinden. Door de gevechten zijn opnieuw 5000 mensen dakloos geworden. Zij zijn ondergebracht in scholen en kampen, waar nog altijd Vietnamezen zitten die slachtoffer werden van het eerste offensief van de Vietcong in januari.

Het centrum voor internationale conferenties aan de Avenue Kléber.

CO RENTMEESTER
... gewond ...

Felle gevechten rond Saigon

SAIGON, 7 mei (AFP, Reuter) — In de Zuidvietnamese hoofdstad Saigon zijn verbitterde gevechten aan de gang tussen Vietcongeenheden en regeringstroepen, ondersteund door Amerik. infanterie en vliegtuigen. Na het nieuwe rode offensief van zondag leek de strijd gisterochtend vroeg te zijn beëindigd in het voordeel van de Zuidvietnamese regering, maar in de loop van de dag laaiden de gevechten weer op en bereikten een graad van hevigheid, die aan het "Tet"—offensief in januari deden denken. Er zijn reeds 177 guerrillastrijders gesneuveld. De gevechten hebben zeker vijfduizend inwoners van Saigon dakloos gemaakt.

Rond het vliegveld Tan Son Nhoet is fel gevochten. De Vietcong begon de basis gistermorgen te beschieten met raketten en mortieren. Naar schatting veertig Vietcongsoldaten probeerden vervolgens het vliegveld binnen te dringen. Zij werden verjaagd door Amerikaanse en Zuidvietnamese eenheden. Het niet—militaire gedeelte van het vliegveld is voor alle luchtverkeer gesloten. Ook op het Franse militaire kerkhof, dat dicht bij Tan Son Nhoet ligt, is verbitterd gestreden. De Vietcong kreeg hier versterking van een compagnie van het 657ste regiment van de negende Noordvietnamese divisie.

In de binnenstad van de Zuidvietnamese hoofdstad wordt slechts sporadisch gevochten. In de Chinese wijk Cholon en bij de bruggen over de rivier de Saigon maken Zuidvietnamese soldaten jacht op sluipschutters. Een raket kwam op twintig meter van een groot hotel in het centrum terecht, maar beschadigde slechts enkele geparkeerde auto's. Volgens een Amerikaanse schatting moeten zich nog ongeveer zeshonderd Vietcongliden in de hoofdstad bevinden.

Rond Saigon zijn Amerikaanse troepen een groot offensief begonnen om Vietcong- en Noordvietnamese eenheden te beletten hun collega's in de stad te hulp te komen. In de rijstvelden bij het vliegveld Tan Son Nhoet werd een oprukkende Vietcongeenheid van driehonderd man teruggeslagen. Zeker veertig guerrilla's werden gedood. De

zwaarste slag woedde in een rietvlakt ruim twintig kilometer ten noorde van Saigon. Daar werd een compleet Vietcongbataljon omsingeld en vervolgens vanuit de lucht en met artillerie en tanks bestookt. 124 Vietcongliden sneuvelden. Volgens de Amerikaanse woordvoerder werden de Vietcongeenheden vaak door de Amerikanen verrast terwijl ze op weg waren naar de hoofdstad. Ook bij Nha Be en Cat Lai op enkele kilometers van Saigon is fel gevochten.

In Hanoi is de samenstelling bekend gemaakt van de delegatie, die in Parijs voorbereidende vredesbesprekingen met de Amerikanen gaat voeren. Leider is minister zonder portefeuille Xoean Thoey. Zijn adviseur: zijn kolonel Ha Van Lau, Ngoeyen Minh, die als perschef zal optreden, en Phan Hien, directeur van de afdeling Amerika van het ministerie van buitenlandse zaken. De delegatie van Noord-Vietnam zal verder nog dertig andere personen tellen.

Steeds meer wordt het Centrum voor Internationale Conferentie in het centrum van Parijs genoemd als conferentieoord. Het centrum, eens het luxueuze „Majestic"-hotel, was tijdens de Duitse bezetting in de Tweede Wereldoorlog het hoofdkwartier van de Gestapo in Frankrijk. Later is het gebruikt als tijdelijk hoofdkwartier van de UNESCO en nu is het in beheer bij het ministerie van buitenlandse zaken.

De Vietcong viert het naderen van de eerste prille vredesbesprekingen in Parijs met een nieuw groot offensief. Dat is triest en schaamteloos, maar gezien vanuit haar standpunt niet onverstandig en ook effectief. De wereld dreigt voortdurend te vergeten dat de Verenigde Staten niet in eerste instantie een oorlog voeren tegen Noord-Vietnam, maar tussenbeide zijn gekomen in een binnenlandse nationalistische en vrijwel zeker door communisten overheerste opstand in Zuid-Vietnam, die vanuit Noord-Vietnam wordt gesteund. Waarschijnlijk wil het Nationale Bevrijdingsfront, vóórdat de diplomaten het woord nemen, de Amerikanen nog even goed duidelijk maken met wie zij uiteindelijk aan de conferentietafel terecht moeten komen.

71516877
Dat het Bevrijdingsfront om zijn doel te bereiken letterlijk over lijken gaat, was reeds lang bekend; men moet blind zijn om het niet te willen zien. De Amerikanen zijn over stapels lijken gegaan om het Front de voet dwars te zetten. Reeds zijn ruim 20.000 Amerikaanse jongens gesneuveld: een loodzware last in de diplomatas van Averell Harriman, die in Parijs moet gaan praten over vrede. Het eindeloze gehakketak voordat Noord-Vietnam en Amerika het eens waren geworden over de plaats, waar zij elkaar (op beleede wijze) zullen gaan uitschelden, heeft al duidelijk gemaakt wat de onderhandelaars in de Franse hoofdstad te wachten staat.

Als wij het goed zien heeft Hanoi bij de besprekingen de beste troeven in handen. Misschien komt president Johnson met een spectaculair gebaar en stopt hij de bombardementen op Noord-Vietnam totaal; dan beginnen de onderhandelingen pas goed. Maar Ho Tsji Minh en de zijnen hebben alle tijd en kunnen wachten tot het regeringspaleis in Saigon hun als een rijpe appel in de schoot valt. Het Amerikaanse verkiezingsjaar draait door — een beter decor kan Hanoi zich niet wensen.

Het is bij dit alles het toppunt van ironie dat de Zuidvietnamese regering met de dag anti-Amerikaanser wordt. „De Amerikanen zijn hier alleen maar om hun eigen belangen te dienen”, heeft vice-president Ky gezegd. Een flink deel van de Zuidvietnamese bevolking was reeds lang anti-Amerikaans, zij het om andere redenen.

Wellicht zullen de Amerikanen straks tot de conclusie moeten komen dat zij twintig- of dertigduizend jongens hebben verloren, en miljarden hebben uitgegeven, om een Aziatisch volk tegen zich in het harnas te jagen. Nog nooit in de geschiedenis is een superwereldmacht op zo'n tragische wijze het slachtoffer geworden van zijn eigen goede bedoelingen. De ontmanteling van de oorlog zal nog moeilijker zijn dan de opbouw. Voor nog geen miljoen dollar zouden wij Averell Harriman willen heten.

POGING VIETCONG TE ONTZETTEN

Noordvietnamezen beschieten Saigon

Zware strijd in buitenwijken

SAIGON, 8 mei (AFP, Reuter) — Een Noordvietnamese strijdmacht van ongeveer een regiment is vanmorgen de Chinese wijk van Saigon binnengedrongen en levert daar zware gevechten met Zuidvietnamese en Amerikaanse troepen. De communistische eenheden zijn doorgedrongen tot op drie kilometer van het presidentieel paleis. Zij krijgen steun van duizend man van de Vietcong, die zich nog altijd in de stad verschanst hebben. De regeringstroepen grendelden onmiddellijk alle toegangswegen tot de Chinese wijk af en rukten, ondersteund door tanks de nauwe straten binnen. In het geheel westelijk deel van Saigon is een uitgaansverbod afgekondigd. Alleen de hoofdweg naar het vliegveld Tan Son Nhoet, waar overigens ook nog steeds gevochten wordt, is opengelaten voor de duizenden vluchtelingen die in paniek de stad uitstromen.

Vooraf op vijf tot zes kilometer ten zuiden van Tan Son Nhoet wordt zeer verbitterd gevochten. Er zouden daar man-tegen-man gevechten aan de gang zijn. In de wijk Cholon zelf worden zuiveringsacties uitgevoerd. Volgens geruchten zouden honderden vluchtelingen in Cholon onder artillerievuur zijn komen te liggen. In de zakenwijk van Saigon zijn twee kapitale panden door communistisch raketvuur volledig verwoest. Ook het vliegveld Tan Son Nhoet ligt onder mortier- en raketvuur. In het uiterste zuiden van Cholon zijn gisteravond 179 Vietcongliden gedood, die zich hadden verschanst in een fabriek bij de rivier Kinh Hoï. De

fabriek is omsingeld door Amerikaanse troepen, versterkt met tanks, terwijl vliegtuigen en artillerie de gebouwen bestoken.

Het binnendringen van de Noordvietnamezen in Saigon betekent een gedeeltelijk falen van Amerikaanse pogingen te voorkomen dat communistische eenheden van buiten de stad contact maken met de ingesloten Vietcong-troepen in het centrum. Desondanks zetten zij hun tegenoffensief voort. In de provincie Binh Duong, 23 kilometer ten noorden van de hoofdstad, moest een Vietcongeenheid, die onder vuur van vliegtuigen en artillerie kwam te liggen, zeventig doden op het slagveld achterlaten.

PARIJS — Ondanks alle onrust in Vietnam gaan de voorbereidingen tot het overleg tussen Washington en Hanoi verder. In Parijs is een eerste groep van 23 leden van de Noordvietnamese delegatie gearriveerd, terwijl de leider van de delegatie, minister zonder portefeuille Xoean Thoy, uit Hanoi vertrok om via Peking en Moskou eveneens naar de Franse hoofdstad te reizen. Hij wordt morgen in Parijs verwacht.

De Zuidvietnamese ambassadeur in de Verenigde Staten, Boei Diem, deelde tijdens een korte tussenlanding op het Parijse vliegveld Orly mee, dat hij volgende week naar Parijs komt aan het hoofd van een groep van tien waarnemers, die de regering in Saigon zendt. De samenstelling van de Amerikaanse delegatie, die onder leiding zal staan van algemeen ambassadeur Averell Harriman met als diens

medewerker oud-onderminister van defensie Cyrus Vance, is nog niet bekendgemaakt. Waarschijnlijk zullen generaal Andrew J. Goodpaster, eerste bevelhebber in Vietnam, Philip Habib, onderminister van buitenlandse zaken, en William Jordaan, lid van de nationale veiligheidsraad, deel uitmaken van de delegatie.

van het televisie-avondje. Het kan natuurlijk geen kwaad het paar Ed te laten spreken, of de Mariniers kapel te laten spelen, maar het hoeft niet pers. De „Dangerman“ was ditmaal het zo onbeschoft gevaarlijk als hij wel eens wil zijn en een romantisch en kritiekloze documentaire

VREDESGEZANT IN ONRUSTIG PARIJS

In Parijs is de leider van de groep „kwartiermakers” voor de komende Amerikaans-Noordvietnamese vredesbesprekingen, kolonel Ha Van Lau, gearriveerd. De kolonel is directeur van de verbindingsmissie van het Vietnamese Volksleger bij de internationale controle-commissie. Hiermee is een einde gekomen aan het eindeloze touwtrekken tussen Hanoi en Washington om de conferentieplaats. (Zie pagina 7).

De Franse hoofdstad heeft momenteel weinig van een oord des vredes. Ernstige studentenonlusten hebben de stad in repen roer gebracht en het ziet er niet naar uit dat hier spoedig verandering in zal komen. (Zie pagina 3).

DEN HAAG, 8 mei — In het adres dat het bestuur van de stichting van de arbeid heeft uitgebracht over de bedrijfstakverdeling is wederom een schema voor zes jaar opgesteld van 1969 tot 1975.

Voor 1969 luidt dit als volgt: eerste periode: 30 juni t/m 12 juli: het westen van Nederland (Noord- en Zuid-Holland alsmede Gelderland ten noorden en westen van de rivieren) plus de metaalindustrie;

tweede periode: 14 juli t/m 26 juli: het gedeelte van Nederland bezuiden de grote rivieren (Noord-Brabant, Limburg en Zeeland).

derde periode: 28 juli t/m 9 augustus: het oosten en noorden van Nederland plus de bouw- en nevenbedrijven en de textielindustrie.

De regering heeft zich met deze voorstellen verenigd en zal de uitvoering daarvan krachtig steunen.

Het stichtingsbestuur noemt het verheugend, dat dank zij de medewerking

van vrijwel alle gemeentebesturen resp. schoolbesturen, de schoolvakanties in de meeste gevallen thans op een zodanig tijdstip beginnen, dat deze geen belemmering meer behoeven te vormen om tot een verwezenlijking van het spreidingsschema te komen.

De stichting heeft er op aangedrongen, de kwestie van het samenvallen van de school- en de bedrijfstakvakanties in Noord-Rijnland-Westfalen met die in ons land op korte termijn met alle bij dit probleem betrokken instanties en organisaties, zowel in ons land als in de bondsstaat, te bespreken.

Pulitzerprijzen

Een meter is...

(Van onze parlementaire correspondent)

DEN HAAG, 8 mei — Een meter is voortaan: een lengte, gelijk aan 1.650.763,73 golflengten in het luchtledige, van de straling overeenkomend met de overgang tussen de toestand 2 P. 10 en 5D55T.5 van het atoomkrypton 86.

Voordat de Tweede Kamer dinsdagavond deze definitie goedkeurde luidde ze: een meter is de afstand bij nul graden Celsius van de assen der beide metalstrepen op een staaf van platina-iridium welke bewaard wordt in het

Minister Xuan Thuy komt morgen

8/5 '68

Delegatie van Noord- Vietnam in Parijs

Algemeen Dagblad
Van onze correspondent

PARIJS — Het eerste deel van de Noordvietnamese delegatie die met de Amerikanen zal gaan praten is gisteren aangekomen in Parijs. Dat gebeurde kort nadat de Franse minister van buitenlandse zaken, Maurice Couve de Murville, was teruggekeerd van een afgebroken reis naar Iran en Afghanistan.

Het eerste deel van de Noordvietnamese onderhandelingsdelegatie is gisteren aangekomen in Parijs. Op het vliegveld Le Bourget werd de leider van de delegatie, kolonel Ha Van Lau (midden), officieel verwelkomd.

De Noordvietnamezen hadden de reis gemaakt via Peking en Moskou. Ze arriveerden op het vliegveld Le Bourget in een speciaal toestel van de Russische luchtvaartmaatschappij Aeroflot.

Na een korte officiële ontvangst vertrok het gezelschap, 21 mannen en twee vrouwen, dat onder leiding staat van kolonel Ha Van Lau, naar hotel Lutetia. Daar nam het voorlopig zijn intrek.

De belangrijkste Noordvietnamese onderhandelaar, minister Xuan Thuy, wordt donderdagmorgen om half twaalf verwacht op Le Bourget.

Het Franse ministerie van buitenlandse zaken wachtte gisteren nog steeds op een formeel antwoord van Hanoi en Washington op het voorstel om te onderhandelen in het Internationaal Conferentiecentrum. Ofschoon dat antwoord er nog niet was werd het gebouw, het voormalige hotel Majestic, onderworpen aan een grondige schoonmaakbeurt.

Zuid-Vietnam zal de besprekingen te Parijs laten bijwonen door een delegatie waarnemers. Deze zal worden geleid door de Zuidvietnamese ambassadeur te Washington, Bui Diem. Dit deelde de ambassadeur gisteren mee tijdens een kort oponthoud op het vliegveld Orly op weg naar Washington. Bui Diem zal vrijdag aan het hoofd van zijn delegatie terugkeren in Parijs.

Vietcong levert wanhopige strijd in Saigon

SAIGON (Reuter, AP) — Enkele honderden Vietcongstrijders probeerden zich gisteren wanhopig te handhaven in verscheidene delen van Saigon. Op de derde dag van hun offensief, dat zondag begon, leverden ze verbitterde gevechten in de westelijke buitenwijken van de stad en bij een strategische brug in het zuiden.

In Cholon, de Chinese wijk van de Zuidvietnamese hoofdstad, hield een klein aantal sluipschutters van de Vietcong stand. Nauwelijks iets van gevechten was te merken in overige delen van de stad, waar bijna iedereen zijn werk deed.

Vietcongeenheden buiten de Zuidvietnamese hoofdstad stelden kennelijk alles in het werk om bepaalde punten te behouden waarlangs de versterkingen zouden worden aangevoerd.

VERLIEZEN

Volgens een Amerikaanse bekendmaking waren sinds het begin van het tweede Vietcongoffensief 1559 Vietcongstrijders en Noordvietnamese militairen gesneuveld. De verliezen aan geallieerde zijde waren betrekkelijk licht.

HOOGTEPUNT

Het had er gisteren alle schijn van dat de gevechten hun hoogtepunt hadden bereikt. Men achtte het onwaarschijnlijk dat de Vietcong nog lang zou kunnen standhouden wanneer ze geen versterking zou krijgen. Volgens onbevestigde berichten lagen buiten Saigon enkele communistische bataljons gereed om zich in de strijd te werpen.

De strijd elders in Zuid-Vietnam verminderde gisteren. Alleen nabij Dong Ha in het noorden werd nog fel gevochten. Amerikaanse mariniers stelden er 62 Noordvietnamese soldaten buiten gevecht. De eigen verliezen bedroegen zeven doden en negentien gewonden.

Leden van de Noordvietnamese de
legatie verlaten het gebouw van de
Noordvietnamese vertegenwoordi-
ging in Parijs. Tweede van links is
Na Van Lau, hoofd van de delega-
tie. De leider van de onderhande-
lingsdelegatie voor het gesprek
met de Amerikanen, Xuan Thuy
komt morgen in Parijs.

27-1-63 NKE

Guerrilla's vechten in de Chinese wijk van Saigon

21/07/68 NR 1

Een guerrilla-strijdmacht ter grootte van ongeveer een regiment is vanmorgen Cholon, de Chinese wijk van Saigon, binnengedrongen. Er zijn zware gevechten uitgebroken.

Naar een Zuidvietnamese woordvoerder van de politie heeft medegedeeld, begon de actie om halfzes in de ochtend, plaatselijke tijd, en waren twee uur later nog hevige gevechten aan de gang tussen de aanvallers en eenheden van de Zuidvietnamese militaire politie.

In vier van de acht districten van Saigon werd een volledig uitgaansverbod ingesteld en alle scholen in de Zuidvietnamese hoofdstad zijn tot nader order gesloten.

Het gebied waar het uitgaansverbod is afgekondigd beslaat bijna het gehele westen van Saigon. Alleen de hoofdweg naar het vliegveld Tan Son Nhut is opengelaten voor reizigers die de stad wensen te verlaten.

Strijd in buurt van presidentiële paleis

Volgens een Amerikaanse woordvoerder wordt bij alle toegangswegen tot het westen en zuiden van de stad gevochten en is vooral de strijd vijf tot zes kilometer ten zuidwesten van Tan Son Nhut zeer hevig. Over het verloop van de strijd en eventuele verliezen kon hij niets mededelen.

Ook de Zuidvietnamese politiewoordvoerder had geen gegevens over de strijd tegen de opstandelingen in Cholon, die zich uitstrekt over een terrein van drie tot zes kilometer van het presidentieel paleis.

In Cholon worden zuiveringsacties gehouden. De wegen zijn geblokkeerd en militairen controleren de identiteit van alle bewoners.

Naar Amerikaanse mededeling zijn dinsdagavond 178 Vietcongliden gedood die zich hadden verschanst in een fabriek bij de rivier de Kinh Hoi in het zuiden van Cholon. De fabriek is omsingeld door Amerikaanse troepen, versterkt met tanks, terwijl vliegtuigen en artillerie de gebouwen bestoken. De Amerikanen hebben in deze actie een man verloren, terwijl 10 gewond werden.

Dinsdag kwamen in Saigon en omgeving 213 rebellen om het leven. Volgens de Zuidvietnamese generaal Le Nguyen Khang, die belast is met de verdediging van de stad, zijn sinds de opening van het nieuwe Vietcong-offensief tegen Saigon 2000 rebellen gesneuveld.

Minister van defensie generaal Nguyen Vy heeft verklaard dat de toestand in Saigon naar verwachting binnen een week weer normaal zal zijn. Van de zijde van de politie of de

militaire instanties kon geen bevestiging worden gekregen van berichten dat honderden vluchtelingen dinsdag in Cholon onder vuur kwamen te liggen.

Tegenoffensief

In de omgeving van Saigon zetten Amerikaanse en Zuidvietnamese eenheden hun tegenoffensief voort tegen eenheden van de Vietcong, die ingesloten verzetsgroepen trachten te bereiken.

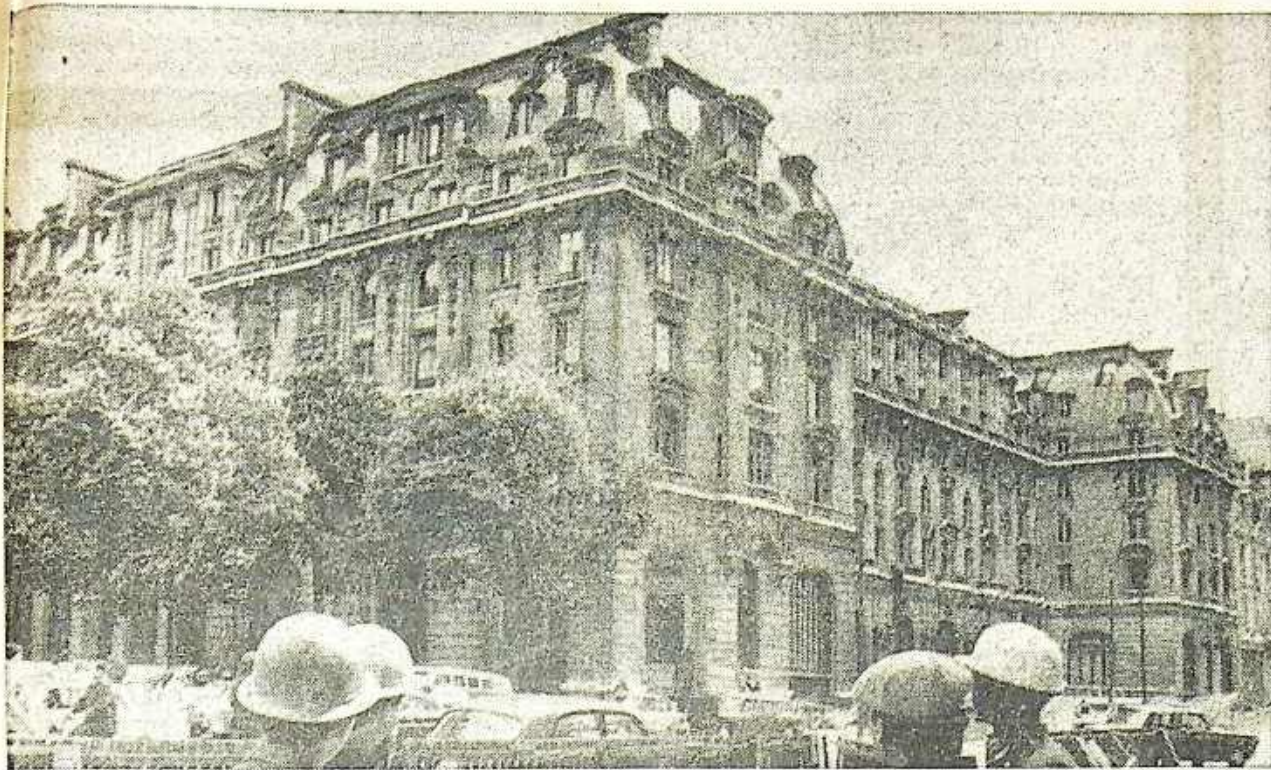
In de provincie Binh Duong, 23 kilometer ten noorden van de hoofdstad, moest een Vietcongeenheid die onder vuur van vliegtuigen en artillerie kwam te liggen 70 doden op het slagveld achterlaten.

Vijfendertig kilometer ten noorden van Saigon werden tussen bunkers die twee dagen geleden door zware B-52 bommenwerpers waren bestookt, de lijken van 13 Vietcongliden gevonden. Nabij Cu Chi werden de lijken van 19 man van een Vietcongeenheid aangetroffen, die eveneens door vliegtuigen was bestookt.

In het noorden van het land schijnt de strijd rond Dong Ha en Gio Linh in hevigheid af te nemen. Tien kilometer ten noorden van Dong Ha liet de Vietcong na de mislukte bestorming van een Amerikaanse stelling 17 doden achter. De Amerikanen leden geen verliezen.

Amerikaanse parachutisten hebben dinsdag zes kilometer ten westen van Hué strijd geleverd met een Noordvietnamees bataljon, waarvan 59 man gedood werden. Aan Amerikaanse zijde werd een man gedood en werden twee man gewond.

VREEDZAAM CONTACT IN PARIJS

Het pompeuze gebouw aan de Parijse Avenue Kléber, waar vrijdag de vredesonderhandelingen beginnen tussen Amerika en Noord-Vietnam.

JOHNSONS ONBERADEN BELOFTE

Zware prestige-slag om plaats ^{2 MEI 68 Typ} voor het vredesgesprek

VS en Hanoi vinden elkaar na 33 dagen

(Van een bijzondere medewerker)

PRECIES 33 DAGEN moesten er verlopen voordat Amerika en Noord-Vietnam het eens konden worden over Parijs als plaats voor inleidende vredesonderhandelingen. Op 31 maart hield president Johnson zijn opzienbarende toespraak, waarin hij niet alleen aankondigde niet meer herkiesbaar te zijn als president,

maar ook verklaarde de bombardementen op Noord-Vietnam grotendeels te hebben gestaakt om Noord-Vietnam tot vredesonderhandelingen te bewegen.

Beide partijen waren op dat moment gebonden aan vroegere verklaringen. De Noordvietnamezen aan hun verzekering, dat een staking zonder meer van de luchtaanvallen voldoende was voor een vredesgesprek — president Johnson aan zijn belofte dat hij bereid was „waar en wanneer ook” te praten met de Noordvietnamezen „om het even op welke plaats”.

Het ziet er naar uit, dat president Johnson zijn „waar en wanneer ook” wat al te onberaden heeft toegezegd, want uit het verloop van het prestigetouwtrekken tussen Washington en Hanoi over de geschikte onderhandelingsplaats blijkt onmiskenbaar, dat de Amerikaanse president zijn belofte niet waar kon maken. De plaats van de onderhandelingen moest in ieder geval gemakkelijk bereikbaar zijn voor de bondgenoten van de oorlogvoerende partijen, voor wat Amerika betreft de Zuidvietnamezen, die in ieder geval pro forma bij de onderhandelingen „geraadpleegd” zouden moeten worden om een volledig gezichtsverlies zoveel mogelijk te verdoezelen. Het ligt voor de hand, dat een Zuidvietnamese delegatie niet al te welkom zou zijn in steden als Pnom Penh, New Delhi, of Warschau, waar ze gemakkelijk het doelwit zouden kunnen worden van betogers tegen „lakelen van het Amerikaanse imperialisme.”

De onderhandelingsplaats moest een „neutrale” stad zijn. Tegen een schip, dat zoveel woorden bezwaar

niet op voor. Hanoi verwerpt 21 april ook de nieuwe Amerikaanse lijst en merkt er nogal bits bij op, dat sommige van de geopperde plaatsen niet eenvoldoeren aan de Amerikaanse eisen: beide landen moeten er diplomatiek zijn vertegenwoordigd; goede bereikbaarheid voor nieuwsmedia; mogelijkheid van ruggespraak met bondgenoten.

OE THANT, secretaris-generaal van de Verenigde Naties, neemt 23 april een initiatief. Hij stelt Warschau, Pnom Penh, Genève voor, maar ook Parijs. De drie eerstgenoemde plaatsen waren toen in feite reeds afgevalen. Amerika reageert nauwelijks op dit voorstel en omzeilt in ieder geval een uitspraak over Parijs. Indonesië komt 1 mei met zijn voorstel een schip te stationeren in de Golf van Tonkin, dus vlak bij huis voor de Noordvietnamezen. Washington gaat snel akkoord. Hanoi verwerpt het voorstel.

Vrijdag 3 mei vallen tenslotte de verlossende woorden. Hanoi noemt Parijs even aanvaardbaar als Pnom Penh en Warschau en Amerika laat weten geen enkel bezwaar hoegenaamd te kunnen koesteren tegen besprekingen in Parijs. De partijen hebben elkaar gevonden. Vrijdag 10 mei — overmorgen dus — begint het gesprek in het pompeuze gebouw aan de Avenue Kléber, dat thans de naam draagt van „Internationaal Conferentie Centrum” en waarin onzaliger gedachtenis, tijdens de oorlogsjaren de Gestapo was gevestigd.

Vietnamese delegatie

arriveert in Parijs

87516 NRC

In Parijs arriveerde vandaag een eerste groep van 23 leden van de Noordvietnamese delegatie voor de onderhandelingen met de Amerikanen over Vietnam. De leider van de delegatie, minister zonder portefeuille Xuan Thuy, is uit Hanoi vertrokken om via Peking en Moskou eveneens naar de Franse hoofdstad te reizen. Hij wordt donderdag in Parijs verwacht.

Naar in Hanoi bekend is gemaakt, behoren tot de Noordvietnamese delegatie onder meer kolonel Ha van Lau, Nguyen Minh Vy, chef van de verbindingsmis­sie van de generale staf van het volksleger bij de internationale controlecommissie, Nguyen Thanh, die als perschef zal optreden, en Phan Hien, directeur van de afdeling Amerika van het ministerie van buitenlandse zaken.

De Zuidvietnamese ambassadeur in de Verenigde Staten, Bui Diem, deelde tijdens een korte tussenlanding op het Parijse vliegveld Orly mee, dat hij volgende week naar Parijs komt aan het hoofd van een groep waarnemers van tien man die de regering in Saigon zendt.

De samenstelling van de Amerikaanse delegatie, die onder leiding zal staan van algemeen ambassadeur Averell Harriman met als diens naaste medewerker oud-onderminister van defensie Cyrus Vance, is nog niet bekendgemaakt. (A.F.P., Reuter)

Vietnam

Vervolg van pag. 1
E.M.E. 10/11/68

Ondertussen wordt, naar onze Parijse correspondent bericht, alles gereedgemaakt voor de Amerikaans-Vietnamese onderhandelingen in hotel Majestic, het internationale conferentiecentrum aan de Avenue Kléber hoewel nog geen van beide delegaties officieel haar instemming heeft betoond met de keuze van deze ontmoetingsplaats. De werkzaamheden aan het métrostation Kléber zijn gestaakt en in allerijl wordt het wegdek dichtgemaakt.

Voorhoede

Gisteren arriveerde de voorhoede van de Noordvietnamese delegatie, 25 personen, die via Peking en Moskou naar Parijs waren gevlogen. De voornaamste figuur van deze groep was kolonel Ha Van Lau, een der onderhandelaars op de Geneefse conferentie over Indochina, die tot nu toe verbindingsofficier was bij de internationale controlecommissie.

Hij is onlangs tot ambassadeur benoemd en is ook lid van de enquêtecommissie voor Amerikaanse oorlogsmisdaden in Vietnam. Hij zal optreden als militair adviseur en zal de laatste technische details regelen voor de onderhandelingen.

Het hoofd van de Vietnamese delegatie, Xuan Thuy, zal morgen in Parijs aankomen. Hij is, zo preciseert Hanoi, "het enige lid van de delegatie dat zowel een rang in de partij heeft als in de regering".

Nummer drie van de delegatie is het parlamentslid Nguyen Minh Vy en de woordvoerder van de delegatie is Nguyen Thanh Le, adjunct-hoofdredacteur van een partijdagblad.

Amerikanen

De Amerikaanse delegatie bestaat uit zes personen: Averell Harriman, die morgen in Parijs zal aankomen, en voorts Cyrus Vance, de vroegere onderminister van defensie, die Harriman zal adviseren over militaire zaken, generaal Andrew Goodpaster, Philip Habib, die verbonden is aan het State Department en speciaal belast met Oostaziatische kwesties, William Jordan, lid van de staf van de Nationale veiligheidsraad en Daniel Davidson, speciale assistent van Harriman.

Engels-Russisch contact inzake Vietnam

Van onze correspondent

LONDEN, 9 mei — Op de vooravond van de Amerikaans-Noordvietnamese besprekingen in Parijs heeft Rusland schans eindelijk gereageerd op Englands voorstel van 1 april (daags na president Johnsons verrassende aankondigingen) om als gezamenlijke voorzitters van de Conferentie van Genève van 1954 contact op te nemen en eventueel een bemiddelende rol te vervullen.

Smirnowski de Russische ambassadeur, had gisteren een van hem uitgaand onderhoud van een kwartier met minister Stewart. Over wat Smirnowski zei werden geen mededelingen verstrekt, maar zijn bezoek wordt hier opgevat als een aanduiding, dat Rusland nu te verstaan geeft toch in een zekere mate van overleg met Engeland over de kwestie-Vietnam geïnteresseerd te zijn. (Stewart heeft indertijd aangeboden om Gromiko te ontmoeten.)

Mochten de Parijse besprekingen resultaat hebben, dan zou inderdaad een opnieuw bijeenroepen van de conferentie van Genève een der mogelijkheden zijn.

Voor wat betreft de motivering van deze Russische stap tasten waarnemers hier nog enigszins in het duister. Steekt er meer achter, kan men zich afvragen. Dan slechts een voor de hand liggend openhouden van „alle opties“?

Saigon nog steeds door Vietcong belegerd

De toestand in Saigon is vanmiddag moeilijker geworden doordat tienduizenden vluchtelingen zich naar het centrum van de stad begeven. Leden van de Vietcong mengen zich onder hen.

De vluchtelingen komen uit een van de dichtstbevolkte wijken van de stad, de havenwijk Khan Hoi, waar Amerikanen met de Vietcong slaags zijn.

Een lid van de Vietcong, die vanochtend gevangen is genomen, heeft gezegd dat de Vietcong opdracht heeft de voornaamste aanval op Saigon vandaag in te zetten, met het oog op de onderhandelingen die morgen wellicht in Parijs beginnen.

In het centrum van Saigon zijn de winkels gesloten. Verwacht wordt dat het aantal vluchtelingen tegen de avond de 150.000 zal bereiken.

Een strijdmacht van de Vietcong heeft vanmorgen vroeg getracht de Chinese wijk Cholon binnen te dringen.

De opstandelingen werden na zware strijd met Amerikaanse troepen teruggeslagen. In de buurt van het strijdtoneel zijn vele grote branden uitgebroken.

De Vietcong heeft vannacht de beschieting met mortieren en raketten voortgezet, maar volgens waarnemers staan slechts een beperkt aantal doelen op het programma van de rebellen.

Met helikopters worden gewonde burgers en militairen naar ziekenhuizen in Saigon overgebracht.

Geluidsauto's

Ondertussen blijven eenheden van de Vietcong optrekken naar de stad. Woensdag zijn in tien gevechten op nog geen 20 kilometer van de Zuidvietnamese hoofdstad 390 rebellen gedood. Hiermee zou volgens Amerikaanse zeggelieden het aantal gesneuvelde Vietcongliden sinds het begin van het nieuwe offensief op zondag op meer dan 2.500 zijn gekomen.

Het zwaarste gevecht met de oprukkende Vietcong deed zich voor op 17 kilometer ten noordwesten van Saigon. Daar doodde een Amerikaanse eenheid 134 rebellen ten koste van 9 doden en 14 gewonden aan eigen zijde.

Zware B-52 bommenwerpers hebben woensdagavond een logistieke basis van de Vietcong, troepenconcentraties en versterkingen op 35 kilometer van de hoofdstad gebombardeerd, aldus een Amerikaanse woordvoerder.

Terwijl de strijd aan de rand van de stad nog voortwoedt, heeft het ministerie van voorlichting geluidsauto's de stad ingestuurd die verkondigen dat de regeringsstrijdkrachten en hun bondgenoten het tweede offensief van de tegenstander tegen Saigon hebben afgeslagen.

Sinds het oplaaien van de strijd is de prijs van de voornaamste levensmiddelen in Saigon met ongeveer een kwart gestegen. Ook wordt de voedselaanvoer aanzienlijk vertraagd door de strijd en nauwgezette controle van vrachtwagens.

Geen quorum

Het Zuidvietnamese Huis van afgevaardigden heeft woensdag een bijzondere vergadering over het zenden van een missie naar de besprekingen in Parijs uitgesteld, omdat niet voldoende afgevaardigden aanwezig waren. Voor het zenden van een groep waarnemers is een eenvoudige meerderheid van het 135 leden tellende Huis nodig, maar er waren slechts 64 afgevaardigden aanwezig.

Bezorgdheid

In Washington maken Amerikaanse politici en ambtenaren zich ernstig zorgen over de toenemende infiltratie van Noordvietnamezen in Zuid-Vietnam. Naar schatting zou sinds het begin van dit jaar al meer dan 100.000 man in het zuiden zijn doorgedrongen.

Noord-Vietnam beperkt heeft, zou de stroom sterk zijn toegenomen.

Men vraagt zich in de Amerikaanse hoofdstad af of president Johnson zich gedwongen zal zien tot represailles. Volledige hervatting van de bombardementen zou echter zeker er toe leiden, dat Hanoi het vredesoverleg afbreekt.

Wel mag worden aangenomen, dat de V.S. zullen blijven vasthouden aan hetgeen de president in zijn verklaring van San Antonio heeft gezegd, nl. dat een volledige staking van de luchtoorlog pas mogelijk zal zijn, als Noord-Vietnam toezeft, dat het van een dergelijke maatregel geen militair voordeel zal trekken. Tot dusver heeft Hanoi, zo zegt men in Washington, zich zeker nog geen beperkingen in de strijd opgelegd.

De Noordvietnamese gesprekspartner van de Amerikanen in Parijs, Xuan Thuy, had op doorreis naar de Franse hoofdstad op het vlieg-

veld van Moskou een ontmoeting met de Chinese zaakgelastigde An Tsji-oean.

Felle strijd woedt voort rond Saigon

Parijs blijft plaats vredesgesprek

(Van een correspondent)

SAIGON, 9 mei — De strijd woedt nog in volle hevigheid voort rond Cholon, de Chinese wijk van de Zuidvietnamese hoofdstad. Vanmorgen vroeg zette een Vietcong-strijdmacht opnieuw een verwoede aanval in, die later door de Amerikanen kon worden afgeslagen. In de buurt van het strijdtonaal zijn felle branden uitgebroken.

Vietcong-eenheden blijven optrekken naar Saigon. Schermutseling volgt op schermutseling, slag op slag. Volgens de Vietcong zijn deze maand al een elfhonderd Amerikaanse militairen gesneuveld. De Amerikanen melden, dat gisteren alleen al in tien gevechten rond Saigon 390 Vietcong-militairen zijn gedood en dat sinds zondag — het begin van het nieuwe offensief — 2500 Vietcong-jeden het leven lieten.

In Saigon zijn tengevolge van de gevechten 130.000 mensen dakloos geworden. Dat betekent, dat een op de vijftientig inwoners van de stad geen dak meer boven het hoofd heeft en is aangewezen op nauwelijks georganiseerde liefdadigheid. De Vietcong zette ook vanochtend de beschieting

met raketten en mortieren voort, maar richt hierbij kennelijk niet op woonwijken, maar op enkele doelen, zoals de elektriciteitscentrale en op een strategisch gelegen brug. De Amerikanen melden luchtaanvallen met B-52 bommenwerpers op troepenconcentraties, versterkingen en een logistieke basis van de tegenstander op 35 kilometer van Saigon.

PARIS — Min. Couve de Murville heeft verklaard, dat zowel de inleidende Amerikaans-Noordvietnamese besprekingen als het eigenlijke vredesoverleg in Parijs zal worden gevoerd en dat de partijen niet van plan zijn halverwege hun onderhandelingen naar elders te verplaatsen. Washington r Hanoi zijn akkoord gegaan met het Internationaal Conferentiecentrum (voorheen Hotel Majestic) aan de Avenue Kléber.

LONDEN — De Sovjet-ambassadeur in de Britse hoofdstad, Smirnovsky heeft gesproken met minister Stewart van buitenlandse zaken. De Rus gaf te verstaan dat Moskou bereid is met Londen contact te blijven onderhouden, maar dat men voor het ogenblik een gesprek tussen Stewart en zijn Sovjet-collega Gromyko niet opportuun acht, zo is van doorgaans betrouwbare zijde vernomen. Engeland en de Sovjet-Unie zijn samen voorzitter geweest van de Geneefse conferentie van 1954 inzake Indo-China. Minister Stewart had een ontmoeting met Gromyko voorgesteld, toen president Johnson een gedeeltelijke stopzetting van de bombardementen op Noord-Vietnam had bekend gemaakt.

Alles in Parijs gereed voor gesprek VS-Hanoi

60 Tjn

Straten rondom voor verkeer gesloten

(Van onze speciale verslaggever)

PARIJS, 9 mei — In de Franse hoofdstad is alles gereed voor het begin van de besprekingen tussen Amerika en Noord-Vietnam. Beide partijen zijn akkoord gegaan met het gebouw dat door de Franse minister van buitenlandse zaken, Couve de Murville, werd aangeboden. Het is het Centrum voor Internationale Conferenties aan de Avenue Kléber, halfweg tussen de Arc de Triomphe en het Palais de Chaillot. Vandaag werden hier nog nieuwe meubels binnengebracht, terwijl schilders de hekken opverfden en een legerij schoonmakers de zalen een beurt gaf. Het gebouw, dat nu van het Franse ministerie van buitenlandse zaken is, was voor de oorlog het beroemde Hôtel Majestic, terwijl eerder op deze plaats het paleis stond van de verbannen koningin Elisabeth II van Spanje. Tijdens de oorlog werd Hôtel Majestic door de Gestapo gebruikt.

Het gebouw van zes verdiepingen heeft acht conferentiezalen met moderne installaties voor simultaanvertaling. Enkele straten rond het gebouw zijn gisteren door de politie voor alle gewone verkeer gesloten. De Avenue Kléber wordt in koortsachtig tempo opgeruimd, nadat de straat was opengebroken voor de uitbreiding van een metro-halte. Faciliteiten voor de pers worden ingericht in het ministerie van Posten en Telecommunicatie aan de Avenue de Ségur, dichtbij het nieuwe UNESCO-gebouw. Er zijn vele honderden journalisten naar Parijs gekomen. De Amerikanen houden voor hun landgenoten persconferenties in hun statige ambassade aan de Place de la Concorde.

In het zeer luxueuze Hotel Crillon, ook aan de Concorde, naast de kanselarij van de Amerikaanse ambassade, hebben Amerikaanse omroepen en kranten kamers aigehuurd. De Amerikaanse televisie en radio-omroep NBC heeft een groot deel van de beneden-etage in beslag genomen.

VS-delegatie

In Crillon logeren de leider van de Amerikaanse delegatie, reizend ambassadeur Averell Harriman, en de andere leden van zijn delegatie. De officiële woordvoerder van de Amerikanen tegenover de pers zal zijn: William Jordan, speciaal adviseur voor Vietnam van het Witte Huis. Een ander lid van de Amerikaanse groep is Cyrus Vance, oud-onderminister van defensie, de tweede man na Harriman, die waarschijnlijk veel heen en weer zal reizen tussen Parijs en Washington om president Johnson en minister

Xoean Thoej, leider van de Noordvietnamese delegatie, onderbrak zijn reis naar Parijs in Moskou.

Rusk persoonlijk op de hoogte te houden. De militaire adviseur van Harriman is generaal Andrew Goodpaster, adjunct-bevelhebber aan het Vietnamese front, die in het Vietnamese vraagstuk als een „gematigd” man wordt beschouwd. Het delegatielid Philip Habib van het Amerikaanse ministerie van buitenlandse zaken is een politiek expert voor Zuidoost-Azië. Het zesde en laatste lid is Daniël Davidson, persoonlijk assistent van Harriman.

Uiteraard zal Harriman terzijde worden gestaan door de nieuwe Amerikaanse ambassadeur in Parijs, Sargent Shriver, die echter zelf geen onderhandelaar zal zijn. Shriver is enige dagen eerder naar zijn nieuwe post in Parijs gekomen dan aanvankelijk het plan was. Bij zijn aankomst gisteren zei hij: „Het is goed dat deze onderhandelingen worden gehouden in een land, dat zo het belang van de vrede onderkent.”

Hanoi-delegatie

De Noordvietnamese delegatie heeft haar intrek genomen in Hotel Lutetia, aan de linkeroever van de Seine. De onderhandelaars zijn uit Hanoi via Peking en Moskou naar Parijs gevlogen. Leider van de groep is Xuan

Thuy, minister van staat in het Noordvietnamese kabinet. Zijn militaire adviseur is kolonel Ha Van Lau, lid van de Noordvietnamese „commissie van onderzoek naar Amerikaanse oorlogsmisdaden in Vietnam”. Hij was in 1954 ook lid van de Vietnamese delegatie naar de Indo-Chinese conferentie in Genève. Hij heeft de persoonlijke titel van ambassadeur gekregen. In totaal heeft Hanoi vijf diplomaten gestuurd, alsmede ruim dertig andere personen voor het secretariaat en voor de communicatie met Hanoi.

De Noordvietnamese delegatie wordt in Parijs terzijde gestaan door de permanente diplomatieke vertegenwoordiger van Hanoi in de Franse hoofdstad, Mai van Bo, die de titel heeft van delegaat-generaal. Mai van Bo heeft dezer dagen met de Franse secretaris-generaal van buitenlandse zaken, Alphand, en met de Amerikaanse zaakgelastigde in Parijs, Wallner, de laatste voorbereidingen besproken voor de conferentie.

Zuid-Vietnam zal een waarnemer hebben bij de Parijse onderhandelingen: Bui Diem, die ambassadeur is in Washington. Ook het Nationaal Bevrijdingsfront van de Vietcong heeft voor waarnemers in Parijs bezorgd.

De Franse minister van buitenlandse zaken, Couve de Murville, zei gisteren na een kabinetsvergadering, dat niet alleen de inleidende besprekingen, maar ook de werkelijke onderhandelingen in Parijs zullen worden gehouden. Couve zei dat de besprekingen „langdurig en moeilijk” zullen zijn.

Onderhandelaars in Parijs VANMIDDAG BEGINT VREDESGESPREK

*Vietcong nadert
centrum van
Saigon*

(Van onze correspondent)

PARIJS, 10 mei — De onderhandelingen tussen Noordvietnamese en Amerikaanse vertegenwoordigers, die vanmiddag om drie uur in Parijs beginnen, zullen niet beperkt blijven tot een gesprek over de onvoorwaardelijke stopzetting van de Amerikaanse bombardementen op Noord-Vietnam. Xoean Thoej, het hoofd van de Noordvietnamese delegatie, die gisterenmiddag in de Franse hoofdstad aankwam, verklaarde op het vliegveld Le Bourget, dat na een akkoord over de stopzetting van de bombardementen en andere Amerikaanse oorlogshandelingen tegen Noord-Vietnam, de onderhandelingen in Parijs voortgang zullen vinden over „alle andere vraagstukken, waar de twee partijen bij betrokken zijn”.

Het bij de Arc de Triomphe gelegen centrum voor internationale conferenties, waar de onderhandelingen zullen plaats vinden, is nu helemaal ingericht. De communicatie met Amerikaanse- en Noordvietnamese vertegenwoordigingen in Parijs en met de hotels, waar de delegaties logeren, is verzekerd. De Amerikanen hebben gisteren een vijftigtal kamers en een

der andere worden afgeleid uit de brief die Ho Tsji Minh heeft gestuurd aan de leiding van de Vietcong. Hierin worden de guerrillastrijders opgeroepen hun strijd tegen de Amerikaanse „agressie” op te voeren. De Verenigde Staten praten aan de ene kant over vredesonderhandelingen, zo schrijft Ho Tsji Minh, maar aan de andere kant voeren zij de oorlog op. De radio-omroep in Japan die deze brief bekend maakte, voegde er nog aan toe dat Ho Tsji Minh in goede gezondheid verkeert en dat hij in nauw contact staat met zijn volk, maar dat hij vanwege zijn hoge leeftijd zijn gebruikelijke wandelingen door de straten van Hanoi heeft gestaakt. Wel gaat Ho Tsji Minh, die 77 jaar is, nog tweemaal per week naar het theater en schrijft hij in zijn vrije tijd gedichten.

Twee arbeiders poetsen de naam-bordjes af en leggen daarmee de laatste hand aan de voorbereidingen in het centrum voor internationale conferenties aan de Avenue Kléber, waar het eerste vredesgesprek wordt gehouden.

burgerbevolking zijn minstens 2000 doden en gewonden gevallen.

Maar in Saigon maakt dit alles geen indruk meer. In de wijken, waar de Vietcong nog niet is doorgedrongen, gaat het leven normaal door. Een groep inwoners van de stad kwam zelfs kijken naar de gevechten bij de brug over de rivier. Enkele kooplieden hadden stalletjes opgezet om hongerige toeschouwers en soldaten van voedsel te voorzien.

Deze week
op de
voorzgrond

Onderhandelaars:
Harriman-Thuy

William Averell Harriman, die voor de Verenigde Staten zal onderhandelen, heeft op lange termijn de rug als leidende politieke carrière van de 19-jarige Harriman salijke maken met belangrijke optreden

van de Amerikaanse bevindt naar het buitenland, waaronder de Tweede Wereldoorlog. Van 1943 tot 1945 was hij Amerikaans ambassadeur in Moskou. President Truman benoemde hem tot vicepresident van de Verenigde Staten voor het

glen-Macmillan dat een Amerikaans gezelschap van Europa tot doel had. Harriman had een belangrijk aandeel in de Conferentie van Genève van 1954. Hij was in 1951, tijdens de regering-Johnson, hoofd van de wereldwijde om de Amerikaanse politiek in te zetten Vietnam te verduidelijken.

Nguyen Thuy (1901), de Noord-Vietnamese diplomaat, die in Parijs met Averell Harriman, de leidende onderhandelaar voor de kwestie Vietnam zal voeren, is een van de voorname ideologen van de communistische partij.

De in 1951 gekozen Thuy sloot zich af op 14 jaar bij de revolutionaire leiding van

Ho Tjinh-mien van. De Fransen zetten hem in 1955 voor een jaar gevangen, na de graven van de kwestie Vietnam te voeren, is een van de voorname ideologen van de communistische partij.

Van 1945 tot 1947 was hij hoofd van de diplomatie van de Noord-Vietnam. Hij werd in 1951 gekozen tot voorzitter van de partij. Hij werd in 1951 gekozen tot voorzitter van de partij.

Van 1951 tot april 1955 was hij minister van buitenlandse zaken. Hij werd in 1955 gekozen tot voorzitter van de partij. Hij werd in 1951 gekozen tot voorzitter van de partij.

EERSTE GESPREK TUSSEN AMERIKA EN N-VIETNAM IN PARIJS

Uit het A.D.

van zaterdag

4 mei 1968

De techniek van taai touwtrekken in het voorportaal naar de vrede

Van onze Londense
correspondent
LEO DAVIDSON

GEEFT men elkaar een hand of maakt men alleen een buiging?
Spreekt men tegen de andere partij ook buiten de conferentietafel?

Dit soort heel menselijke overwegingen speelt een rol bij internationale onderhandelingen zoals de Verenigde Staten en Noord-Vietnam gisteren in Parijs zijn begonnen.

De Nederlandse ambassadeur in Londen, dr. J. H. van Roijen, weet daarvan uit eigen ervaringen bij andere conferenties mee te praten. Hij heeft in zijn lange diplomatieke loopbaan meermalen voor ons land onderhandeld, vooral met Indonesische delegaties: voor en tijdens de ronde-tafelconferentie van 1949 en in 1962 over de kwestie Nieuw-Guinea.

Dr. Van Roijen is er de man niet naar om aan de weg te timmeren wat betreft zijn ervaringen als onderhandelaar op diplomatiek niveau: „Mijn ervaring is maar betrekkelijk”, zegt hij bescheiden en een fijne glimlach komt over zijn gezicht.

WAT komt er bij kijken, hoe gaat het toe bij het soort onderhandelingen zoals nu in Parijs? Waarom duren ze zo lang?

De ambassadeur: „Er moet in de eerste plaats de wil zijn om tot elkaar te komen en om aan de hand van het eigen beeld dat men heeft van de zaak waar het om gaat te

Dr. Jan Herman van Roijen is sinds april 1964 ambassadeur in Londen. Een rasecht diplomaat die een veel jongere indruk maakt dan zijn 63 jaar. Zijn grijze haar is vrij dun. Hij gaat uiterst correct gekleed — een niet grote, slanke man.

De diplomatie is dr. Van Roijen al met de paplepel ingegeven: zijn vader was onder meer gezant in Rome en Washington. In deze laatste stad werkte zijn zoon als ambassadeur van 1950 tot zijn aanstelling in Londen. Hij is getrouwd met jonkvrouw Anne Snouck Hurgronje.

Het gezicht van dr. Van Roijen staat tijdens het gesprek strak en onbewogen. Wel zit hij op zijn gemak in een fauteuil van het zitje in zijn kamer op de ambassade aan Hyde Park Gate in Londen, maar hij is voortdurend de beheerste diplomaat. Nu en dan is er een fijne glimlach. Hij formuleert zeer zorgvuldig.

Na zijn rechtenstudie in Utrecht, kwam dr. Van Roijen in 1930 in de buitenlandse dienst. Hij werkte als attaché in Washington en in Tokio als tweede secretaris. In 1939 werd hij chef politieke zaken van het ministerie van buitenlandse zaken in Den Haag. De oorlog bracht hem gevangenschap — hij ontsnapte, week uit naar Londen. In 1945 werd hij minister zonder portefeuille, het jaar daarop minister van buiten-

landse zaken. Zijn loopbaan als ambassadeur begon in 1947 in Ottawa. Zijn grote ervaring in onderhandelen deed dr. Van Roijen op tijdens de lange reeks conferenties in San Francisco en in Londen voor de oprichting van de Verenigde Naties, als gedelegeerde bij de Algemene vergadering van de Uno en in de

Veiligheidsraad. Maar vooral tijdens de voorbereidingen in Batavia van de ronde-tafelconferentie met Indonesië en bij die conferentie zelf en in 1962, toen hij de Nederlandse delegatie leidde bij de onderhandelingen met Indonesië over Nieuw-Guinea, bleken zijn grote gaven als onderhandelaar.

geen regering, voor recapitulieren. „Maar”, zo zegt hij, „ook hierbij bestaan grote verschillen”.

Nachtelijke vergaderingen kunnen ook nuttig zijn, vindt onze ambassadeur. Het kan tactisch belangrijk zijn dat een partij op zeker moment zegt: nu is het uit. Ik wil vóór die en die datum resultaat zien, anders ga ik weg.”

„Met de Russen in Moskou is dat wel gedaan”, zegt hij, „en ook de Fransen hebben het destijds gedaan met de Vietnamezen. Nee, dan vind ik het niet onbegrijpelijk dat er een uur U wordt gesteld.”

NIETS is menselijker dan de mens. Dat geldt ook voor diplomatieke onderhandelaars. Slagen die in hun opdracht, voelen zij dan voldoening? Het antwoord van de heer Van Roijen, zeer diplomatiek, luidt: „Men doet zijn best, maar, zoals in ons geval — hij doelt op Nieuw-Guinea — wanneer men aan de gevende zijde is, dan is er weinig voldoening”.

Wat er altijd wel is bij onderhandelingen, dat is een zeer grote mate van inspanning, menselijke inspanning waaraan de onderhandelaars blootstaan.

„Dat is trouwens wel te begrijpen, want onderhandelaars zijn er zich voortdurend van bewust dat miljoenen mensen van uur tot uur hopen dat het overleg met succes wordt bekroond. Het gaat immers vrijwel altijd om het behoud van de vrede, een kostbaar goed voor de mensheid”.

Dr. Van Roijen kent Averell Harriman, een der twee Amerikaanse onderhandelaars in Parijs, goed. Hij was, toen de onderhandelingen inzake Nieuw-Guinea werden gevoerd, Amerikaans onder-minister van buitenlandse zaken voor het Verre Oosten. „Hij had dus zeer veel me-

de omstandigheden thuis”, vertelt hij

GESPREK KOMT MOEIZAAM OP GANG

Otto Kwijk

Gekibbel over de te gebruiken taal, over de plaatsing rond de tafels en over de vorm, waarin het overleg wordt gegoten.

Joost C. de Ruiter

De Franse regering neemt geen enkel risico met de veiligheid van het internationaal conferentiecentrum waar Amerikanen en Noordvietnamezen hun besprekingen houden.

Een grote politiemacht is gestationeerd om het gebouw en er wordt zeer strenge controle uitgeoefend op iedereen die het gebouw wil betreden of verlaten. Hier betrekken agenten de wacht rond het gebouw. Om op alle eventualiteiten voorbereid te zijn dragen zij helmen aan hun riemen en wapenstokken onder hun overjas.

Maandag eerste Topgesprek in Parijs

DOOR ONZE SPECIALE VERSLAGGEVER OTTO KUIJK EN ONZE CORRESPONDENT JOOST DE RUITER

PARIJS, zaterdag
HET overleg dat een einde moet maken aan de oorlog in Vietnam zal maandagochtend officieel beginnen als de Amerikaanse delegatie onder leiding van Averell Harriman en Cyrus Vance en de Noordvietnamese delegatie onder leiding van minister Xocan Thoy en kolonel Ha Van Lau bijeen zullen komen.

Gisteren werd een technische bespreking gehouden en vandaag wordt weer een dergelijk gesprek gevoerd. Bij deze eerste ontmoeting hebben Cyrus Vance en kolonel Ha Van Lau elkaar de hand geschud.

Na afloop van het eerste gesprek deelde zowel de Amerikaan als de Noordvietnaamese

eerst een bemiddelaarsgevecht leveren om de conferentie tus

VS zouden niet willen praten zonder Saigon

door JOOST C. DE RUITER

PARIJS, zaterdag

DE VERENIGDE STATEN hebben volgens Amerikaanse kranten in Parijs reeds in dit stadium besloten de onderhandelingen desnoods af te breken, als Hanoi niet zou toestaan, dat vertegenwoordigers van de Zuidvietnamese regering aan de besprekingen deelnemen, nadat het eerste stadium van het overleg achter de rug is.

Reeds gistermorgen is de Zuidvietnamese ambassadeur in Washington, Boui Diem in Parijs aangekomen om voorlopig als waarnemer het gesprek te volgen. Hij deed dit naar men zegt op speciaal aandrigen van president Johnson.

Weigering

Men verwacht van Amerikaanse zijde in eerste instantie een felle weigering van de zijde van Hanoi om met onderhandelaars van het Zuidvietna

Vietnamezen ontevreden met hun behuizing

VIEI NAM!

praten met het mes op tafel

1172 160 NK

EINDELIJK is het dan zover. Amerika en Noord-Vietnam hebben overeenstemming bereikt over een plaats om te onderhandelen. Het is Parijs geworden en het diplomatieke spelletje aardrijkskunde dat aan deze keuze is voorafgegaan, wijst op de grote omzichtigheid waarmee beide partijen zich instellen op de beëindiging van het Vietnamese conflict. Die omzichtigheid is in zekere zin wel gewettigd, hoewel elke dag dat de onderhandelingen langer zullen duren plus de vierendertig dagen dat het geduurd heeft om het eens te worden over Parijs, dagen van nóg meer en nóg langer bloedvergieten betekenen. Dat heeft de jongste serie aanvallen van het bevrijdingsfront wel bewezen. De omzichtigheid en behoedzaamheid zijn echter wel begrijpelijk en misschien ook noodzakelijk omdat het hier niet gaat om een conflict, maar om een conflict over een conflict. Het is een conflict van het Zuidvietnamese bevrijdingsfront met de Zuidvietnamese staat dat verward is geraakt in het conflict van de Verenigde Staten met Noord-Vietnam.

Het is overigens goed zich te realiseren dat zowel Amerika als Noord-Vietnam nog niet zo lang geleden officieel niets met de strijd tussen Vietcong en Saigon te maken wilden hebben en hun medewerking tot materiële en morele steun beperkten. Tot op het

laatst heeft Hanoi niet met Amerika willen onderhandelen, omdat de Vietcong de enige en de echte gesprekspartner was en evenzeer heeft Amerika tot op het laatst proberen uit te vinden in hoeverre China de werkelijke boosdoener zou zijn en wat de kracht van Rusland zou zijn. Nu dan toch Hanoi aanschikt aan de conferentietafel en van de Vietcong mandaat gekregen heeft, is de laatste de afgelopen dagen er even extra-hard tegen aangegaan om duidelijk te maken dat het Zuidvietnamese bevrijdingsfront nog steeds een zelfstandige politieke macht is in Zuid-Vietnam.

Moelijker ligt het aan de kant van Amerika dat bepaald niet het vertrouwen van de regering in Saigon geniet — en zich daardoor gelukkig niet van de conferentietafel laat weerhouden. Men krijgt de indruk dat de Zuidvietnamese generaals op het ogenblik wanhopige pogingen in het werk stellen om zonder Amerika de strijd tegen de Vietcong voort te zetten. En het ziet er niet naar uit dat de Amerikaanse onderhandelaars kunnen weigeren de Vietcong als regeringskandidaat te aanvaarden — dat zal de eerste eis van Hanoi zijn. En zowel de Amerikaanse presidentskandidaat van de Democraten Hum-

phrey, als de Republikeinse kandidaat Rockefeller, hebben zich uitgelaten ten gunste van de erkenning van de Vietcong, terwijl de twee andere kandidaten, Kennedy en McCarthy, aanzienlijk verder in hun eisen zijn gegaan. En wanneer we Rockefeller tijdens zijn eerste en grote rede over Vietnam horen zeggen dat de oorlog daar „ont-Amerikaniseerd” moet worden en weten dat Clark Clifford in versneld tempo bezig is de Zuidvietnamezen van wapens te voorzien om de gevechtskracht van Saigon zodanig te verhogen dat de Amerikaanse troepen met goed fatsoen op een gegeven ogenblik teruggetrokken zullen kunnen worden wanneer de aanleiding daartoe actueel geworden is, vanwege de onderhandelingen in Parijs bijvoorbeeld, mogen wij uit deze feiten toch wel opmaken dat Washington zich onder het mom van een fatsoenlijk bestand maar al te graag uit dit mislukte avontuur zal willen terugtrekken.

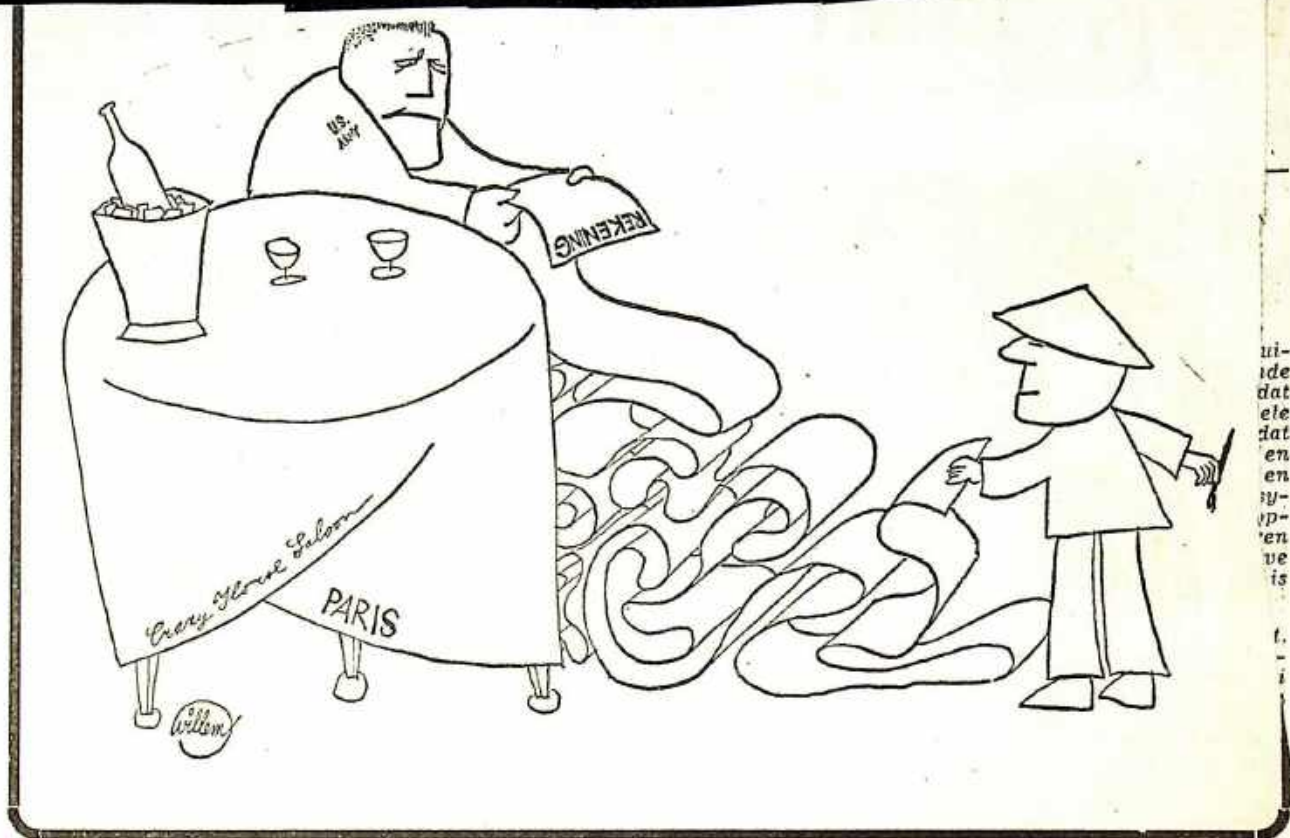
Dat is misschien al te hoopvol gezegd, maar welke voordelen zijn verbonden aan een nodeloos gerecht verblijf dat miljoenen dollars per dag kost en waarin zowel rechts als links van de publieke opinie niet meer gelooft, zelfs de president niet? Het voorname en belangrijkste effect dat zowel Amerika als Rusland en China hadden verwacht, is uitgebleven, na-

melijk dat het Vi mobiliserend zou tieke scheidslijnen vloedssferen in d getrokken zoude Dat is niet gebeurtige officiële an Oost-Europa lib Slowakije in wes danks de zware Amerikanen zich in het propagand lichtingendienst h pese bondgenoter lauw als maar er ka heeft er niets nauwelijks iets a dan de overspannen dat het de h politie van de we maar winst.

Toch blijven we wat gebeurt er m de Amerikanen e Het is niet onder kanen zich weldr zullen verwijderen mislukt is. Het is de generaals van maal op eigen h de Vietcong en hun eigen volk Wanneer de vre

nameese conflict zo erken dat de politussen de drie inwereld duidelijk kunnen worden. Ondanks het hef-Amerikanisme in aliseert Tsjechose richting. Onspanningen die de troosten, zoals dat jargon van de int, blijven de Eurovan de NAVO zo szins kan, Amerinee gewonnen en verloren, behalve arrogantie te medcommissaris van d is. Dat is alleen

een vraag zitten: Vietnam, wanneer eggetrokken zijn? ar dat de Ameribrupt uit Vietnam nu dit avontuur griezellig idee dat igiton straks heleje de strijd tegen een deel van aan voortzetten. andidaat van de

presidentsverkiezingen vorig jaar weer voor een poosje achter de tralies gaat en een mobilisatie overwogen wordt van de gehele mannelijke bevolking op de kleuters en de grijsaards na, is een bloedbad van ongekende omvang het treurige perspectief van de dictatuur van Saigon. We mogen niet aannemen dat de Amerikanen uit behoefte aan Schadenfreude

Zuid-Vietnam volstoppen met wapens waaraan dit land uiteindelijk kapot zal gaan, wanneer geen controle op het gebruik ervan meer wordt uitgeoefend. Zullen de Verenigde Naties in staat zijn regelend in te grijpen? Of moeten Rusland en Engeland als voorzitters van de Geneefse conferentie bestandstroepen leveren? In deze richting zal de oplossing voor het pro-

bleem van het wegtrekken van de Amerikanen gezocht moeten worden. Afgezien hiervan zou het geen kwaad kunnen wat openlijker te protesteren tegen de huidige Amerikaanse bewa- peningspolitiek in Zuid-Vietnam. Dat zouden in ieder geval Engeland en Rusland gezamenlijk moeten doen.

G. C. DE HAAS

Gesprek Parijs start maandag

(Van onze speciale verslaggever)

PARIJS, 11 mei — Terwijl in Vietnam de strijd in alle hevigheid voortwoedt, is gistermiddag het eerste contact tot stand gekomen tussen de diplomaten uit Washington en Hanoi. Er is hoop op een regeling, al kunnen de gesprekken nog zeer lang duren. De formele gesprekken op het hoogste niveau zijn voorlopig vastgesteld op maandag. Gisteren zijn technische voorbesprekingen gehouden, die vanmorgen werden voortgezet.

Het was voor de Amerikanen, maar ook voor de Franse gastheren, een teleurstelling toen bleek, dat de Noordvietnamezen niet direct zaken wilden doen, maar eerst enkele procedurekwesties wilden bespreken. De delegatieleiders, Harriman en Xuan Thuy, hielden zich nog even afzijdig. Het proceduredebat wordt gevoerd door hun plaatsvervangers: ambassadeur Cyrus Vance en kolonel Ha Van Lau. Zij worden respectievelijk begeleid door twee diplomaten: Philip Habib en Nguyen Minh Vy.

De bezorgdheid maakte plaats voor een opluchting toen de Noordvietnamese delegatie meedeelde dat zij bereid was tot volledige besprekingen over drie dagen.

Het ging bij het inleidende gesprek over drie hoofdpunten: de procedure van de onderhandelingen, de keuze van de voertalen en de plaatsen aan de conferentietafel. Er werd Engels, Vietnamees en Frans gesproken.

Hanoi eist dat vanaf maandag uitsluitend gesproken wordt over het volledig staken van de Amerikaanse

bombardementen. Na de beperking van de luchtaanvallen sinds 31 maart moet Amerika alle bombardementen nu onvoorwaardelijk en volledig staken.

Intussen heeft Zuid-Vietnam in een bij de Verenigde Naties uitgegeven verklaring de hoofdrol voor zich opgeëist in alle besprekingen met Hanoi. De regering in Saigon verwacht onderhandelingen met de Vietcong en zal zich verzetten tegen stopzetting van de bombardementen op het noorden, als Hanoi geen eind maakt aan zijn „agressieve activiteit“, aldus de verklaring.

(Zie ook pagina 3)

Rode loper in Parijs

(Van onze speciale verslaggever)

PARIJS, 11 mei
IN HET GEDRANG van de persfotografen en filmers bij de ingang van het Franse ministerie van buitenlandse zaken komen minister Couve de Murville gistermorgen een ironische opmerking horen maken. „Het zijn net de studenten van de Sorbonne”, zei hij, met een toespeling op de relletjes van deze week in het Quartier Latin. De geweldige bedrijvigheid van de visuele pers werd veroorzaakt door de bezoeken van de onderhandelaars over Vietnam aan hun Franse gastheer.

Zo begon de eerste dag van de besprekingen tussen Amerika en Noord-Vietnam in de Franse hoofdstad. In het statige gebouw, dat men de Quai d'Orsay noemt, aan de oever van de Seine, vlak bij de vergaderzaal van het parlement, beleefde Couve de Murville momenten van grote voldoening toen hij zijn hoge gasten uit Washington en Hanoi mocht welkom heten, die beiden vriendelijke woorden over Frankrijk spraken.

Kort voor het middaguur arriveerde de chef van de Amerikaanse delegatie, ambassadeur Averell Harriman, een rijzige, vitale en gebruide man die men zijn 67 jaar niet aanziet. Deze diplomaat, met een indrukwekkende carrière, heeft veel zware opdrachten vervuld, maar wellicht zal blijken dat dit de zwaarste van alle is.

Na een gesprek van een kwartier met Couve reed Harriman, die vergezeld was van de nieuwe Amerikaanse ambassadeur in Parijs, Robert Sargent Shriver, terug naar de ambassade van de Verenigde Staten aan de Place de la Concorde, aan de overkant van de Seine. Vóór de Cadillac met de Amerikaanse standaard op het spatbord wegreed, zei Harriman: „Dit was slechts een beleefdheidsvisite. De heer Couve de Murville en ik zijn oude vrienden. Wij hebben geen ernstige problemen besproken”. Eerder had Harriman herinnerd aan een vroegere internationale conferentie die hij in Parijs had meegemaakt. Bijna op de dag af twintig jaar geleden arriveerde hij in de Franse hoofdstad, in opdracht van president Truman, om te helpen met de uitwerking van het Marshallplan voor de Amerikaanse hulp aan Europa.

KORT NADAT Harriman de Quai d'Orsay had verlaten, arriveerde in een zwarte Citroën de Noordvietname-

se eerste onderhandelaar, de minister van staat Xuan Tuy. Zijn auto getooid met de vlag van de Democratische Republiek Vietnam: een ster op een rood veld. Hij was vergezeld van de hoogste diplomatieke tegenwoordiger van zijn land in Parijs, de delegaat-generaal Mai van Bo. Tuy, ook na een kwartier, weer buiten kwam, zei hij glimlachend: „Met genoegen constateer ik, dat de betrekkingen tussen Frankrijk en Vietnam uitstekend zijn”.

Nadat zijn hoge gasten vertrokken waren zag men Couve de Murville spoorwagens naar het Elysée vertrekken om president De Gaulle over de bezoeken te berichten en waarschijnlijk audiënties aan te vragen voor tv-delegaties. Die audiënties zouden vrijdag gehouden moeten worden omdat de Franse president dan voor zijn statiebezoek naar Roemenië vertrekt.

Wachtend op de trappen van de Quai d'Orsay ontmoette ik een verslaggever van de televisie van Hanoi, Thanh Truoc. Hij kwam filmen voor het journaal van de Noordvietnamese tv. Zijn materiaal wordt per vliegtuig via Moskou en Peking, naar Hanoi gezonden om daar drie dagen later worden uitgezonden. Hij gebruikt een camera van Russisch fabrikaat. Hij vertelde hij in dit gesprek met een Nederlander, dat hij had meegewerkt aan de film van Joris Ivens over Noord-Vietnam: „De hemel en de aarde”.

VIETNAMEES TOEGEJUICHT

De man die gisteren namens Noord-Vietnam het procedure-debat voerde was kolonel Ha Van Lau, die enthousiast reageerde toen hij door het publiek werd toegejuicht.

Dranghekken

HET TWEDE EVENEMENT van deze eerste conferentiedag was het eerste contact tussen Amerikanen en Vietnamezen in Parijs. Gistermiddag stond een grote menigte achter dranghekken op het trottoir van de Avenue Kléber, voor het Centrum voor Internationale Conferenties, het vroegere hotel Majestic, waar voor de oorlog de sjah van Perzië dikwijls logeerde. In kastanjes stonden prachtig in bloem, maar verder was het nauwelijks lachen in de plotselinge Parijse kilte, na een stralende zonnige dag. Omdat het karakter van de eerste ontmoeting veranderd was in een procedure-sprek, werd kort voor drie uur de rode loper, die al op straat was uitgelegd, weer binnengehaald. Die loper is kenmerkend alleen voor de heren Harriman en Xuan Tuy bestemd bij de plechtigheids officiële opening, die nog een paar dagen op zich laat wachten.

Onder de talrijke journalisten zag ik Winston Churchill jr., kleinste kleinzoon van Sir Winston, die mij vertelde dat hij werkt voor de London „Evening News”. Vorig jaar maakte hij naam met een reportage over de juni-oorlog in het Midden-Oosten, die later in boekvorm verscheen.

is nog niet gebruikt

11 mei 1954

De top van de Amerikaanse delegatie in Parijs aan het diner in hotel Crillon: ambassadeur Sargent Shriver, delegatieleider Averell Harri man en tweede man Cyrus Vance

Het was een zeer gemengd gezelschap hierbuiten. Alleen met een speciale groene kaart, uitgegeven door de Quai d'Orsay, werd de pers bij het gebouw toegelaten. Uit de naamkaartjes, die zichtbaar gedragen werden, kon men aflezen dat hier kranten en omroepen vertegenwoordigd waren uit Japan, Perzië, Ierland, Engeland, Amerika, Zweden en nog vele andere landen.

Smalle tafels

DE ZAAL waar de delegaties elkaar ontmoeten is een ruimte van tien bij zeven meter. Vier lange smalle tafels zijn in een vierkant geplaatst, zodat in het midden een vierkante opening is. De delegaties namen vanmiddag tegenover elkaar plaats. Toen zij gezeten waren verliet de Franse ambtenaar, die als gastheer had gefungeerd, de zaal om de Amerikanen en Noordvietnamezen alleen te laten. Alle be-

sprekingen zijn strikt geheim.

Langs één der wanden van de vergaderzaal zijn vertaalcabines aangebracht. Maar kolonel Han van Lau, de Noordvietnamese woordvoerder, spreekt kennelijk niet alleen uitstekend Frans, maar ook goed verstaanbaar Engels. Toch wordt alles door beëdigde tolken vertaald.

De zaal is voor deze gelegenheid getooid met een prachtig gobelin, dat driehonderd jaar geleden werd vervaardigd. Dit werk van de kunstenaar Lebrun heet: De Vogels. Het toont wel adelaars, zwanen en pauwen, maar zover we konden naspeuren zijn er geen haviken en duiven op te zien.

De Franse minister van cultuur, André Malraux, heeft dit gobelin en nog enige wandtapijten voor de gangen en kamers van het conferentiegebouw persoonlijk uitgezocht. Een Fransman merkte gisteren op, dat het gebouw aan de Avenue Kléber, althans van binnen, in een tweede Versailles is herschapen omdat er zoveel gobelins hangen, die eens voor koning Lodewijk XIV werden gemaakt. Overal in het

gebouw staan hortensia's, palmen en andere fraaie planten.

Twee deuren

DE CONFERENTIEZAAL heeft twee deuren aan weerszijden, waardoor de beide delegaties tegelijk naar binnen kunnen komen. Iedere delegatie heeft ook een eigen werkkamer voor intern-beraad en een eigen bar, waar echter geen alcoholische dranken worden geserveerd. Hier komt men niet voor ontspanning, maar voor harde uitermate verantwoordelijke arbeid waarvan het lot van de wereldvr kan afhangen.

Frankrijk heeft zich een goed heer getoond en het Franse kabinet ontvangt de onderhandelaars in s met veel goede smaak. Van Franse zijde heeft men zelfs gemeld, dat asbakken op de vergadertafel van fijnste Sévres-porselein zijn. Aan a is gedacht.

HANS BRONK

11 mei '68 GR Drukker

Praten en vechten

Terwijl in Parijs de onderhandelingen tussen de Amerikanen en Noordvietnamezen dan eindelijk zullen beginnen, wordt in Zuid Vietnam bijzonder hard gevochten. Een regiment Noordvietnamese troepen houdt de Chinese wijk in Saigon bezet en in Hanoi is verklaard dat de strijd om Saigon zal voortduren zolang in Parijs onderhandeld wordt. Ook het bevrijdingsfront heeft de strijd verhevigd. Intussen voeren Amerikaanse legereenheden militaire operaties uit bij de Laotiaanse grens, waarover echter maar weinig persberichten doorkomen, vanwege de Amerikaanse censuur op de militaire berichtgeving.

In Parijs worden officieel slechts inleidende onderhandelingen gevoerd over de stopzetting van de bombardementen op het Noorden. Maar Hanoi heeft laten doorschemeren dat het afziet van een strikte scheiding tussen de voorbesprekingen en de eigenlijke onderhandelingen. Wel houdt Hanoi vast aan de eis dat de bombardementen onmiddellijk moeten worden stopgezet, maar deze besprekingen kunnen zonder meer overgaan in verdere

vredesbesprekingen. Waarschijnlijk zullen de Amerikanen proberen de algehele stopzetting te koppelen aan een terugtrekking van Noordvietnamese troepen, maar daartoe is Hanoi niet bereid.

Een vredesformule voor Zuid Vietnam is in eerste instantie een zaak van de Zuidvietnamezen zelf: het bevrijdingsfront, de boeddhistische groeperingen, de katholieken en andere groeperingen. De regering in Hanoi volgt in deze de richtlijnen van het bevrijdingsfront voor wat betreft de erkenning van een regering in Saigon. Dit heeft de Noordvietnamese minister van buitenlandse zaken Nguyen Duy Trinh recentelijk verklaard.

De vertegenwoordiger van het NBF in Hanoi, Nguyen Van Tien, heeft verklaard dat het front het regime van Thieu en Ky niet als representatief beschouwt, maar dat het front bereid zou zijn een andere regering te erkennen, wanneer die wel representatief zou zijn. (Guardian, 7 mei). Wat voor het front aanvaardbaar is, is dat ook voor Hanoi.

De mogelijkheid van een coalitieregering in Saigon is door verschillende ontwikkelingen minder onvoorstelbaar geworden. Het aanzien van mannen als Thieu en Ky is ook in Amerikaanse ogen geslonken. Er zullen in Zuid Vietnam politici te vinden zijn die hen kunnen vervangen. Intussen is in de door het front bevrijde gebieden een politieke organisatie op bredere basis ontstaan; de Nationale Democratische en Vredes Alliantie, waarvan zowel communisten als nationalistten deel uitmaken. Een dergelijke beweging zou kunnen uitgroeien tot een coalitiebewind.

Het is op het ogenblik niet duidelijk hoe een eventuele oplossing eruit zal komen te zien. Noord Vietnam mag zich dan bereid verklaard hebben met de Amerikanen te praten, Washington kan echter niet verwachten dat Hanoi het bevrijdingsfront in de steek zal laten. En evenmin kan verwacht worden dat het front het regime van Thieu en Ky erkent. Daarvoor is er te veel geleden in Vietnam, heeft de guerrillabeweging zich te veel inspanningen getroost.

Een algehele regeling van de kwestie Vietnam is niet mogelijk zonder ook China erbij te betrekken. Op een gegeven moment zullen de onderhandelaars Parijs moeten verwisselen voor Geneve.

VREDESBERAAD OPENT MET EIS VAN HANOI

Akkoord over procedure

(Van onze correspondent)

PARIJS, 13 mei — Vanmorgen om half elf beginnen de werkelijke onderhandelingen tussen de Verenigde Staten en Noord-Vietnam in het centrum voor internationale conferenties aan de Avenue Kléber. De technische besprekingen van vrijdag en zaterdag hebben tot volledige overeenstemming geleid over de manier waarop de onderhandelingen gevoerd zullen worden en delegatieleiders Harriman en Xoean Thoej kunnen vandaag starten met punt één van de agenda. Hoewel het niet officieel bekend is gemaakt, bestaat er vrijwel geen twijfel aan dat dit eerste punt de stopzetting van de Amerikaanse bombardementen op Noord-Vietnam is.

Over de sfeer tijdens de gesprekken van vrijdag en zaterdag lieten beide delegaties zich positief uit. „De sfeer was goed”, zo lieten de Noord-Vietnamezen weten, terwijl een lid van de Amerikaanse delegatie verklaarde, „een serieuze

gaan zonder het verloop van de besprekingen te verstoren.

De onderhandelingen in Parijs zullen te boek staan als „de officiële gesprekken tussen de vertegenwoordigers van de regeringen van de Democratische Republiek van Vietnam en van de Verenigde Staten”. Het is de eerste keer, dat de Amerikanen bereid zijn een andere term te gebruiken dan gewoon Noord-Vietnam.

Beide delegaties zullen in hun eigen taal spreken, maar voor de geschreven teksten zal het Frans worden gebruikt. Deze keuze werd door een lid van de Amerikaanse delegatie als volgt verklaard: „Hun Frans is beter dan hun Engels en ons Frans is beter dan ons Vietnamees”. De Noordvietnamezen komen vandaag het eerst aan het woord, zoals in 1954 in Genève en in 1962 bij de conferentie over Laos. De Amerikanen hebben zelf voorgesteld om het initiatief aan de vertegenwoordigers van Hanoi te laten.

Hanoi heeft er gisteren geen twijfel over laten bestaan, dat Amerika nu eerst de luchtaanvallen en alle andere oorlogsdaden tegen Noord-Vietnam moet staken, voordat verder over vrede kan worden gesproken. De Amerikanen zullen ook hun verkenningsvluchten moeten staken. De Verenigde Staten gebruiken deze vluchten om de bevoorrading en de troepeninfiltraties uit het noorden te controleren.

Dit heeft het Noordvietnamese officiële dagblad Nhan Dan aan de vooravond van de bespreking in Parijs geschreven in een hoofdartikel, dat als kop droeg „Een dringend verzoek”. Het blad schreef, dat de bombardementen en alle oorlogsdaden voorgoed en onvoorwaardelijk moeten worden gestaakt. „De Verenigde Staten hebben geen enkel recht om hieraan voorwaarden te verbinden”, aldus het blad.

Zie verder pagina 2 kolom 2

Parijs' overleg begint in goede sfeer

PARIJS (AP, Reuter, UPI) — De onderhandelingsdelegaties van Amerika en Noord-Vietnam hebben zaterdag in Parijs volledige overeenstemming bereikt over de procedure die gevolgd zal worden bij het overleg over Vietnam.

Met de grootste nadruk verklaarde de Amerikaanse vertegenwoordiger bij de voorbesprekingen, Cyrus Vance, dat de sfeer 'bijzonder goed' was geweest. Ha Van Lau, de Noordvietnamese man bij de voorbesprekingen, beaamde dit volmondig. Bij de voorbesprekingen van zaterdag is de agenda nog niet ter sprake gekomen. Wel

werd besloten dat Vietnamees, Engels en Frans de voertalen zullen zijn, en dat de delegatieleiders vandaag zullen beginnen met het afleggen van een verklaring.

De Russische krant Izvestia heeft zaterdag in haar kolommen geschreven dat de atmosfeer in Parijs bij uitstek gunstig lijkt om tot resultaten te komen. 'De Sowjet Unie wenst beide partijen toe dat zij volledig succes zullen boeken bij hun pogingen vrede in Vietnam te brengen,' schreef het blad.

Vice-president Ky heeft in Zuid-

Vietnam verklaard, dat het hem 'niets kan schelen wie met wie spreekt, maar dat hij zich zorgen maakt over de vraag, of 'de positie van Zuid-Vietnam door de deelnemers zal worden gerespecteerd.' Zuid-Vietnam en het Zuidvietnamese Bevrijdingsfront zullen geen van beide vertegenwoordigd zijn bij de besprekingen in Parijs. Dit kwamen Amerika en Noord-Vietnam in Parijs overeen.

In Hongkong heeft het blad Hong Kong Star geschreven dat de voorzitter van de Noordvietnamese delegatie, Thoey, op doorreis in China niet door partijvoorzitter Mao werd ontvangen, ondanks zijn verzoek daartoe.

Premier Tsjoe En-lai weigerde aan te zitten aan een diner dat ter ere van Thoey werd aangeboden. Mao zou Thoey hebben laten weten dat de besprekingen een grote diplomatieke en tactische fout waren en dat Noord-Vietnam in een Amerikaanse valstrik was gelopen. De Noordvietnamese partijkrant Nhan Dan heeft gisteren geschreven dat de besprekingen in Parijs voorlopig slechts dienen om zo snel mogelijk overeenstemming te bereiken over stopzetting van de bombardementen op Noord-Vietnam en stopzetting van alle oorlogshandelingen tegen Noord-Vietnam.

In Vietnam heeft de Vietcong zijn aanvallen op en in Saigon gisteren weer opgevoerd. Verscheidene gedeelten van de stad werden met mortiergranaten bestookt. Kikvorsmannen van de Vietcong hebben een belangrijke berg tussen Saigon en de luchtbasis Bien Hoa opgeblazen.

Erste besprekingen ernstig en zakelijk, zegt Harriman

19/5 '68 TRUW

Thoey in Parijs: VS verslagen

PARIJS (AP, UPI, Reuter) — Amerika heeft op het slagveld van Vietnam de strijd verloren. Dat heeft gisteren in Parijs de Noordvietnamese onderhandelaar Ksoean Thoey gezegd bij de eerste officiële ontmoeting met de Amerikaan Averell Harriman.

Het eerste gesprek van de inleidende vredesbesprekingen tussen Amerika en Noord-Vietnam duurde drie uur. Beide delegatieleiders legden een verklaring af. Na afloop zei Harriman dat de eerste ontmoeting ernstig en zakelijk was geweest.

De Noordvietnamese onderhandelaar vroeg de Amerikanen om onmiddellijke en volledige stopzetting van de bombardementen op Noord-Vietnam en staking van alle andere oorlogshandelingen.

Harriman pleitte als eerste stap op weg naar de vrede voor een herstel van de gedemilitariseerde zone tussen Noord- en Zuid-Vietnam, voor het groter maken van de kloof tussen de strijdende partijen en voor het stopzetten van de infiltraties van Noordvietnamese troepen in Zuid-Vietnam. Volgens Harriman waren de infiltraties aanzienlijk toegenomen sinds president Johnson op 31 maart een gedeeltelijke stopzetting van de bombardementen gelastte.

BUFFERZONE

'Wij geloven dat de gedemilitariseerde zone als een echt buffergebied moet functioneren. Laten we beginnen met de strijdende partijen te scheiden als een eerste stap naar verdere de-escalatie', merkte Harriman op. Hij noemde een dergelijke stap 'een redelijke proeve van vertrouwen'.

Harriman voerde tevens het volgende aan:

1. Amerikaanse troepen zouden uit Vietnam worden teruggetrokken, 'als de andere partij zijn troepen naar het noorden terugtrekt, de infiltratie staakt en het aantal schendingen afneemt'.
2. Een aantal Aziatische landen, waarbij misschien China, zou een nieuw systeem van toezicht moeten opstellen. Dat zou in de plaats moeten komen van het huidige toezicht door de Internationale controle-commissie, gevormd door India, Polen en Canada.
3. Het hele Vietnamese volk, ook de Viet Cong, moet in staat worden gesteld over zijn eigen toekomst te beslissen zonder inmenging van buitenaf op basis van 'iedereen een stem'.
4. De neutraliteit van Laos moet worden geëerbiedigd.
5. Amerika is bereid met Noord-Vietnam deel te nemen aan een economisch programma voor de ontwikkeling van geheel Zuidoost-Azië.
6. Als alle buitenlandse troepen uit Zuid-Vietnam vertrokken zijn, zullen de V.S. geen pogingen doen bases of bondgenoten te verwerven. 'De Amerikanen zullen niet de ene dag wegtrekken en de andere terugkeren'.

AGRESSIE

De Noordvietnamese onderhandelaar,

Thoey zei dat Amerika veertien jaar geleden bij de onderhandelingen in Genève al aanstuurde op een scheiding van Vietnam. 'Te beweren dat het noordelijk deel van Vietnam agressie pleegt tegen het zuidelijk deel van Vietnam is hetzelfde als te zeggen dat Washington agressie pleegt tegen New York', zei Thoey. 'Vietnam is één, de Vietnamese natie is één'.

'Het zijn de VS die troepen naar Vietnam hebben gestuurd om de hereniging van Vietnam te voorkomen'. Thoey sprak sceptisch over de beperkte bombardementsstop. De Amerikanen bestoken volgens hem nog een gebied in Noord-Vietnam waar 4,5 miljoen mensen wonen.

Als definitieve oplossing beval Thoey het politieke program van het Nationale Bevrijdingsfront, de politieke organisatie van de Viet Cong, aan. Dat zou als basis moeten dienen voor een rechtvaardige politieke regeling van het Vietnamese vraagstuk.

NIETS NIEUWS

De verklaringen van de beide onderhandelaars werden na afloop van de eerste ontmoeting aan de pers bekendgemaakt. De Noordvietnamese delegatie belegde daarvoor een persconferentie. Harriman heeft als commentaar op de rede van Thoey gezegd. 'Ik heb niets gehoord, dat ik al niet eerder had gehoord'.

De partijen zijn overeengekomen morgen weer bijeen te komen. Vandaag zullen ze elkaars verklaringen bestuderen.

Toen de twee delegaties gistermorgen om half elf de onderhandelingszaal betraden, liep Harriman naar Thoey toe en schudden zij elkaar de hand. 'Hoe gaat het met u. Ik ben blij u weer te zien', zei Harriman. De beide mannen hebben elkaar ook ontmoet bij de besprekingen in Genève, veertien jaar geleden.

Na afloop van de eerste besprekingen heeft Harriman direct president Johnson telefonisch verslag uitgebracht. De president is op zijn hoerderij in Texas, waar zijn adviseur Walt Rostow, een havik, hem van advies dient over de Vietnamese kwestie.

De secretaris van de VN, Oe Thant heeft gisteren herhaald, dat alleen een volledige stopzetting van de Amerikaanse bombardementen op Noord-Vietnam zal leiden tot definitieve vredesonderhandelingen.

Hoewel de Amerikanen gisteren hebben laten weten dat het offensief van de Viet Cong bij en in Saigon is neergeslagen, gingen de gevechten ook gisteren, nog door. De Amerikanen hebben straalvliegtuigen en zware bommenwerpers ingezet tegen de Viet Cong, die zich verschanst had in de Chinese wijk Cholon van de Zuidvietnamese hoofdstad.

De Amerikanen hebben ook laten weten dat zij bij de strijd in Saigon een document hebben buitgemaakt, waaruit bleek dat de Viet Cong de aanval op Saigon was begonnen, om de Noordvietnamese onderhandelaars in Parijs in een betere onderhandelingspositie te brengen.

De Noordvietnamese en Amerikaanse delegaties in Parijs hebben zich gistermorgen in de conferentie zaal laten fotograferen. Derde van links: de Noordvietnamese delegatieleider Ksoean Thoey; tweede en derde van rechts: de Amerikanen Cyrus Vance en Averell Harriman.

Harriman en Thuy zetten de bekende standpunten uiteen

147K 68 NRI

V.S. stellen „werkelijke
bufferzone” voor

Voor het begin van de Noordvietnamese-Amerikaanse onderhandelingen: de chef van het protocol, Durand, wijst Xuan Thuy (links) en Narriman (geheel rechts) en de andere delegatieleden hun plaatsen.

Thuy scherper dan Harriman

(bi Tyo)

(Van onze speciale verslaggever)

PARIJS, 14 mei — De standpunten van Hanoi en Washington schenen op de eerste dag van de Parijse conferentie over Vietnam onverzoenlijk. Maar men had niet anders mogen verwachten. Belangrijk is, dat het gesprek van maandagmorgen zal worden voortgezet. De conferentie is althans op gang gekomen. De deur naar werkelijke vredesonderhandelingen is op een kier gezet. Ambassadeur Harriman van de Verenigde Staten en minister Xuan Thuy van Noord-Vietnam hebben elkaar glimlachend de hand geschud en dat was al een historisch moment. Harriman zei: „Hoe gaat het met u. Goede morgen.”

De Amerikaanse delegatie heeft de eis van Hanoi voor onmiddellijk en onvoorwaardelijk stopzetten van de bombardementen niet direct willen inwilligen, omdat volgens Washington de andere partij geen tegengebaar heeft gemaakt. Harriman herhaalde president Johnsons vroegere verklaring dat hij in geweten de luchtaanvallen niet volledig kon staken als zo'n maatregel nog de levens in gevaar zou kunnen brengen van de soldaten van de Verenigde Staten en hun bondgenoten. Harriman zei ook, dat zijn regering sinds de beperking van de Amerikaanse bombardementen op 31 maart tevergeefs uitgezien had naar enige teken van een beperking van de Noordvietnamese vijandelijkheden.

„Wij kunnen niet onze bezorgdheid verbergen, dat uw regering een aanzienlijk en groeiend aantal troepen en voorraden van het noorden naar het zuiden heeft gestuurd. Bovendien bleven uw troepen op de onze vuren vanuit en dwars over de gedemilitariseerde zone.”

De Amerikaanse woordvoerder deed het concrete voorstel dat beide partij-

en hun troepen van elkaar zouden losmaken als een stap naar verdere maatregelen voor een „de-escalatie”, of een trapsgewijze vermindering van de vijandelijkheden. Tot tweemaal toe en met grote nadruk zei Harriman dat de gedemilitariseerde zone tussen Zuid- en Noord-Vietnam, die in 1954 in Genève was gemarkeerd, weer zou moeten worden gerespecteerd. Het gebied is nu in feite reeds lang niet meer gedemilitariseerd. Het herstel van deze bufferzone in de oorspronkelijke toestand zou volgens Harriman kunnen worden beschouwd als een belangrijke test van wederzijds goed vertrouwen. „Wij geloven dat dit een redelijke test is”, verklaarde hij, „en wij zijn bereid dit plan uit te voeren.”

Verwijten

In de uitwisseling van verklaringen door de beide partijen werd wederzijds het verwijt gedaan van schending van de akkoorden van Genève van veertien jaar geleden. Harriman en Xuan Thuy verweten elkaars regeringen ook schending van de neutraliteit van Laos die in 1962 was overeengekomen. De Amerikanen verklaarden zich opnieuw bereid hun troepen uit Zuid-Vietnam terug te trekken „als de andere partij haar troepen naar het noorden terugtrekt en de infiltratie staaft en als zodoende de geweldpleging afneemt”. Het Zuidvietnamese volk moest in de gelegenheid gesteld worden zijn eigen toekomst te bepalen zonder inmenging van buiten. Harriman zei, dat Amerika geen invloedssfeer zoekt en geen militaire aanwezigheid. De Verenigde Staten

willen geen bases in Zuid-Vietnam en Amerika is bereid verder alles in Zuid-Vietnam achter te laten wat er in het land werd opgebouwd ten nutte van de bevolking. Harriman begon zijn verklaring met de woorden: „Wij zijn hier vandaag bijeengekomen om het werk van de vrede te beginnen”. Niet op het slagveld, maar aan de conferentietafel moeten de geschillen worden opgelost.

Vervolg op pagina 3

Aanval Vietcong op Saigon werd mislukking

SAIGON, 14 mei (AFP, Reuter) — Het Amerikaanse en het Zuidvietnamese opperbevel in Vietnam hebben gezegd dat het Vietcongoffensief tegen Saigon is neergeslagen. Waarnemers menen dat dit offensief — vlak vóór in Parijs de onderhandelingen begonnen — voor de Vietcong een totale militaire mislukking is geworden. Saigon is nooit werkelijk bedreigd en keurtroepen van de Vietcong zijn stelselmatig vernietigd tijdens hun opmars naar de hoofdstad.

In het algemeen meent men dat de Amerikanen en Zuidvietnamezen ditmaal goed voorbereid waren. Er waren Amerikaanse troepen beschikbaar om de vijandelijke eenheden buiten de stad te onderscheppen en in Saigon slaagden de Zuidvietnamezen er in het initiatief in handen te houden.

De strijd heeft in de buitenwijken een enorme ravage veroorzaakt. Ten zuiden van het achtste district is de verwoesting zo groot dat men het gebied vergelijkt met Hiroshima na de atoomaanval. Volgens geallieerde opgaven verloor de Vietcong 5200 man aan doden en krijgsgevangenen tegen 416 gesneuvelde Amerikanen en Zuidvietnamezen. Van de burgerij stierven 114 mensen in ziekenhuizen terwijl er ruim 2700 werden gewond. Ongeveer 104.000 mensen zijn dakloos en 10.700 huizen werden verwoest.

Het congres danst niet

(Van onze speciale verslaggever)

PARIJS, 14 mei — De Amerikaanse delegatie zit onder een oud wandtapijt met papegaaien en slangen. Deze bijzonderheid werd sarcastisch vermeld door een Noordvietnamese woordvoerder, die verslag uitbracht van het eerste gesprek Washington-Hanoi. Hij legde kennelijk verband tussen de dierfiguren op het gobelin in de conferentiezaal en de personen aan de overzijde van de conferentietafel.

De woordvoerder, het Noordvietnamese delegatie Nguyen Thanh Le, hield een persconferentie in het Franse ministerie van posten en telecommunicatie, dat voor de conferentie over Vietnam in een internationaal perscentrum is herschapen. Het aanhoren van zijn verslag duurde ruim tweemaal zo lang als nodig was geweest, omdat hij zijn verhaal deed in het Vietnamees. Zin voor zin werd vervolgens door een Vietnamese tolk in het Frans vertaald.

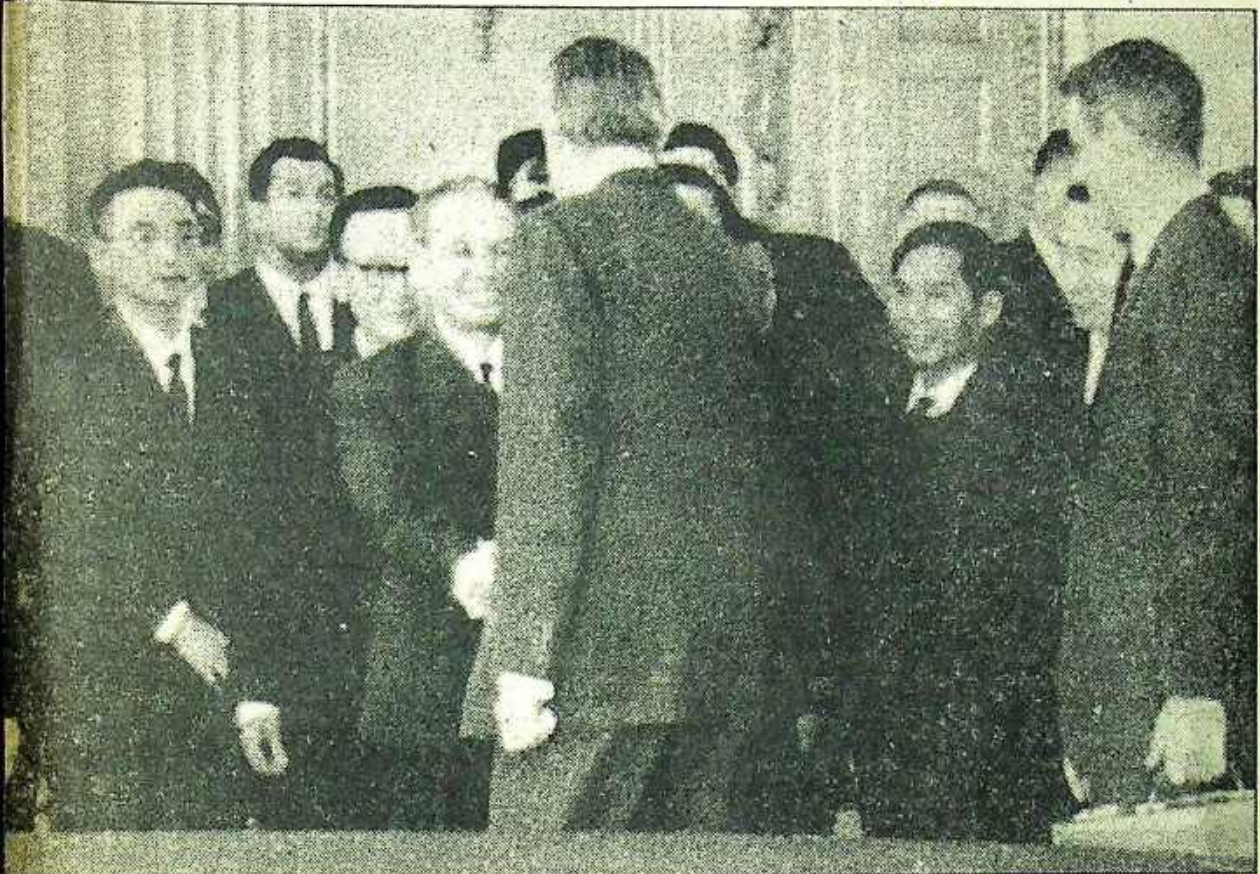
Ook tijdens de conferentie zelf wordt niet simultaan vertaald. De spreker en de tolken zijn beurtelings aan het woord. Dit is een van de oorzaken dat het openingsgesprek van maandag ongeveer drie uur heeft geduurd. Het enige agendapunt was: verklaringen van de beide delegaties. De Amerikaanse delegatie had een tekst van ongeveer 2.000 woorden. De Noordvietnamese delegatie had echter meer dan tweemaal zoveel woorden nodig; ruim 4.000. Als de krant die teksten volledig zou afdrukken, zou dat wel een hele pagina in beslag nemen.

De sfeer van dit congres van Amerikanen en Noordvietnamezen is redelijk goed, gezien de omstandigheden. De fraaie zaal van het openingsgesprek was eens de balzaal van het vooroorlogse Hotel Majestic. Maar het is uitgesloten dat dit congres danst.

Vredesgesprek in Parijs begonnen

Harriman pleit voor herstel bufferzone

18 VILASNA.

Averell Harriman (op de rug gezien) schudt de hand van de Noordvietnamese onderhandelaar, Xoean Thoej, aan het begin van het eerste vredesgesprek.

XOEAN THOEI HERHAALT OUDE EISEN

(Van onze correspondent)

PARIJS, 14 mei — De officiële standpunten van Washington en Hanoi inzake de oorlog in Vietnam zijn gisteren tijdens het eerste, drie uur durende onderhoud tussen Harriman en Xoean Thoej op tafel gekomen. De Noordvietnamese vertegenwoordiger herhaalde, dat de Amerikaanse bombardementen en

andere oorlogshandelingen tegen Noord-Vietnam onvoorwaardelijk en definitief stopgezet moeten worden, terwijl Harriman de San Antonio-formule van zijn president herhaalde, volgens welke vermindering van de oorlog in Vietnam door beide partijen moet worden uitgevoerd.

Na afloop van de eerste officiële besprekingen lieten de Amerikanen blijken, dat ze in eerste instantie niet waren ingegaan op de openingsverklaring van Xoean Thoej. Delegatieleider Harriman volstond ermee de felle Noordvietnamese tekst, waarin de volledige verantwoordelijkheid voor de oorlog aan de Verenigde Staten werd toegeschreven, voor een deel onjuist te vinden en andere passages volledig te verwerpen.

Behave de hoop dat de onderhandelingen tot concrete resultaten zullen leiden en een herhaling van de Amerikaanse eisen (wederkerigheid bij de vermindering van de strijd, een vrije regering in Saigon, een democratisch kiesstelsel en stopzetting van alle agressie) kwam in Harrimans verklaring een zeer duidelijke verwijzing voor naar de rol die de in Genève in 1954 ingestelde gedemilitariseerde zone zou kunnen spelen bij het bereiken van een oplossing. „Wij zijn van oordeel, dat de gedemilitariseerde zone als een werkelijke buffer moet dienen“, zo zei Harriman. Volgens hem moet men beginnen de strijdende partijen te scheiden.

Geen bases

Om de Amerikaanse goede trouw te tonen zei hij: „Wij zoeken in Vietnam geen invloedssfeer en wij zijn niet uit

rietonnenbewind“ in Saigon, dat alleen dank zij de aanwezigheid van 550.000 Amerikaanse soldaten in het zadel gehouden kan worden.

Opinie

De Noordvietnamese voorlichters bleken gisteren geheel voor hun taak berekend. Zij slagen er volledig in geen antwoord te geven op vragen als „Zal er verder gepraat worden als er geen overeenstemming wordt bereikt over een stopzetting van de Amerikaanse bombardementen“.

„De opinie in de wereld en in de Verenigde Staten zal zich zo sterk sterk tegen een dergelijke ontwikkeling verzetten, dat zij zich niet zal voordoen.“ aldus een woordvoerder. Ook bij de Amerikanen bleek duidelijk dat interessante afwijkingen van de officiële standpunten voorlopig binnen de vier muren van de conferentiezaal aan de Avenue Kléber zullen blijven.

Morgen worden de gesprekken voortgezet. De sfeer van gisteren, die door Harriman „correct, zakelijk en serieus“ werd genoemd, terwijl de Noordvietnamezen alleen maar spraken over „correct“, is geen slecht voorsteken. Maar voor blij optimisme is nog weinig reden, behalve voor de Fransen, die gisteren belooven werden onder Noordvietnamese complimenten voor hun gastvrijheid, hun organisatie en hun bereidheid om hun hoofdstad ter beschikking te stellen. Ook optimisme is overigens een woord dat meer dan één betekenis heeft. Wij zien de toekomst met „revolutionair optimisme“ tegemoet, aldus de Noordvietnamese woordvoerder.

Geneve akkoorden van 1962 bevatten kernelementen waarop de vrede in Vietnam kan worden gebaseerd.

Het is een principiële zaak, dat het tussenkomst van buitenaf zijn eigen volk van Zuid-Vietnam zonder toekomst moet kunnen bepalen. 'Wij herhalen', aldus Harriman, 'dat wij bereid zijn onze troepen terug te trekken als u uw troepen terughaalt naar het noorden, de infiltraties staakt en aldus het geweld verminderd.'

De akkoorden van 1962 over demilitariteit van Laos moeten worden geëerbiedigd.

Amerika verlangt geen bases in Zuid-Vietnam en is bereid al zijn faciliteiten over te dragen aan het Vietnamese volk.

Amerika is bereid om samen met alle landen van Zuidoost-Azië en met andere — te bouwen aan een veelbelovende toekomst voor dat deel van de wereld. Als de vrede is hersteld zal ook Noord-Vietnam bij dit ontwikkelingsprogramma worden betrokken.

Belachelijk

Na afloop van het eerste vredes-overleg zei een Noordvietnamese woordvoerder: 'Het is even belachelijk om te zeggen dat Noord-Vietnam agressie pleegt tegen Zuid-Vietnam, als te beweren dat Washington de staat New York zal aanvallen. Vietnam is nu eenmaal één land.'

Op de persconferentie, die de Noordvietnamezen na afloop van de eerste zitting gaven, bleek duidelijk, dat voor de vertegenwoordiger van Hanoi de gedemilitariseerde zone een fundamenteel andere betekenis heeft dan voor de Verenigde Staten. In Amerikaanse ogen gaat het om een bufferzone tussen twee soevereine staten, terwijl voor de Noordvietnamezen de gedemilitariseerde zone een in Geneve geboren onnatuurlijk ding is, dat het 'verenigde Vietnamese volk met zijn 1000-jarige geschiedenis' gescheiden houdt. Volgens de Noordvietnamese woordvoerders is de zone 'een voorlopige grens tussen een onafhankelijke staat (Noord-Vietnam) en het omstreken grondgebied van een ma-

Table with multiple columns containing names and numbers, likely a list of names or a directory.

Table with multiple columns containing names and numbers, likely a list of names or a directory.

Table with multiple columns containing names and numbers, likely a list of names or a directory.

Table with multiple columns containing names and numbers, likely a list of names or a directory.

Table with multiple columns containing names and numbers, likely a list of names or a directory.

Table with multiple columns containing names and numbers, likely a list of names or a directory.

Table with multiple columns containing names and numbers, likely a list of names or a directory.

Table with multiple columns containing names and numbers, likely a list of names or a directory.

Table with multiple columns containing names and numbers, likely a list of names or a directory.

Table with multiple columns containing names and numbers, likely a list of names or a directory.

Noteringen meloen en ruyb

21. Kromme 43-49, rode A 29-30, witte 17-24, pret A 13-23, sijn kas 1 600-1200, ton 620-650

Noteringen meloen en ruyb

22. Kromme 43-49, rode A 29-30, witte 17-24, pret A 13-23, sijn kas 1 600-1200, ton 620-650

NAOKOMEN

Acton 14 te Smitow n Penang

GROTE VAART

Actia 12 te Houton n Willemstad

PASSAGIERSCHEPEN

Boesew, 13 p Rio n Spanstad n N.

SCHIEPBERCHTEN

Rijs 14 te Muntius verw.

Overleg in Parijs vordert nog maar traag

Nieuw gesprek op zaterdag

Van onze correspondent

PARIJS, 16 mei — Pas zaterdag zullen de Amerikaanse en Noord-vietnamese delegaties elkaar opnieuw ontmoeten, zodat Harriman en Xuan Thuy twee dagen de tijd hebben om elkaars uiteenzettingen te bestuderen. Veel reden tot optimisme is er voor het ogenblik nog niet, want in de zeer lange bijeenkomst van gisteren kwam men nog steeds niet tot een werkelijk gesprek aangezien beide partijen niet over hetzelfde wensten te praten.

Van Amerikaanse zijde sprak men over de gedemilitariseerde zone tussen Noord- en Zuid-Vietnam en over de neutraliteit van Laos en Cambodja. De Noordvietnamezen daarentegen zeiden dat al die kwesties nog niet aan de orde waren. Het eerste en „uiterst dringende” probleem voor hen is het onvoorwaardelijk stopzetten van de

bombardementen en van alle andere oorlogsdaden tegen hun grondgebied.

Dit hebben zij al sinds maanden gezegd, met name sinds 3 april toen zij verklaarden dat zij bereid waren te gaan onderhandelen met de Amerikanen. Xuan Thuy heeft woensdag uiteengezet dat Hanoi onder „andere oorlogsdaden” het volgende verstaat: het zenden van verkenningsvliegtuigen, het afwerpen van strooibiljetten en geschenkpakketten van de dienst voor psychologische oorlogsvoering, het sturen van commando's uit Laos, door de lucht of van zee uit, beschieting met artillerie van het noorden, schending van de territoriale wateren door oorlogsschepen en „provocaties en ontvoeringen van burgers van de Democratische republiek Vietnam”.

De Amerikaanse regering moet al deze oorlogsdaden staken zonder welke voorwaarden dan ook te stellen aan Hanoi. De Amerikanen wilden reeds vrijdag weer bijeenkomen, maar de Noordvietnamese delegatie gaf de voorkeur aan zaterdag. Men wordt hierdoor gesterkt in de overtuiging dat de „officiële besprekingen” zeer lang zullen duren. In zeven dagen tijd zullen er slechts drie bijeenkomsten zijn geweest.

Voor reacties op het overleg zie pag. 4

'Koude oorlog' in Parijs

15/5 '68 APOL

PARIS (AP, UPI, Reuter) — De Amerikaanse en Noordvietnamese onderhandelaars in Parijs hebben elkaar gisteren niet officieel ontmoet, maar in verklaringen elkaars standpunten wel aangevallen. De Amerikaan Averell Harriman zei, dat hij de rede die de Noordvietnamese delegatieleider Ksocan Thoey maandag heeft gehouden nauwkeurig had bestudeerd, maar dat hij er niet in geslaagd was er iets opbouwends in te ontdekken.

Een woordvoerder van de Noordvietnamezen zei, dat zijn regering niet van plan was losgeld aan Amerika te betalen in ruil voor stopzetting van

de bombardementen. De besprekingen kunnen alleen maar voortgezet worden, als Amerika bereid is onvoorwaardelijk alle oorlogshandelingen tegen Noord-Vietnam te staken, aldus de Noordvietnamees. Overigens onderstreepte hij nog eens, dat Hanoi van goede wil is. 'Wij strijden ernstig op de slagvelden. Wij zijn ook in onze gesprekken ernstig'.

De Noordvietnamese woordvoerder, Ngoejen Van Lao, zei gisteren op een persconferentie ook nog, dat het Amerikaanse laster was, dat er Noordvietnamese troepen in Zuid-Vietnam vechten. De delegaties komen vanmorgen om half elf weer bijeen.

Radio-Moskou heeft gisteren omgeroepen, dat de Chinese leider Mao Tse-toung Hanoi heeft laten weten, dat hij 't niet eens is met de beslissing van Noord-Vietnam om besprekingen met Amerika te beginnen in Parijs. Peking zou dit een tactische fout vinden.

'PIJNLIJK WERK'

President Johnson heeft gisteren gezegd dat de Amerikaanse onderhandelaars in Parijs 'pijnlijk werk' doen en dat de gesprekken zeer hard zullen zijn.

Noordvietnamese strijdkrachten hebben vier Amerikaanse vliegtuigen en vijf helikopters neergeschoten in het noorden van Zuid-Vietnam. Twee vliegtuigen waren enorme transportvliegtuigen. Zeker 150 Zuidvietnamese militairen en hun gezinsleden, die door de vliegtuigen geëvacueerd werden uit een kamp, zijn omgekomen. Het kamp is door de Amerikanen en Zuidvietnamese ontruimd en inmiddels door de Viet Cong en Noordvietnamese eenheden in bezit genomen.

JOURNALISTEN

De Moskouse correspondent van het persbureau van de Viet Cong heeft gisteren gezegd dat de vier journalisten die op 5 mei in Saigon werden gedood, niet door de Viet Cong zijn vermoord, maar omgekomen zijn door Amerikaanse bombardementen.

'Journalisten vertellen altijd de waarheid en de Amerikaanse imperialisten schuwen de waarheid. Daarom hebben zij de journalisten gedood', aldus de correspondent. Toen hen werd gezegd dat ooggetuigen hadden verklaard dat de Viet Cong de journalisten doodschoot, zei hij: 'De Amerikanen en de kliek van Thieu en Ky

Zuid-Vietnam wil meepraten

(Van onze speciale verslaggever)

PARIJS, 15 mei — Aan het gesprek Hanoi-Washington in Parijs wil Saigon meedoen, zo gauw men tot de kern van het Vietnamese probleem is gekomen. Dat is gisteren, aan de vooravond van de tweede ontmoeting tussen de delegaties van Noord-Vietnam en Amerika, benadrukt door de diplomatieke vertegenwoordiger van Zuid-Vietnam, die hier als waarnemer optreedt.

De regering in Saigon aanvaardt, dat nu uitsluitend onderhandeld wordt door Amerikanen met Noord-Vietnamezen, maar het Zuid-Vietnamese bewind wil zo spoedig mogelijk in het gesprek betrokken worden. De inwilliging van die eis is echter voorlopig onmogelijk, omdat Hanoi niets met het tegenwoordige regime in Saigon te maken wil hebben.

Voor Hanoi is slechts het Nationale Bevrijdingsfront van de Vietcong „de echte en wettige regering van het Zuid-Vietnamese volk.“ zoals benadrukt is in de verklaring die maandag werd afgelegd bij het begin van de Parijse „officiële gesprekken“ tussen de Amerikaanse ambassadeur Harriman en

NOORD-VIETNAM:

„Geen troepen in Zuiden“

(Van onze speciale verslaggever)

PARIJS, 15 mei — Een woordvoerder van de Noord-Vietnamese delegatie naar het gesprek Washington-Hanoi heeft in Parijs categorisch ontkend, dat er Noordvietnamese troepen zouden zijn in Zuid-Vietnam. Ambassadeur Harriman had in zijn verklaring van maandag gesproken van „een openlijke invasie van eenheden van het Noordvietnamese leger in Zuid-Vietnam“.

Toen Harriman dinsdag hoorde van de Noordvietnamese ontkening, her-

zijn Noord-Vietnamese tegenspeler, minister Xuan Thuy.

Harriman ontving gisteren in de kanselarij van de Amerikaanse ambassade aan de Place de la Concorde, de Zuidvietnamese diplomaat Bui Diem, die ambassadeur in Washington is, maar die nu door zijn regering naar Parijs is gezonden om de belangen van zijn land te verdedigen, nu er over Vietnam gesproken wordt zonder aanwezigheid aan de onderhandelingstafel van een delegatie van Zuid-Vietnam. Toen Bui Diem na zijn gesprek, dat drie kwartier geduurd had, naar buiten kwam, zei hij: „Ik reken op de volledige medewerking van de Verenigde Staten“.

Verklaring

Korte tijd later gaf de Zuidvietnamese ambassadeur een verklaring uit waarin hij drie punten naar voren bracht:

1. Zuid-Vietnam is al jaren het slacht offer van agressie van de zijde van Hanoi. Agressie is de „enige oorzaak“ van het tegenwoordige conflict in Vietnam. Het Vietnamese probleem kan alleen opgelost worden als de souvereiniteit van Zuid-Vietnam en de neutraliteit van Laos weer worden gerespecteerd.
2. Buiten de regering van de Republiek Vietnam (Saigon) kan geen enkele politieke groep of verzameling van ondermijnende elementen aanspraak maken op de titel van regering.
3. Iedere regeling die direct of indirect de toekomst van het Zuidvietnamese volk bepaalt, moet in eerste instantie de uitdrukkelijke instemming hebben van Saigon.

„Er kan geen sprake van zijn, dat de bombardementen worden gestaakt zonder dat Noord-Vietnam werkelijk overgaat tot vermindering van de oorlogsinspanningen, hetgeen dan doelmatig gecontroleerd moet worden“.

Ambassadeur Bui Diem van Zuid-Vietnam die logeert in hotel Claridges aan de Champs Elysées, heeft gezegd dat hij geen enkel contact heeft gehad met de Noordvietnamese delegatieleider, Xuan Thuy, die in hotel Lutetia verblijft. Vooral de laatstgenoemde zou op een dergelijk contact een prijs stellen.

innerde hij aan de overzijde van de conferentieafels had ontmoet. Hij vertelde dat Noord-Vietnam toen in het begin van de onderhandelingen categorisch verklaard had, dat Hanoi geen troepen had in Laos.

Op het einde van de onderhandelingen had de vertegenwoordiging van Hanoi een overeenkomst ondertekend voor het terugtrekken van de Noord-Vietnamese troepen uit Laos. Toen bleken er dus wel te zijn. Harriman zei ook dat op het ogenblik in Zuid-Vietnam herhaaldelijk militairen gevangen worden gemaakt van het gegerde leger van de Democratische Republiek Vietnam, zoals Noord-Vietnam zich noemt.

Harriman heeft gisteren, op een vraag hoe lang de onderhandelingen zouden kunnen duren, geantwoord: „Ik ben in 1963 tiendagen in Moskou geweest om het beperkte kernstopakkoord van Amerika, Rusland en Engeland af te sluiten. Nu zal het langer duren voor wij tot overeenstemming komen”.

Microscop

De Amerikaanse ambassadeur had maandag gezegd, dat hij de Noord-Vietnamese verklaring „met een microscop” zou bestuderen. Hij wilde gisteravond niet onthullen of hij iets gevonden had. „Ik wil mij zelf niet van een primeur beroven”, zo verklaarde hij. „Ik zal daar woensdag in de conferentiezaal over spreken”.

Harriman heeft kennelijk ook een speciale opdracht om te spreken over de vrijlating door Hanoi van de Amerikaanse vliegers die in Noord-Vietnam gevangen worden gehouden. De Amerikaanse ambassadeur verklaarde, dat de eventuele vrijlating van de gevangenen zeker beschouwd zou kunnen worden als „een gebaar van goede wil” van de zijde van Hanoi.

OPLOSKOFFIE

100 Gram

99
37
109
49

ANANASJAM
EIERRESCHEIT
KRENTENBROOD
ONTBIJTROEK
JUSSVERLAGING

GOE

48

ANT en KLAAR
ISHDISH
PAILLA en

28

ERZIKEN
GESNEDEN
MAPLE

79

FRAMB. BESSEN

BLOEDPLASMA NAAR VIETNAM

E. J. Van der Sloot

DEN HAAG, 14 mei — Het Nederlandsche Rode Kruis verzendt vandaag per vliegtuig honderd sets bloedplasma via Genève naar Vietnam. Dit gebeurt op verzoek van het internationale Rode Kruis.

Per schip is naar het Indonesische Rode Kruis een zending onderweg van 2500 kartons baby- en kindervoeding ter waarde van zeventienduizend gulden als bijdrage in de hulpverlening aan de slachtoffers van de recente overstroming op Java.

Beschuldigingen in Parijs

Harriman ziet punten van overeenstemming

Amerika spaart nieuwe basis van Hanoi

(Van onze correspondent)

PARIJS, 16 mei — Tijdens de tweede ronde van de vredesbesprekingen in Parijs hebben Harriman en Xoean Thoej elkaar over en weer beschuldigd van agressie en barbaarse misdaden. De Noordvietnamese onderhandelaar legde opnieuw alle nadruk op de absolute noodzakelijkheid alle oorlogshandelingen tegen Noord-Viet-

nam te staken. Ofschoon er in Parijs zeker nog geen ruimte is voor optimisme, blijft Averell Harriman de positieve aspecten van het gesprek benadrukken. Gisteren verklaarde hij dat er punten zijn in het Vietnamese conflict, waarover Hanoi en Washington eenzelfde mening hebben en waarover een akkoord haalbaar moet zijn.

Na de wederzijdse beschuldigingen zei Harriman: „Laat ons nu naar de toekomst kijken en zien of er een basis voor vrede is. Ik ben getroffen door enige gelijkheid in onze beide standpunten. Laat ik u enkele punten noemen, waarvan het aannemelijk is dat een akkoord mogelijk is.”

Harriman somde voor Xoean Thoej vijf punten op. Hij zei:

- „Wij beiden spreken over een onafhankelijk, democratisch, vredelievend en welvarend Zuid-Vietnam. U spreekt ook over een neutraal Vietnam. Ik heb hier geen moeite mee als dit ook de wens van Zuid-Vietnam is.
- Wij beiden zeggen dat Zuid-Vietnam zelf zijn zaken moet regelen zonder dwang van buitenaf.
- Wij beiden hebben het ook over vrede op basis van de Geneefse akkoorden van 1954, waaraan wij de akkoorden over Laos voegen.
- Wij beiden spreken ook over de hereniging van Vietnam langs vredelievende weg. Volgens ons moet dit niet alleen geschiedt langs vreedzame weg, maar ook volgens de vrije keuze van de volken van Zuid- en Noord-Vietnam.
- Tenslotte spreken wij beiden over de noodzaak dat de militaire bepalingen van de Geneefse akkoorden strikt worden geëerbiedigd.”

Dialogo

Harriman probeerde ook een directe dialoog met Xoean Thoej op gang te brengen door hem enkele concrete vragen voor te leggen. Deze hadden betrekking op het herstel van de bufferzone tussen Noord- en Zuid-Vietnam en de neutraliteit van Laos. Het antwoord van Xoean Thoej was nee. In plaats daarvan gaf hij een opsomming van alle oorlogsdaden die Amerika moet staken voordat over andere problemen kan worden onderhandeld. De besprekingen zullen zaterdag worden voortgezet.

Zowel in Washington als in Parijs is gisteren grote deining ontstaan over het nieuwsbericht uit Washington dat de Amerikaanse regering bereid is in zee te gaan met een coalitieregering in Saigon waar ook de communisten zitting in hebben. Minister Rusk noemde dit bericht „vals en boosaardig”. En Harriman zei in Parijs: „Wij zijn geen voorstander van een coalitieregering en zullen dat ook nooit worden.”

Het Amerikaanse ministerie van defensie heeft de luchtmacht in Vietnam geen toestemming gegeven om een nieuw Noordvietnamees vliegveld te bombarderen. Dit nieuwe vliegveld ligt juist bezuiden de 20ste breedtegraad en dus binnen de grens die Johnson aan de Amerikaanse luchtaanvallen heeft gesteld. Washington wil echter vermijden dat de besprekingen in Parijs nog stroever zullen gaan verlopen dan reeds het geval is.

AMERIKA ONGEDULDIG

68 V. L. N. S. P. R.

Harriman wil geheim overleg

(Van onze correspondent)

PARIJS, 17 mei — De Amerikaanse onderhandelaar in Parijs, Averell Harriman, onderzoekt de mogelijkheid om zaterdag te komen tot werkelijk en geheim diplomatiek overleg met de Noordvietnamezen. De Amerikanen hebben sterk het gevoel thans gewikkeld te zijn in een grootscheepse propagandaslag met Xocan Thoej, die elke vooruitgang bij de besprekingen blokkeert. De Amerikanen willen zo spoedig mogelijk af van de wederzijdse beschuldigingen en de dagelijkse openbare verklaringen, die volgens Harriman de huidige impasse bij het overleg slechts onderstrepen.

De Noordvietnamese onderhandelaars zijn 't niet eens met Harriman, dat er punten zijn in het conflict, waarover Washington en Hanoi gelijk denken en waarover een akkoord mogelijk moet zijn. Een woordvoerder van Xocan Thoej maakte bekend: „In feite liggen onze posities erg ver uit elkaar.“ De poging van Harriman om te proberen over deze „gelijke“ punten overeenstemming te bereiken, noemde hij een „rookgordijn, dat de werkelijke feiten moet camoufleren.“ „Onze belangrijkste indruk na twee dagen van overleg is, dat de Verenigde Staten de voornaamste kwestie proberen te vermijden, namelijk de staking van de bombardementen op Noord-Vietnam“, aldus de woordvoerder Ngoejen Van Sao.

Ondanks deze weinig bemoedigende geluiden heeft een Franse diplomaat verklaard, dat Hanoi de vredesbesprekingen niet vanwege de bombardementen zal afbreken.

Volgens deze diplomaat, die zijn naam niet wilde noemen, maar die contacten onderhoudt met de Noordvietnamese vertegenwoordigers, is Hanoi bereid om over de beëindiging van de luchtaanvallen een compromis te sluiten. Maar, zo waarschuwde hij, bij de onderhandelingen kan geen vooruitgang worden geboekt zolang dit compromis niet gevonden is.

Harriman, die gisteren samen met Cyrus Vance voor de televisie verscheen, probeert optimistisch te blijven, al kost hem dit steeds meer moei-

te. „Er is een kleine gemeenschappelijke basis, die verder ontwikkeld kan worden“, zo zei hij. Maar dit was het enige positieve geluid in het interview met beide Amerikaanse onderhandelaars. Harriman bekende, dat hij nog niet veel wijzer was geworden. „Ik kan niet raden wat ze willen, wat ze doen en wat ze denken.“ En Cyrus Vance voegde er aan toe: „Ik denk, dat ze peilen, het publiek peilen, de Amerikaanse regering peilen en ons uithoren om te zien wat haalbaar is.“ Hij verklaarde, dat de Noordvietnamezen niet hebben willen antwoorden op de vraag, wat Hanoi van zijn kant zal doen, als Amerika de bombardementen staakt.

Het jongste offensief van de Vietcong heeft Amerika de zwaarste slag toegebracht in de Vietnamese oorlog; 56 doden in een week tijd. Volgens de Amerikanen hebben de Vietcong en de Noordvietnamezen 5.552 man verloren. Meer dan 1000 Amerikanen werden zwaar gewond.

Vietnam-beraad kan lang duren

„Hanoi bedrijft propaganda”

(Van onze speciale verslaggever)

PARIJS, 17 mei — De gesprekken tussen Hanoi en Washington in Parijs, die morgen hervat worden, kunnen nog vele maanden duren. Harriman, de Amerikaanse onderhandelaar, vertelde gisteren dat deze gesprekken hem sterk deden denken aan de onderhandelingen over Laos, die hij zeven tot zes jaar geleden in Genève gevoerd had en die toen vijftien maanden geduurd hadden.

Harriman en de tweede man van zijn delegatie, ambassadeur Vance, werd in Parijs ondervraagd door verslaggevers van de drie grootste Amerikaanse televisie-omroepen, NBC, ABC en CBS. De interviews werden via de satelliet Early Bird in de Verenigde Staten uitgezonden.

Harriman zei, dat president Johnson bereid was de bombardementen te staken „als dit gedaan kon worden zonder de veiligheid in gevaar te brengen van de strijdkrachten van onze bondgenoten in Zuid-Vietnam”. Maar Noord-Vietnam heeft geen teken gegeven, dat het bereid is zijn vijandelijkheden te beperken. De Amerikaanse onderhandelaar kreeg op zijn „constructieve voorstellen geen constructief antwoord”. Hanoi beperkt zich tot propaganda.

In zijn tweede ontmoeting met zijn Noordvietnamese tegenspeler, Xuan Thuy, had Harriman, zo onthulde hij, geantwoord op de beschuldigingen tegen Amerika. Harriman had gezegd, dat hij niet altijd de Noordvietnamese aantijgingen kon controleren, maar dat de Amerikanen zelf wél ongeveer wisten hoeveel vliegtuigen zij boven Noord-Vietnam had verloren. Xuan Thuy heeft gezegd, dat zijn luchtafweer drieduizend Amerikaanse vliegtuigen heeft neergehaald. Harriman heeft hem daarop geantwoord, dat het werkelijke aantal tussen de negenhonderd en duizend ligt en dat de Noordvietnamesen wellicht ook hun andere getallen met drie hadden vermenigvuldigd.

Dijken

De Amerikaanse onderhandelaar ontkende, dat Amerika luchtaanvallen had gedaan op de dijken in Noord-Vietnam. (Xuan Thuy liet woensdag een kaart zien, waarop met rode sterren de plaatsen in dijken aangegeven stonden, waar — volgens Hanoi — Amerikaanse bommenwerpers gaten hadden gemaakt.) Harriman zei, dat Johnson nooit toestemming had gegeven voor aanvallen op dijken:

„Iedereen weet dat, als de dijken waren aangevallen, misschien de grootste overstroming in de geschiedenis zou zijn veroorzaakt, met vier tot vijf miljoen slachtoffers en grote schade. Dat is niet gebeurd.”

Harriman gelooft, dat Hanoi wellicht op 3 april reageerde op Johnsons verklaring van 31 maart, omdat de president tegelijk met de beperking van de bombardementen aangekondigd had dat hij geen kandidaat zou zijn voor herverkiezing. Johnsons terugtrekking uit de binnenlandse politieke strijd zou voor Hanoi een aanwijzing zijn geweest dat de president oprecht onderhandelingen wilde.

Vance

Ambassadeur Vance zei, dat in de Parijse gesprekken tussen Amerika en Noord-Vietnam tot nog toe alleen gesproken was over militaire problemen. Als men aan de politieke problemen was toegekomen, zou de regering van de Republiek Vietnam (Saigon) aan de conferentie moeten deelnemen. (Vance

negeerde het feit dat Hanoi niet met het tegenwoordige Zuidvietnamese bewind wil praten. Voor Hanoi is het Nationale Bevrijdingsfront van de Vietcong de enige wettige Zuidvietnamese vertegenwoordiging.)

Beide Amerikaanse diplomaten verklaarden, dat Amerika in Zuid-Vietnam slechts één doel nastreefde: „het volk van Zuid-Vietnam zijn eigen toekomst te laten bepalen zonder inmenging of dwang van buitenaf”. De Amerikaanse delegatie was naar Parijs gegaan om in ernstige onderhandelingen te komen tot een „eervolle en rechtvaardige vrede”.

Amerikanen beëindigen in Vietnam actie in A-Shauvallei

Amerikaanse en Zuidvietnamese regeringstroepen hebben vandaag een offensief van een maand in het A-Shaudal besloten. Dit dal maakt deel uit van de Noordvietnamese infiltratieroute vanuit het noorden over het aangrenzende Laos naar Hué en de grote Amerikaanse basis Da Nang. Twee jaar lang is het 35 km lange dal nagenoeg door de Noordvietnamezen beheerst.

Een hoge Amerikaanse officier heeft toegegeven dat ondanks het succes van het thans afgesloten offensief, de Noordvietnamezen toch weer na verloop van tijd de vallei als bevoorradingsroute kunnen gebruiken. Dit zou slechts een kwestie van weken zijn. Door zijn afgelegenheid in de noordwestelijke uithoek van het land, het moeilijk begaanbare terrein en de slechte weer in de streek waren de Amerikanen niet van plan een vast basis in het dal te vestigen.

De Amerikaanse bevelhebber van de actie, generaal-majoor Tolson heeft meegedeeld dat 139 man Amerikanen en 22 Zuidvietnamezen bij de actie zijn gesneuveld en 662 gewond. Het aantal gesneuvelde Noordvietnamezen wordt geschat op 726. Verder zijn 108 Amerikaanse helischroefvliegtuigen neergehaald, maar slechts 20 ervan zijn niet meer te repareren, aldus generaal Tolson.

(Reuter)

Amerikaanse nieuwsmedia zijn voortdurend paraat

VOORAL DE AMERIKAANSE televisie, radio en pers hebben een groot aantal verslaggevers gestuurd naar de Parijse conferentie Washington-Hanoi. Zij moeten hun landgenoten in de Verenigde Staten vertellen in hoeverre ambassadeur Harriman iets zal bereiken in zijn gesprekken met de Noord-vietnamese onderhandelaar, Xuan Thuy. Op de slagvelden van Vietnam sneuvelen nog dagelijks Amerikaanse jongemannen en daarom leven zoveel gezinnen in Amerika in voortdurende spanning of zij hoop mogen koesteren op vrede.

De Amerikaanse National Broadcasting Company met twintig miljoen tv-kijkers in de Verenigde Staten, heeft 71 mensen aan het werk voor de Vietnam-conferentie. Het grootste deel van die staf bestaat uit technisch personeel, maar er is ook een indrukwekkend team van reporters. Deze omroep, NBC, heeft twee zalen en dertig logeerkamers afgehuurd van het zeer luxe Hotel de Crillon, waar ook Harriman logeert.

Early Bird

IEDERE DAG geeft NBC één of meer rechtstreekse uitzendingen in kleuren, via de satelliet Early Bird. Deze week was er ook een interview met Harriman. Zo'n uitzending duurt minstens tien minuten en dat kost alleen al voor de reservering van de Vroege Vogel — die de reportage overseint — zesduizend dollar. De totale produktiekosten van zo'n programma zijn nog aanzienlijk hoger. Uiteraard staan daar hoge inkomsten van reclame tegenover. NBC is commerciële televisie en er is in Amerika, grote belangstelling van machtige adverteerders om veel geld te betalen voor reclame in een programma met zo een grote kijkdichtheid.

Niet alleen kwantitatief maar ook

kwalitatief is NBC goed vertegenwoordigd. De omroep stuurde zijn beroemde politieke commentator Chet Huntley van Amerika naar Parijs. Amerikanen hebben ons hier verzekerd, dat Huntley bij een wandeling op straat in iedere Amerikaanse stad even gemakkelijk herkend wordt als president Johnson. Iedereen kent zijn gezicht, omdat hij dagelijks 's avonds op de televisie verschijnt in een eigen nieuws- en commentaarprogramma van een half uur. Andere Amerikaanse t.v.-commentatoren die voor NBC vanuit Parijs de Vietnam-conferentie verslaan zijn: John Chancellor, expert voor internationale politiek, en Elie Abel, diplomatiek correspondent

Geen risico

DE OMROEP neemt geen enkel risico, dat de uitzendingen mistopen. Maandag j.l., op de dag van de algemene staking in Parijs, had NBC achttien plaatsen besproken in een lijnvlucht naar Rome. Als het Franse televisiepersoneel zou staken, zou men met eigen Amerikaanse technici de opgenomen films naar Rome hebben gestuurd, om van daaruit het programma naar New York uit te zenden. Samen met twee andere grote televisie-omroepen had NBC ook een straafvluchtig gereserveerd, dat zonodig filmmateriaal naar New York zou kunnen overvliegen. Eerst maandagmiddag bleek dat deze voorzieningen konden worden geannuleerd.

Verscheidene regionale Amerikaanse televisie en radio-omroepen hebben ook speciale verslaggevers gestuurd, en vooral de dagbladen zijn sterk vertegenwoordigd. Men ziet de verslaggevers iedere middag en avond in de speciale Amerikaanse nieuwszaal (eigenlijk de ontbijtzaal) van Hotel de Crillon. De breekbare vergulde stoel-

tjes met rood fluwelen zitting hebben wel te lijden van het intensief gebruik in een stormachtige sfeer. Er heerst een overdovend geratel van schrijfmachines en herhaaldelijk snelt iemand naar de telefoon om te bellen met zijn krant in Boston, Chicago, Los Angeles of Baltimore.

Tot de meest opvallende Amerikaanse speciale verslaggevers behoort Tony Lewis van de „New York Times“, die, met een rode roos in zijn knoopsgat en een fel gekleurde das, glimlachend rondwandelt. Hij leidt het team van zeven verslaggevers dat door zijn krant naar de Parijse conferentie is afgevaardigd.

Het Amerikaanse persbureau United Press International heeft bij de Vietnam-conferentie een staf van zesentwintig mensen en het concurrerende Associated Press ook zesentwintig.

Historisch

DE VERSLAGGEVING van dit historisch gebeuren is een kolossale operatie. Nieuwsmedia uit de hele wereld hebben hier hun reporters. Soms kan men het geluk hebben in de hal van Hotel Crillon ambassadeur Harriman tegen te komen. Soms maakt hij dan ook nog een interessante opmerking. Het nieuwsgaren beperkt zich niet tot het bijwonen van de officiële persconferenties van de Amerikanen en de Noord-Vietnamezen.

De Franse verslaggevers hebben vaak ondankbaar werk. Het is deze week al een paar keer voorgekomen, dat de Parijse kranten door stakingen niet verschenen zijn. Soms werd de Nederlandse krantenlezer sneller van de Parijse conferentie op de hoogte gehouden, dan de krantenlezer in Parijs zelf.

SUCCEES VOOR PRESIDENT THIEU

Regering in Saigon neemt haar ontslag Van Hoeng nieuwe premier

SAIGON, 18 mei (Reuter, UPI) — De Zuidvietnamese regering heeft haar ontslag genomen. Vanmorgen hebben premier Ngoeyen Van Loc en zijn zeventien ministers president Ngoeyen Van Thieu verzocht hen van hun functies te ontheffen. De president heeft dit verzoek ingewilligd, maar heeft het kabinet verzocht voorlopig aan te blijven totdat een nieuwe regering zal zijn gevormd. Volgens welingelichte waarnemers zou de 45-jarige Loc zijn ontslag hebben ingediend omdat hij ernstig bezorgd is over de onderhandelingen in Parijs. Hij zou zich vooral ongerust maken over de uitlating van de Franse minister van buitenlandse zaken, Couve de Murville, dat de huidige besprekingen zouden kunnen overgaan in definitieve onderhandelingen over Vietnam.

Tran van Hoeng, een voormalig premier, is aangewezen voor de vorming van een nieuwe regering. Het nieuwe kabinet zou reeds zijn gevormd, maar de samenstelling zou pas begin volgende week bekend worden gemaakt. De afgetreden premier Loc zou hierin de functie van minister van buitenlandse zaken bekleden.

De Zuidvietnamese president heeft vorige maand, na zijn verzoek om algemene mobilisatie, dat nog door de Senaat moet worden goedgekeurd, reeds laten doorschemeren, dat hij een kabinetwijziging wilde aanbrenge. De oppositie heeft reeds weken lang aangedrongen op een kabinetwijziging en gewezen op de corruptie in het bestuur, bij de strijdkrachten en bij de politie.

Volgens welingelichte bronnen heeft Van Loc, alvorens zijn ontslag aan te bieden tijdens een buitengewone bijeenkomst van de ministerraad een overzicht gegeven van de activiteit van zijn regering, zoals hij in het begin van de week reeds had gedaan voor de Senaat en het Huis van Afgevaardigden.

De regeringswisseling heeft direct uit te staan met het vredesberaad in Parijs, waar het nog altijd niet duidelijk is of Noord-Vietnam het bewind in Saigon nu wel of niet wil toelaten tot de conferentietafel. Radio-Hanoi heeft een uiterst star standpunt laten horen. Het station verklaarde, dat Harirmans verkla-

ring, dat op vijf punten de Noordvietnamezen en Amerikanen ongeveer gelijk zouden denken, slechts bedoeld is „om verwarring” te stichten”.

Volgens het radiostation staan de standpunten van Noord-Vietnam en de Verenigde Staten echter lijnrecht tegenover elkaar. De radio betitelde de verklaring van Harriman, dat de Verenigde Staten de akkoorden van Genève eerbiedigen, als hypocrisie en merkte op, dat dit land meer dan een half miljoen soldaten in Zuid-Vietnam heeft.

„De Amerikanen hebben bij de besprekingen in Parijs een bedriegelijke houding aangenomen. Zij dienen de bombardementen en alle oorlogshandelingen tegen Noord-Vietnam onvoorwaardelijk en permanent te staken. Zolang de Verenigde Staten in hun agressieve oorlog volharden zullen de 31 miljoen Vietnamezen vastbesloten de oproep van president Ho Tsjl-Minh opvolgen om de strijd voort te zetten tot aan de volledige overwinning”, aldus radio Hanoi.

De Amerikaanse vice-president Hubert Humphrey liet een veel optimisti-

schier geluid horen. Hij zei dat Hanoi en Washington overeen waren gekomen, dat beide partijen geheel vrij zijn anderen aan het overleg in Parijs te laten deelnemen. Dit zou zowel gelden voor de Vietcong als voor de Zuidvietnamese regering. Tot nu toe heeft Noord-Vietnam steeds geweigerd met het bewind in Saigon, op welke wijze dan ook, in contact te treden. Aan de andere kant is een eventuele vertegenwoordiging van de Vietcong op een vredesconferentie over Vietnam voor de Amerikanen altijd het grote struikelblok geweest.

IN PARIJS

VS-ambassadeur houdt receptie

(Van onze speciale verslaggever)

PARIJS, 18 mei — De nieuwe Amerikaanse ambassadeur in Parijs, Sargent Shriver, die pas vorige week arriveerde, gaf gisteravond een receptie voor de Amerikaanse onderhandelaars over Vietnam.

Hij ontving in zijn residentie de ambassadeurs Averell Harriman en Cyrus Vance en de andere leden van de Amerikaanse delegatie. Ook de ambassadeurs in Parijs van andere landen die aan de oorlog in Zuid-Vietnam deelnemen waren de gasten van Shriver. Het waren de diplomatieke vertegenwoordigers van: Zuid-Vietnam, Zuid-Korea, de Philipijnen, Thailand, Australië en Nieuw-Zeeland.

Aan de vooravond van de derde ronde in het gesprek Hanoi-Washington had ambassadeur Harriman de gelegenheid ongedwongen van gedachten te wisselen met andere belanghebbende diplomaten.

Harriman heeft deze week in de kanselarij van de Amerikaanse ambassade getelefoneerd met president Johnson in het Witte Huis voor overleg inzake de beleidslijn. Het Amerikaanse delegatieleid, generaal Goodpaster, telefoneert nu en dan rechtstreeks met de Amerikaanse militaire bevelhebber in Saigon, generaal Abrams, voor het laatste nieuws over de gevechtssituatie.

Hanoi blijft aandringen op volledig staken van bombardementen

Perswet te Saigon aanvaard

De woordvoerder van de Noordvietnamese delegatie voor het inleidend vredesgesprek met de Amerikanen te Parijs heeft vrijdag meegedeeld dat de leider van de delegatie vandaag bij de voortzetting van het overleg opnieuw zou aandringen op volledige en onvoorwaardelijke staking van de Amerikaanse bombardementen op Noord-Vietnam. „We zullen blijven aandringen, we zullen het tweemaal, driemaal, zo dikwijls als nodig is vragen, tot er een definitief einde aan de bombardementen komt. Er is op dit punt geen compromis mogelijk”, aldus de Noordvietnamese woordvoerder.

Van Amerikaanse zijde werd vrijdag in Parijs meegedeeld dat een besluit om de bombardementen te staken alleen op het hoogste niveau — door president Johnson — genomen kan worden en dat een dergelijk besluit gebaseerd zou moeten zijn „op de algehele situatie van dat ogenblik”.

De Amerikaanse woordvoerder wilde niet zeggen aan welke voorwaarden voldaan zou moeten zijn alvorens president Johnson bereid zou zijn aan alle bombardementen een eind te maken. Velen vermoeden evenwel dat een geleidelijke terugtrekking van de tegenpartij uit de gedemilitariseerde zone door het Witte Huis zou worden beschouwd als een voldoende rechtvaardiging voor een totale stopzetting van de bombardementen.

De Amerikanen hebben voorgesteld dat beide partijen zich geleidelijk aan uit de negen en een halve kilometer brede bufferzone zullen terugtrekken;

van Noordvietnamese zijde is op dit voorstel nog nauwelijks gereageerd.

De zogenaamde vijf punten waarover volgens Harriman de Noordvietnamese en de Amerikaanse onderhandelaars ongeveer gelijk zouden denken, zijn naar voren gebracht om verwarring te stichten en om de agressor en het slachtoffer van de agressie op gelijk plan te plaatsen. Dit heeft radio-Hanoi vrijdag in een uitzending verklaard.

Volgens het station staan de standpunten van Noord-Vietnam en de Verenigde Staten echter lijnrecht tegenover elkaar. De radio betitelde de verklaring van Harriman, dat de Verenigde Staten de akkoorden van Genève eerbiedigen, als hypocrisie en merkte op, dat dit land meer dan een half miljoen soldaten in Zuid-Vietnam heeft. De Amerikanen hadden bij de besprekingen in Parijs een bedriegelijke houding aangenomen.

Verhuizing

Zoals wij nog in een deel van onze vorige editie hebben gemeld heeft de Noordvietnamese delegatie besloten haar hotel op de linker Seine-oever te verlaten en een villa in de omgeving van de Franse hoofdstad te betrekken. De ongeveer veertig leden tellende afvaardiging uit Hanoi vindt de omgeving van het hotel te lawaaierig, aldus de Noordvietnamese woordvoerder.

Het nieuwe hoofdkwartier van de Noordvietnamezen is de villa van wij-

len Maurice Thorez, de Franse communistische leider. De woning ligt in de industriewijk Choisy-le-Roy, een van de „rode” voorsteden van Parijs.

Perswet

Intussen heeft in Zuid-Vietnam het huis van afgevaardigden een ontwerp-wet op de pers aanvaard. Volgens de bepalingen van deze wet kan het publiceren door Zuidvietnamezen van verhalen die gunstig zijn voor de communisten of neutralisme bevorderen worden bestraft met levenslange gevangenisstraf.

De wet voorziet ook in gevangenisstraffen voor het publiceren van onware berichten, nieuws dat de strijd-lust van de militairen vermindert en laster. Ook kunnen geldboetes worden opgelegd. Volgens de wet zal er geen censuur zijn.

Het wetsontwerp werd met 79 tegen 10 stemmen aanvaard. Het gaat nu naar de senaat.

(Reuter - A.P.)

Zuidvietnamese regering is afgetreden

13782 62 NRK

Van Huong nieuwe premier

De Zuidvietnamese premier, Nguyen Van Loc en zijn kabinet zijn vandaag afgetreden. Een woordvoerder van het departement van de premier zei dat president Nguyen Van Thieu het ontslag heeft aanvaard.

Tran Van Huong, de rivaal van president Thieu bij de presidentsverkiezingen van september vorig jaar, is aangewezen voor de vorming van een nieuwe regering, zo wordt uit welingelichte bron vernomen. Het nieuwe kabinet zou reeds zijn gevormd, maar de samenstelling zou pas begin volgende week bekend worden gemaakt.

Van Thieu zal het kabinet representatiever willen maken door er vertegenwoordigers van diverse politieke groeperingen in op te nemen. In dit verband werd na zijn aankondiging vorige maand gesproken over een kabinet van nationale eenheid.

De Zuidvietnamese president had vorige maand, na zijn verzoek om algemene mobilisatie, dat nog door de Senaat moet worden goedgekeurd, al aangekondigd, dat hij een kabinetswijziging wilde aanbrengen.

Kritiek

De afgetreden premier werd na de verkiezingen van september benoemd, volgens algemene opvatting van waarnemers als compromis om de verschillende stromingen in de regering in

evenwicht te houden. Van Loc werd na het Tet-offensief van de communisten herhaaldelijk door het parlement gekritiseerd.

Volgens welingelichte bronnen heeft Van Loc, alvorens zijn ontslag aan te bieden, tijdens een buitengewone bijeenkomst van de ministerraad een overzicht gegeven van de activiteit van zijn regering, zoals hij in het begin van de week reeds had gedaan voor de Senaat en het Huis van afgevaardigden.

Van Loc zou tegenover de president uiting hebben gegeven aan zijn bezorgdheid over de onderhandelingen in Parijs. Hij zou zich vooral ongerust maken over de uittaling van de Franse minister van buitenlandse zaken, Couve de Murville, dat de huidige besprekingen zouden kunnen overgaan in definitieve onderhandelingen over Vietnam.

Van Loc zou gezegd hebben dat een dergelijke ontwikkeling een ernstige er

gevaarlijke situatie voor Zuid-Vietnam zou scheppen, omdat het land niet bij het overleg vertegenwoordigd zou zijn en omdat wellicht geen rekening zou worden gehouden met de belangen van Zuid-Vietnam.

Van Huong

Tran Van Huong, de man die naar verwachting de nieuwe Zuidvietnamese premier zal worden, is van nature een non-conformist. Hij heeft voortdurend gepleit voor een regering van „eerlijke mannen“, die zich zouden moeten inspannen voor de wederopbouw van het zuiden en voor hereniging van Noord- en Zuid-Vietnam.

Voordat hij in 1964 premier werd, had hij zich niet alleen tegen de communisten, maar ook tegen de elkaar opvolgende Zuidvietnamese regeringen gekant getoond. Na twee maanden werd hij als premier afgezet door een militaire staatsgreep.

Van Huong werd in 1903 geboren in de provincie Vinh Long, in de Zuidvietnamese Mekongdelta. Nadat hij aanvankelijk als onderwijzer werkzaam was geweest voegde hij zich in 1945 bij de Vietminh in de strijd tegen de Fransen. Hij wist veel politieke steun te verkrijgen, maar weigerde, nadat de Fransen zich uit het land hadden teruggetrokken, toe te treden tot de regering van wijlen Ngo Dinh Diem. Hij werd burgemeester van Saigon, maar trad na vijf maanden af wegens verschil van mening met de regering.

Voor het vredesoverleg in
Parijs zie men pag. 4

Hanoi verwerpt compromis over luchtaanvallen

(Van onze correspondent)

PARIJS, 18 mei — De Amerikaanse delegatie begint vandaag de derde ronde in het Vietnamgesprek in Parijs met de hoop dat deze zitting het einde van de oorlog dichterbij zal brengen. Maar de Noordvietnamezen hebben laten weten, dat over het staken van de bombardementen en andere Amerikaanse oorlogsdaden geen compromis mogelijk is.

Een woordvoerder van Xoean Thoei zei hierover: „We zullen dit steeds weer vragen, totdat het eindelijk gebeurt. Er vliegt geen enkel Vietnamees vliegtuig boven Amerika. De Verenigde Staten moeten de bombardementen staken. Daarover is geen compromis mogelijk”.

De Amerikanen hopen van hun kant, dat de Noordvietnamezen positief zullen reageren op hun voorstel de gedemilitariseerde zone als een werkelijke bufferzone tussen Noord- en Zuid-Vietnam te herstellen. Harriman heeft gezegd, dat een herstel van de bufferzone een „breekpunt” in de besprekingen kan betekenen. Een Amerikaanse woordvoerder in Parijs weigerde gisteren echter te verklaren, dat een dergelijke stap automatisch gevolgd zal worden door de volledige staking van de bombardementen. De Noordvietnamezen zijn ook nog niet ingegaan op de wens van Harriman het openbare debat, het uitgeven van verklaringen en de beschuldigingen te staken en over te gaan tot geheim diplomatiek overleg. „We zullen wel zien,” zo luidde de Noordvietnamese reactie.

De Noordvietnamezen gaan het hotel Lutetia, dat zij te weinig luxueus vinden, verlaten. Zij gaan wonen in een villa buiten Parijs, ongeveer 20 minuten rijden van het conferentieoord aan de Avenue Kléber. Hieruit wordt afgeleid, dat de Noordvietnamezen erop rekenen voorlopig nog enkele maanden in Parijs te zijn.

Radio Hanoi heeft bekend gemaakt, dat boven de Noordvietnamese hoofdstad een onbemand Amerikaans verkenningsvliegtuig is neergeschoten.

Zal de Amerikaanse regering haar koers wijzigen?

Onderhandelen in een beweeglijk Parijs

18 mei 68 L. P. O. V. E.

In Vietnam woeden twee oorlogen, een burgeroorlog in het Zuiden en een luchtoorlog tegen het Noorden. Over de laatste die relatief het minst onoplosbaar is, wordt nu in Parijs onderhandeld en de beginsituatie lijkt al van meet af aan weinig manoeuvreerruimte op te leveren. De Noordvietnamezen verlangen de algehele stopzetting van de Amerikaanse bombardementen op het Noorden en zijn niet bereid daarvoor een „losgeld" te betalen, zoals de afgevaardigde van Hanoi heeft verklaard. De Amerikanen vragen een „tegenconcessie" van Noord-Vietnam. De sfeer van vredesonderhandelingen legt een sterke druk op een uitruil van concessies. Maar welke concessie kan Noord-Vietnam doen?

In feite staat tegenover de Amerikaanse bombardementen op Noord-Vietnam niet iets gelijkwaardigs aan Noordvietnamese zijde dat

nagelaten zou kunnen worden. De infiltraties en bevoorrading van het Zuidvietnamese bevrijdingsfront staan tegenover de Amerikaanse troepeninzendingen naar Vietnam als steun aan het bewind in Saigon. Dit zijn in principe „gelijkwaardige" grootheden. En dit is ook het standpunt waar de Noordvietnamese delegatie in wezen niet van af wil wijken. Dat was de strekking van de verklaring die de onderhandelaar Ksoean Thoei maandagmorgen in Parijs gaf.

In de Washington Post heeft Walter Lippmann betoogd dat Amerika de ondubbelzinnige beslissing moet nemen over de vredesbesprekingen en zijn terugtrekking uit Vietnam in fasen moet aankondigen. De Amerikanen kunnen niet onbeperkt in Vietnam blijven, de oorlog is verloren, en Washington moet daaruit de consequenties trekken. Wat Lippmann bepleit komt in feite

neer op een koerswijziging. Zal de huidige Amerikaanse regering daartoe bereid zijn? Of is een algehele wisseling van de wacht noodzakelijk voordat de onderhandelingen met Noord-Vietnam tot een goed einde kunnen worden gebracht? De strijd om het Amerikaanse presidentschap wordt met verbetering gevoerd. Bij de voorverkiezing in Nebraska heeft senator Kennedy een betere score gehaald dan McCarthy, maar het is de vraag of hij zich ook kan handhaven tegen de man die de Johnson-lijn wil voortzetten: Humphrey. Er is echter veel in beweging op het ogenblik. Ook in Amerika.

Nieuwe aanvallen op Khe Sanh

61 Tyo

SAIGON, 21 mei (AFP, Reuter) — De Amerikanen in Zuid-Vietnam hebben melding gemaakt van nieuwe Noordvietnamese aanvallen op de Amerikaanse basis Khe Sanh nabij de Laotiaanse grens. Tweemaal gingen de Noordvietnamezen tot actie over, maar zij werden, volgens de Amerikaanse lezing, beide keren teruggeslagen en verloren in totaal 109 man aan doden. De Amerikaanse verliezen beperkten zich tot acht doden.

Maandagochtend vroeg bestookten eenheden van de Vietcong een aantal provinciale hoofdsteden met raketten en mortieren. Hierdoor sneuvelden elf mensen. Saigon werd ditmaal niet aangevallen. Aan de rand van de stad werd een vrachtauto vol explosieven aangehouden. Zes verdachte personen werden gearresteerd.

Standpunt Hanoi, is niet gewijzigd

PARIJS, 21 mei (AFP) — Een bestudering van hetgeen de Noordvietnamese delegatie in Parijs op de eerste drie bijeenkomsten van het inleidend vredesoverleg te berde heeft gebracht, levert geen aanwijzingen op voor een belangrijke wijziging in het standpunt van Hanoi. Dit heeft de woordvoerder van de Amerikaanse afvaardiging, William Jordan, gisteren op een persconferentie verklaard.

Hij zei dat de gevoelens van Averell Harriman en zijn medewerkers optimistisch noch pessimistisch zijn. Het feit dat het overleg voortduurt is op zichzelf al een hoopvol teken, aldus Jordan.

62 T-7
Vanmorgen werd de Amerikaanse delegatieleider Harriman ontvangen door president De Gaulle. Ook de Noordvietnamese delegatieleider legde een bezoek af bij de Franse president.

In antwoord op een vraag zei Harriman gisteren dat de VS blijven eisen, dat Noord-Vietnam erkent dat het troepen in Zuid-Vietnam heeft gebacht. Hij noemde dit een „fundamentele” zaak, omdat de aanwezigheid van de Noordvietnamezen in het zuiden de reden is van de bombardementen op Noord-Vietnam. Harriman verklaarde er van overtuigd te zijn, dat Noord-Vietnam deze „fictie” zal laten varen.

Geen wijziging in standpunt Hanoi

21ste 6: NRC

Een bestudering van datgene wat de Noordvietnamese delegatie in Parijs op de eerste drie bijeenkomsten van het inleidend vredesoverleg te berde heeft gebracht, levert geen aanwijzingen op voor een belangrijke wijziging in het standpunt van Hanoi. Dit heeft de woordvoerder van de Amerikaanse afvaardiging, William Jordan, maandagavond op een persconferentie verklaard.

Hij zei, dat men de gevoelens van Harriman en zijn medewerkers niet optimistisch of pessimistisch zou kunnen noemen. Het feit dat het overleg voortduurt was op zich zelf al een hoopvol teken. „Wij begrijpen het standpunt van de Noordvietnamezen wat beter dan op de eerste dag en ik neem aan dat de Noordvietnamezen onze positie nu veel beter begrijpen”, aldus Jordan.

Harriman zond maandag een persoonlijke vertegenwoordiger naar Londen om de Britse regering op de hoogte te houden van het verloop der besprekingen, zulks met het oog op het bezoek dat de Britse minister van buitenlandse zaken, Stewart, morgen er donderdag aan Moskou zal brengen.

Hanoi hard

in gesprek

(Van onze correspondent)

PARIJS, 22 mei — Aan de vooravond van het vierde gesprek Hanoi-Washington in Parijs — dat vandaag gehouden wordt — hebben de Noordvietnamezen herhaald dat de Amerikanen de bombardementen onvoorwaardelijk moeten staken. Noord-Vietnam is niet bereid zich tevoren tot enige beperking der eigen vijandelijkheden te verplichten. De Amerikanen zijn de „agressors” en zij mogen geen concessies van Hanoi verwachten, zo heeft een Noordvietnamese woordvoerder in de Franse hoofdstad meegedeeld.

Als de Amerikanen hun luchtaanvalen volledig hebben gestaakt, aldus de woordvoerder van Hanoi, kan gesproken worden over een politieke regeling in het kader van de Geneefse akkoorden van 1954. Het is echter uitgesloten, dat het regime in Saigon aan de besprekingen kan deelnemen. „Wij hebben de marionettenregering van Saigon nooit erkend. Zij bestaat eenvoudig niet voor ons”.

De Amerikaanse regering heeft Saigon beloofd, dat het in de onderhandelingen betrokken zal worden als de politieke regeling aan de orde komt.

Van Noordvietnamese zijde is gisteren verklaard, dat de Amerikaanse piloten die gevangen worden gehouden „een menselijke behandeling” krijgen. Harriman hoopt in de besprekingen de vrijlating van de vliegers te bewerken.

Een van de leden van de Noordvietnamese delegatie naar de Parijse conferentie had kritiek op Englands rol in de Vietnamese kwestie:

„De Britse regering heeft haar plicht niet gedaan als mede-voorzitter van de Geneefse conferentie van 1954. De Britse regeringen, en ook de tegenwoordige socialistische regering, hebben steeds de Amerikaanse agressie politiek gesteund tegen het Vietnamese volk. Daarentegen heeft de Sovjet-Unie steeds volledig haar plicht gedaan als mede-voorzitter van de conferentie”.

Hanoi hecht kennelijk geen betekenis aan het bezoek van de Britse minister van Buitenlandse Zaken, Michael Stewart aan Moskou voor besprekingen met zijn Sovjet-ambtgenoot, Andrei Gromyko. Stewart, die vandaag naar Rusland reist, is vóór zijn vertrek van de Parijse onderhandelingen op de hoogte gebracht door ambassadeur Harrimans persoonlijke assistent David Davidson, die voor dit doel naar Londen was gezonden.

De delegatieleiders overwegen niet de besprekingen over Vietnam naar elders te verplaatsen, vanwege de staking in Frankrijk. Toth nog toe hebben zij hun werk ongestoord kunnen verrichten, al heeft de pers wel hinder ondervonden van de situatie.

Den Haag weigert secretaris van Russell toegang

Ralph Schoenman, de Amerikaans secretaris van de Britse filosoof Bertrand Russell en bestuurslid van de Bertrand Russell-vredesstichting, als mede organisator van het vorig jaar gehouden Vietnamtribunaal in Zweden is maandag na een kort verblijf op Schiphol per vliegtuig teruggekeerd naar Dublin vanwaar hij eerder op de dag was vertrokken vanwege moeilijkheden met de Ierse immigratie-authoriteiten.

Bij aankomst op Schiphol werd Schoenman opgewacht door marechaussees die hem verzochten mee te gaan naar hun kantoor. Aanvankelijk ging Schoenman gewillig mee maar bij het kantoor begon hij zich te verzetten. Hij verklaarde slechts op Schiphol in een transithotel te willen verblijven.

Het ministerie van justitie, dat telefonisch om advies werd gevraagd, gelastte de marechaussee Schoenman terug te sturen naar Ierland. Schoenman werd naar het toestel van de Aer Lingus gebracht waarmee hij was aangekomen, dat daarna met bestemming Dublin vertrok.

Bij aankomst in Ierland werd Schoenman onmiddellijk voor ondervraging door Ierse immigratieauthoriteiten vastgehouden. Vandaag zou hij naar Rome gaan, vanwaar hij vorige week vrijdag naar Ierland was gegaan.

Vorig jaar was Schoenman, die geen paspoort had, ook verscheidene keren de toegang tot de Westelijke landen geweigerd. De Amerikaanse regering had in 1966 zijn paspoort ingetrokken nadat Schoenman een bezoek aan Noord-Vietnam had gebracht. In maart jl. was hem echter opnieuw een Amerikaans paspoort uitgereikt.

In Dublin was hem vrijdag de toegang geweigerd door de immigratiedienst. Op aandringen van Schoenman werd het gerechtshof van Dublin in de zaak gemengd. Voor de rechter verklaarde Schoenman zich bereid vrijwillig Ierland te verlaten, aldus bericht Reuter.

Een woordvoerder van het Nederlandse ministerie van justitie deelde desgevraagd mee dat aan R. Schoenman de toegang tot Nederland is geweigerd omdat hij niet over voldoende middelen zou beschikken voor een verblijf in ons land en voor een terugreis naar zijn land van herkomst, de Verenigde Staten.

De heer Schoenman had te kennen gegeven in Amsterdam te willen blijven, aldus de woordvoerder, nadat er geen enkele luchtvaartmaatschappij bereid was hem naar Rome te vliegen voor welke reis hij wel een ticket had.

Ook deze weigering zou stoelen op een gebrek aan middelen bij de heer Schoenman. Wanneer hem namelijk de toegang tot Italië ontzegd zou worden zou de maatschappij die hem erheen had gebracht ook weer verplicht zijn hem terug naar Amsterdam te brengen. En voor een dergelijke gedwongen terugreis had de heer Schoenman ook geen geld, zo was de redenering.

Schoenman, secretaris van Bertrand Russels Vietnamcomité, is gisteren opnieuw het land uitgewezen toen hij op Schiphol aankwam. In november van het verleden jaar had hem hetzelfde gebeurt.

Johnson vraagt 3,9 mld. meer

voor Z.O.-Azië

2206.168 NRC
President Johnson heeft het Congres een aanvullend bedrag van 3,9 miljard dollar gevraagd voor de militaire operaties in Vietnam en Zuid-Korea. Hierdoor zouden de defensieuitgaven in de twaalf maanden die 30 juni eindigen, stijgen tot 76,2 miljard dollar, tegen een raming van 73,7 miljard in januari jl.

Van de 3,9 miljard zal het grootste deel voor Vietnam zijn bestemd; 230 miljoen zijn voor de operaties in Korea en 300 miljoen zouden beschikbaar zijn voor eventuele onverwachte noodsituaties die in de komende weken zouden kunnen ontstaan.

In een brief aan McCormack, de voorzitter van het Huis van afgevaardigden, heeft president Johnson gevraagd spoed te betrachten met de behandeling van het verzoek. „Toel dat de vrede tot stand zal zijn gebracht, moeten wij onze vechtende mannen alle steun geven die zij nodig hebben voor de uitvoering van hun taak en ter bescherming van hun levens”, aldus de brief van president Johnson.

Volgens de Amerikaanse onderminister van defensie Nitze is het bedrag van 3,9 miljard dollar noodzakelijk door de inbeslagneming van het Amerikaanse inlichtingschip Pueblo en het Vietcong-offensief van februari in Zuid-Vietnam.

Bases beschoten

Dat de strijd in Vietnam inderdaad allerm minst is afgelopen, blijkt uit een bericht uit Saigon waaruit blijkt dat guerrillastrijders van de Vietcong dinsdag in het noorden van Zuid-Vietnam twee bases van Amerikaanse elitetroepen hebben beschoten met raketten en mortieren.

Ruim 300 salvo's werden afgevuurd op Camp Eagle, bij Hué, het hoofdkwartier van de 101ste luchtlandingsdivisie. Tegelijk werd Camp Evans, basis van de eerste luchtcavalleriedivisie aangevallen. In Camp Eagle werden 8 Amerikanen gedood en 51 gewond.

Later voerden de guerrillastrijders bij Camp Eagle een grondaanval uit die na drie uur kon worden afgeslagen.

Ook zijn raket- en mortieraanvallen uitgevoerd op andere kampen en op verscheidene plaatsen in Zuid-Vietnam. De kanselarij van de Nederlandse ambassade te Saigon is bij recente vuren gevechten door Vietcong-mortiervuur beschadigd. De kanselier, de heer J. Bergen, en zijn echtgenote liepen een shock op. Er waren geen persoonlijke ongevallen.

Schade werd toegebracht aan de ruiten, hout- en stucwerk, het elektrisch net en enig meubilair, aldus deelt het ministerie van buitenlandse mee. A.P., Reuter, A N.P.)

NOORD-VIETNAM IN PARIJS:

24/51 b.p. VOLKSRABT „Amerikanen schuldig bij mislukken”

(Van onze correspondent)

PARIJS, 24 mei — „Wij zijn hier vol goede wil gekomen. Als er geen resultaten behaald worden, zullen de Verenigde Staten daarvoor verantwoordelijk zijn.” Deze weinig bemoeidigende woorden werden woensdagmiddag, na afloop van het vierde gesprek tussen Noordvietnamezen en Amerikanen, uitgesproken door de woordvoerder van de Noordvietnamese delegatie, Nguyen Thanh Le. Deze verwijzing naar een mogelijk echee van de onderhandelingen in Parijs werd van Amerikaanse zijde niet dramatisch opgenomen: „Dat maakt deel uit van een zenuwoorlog”. Averell Harriman, het hoofd van de delegatie zei: „De propagandaslag van de Noordvietnamezen kan niet eeuwig zo doorgaan, wil de conferentie tot zakelijke resultaten leiden”.

Voor de rest kwam er nauwelijks nieuws uit de persconferenties van beide partijen na afloop van het drie uur durende gesprek, dat pas volgende week maandag zal worden voortgezet.

In tegenstelling tot de vorige keren, heeft de Noordvietnamese delegatie nu iets meer gezegd over een verdere regeling van de Vietnamese kwestie, als het probleem der onvoorwaardelijke stopzetting van de Amerikaanse bombardementen eenmaal zal zijn opgelost. „De andere problemen, waarover men daarna kan spreken, hebben betrekking op een politieke regeling van het Vietnamese vraagstuk op basis van de akkoorden van Genève van 1954...”

Maar voordat men zo ver is moet eerst de „dialogo der doven” (dat lang-

zamerhand een vaste kop is geworden in de Franse kranten) over de stopzetting der bombardementen veranderen in een gesprek, waarin ook geluisterd wordt. De Amerikanen hebben laten doorschemeren dat dit misschien beter via geheime onderhandelingen bereikt zou kunnen worden, maar kregen als antwoord een Noordvietnamese zeggwijze: „Iemand, die iets te verbergen heeft, verschuilt zich achter een struik; iemand, die zich niets te verbergen heeft, volgt openlijk zijn weg.

„Ophouden met propaganda”

(Van een correspondent)

PARIS, 24 mei — Ambassadeur Harriman van de Verenigde Staten verwacht dat zijn besprekingen met Noord-Vietnam nog lang voortgezet zullen worden. Hij verwacht niet dat de delegatie van Hanoi het gesprek spoedig zal afbreken, ondanks een Noordvietnamees dreigement van woensdag. Xuan Thuy, de delegatielider van Noord-Vietnam had gezegd, dat de Verenigde Staten volledig verantwoordelijk zouden zijn, indien hij zich genoodzaakt zou zien de besprekingen op te geven. De woordvoerder van de Amerikaanse delegatie, William Jordan, heeft gereageerd met de woorden: „De wereldopinie zal zelf oordelen, als de onderhandelingen ooit zouden stuklopen”.

Harriman heeft gepleit voor het opgeven van de propaganda-slag. Hij stelde voor geen teksten van verklaringen meer aan de pers te verstrekken, maar nu tot zakelijke onderhandelingen te komen. Maar kennelijk lieten Xuan Thuy's instructies uit Hanoi zo'n wijziging van het karakter van de besprekingen niet toe. Opnieuw beperkte de Noordvietnamese delegatielider zich tot een breedvoerige veroordeling van de Amerikaanse „ misdaden tegen het Vietnamese volk”. Harriman zou vooral concrete, geheime onderhandelingen willen.

In de vierde ontmoeting tussen Harriman en Xuan Thuy van woensdag werd geen enkele vooruitgang gemaakt. De volgende bijeenkomst werd vastgesteld voor volgende week maandag.

In Washington verklaarde president Johnson: „Wij zullen ons niet op het Vietnamese slagveld laten verslaan, terwijl in Parijs de besprekingen doorgaan”. Hij geloofde dat in Vietnam een „eervolle vrede” mogelijk was, hoewel Noord-Vietnam tot nog toe geen blijk had gegeven van bereidheid tot beperkingen van de vijandelijkheden. „De stroom van manschappen en materieel van Noord-Vietnam naar Zuid-Vietnam is nooit zo groot geweest als nu”, zo verklaarde de Amerikaanse president.

In Moskou heeft de Britse minister van buitenlandse zaken, Michael Stewart, urenlang over Vietnam gesproken met zijn Sovjet-ambtgenoot, Andrei Gromyko. De Sovjet-regering heeft voortdurend contact met de regering van Noord-Vietnam in Moskou, in Hanoi en in Parijs, waar de Sovjet-ambassadeur, Valerian Zorin verscheidene gesprekken heeft gevoerd met Xuan Thuy.

Rusland staat achter de Parijse onderhandelingen, die door China betiteld zijn als „bedrog”.

Hanoi wil vechten tot eindoverwinning

HANOI/PARIJS (Reuter, AP, UPI) — De Noordvietnamese premier, Tran Van Dong, heeft gisteren in het Noordvietnamese parlement in Hanoi een felle aanval gedaan op de Verenigde Staten. Hij verzekerde de juichende afgevaardigden dat het volk van Vietnam tegen de Amerikanen zal blijven vechten tot de overwinning is behaald.

'De Amerikanen zijn botweg uit Amerika overgestoken om ons, een onafhankelijk land, aan te vallen. De VS hebben geen reden om ons aan te vallen, daar het een andere wereld is. Daarom heeft iedereen van ons volk het recht de vijand aan te vallen. Dat is het recht van zelfverdediging', aldus Van Dong.

Volgens de minister zal de Noordvietnamese delegatieleider in Parijs, Ksoean Thoey, vasthouden aan de voorwaarden die Hanoi stelt voor het beëindigen van de oorlog, namelijk dat de Amerikanen onvoorwaardelijk alle oorlogshandelingen in Vietnam moeten staken en hun troepen uit Zuid-Vietnam moeten terugtrekken. 'Als de Amerikanen weg gaan, dan is er vrede', aldus Van Dong.

De minister en vele andere sprekers,

onder wie president Ho Tsj Minh, die een gedicht uit zijn jeugd voordroeg, roemden de grote overwinningen van de Viet Cong in Zuid-Vietnam. 'De oorlog heeft een nieuw stadium bereikt waarin de wildste dromen van de vijand zijn verpletterd', zei Van Dong. 'Beter dood dan slaaf. Er is niets kostbaarder dan vrijheid', zei Ho.

De Noordvietnamese minister beschuldigde de Amerikanen er ook van de agressie steeds op te voeren omdat zij van Vietnam een kolonie willen maken. 'Maar de hereniging van Noord- en Zuid-Vietnam moet geheel en al aan de bevolking van Vietnam worden overgelaten!

VERDUBBELD

Het Noordvietnamese legerorgaan heeft gisteren geschreven dat Amerika sinds het begin van de onderhandelings-

gen in Parijs de bombardementsvluchten op Noord-Vietnam heeft verdubbeld. De aanvallen zouden zich uitgestrekt hebben tot 400 kilometer ten noorden van de gedemilitariseerde zone.

De Amerikaanse onderhandelaars in Parijs hebben gisteren de Noordvietnamese beschuldiging van de hand gewezen, dat Amerika de oorlog in Vietnam heeft geïntensiveerd. Eerder op de dag hadden de Noordvietnamezen in de Franse hoofdstad een speciale persconferentie belegd, waarop zij de beschuldiging uitspraken, die ook door het legerblad was geschreven.

De Amerikaanse woordvoerder William Jordan vertelde gisteren dat de Amerikaanse bombardementen niet waren uitgebreid sinds 31 maart, toen president Johnson ze beperkte. Ook hadden de Amerikaanse troepen in Zuid-Vietnam de strijd niet vergroot. 'Het waren geen Amerikanen die Saigon, Hoé en andere steden bestookten', aldus Jordan.

HARDER

In Parijs verwachten diplomaten dat

de onderhandelingen harder zullen worden als gevolg van de felle rede die de Noordvietnamese minister van buitenlandse zaken in het parlement in Hanoi heeft gehouden. Zij zeggen dat het nu wel duidelijk is dat de standpunten lijnrecht tegenover elkaar staan en dat het er niet naar uitziet dat een snel beweging in de fronten zal komen. Maandag komen de twee delegaties weer bij elkaar.

De Engelse minister van buitenlandse zaken, Michael Stewart is gisteren uit Moskou via Bonn naar huis teruggekeerd. In Bonn heeft hij zijn Westduitse collega, Willy Brandt, ingelicht over zijn Vietnambesprekingen met de Russische leiders. Veel hoopgevends kon hij Brandt niet vertellen. De Russen zijn niet bereid er bij Hanoi op aan te dringen in Parijs wat mee meegaand te zijn.

Stewart heeft in Moskou ook over de Oostduitse reisbeperkingen naar West-Berlijn gesproken. Moskou gaat er echter vanuit dat Oost-Duitsland een soevereine staat is.

GESPREK OVER VREDE

25/5 '60. Algemeen Dagblaaf.

VOL VAN VERWIJTEN

PARIJS (Reuter, AP) — De Verenigde Staten hebben gisteren de Noordvietnamese beschuldiging van de hand gewezen dat zij bezig zijn de strijd in Vietnam te verheviggen. De Noordvietnamese delegatie, die in Parijs het vredesoverleg voert met de Amerikanen, nitte deze beschuldiging gisteren op een speciaal belegde persconferentie.

De Noordvietnamese woordvoerder op de persconferentie, Nguyen Thanh Lee, zei dat Amerika geen goede wil toont op de inleidende vredesconferentie in Parijs. Hij betoogde dat de Verenigde Staten blijven doorgaan met het gebruiken van wapens, die door de hele wereld zijn veroordeeld, inclusief chemische wapens. Er waren naar zijn oordeel twee redenen die erop wezen dat de Verenigde Staten van plan zijn de strijd in Vietnam te intensiveren:

1 er worden nog steeds reserves opgeroepen in de Verenigde Staten, die dienst zullen moeten doen in Vietnam;

2 president Johnson heeft deze week het congres gevraagd om een extra bedrag voor de oorlog in Vietnam.

GEEN WIJZIGING

Kort na de Noordvietnamese verklaring reageerde de Amerikaanse delegatie op de beschuldigingen bij monde van William J. Jordan. Hij zei dat het partoon van de beperkte Amerikaanse luchtaanvallen op Noordvietnam sinds 1 april (de dag waarop president Johnson de beperking van de luchtaanvallen bekendmaakte) geen beduidende wijzigingen had ondergaan. Ook aan de grond hadden noch de Amerikaanse, noch de Zuidvietnamese

troepen hun acties verhevigd. „Het zijn niet de Amerikaanse of Zuidvietnamese troepen geweest, die Saigon hebben aangevallen, of de steden Da Nang en Hué, aldus Jordan.

De Noordvietnamese aanval in Parijs viel samen met heftige anti-Amerikaanse kritiek op de openingszitting van het Noordvietnamese parlement in Hanoi. Alle sprekers onder wie de 78-jarige president Ho Tsj-minh, legden er de nadruk op dat de Verenigde Staten onvoorwaardelijk een einde moeten maken aan de bombardementen op Noord-Vietnam, voordat de vrede zal kunnen worden hersteld.

President Ho Tsj-minh zei onder andere: „Het is beter te sterven dan slaaf te zijn. Er is niets wat kostbaarder is dan onafhankelijkheid en vrijheid”.

De strenge veroordeling van de Verenigde Staten door de Noordvietnamezen, gelijktijdig in Parijs en Hanoi, lijkt te duiden op een te verwachten hardere houding van de Noordvietnamese delegatie bij de eerstkomende besprekingen met de Amerikanen. Men houdt er rekening mee dat Noord-Vietnam op de eerstvolgende zitting — maandag — zal dreigen met het afbreken van de besprekingen, tenzij de Verenigde Staten toegeven aan de eis van Hanoi om het bombarderen van Noord-Vietnam onvoorwaardelijk en volledig te beëindigen.

TROUW ZATERDAG 25 MEI 1968

LINDLAU: Het conflict, dat in uw land ten aanzien van de oorlog in Vietnam heerst, is niet nieuw.

SEVAREID: Wat we in Vietnam meemaken, is in de Amerikaanse geschiedenis niet enig in zijn soort — dat vergeten de meeste Amerikanen. Er bestaan twee vergelijkbare gevallen: allereerst de oorlog van de Verenigde Staten tegen Mexico in 1846 en ten tweede de oorlog die we omstreeks 1900 op de Filipijnen hebben gevoerd, om een opstand neer te slaan. In de oorlog tegen Mexico probeerde president Polk, de grenzen van ons land uit te zetten. Deze oorlog werd opzettelijk uitgelokt. Er bestond geen wettig of moreel motief voor. De oorlog tegen Mexico zaaide verdeeldheid in het hele land en de geestelijke elite raakte ten prooi aan hevige onderlinge twisten. Er was, net als tegenwoordig, sprake van dienstweigering. Enkele politici moesten heengaan. Onder hen was de afgevaardigde Abraham Lincoln, die ook tot de tegenstanders van deze oorlog behoorde. Er waren cadetten van Westpoint die liever hun carrière opgaven en ontslag namen uit het leger dan dat ze aan deze oorlog deelnamen. Onze beroemde generaal Ulysses S. Grant heeft in deze oorlog gevochten als luitenant, en dat heeft hem zijn leven lang berouwd, omdat hij die oorlog beschouwde als onwettig en immoreel.

Tijdens de oorlog om de Filipijnen heerste er diepe verontwaardiging in het hele land. De meeste Amerikanen dachten, dat we daar gevochten hadden om het land te bevrijden, opdat het op eigen kracht de weg naar de onafhankelijkheid zou kunnen vinden — zoals we dat immers ook in Cuba hebben gedaan. Maar toen we daarna de Filipijnen annexeerden, viel de natie in twee kampen uiteen. Het congres was verdeeld, en een van de grootste redenaars van het Huis van Afgevaardigden, Tom Reed, trad af en verliet de politiek voor altijd. Mensen als Andrew Carnegie en de voormalige president Cleveland stichtten een anti-imperialistische liga.

De mensen voelden, dat met deze oorlog alles, waarvoor Amerika was opgekomen, te schande werd gemaakt. Men kreeg plotseling de indruk, dat we op die Europese landen leken, die op rooftocht gingen om hun grondgebied te vergroten. Dat heeft de mensen diep gekwetst. Ook destijds vielen de intellectuelen president McKinley hard aan. Karl Schurz, een Amerikaan van Duitse afkomst, die een der grote leermeesters van de natie was, probeerde toentertijd, in Chicago een derde partij op te richten. Precies zoals het nu weer wordt geprobeerd.

De leider van de Filippino's hoopte, dat president McKinley bij de verkiezingen in 1900 zou worden verslagen. Precies zoals Hanoi vandaag hoopt, dat wij bij de komende verkiezingen Johnson laten vallen.

De overeenkomsten zijn verbluffend. Maar geen van deze oorlogen heeft lang geduurd. En daarmee was de zaak afgedaan. We kwamen erover heen en konden het vergeten. Maar nu is weer zoiets gebeurd. En het beroert de mensen diep, omdat ze geloven, dat het beeld van hun land erdoor wordt bezoedeld.

LINDLAU: En wat vindt u in moreel opzicht van deze oorlog?

SEVAREID: Ik voel me niet happy, wanneer ik men aanzien van oorlogen tussen naties over moraal moet spreken. Men kan niet zeggen, dat de bedoeling — ermee we in Vietnam zijn begonnen — de bedoe-

De Verenigde Staten besteden zestig procent hebben een miljoen soldaten gestationeerd binnenlandse problemen, die gigantisch van daardoor is ontstaan, wordt nog verheviger oorlog in Vietnam opwerpt. Amerika is e

De bekende Amerikaanse journalist Eric zijn land geïnterviewd door de Westduitse Amerika zowel met kritische hardheid als vraaggesprek werd uitgezonden door de D stemming gaf het te publiceren.

Hoewel het interview met Eric Sevareid kondigd de bombardementen op Noord-V handelingen tussen Washington en Hanoi nog volkomen actueel. De oorlog in Vietn Amerika neemt steeds grotere vormen aa

at van hun nationale budget aan defensie en dertig landen. Er is echter geen geld om de omvang zijn, op te lossen. De crisistoestand, die door de snijdende morele problemen, die de verscheurd land.

Sevareid werd begin maart over de toestand in journalist Dagobert Lindlau. Sevareid bekijkt met diepe bewogenheid. Dit belangwekkende Bayerische Rundfunk in München, die ons toe-

laats vond voor president Johnson had aangenam te zullen beperken en hoewel de onder-inmiddels zijn begonnen, is dit vraaggesprek in gaat onverminderd door en de crisis in

gaat en Khe Sanh onder de voet wordt gelopen, dan komt Johnson onder sterke pressie van het publiek te staan om nu maar helemaal goed door te zetten en Noord Vietnam van de kaart te bombarderen. En de president zal zich daartegen moeten verzetten, en ik geloof, dat hij het ook zal proberen.

LINDLAU: Bent u er zeker van?

SEVAREID: Tamelijk zeker. We zullen geen atoombommen gaan gebruiken. Let wel, ik ben er voor tachtig procent, dus niet helemaal, zeker van. Zo reageren mensen nu eenmaal — ze houden er niet van, oorlogen te verliezen. Wij zijn werkelijk geen militaristische natie. We hebben een reusachtig militair apparaat, dat te groot is en het leven in ons land schade berokkent. Ik geloof, dat de macht van de militaire kaste te groot is. Maar goed beschouwd zijn we daarom nog altijd geen militaristen. We willen niets veroveren. Waarvoor hebben wij land nodig? Dat is belachelijk. Maar we willen óók geen oorlog verliezen.

LINDLAU: Er zijn mensen die zeggen, dat Johnson een wrokkige man is en dat hij het contact met de werkelijkheid heeft verloren. Vindt u dat ook?

SEVAREID: Nee, zo sterk zou ik niet willen generaliseren. Hij geeft zich zo nu en dan over aan fraaie woede-uitbarstingen. Maar dat is bij de meeste sterke persoonlijkheden zo. Zijn toorn duurt niet lang. Daar is hij een veel te goed politicus voor. Hij heeft immers geprobeerd, oordeelkundig te werk te gaan en te overwegen, wat er in Vietnam kan worden gedaan. Al die drie jaar lang. Maar hij stond voortdurend van alle kanten onder druk, tot hij tenslotte niet anders meer kon. En toen deed hij, wat hem het enige mogelijke toescheen. Hij heeft zich doof gehouden voor de kritiek en de adviezen die altijd maar weer werden geleverd. Men kan niet voortdurend alleen maar adviezen aanhoren, op zeker ogenblik moet men handelen. En dat heeft hij toen ook gedaan. Het moeilijke met hem is, psychologisch gezien, dat hij geen fouten kan toelaten, althans niet in het openbaar. Onder vrienden kan hij het wel. De bewering dat hij zijn gevoelens niet zou kunnen beheersen, klopt gewoon niet. Hij heeft er een hekel aan, fouten toe te geven, en hij heeft er een hekel aan, iemand uit de regering te gooien, omdat hij daarmee een fout zou bekennen. In dat opzicht was Harry Truman heel anders. Die heeft mensen eruitgegooid, maar Johnson doet dat niet. Het moeilijke met hem is, dat hij voor de binnenlandse politiek een goede president is, en voor de buitenlandse politiek een slechte. Ik geloof, dat er nog nooit een Amerikaanse president is geweest, die het machtsapparaat van regering en bestuur zo beheerst heeft als hij. Johnson heeft er dertig jaar lang deel van uitgemaakt, voordat hij president werd. Het Congres, waartoe hij behoorde, voordat hij president werd, heeft hem gepolijst. Daar is hij een meester geworden in de kunst, zijn tegenstanders in het openbaar en privé voor zich te winnen, compromissen te sluiten en mensen ertoe te brengen, iets bepaalds te doen. Hij was een meester op wetgevend gebied. Hij had nooit te maken met het volk als geheel. Hij mocht nooit het gedrag, de eigenschappen of wat men daar verder nog voor nodig heeft, ontwikkelen, om een succesvolle president te zijn, die het volk moet kunnen leiden. Dat heeft hij nooit nodig gehad, en hij

... maar ik zit er ...

AMERIKA!

ling namelijk om de mensen daar te helpen — klaarblijkelijk immoreel is geweest. Maar ik zit er lekker mee in, wanneer ik aan de moraal denk en me voor de geest breng, hoe deze oorlog daar gevoerd wordt. Daarbij speelt de moraal stellig een rol: Hoeveel onschuldige mensen kan men van het leven beroven, verminken en verbranden, om hen de vrijheid te brengen? Dat is zeer beslist een morele vraag. Wij hebben die verschrikkelijke moderne wapens, als napalm ingezet, om een paar leden van de Viet Cong te pakken te nemen, en daarbij hebben we soms hele dorpen veranderd in rokende puinhopen. Daar zit ik erg over in. En vele anderen ook. Ik geloof, dat ons op zekere dag de rekening zal worden gepresenteerd voor de middelen waarmee we daar hebben gevochten.

LINDLAU: Wat vindt u van de jonge mensen die zo tegen deze oorlog zijn? Keurt u het goed, wanneer ze hun oproepingskaarten voor het leger verbranden, omdat ze niet in een oorlog willen vechten, waarvan ze niet geloven, dat hij gerechtvaardigd is?

SEVAREID: Ik weet niet, wat ik zou doen, wanneer ik jong was en de dienstplichtige leeftijd had. Ik ben zo ouderwets, dat het verbranden van een oproepingskaart of van een vlag me tegen de borst stuit. Ik houd daar eenvoudig niet van. Ik zou willen dat ze op een andere manier zouden protesteren, en velen doen dat ook. Slechts een kleine minderheid kiest dit middel. En toch — zelfs op dat punt bestaat er in Amerika een traditie.

Hetzelfde is al tweemaal gebeurd; bij de conflicten waarover ik in het begin sprak. Dezelfde vorm van protest. De jongeren zijn wanhopig. Ik weet niet, maar ik sympathiseer met hen, hoewel ik zo iets zelf niet zou kunnen doen. Zo iets moet ieder voor zichzelf uitmaken.

LINDLAU: Geloof u, dat president Johnson is veranderd?

SEVAREID: Nu, ik geloof dat hij beseft, dat hij geen andere keus meer heeft dan vol te houden en te hopen, dat er iets gebeurt en dat de Noordvietnamezen zich bereid tonen te onderhandelen, serieus te onderhandelen. Hij heeft er door een reeks fouten zelf voor gezorgd, dat hij zo in de knoei kwam te zitten. Ik geloof, dat het de meest tragische fout is, die de Amerikaanse buitenlandse politiek ooit heeft gemaakt. De mensen die daaraan hebben meegewerkt, waren niet slecht, en veroveringsdrang heeft geen rol gespeeld. Het waren allemaal fatsoenlijke mensen met de beste bedoelingen. Maar stap voor stap zijn ze terechtgekomen in een situatie die ze niet begrijpen.

Ik geloof niet, dat president Johnson ooit ook maar één boek gelezen heeft over de geschiedenis van het communisme in Azië of over de werkelijke betekenis, de opbouw en de organisatie van de Viet Cong en zijn voorganger, de Viet Minh. Ja, ik ben er zelfs zeker van, dat hij er niet één gelezen heeft. Ook McNamara zal dat tot voor een paar jaar wel niet hebben gedaan. Maar er waren boeken, en er waren heel veel mensen die hem iets hadden kunnen vertellen over de ervaringen die Frankrijk daar heeft opgedaan. En hoe iemand die werkelijk begrepen heeft, wat er toen gebeurd is, ons met deze zaak kon opschepen — dat gaat mijn voorstellingsvermogen te boven.

Maar daarnaast spelen ook de geopolitieke ideeën van minister van buitenlandse zaken Rusk en enkele andere, machtige en invloedrijke politici een rol — ideeën die volgens mij verouderd zijn. Ik geloof niet, dat China op één lijn kan worden gesteld met het Duitsland van Hitler, en Vietnam met het Tsjecho-Slowakije van 1938. En ik geloof ook niet, dat men het bereiken van vrede door onderhandelingen

kan betitelen als 'appeasement-politiek', als een politiek van verzoening door concessies. We bedrijven ook geen appeasement-politiek, wanneer we ons uit Vietnam terugtrekken. Ik geloof eenvoudig niet aan dat idee van een groot, monolithisch blok, genaamd communisme, dat over Azië heen schuift.

Maar de ideeën van Dean Rusk zijn zo zeer gevormd door zijn ervaringen in de tweede wereldoorlog en door het meemaken van de stalinistische expansie-periode na de oorlog, dat hij helemaal niet anders kan dan deze ervaringen nu ook toepassen op China en heel Azië. Ik ben er zeker van, dat hij er werkelijk van overtuigd is, dat de vrijheid en de vrede ondeelbaar zijn. Vijfentwintig jaar geleden klopte dat. Hele volken werden overweldigd. Men moest toen handelen, alsof deze stelling juist was. Maar ik vrees, dat de werkelijke, de historische waarheid is, dat er naast vrede en vrijheid altijd oorlog en tirannie is geweest, zolang de mensheid bestaat. Ik geloof, dat China veel te zwak is om werkelijk een gevaar te zijn — wanneer het niet geprovoceerd wordt. Het heeft te veel binnenlandse moeilijkheden. Wij geven dit jaar voor ons militaire apparaat meer uit dan het totale nationale inkomen van China bedraagt. Die dingen zijn volstrekt onvergelijkbaar. Hoe het ook zij, dat men de macht van China het hoofd kan bieden met datgene wat wij in Vietnam doen — dat wil er bij mij niet in.

LINDLAU: Het is zeer deprimerend, wanneer men als buitenlander in uw land komt en de diepe kloof ontdekt, die deze natie verdeeld houdt. En dan hoort men de scherpe kritiek, die voor Amerika pleit, maar er verandert toch kennelijk niets door.

DE EUROPEANEN VINDE N AME

De moeilijkheden van de Verenigde Staten hebben, zo heb ik tenminste ondervonden, een onverwachte uitwerking gehad op de Europese publieke opinie. Natuurlijk is het prestige van Amerika als wereldmogenheid zeer sterk gedaald. Ons onvermogen om de oorlog in Vietnam te winnen, het onoplosbare rassenc conflict, de crisis van de dollar en de onzekere en besluiteloze toon, waarmee over onze problemen wordt gediscussieerd, hebben het beeld weggevaagd van de almachtige, onkwetsbare, wijze en barmhartige, betrouwbare leider en beschermer van de beschaving. Amerika is, zoals een Italiaanse historicus het in een recente uitdrukking, van zijn voetstuk af gekomen en is de geschiedenis binnen gegaan. Amerika is als de andere landen geworden: we zijn een van de vele lan-

den geworden, die moeilijkheden en onoplosbare problemen hebben en die nederlagen en mislukkingen te verduren hebben.

MENSELIJK

Deze daling van ons prestige vermindert echter de vrees, de afgunst

door WALTER LIPPMANN

en de wrok jegens onze macht, onze rijkdom en onze ervaring, die de bestanddelen zijn van het anti-Amerikanisme, dat zo'n veel voorkomend verschijnsel is. De machtige is in werkelijkheid niet helemaal van zijn voetstuk gevallen, maar is dichterbij de aarde gekomen en ziet er menselijk uit. Een gevoel van grote, algemene

SEVAREID: Toch wel, van. U hebt volkomen te verdeeld, geestelijk en niet alleen maar om Vietnam af in een periode van negers, met de krottenwij hebben zoveel verplichtingen we het, met al onze macht eenvoudig niet klaarspelen de baas te worden. Het voor raken. Er zijn moeilijke tijden ke jaar zal een vergiftigd van geweld.

De Amerikanen hebben ging tot gewelddadigheid v schepping van filosofen en gemaakt door mannen die zond, hard en vaak geweld nog actueel — de grote sme Het gaat er helemaal niet land hebben gedaan, als u wie dan ook. Maar de gr van Amerika wordt gevoert flict waar we nu al twee Het is de allerhoogste tijd wordt gemaakt, eens en v we eraan te gronde gaan

En juist nu, nu dit kolos probleem zijn kritieke fase ook deze oorlog nog bij, en de meeste Amerikanen te kenden. Dat is teveel. Ik hier een parlementaire re gen iedere premier en elke zo'n oorlog terecht zou late dien op grond van dubie dat er hoop bestaat op een

AMERIKA!

...hzer wat verande-
deze natie is diep
Daarbij gaat het
Dat speelt zich alle-
de tragedie met de
ons overvalt. Wij
de hele wereld, dat
al onze rijkdom,
eigen problemen
nog meer verdeeld
op komst. Dit politie-
worden — een jaar

...al een sterke nei-
Dit land is geen
retici, dit land werd
moesten zijn, ge-
En dat is allemaal
de ziel van Amerika
wat we in het buiten-
wij vraagt méér dan
schaduw op de ziel
door het rassencon-
jaar mee zitten.
daaraan een einde
altijd. Anders zullen

...morele en praktische
gemeet gaat, komt er
oorlog in een land dat
niet eens van naam
loof, dat, wanneer we
ingsvorm hadden, te-
gering die het land in
men — en dat boven-
motieven en zonder
redigende oplossing —

...een motie van wantrouwen zou worden ingediend,
en dat ze dan zouden moeten heengaan. Bij ons is
dat anders. Wij hebben alleen maar om de vier jaar
verkiezingen. Nu, wat rest ons dan? Dat is heel ge-
vaarlijk. Het gevoel van onmacht in het land, de
rebellie, de protesten van de jeugd, van de negers
— dat alles weerspiegelt het onvermogen van het
systeem om ons de alternatieven te bieden, die we
nodig hebben. Johnson of Nixon — is dat een alter-
natief? Ziet u, ik ben er niet zo zeker van, of datge-
ne wat in Vietnam wordt gedaan, te rijmen is met
het gezonde verstand. Het gezonde verstand zou in
dit geval toch aanbevelen, de escalatie ten dele
ongedaan te maken, de oorlog te matigen en te
proberen, een geschikte sfeer voor onderhandelin-
gen te scheppen — ongcacht, hoe lang ze zich voort-
slepen.

LINDLAU: Dus stoppen met bombarderen?

SEVAREID: Ja. Ziet u, wij zijn mobiel, ons le-
zer is gedisciplineerd. Wij kunnen de oorlogsmach-
ine veel gemakkelijker op gang brengen of laten
stoppen dan Hanoi of de Viet Cong. En dat is een
van de redenen waarom de anderen niet willen op-
houden, voordat ze precies weten, in hoeverre ze
er iets mee opschieten. Voor hen zou het tamelijk
moeilijk zijn, dan weer te beginnen. Daarom ge-
loof ik, dat wij de risico's voor de vrede moeten
nemen. Dat kan betekenen, dat we hogere verlie-
zen lijden tijdens de onderhandelingspauze. Dat zal
wel. Ik betreur het. Toch geloof ik, dat we het moe-
ten doen. Maar als de zaak nu in militair opzicht mis-

AMERIKA VEEL MENSELIJKER

...empathie is in de plaats gekomen van
de vrees, het ontzag en de wrok.
Hoewel Amerika op het ogenblik niet
met bewondering als de onbetwistbare
leider van de mensheid wordt be-
schouwd, bestaat er, zo meen ik te
hebben kunnen vaststellen, geen ge-
voel dat wij wegens de daling van ons
prestige nu ook geen gewicht meer in
de schaal leggen. Wij zijn nog altijd
norm machtig. De Europeanen heb-
ben bovendien geleerd niet te verwach-
ten dat enig land zich onafgebroken
in successen en overwinningen mag
verheugen. Hoewel we niet meer zul-
ken terugkeren naar de kunstmatig
hoge positie van leiderschap en over-
heersing, die wij gedurende de na-oor-
logse jaren bezetten, kunnen wij op-
nieuw een grote invloed op andere vol-
keren uitoefenen. Wij kunnen dat doen

...door de kracht van ons voorbeeld —
niet, zoals we meenden te kunnen
doen, door de kracht van onze wape-
nen en van ons geld.

Amerika kan zijn grootste invloed op
de buitenwereld uitoefenen door in
eigen land te tonen dat de meest om-
vangrijke en meest ingewikkelde sa-
menleving in staat is de problemen
van de moderne tijd op te lossen. Dan
zal aangetoond worden dat alle pro-
blemen, waarmee de wereld te kar-
pen heeft, opgelost kunnen worden.
Het voorbeeld, en niet interventie en
vuurkracht, is het historische instru-
ment geweest, waarmee Amerika
de mensheid beïnvloedde. En nooit is
het meer noodzakelijk en meer drin-
gend geweest dat Amerika deze waar-
heid weer eens gaat bescffen.

...heeft het nooit geleerd. Maar nu is
hij leert het niet meer.

...Daarom speelt hij vandaag deze rol en morgen
die. Vandaag is hij een predikant, morgen een ge-
schiedenis-filosoof. Hij weet niet, welke aanpak
dig is en wie hij zelf is tegenover een groot publiek.
Hij weet, wie hij is in het Congres of in het Wit-
Huis. Dat is het probleem, een tragedie. Deze man
heeft grote dingen in de zin gehad en hij is er ook
aan begonnen. Denkt u maar aan de volksgezond-
heidspolitiek en aan kwesties van opleiding en on-
voeding. Daaraan heeft hij zijn hart verpand en
daat weet hij iets van af. Wanneer hij eens uitruft,
in de privé-kring converseert en herinneringen op-
haalt, dan gaat het altijd over zulke kwesties uit de
binnenlandse politiek. Hij is de geboren leraar en
hervormer. Buitenlandse politiek te bedrijven heeft
hij nooit geleerd. Hij weet niet zoveel af van de rest
van de wereld. Dat levert hem moeilijkheden op.
Hij zou er de voorkeur aan geven, zich niet met bu-
tenlandse problemen te moeten bezighouden; hij
zou liever zijn eigen land opbouwen en het zo ver-
nieuwen als hem goeddunkt. Het is geen kwaadaardige
man. Hij heeft goede bedoelingen, maar zijn
aard is nu eenmaal ongelukkig. En daar kan hij
niets tegen doen.

LINDLAU: De gewone man roept om de totale
oorlog, om nog meer bommen op Vietnam.

SEVAREID: Daar maak ik me zorgen over. De
pressie van deze mentaliteit kan heel sterk worden.
Het is een eenvoudige, al te eenvoudige reactie. Een
gevaarlijke reactie. Die mensen begrijpen niet, dat
men niet een heel volk kan vernietigen, en dat,
wanneer men het toch doet, men alles kapot heeft
gemaakt, waarvoor men juist heeft gestreden. En
wanneer Noord-Vietnam werkelijk tot capitulatie
wordt gedwongen, dan zullen we rekening moeten
houden met China. Ik geloof niet, dat China zomaar
zal toekijken. Maar dat is voor veel mensen te un-
gewikkeld. Het is gemakkelijker, te roepen om
bommen. Oorlogen maken de mensen gewetenloos.

LINDLAU: Hoe moet het dan verder?

SEVAREID: Ik weet het niet. Maar ik heb het ge-
voel, dat er spoedig onderhandelingen komen. Mis-
schien zijn ze niet serieus bedoeld, misschien voert
Hanoi ze vooral uit propaganda-overwegingen. Mis-
schien verwacht men er daar iets van, tegelijker-
tijd te onderhandelen en te vechten, maar ik zou
willen, dat men er eindelijk eens mee begon. Ook
als we juist in een nadelige situatie zitten.

LINDLAU: U zou dus de bombardementen staken,
om dat te bereiken?

SEVAREID: Ik zou ermee ophouden, zeer beslist.
We kunnen zo niet verdergaan. Dit is een revolutio-
naire oorlog, een guerrilla-oorlog. Het gaat niet louter
om Noord-Vietnam — de meeste mensen tegen
wie we oorlogvoeren, zijn Zuidvietnamezen. Zo be-
schouwd is het een echte burgeroorlog, en geen en-
kel traditioneel leger, hoe groot ook zijn vuurkracht
mag zijn, kan zo iets de baas. Of het moest overgaan
tot een totale vernietiging. En omdat het om een
politiek doel gaat, zou de totale vernietiging ook de
vernietiging van het politieke doel inhouden. Het is
hopeloos. Natuurlijk heeft de Viet Cong geweten,
wat hij deed; toen hij de steden in het zuiden aan-
viel. Hij wist, dat hij ons daarmee, ertoe zou dwin-
gen; de steden te verwoesten en alles kapot te ma-
ken, wat we met ons pacificatie-programma hadden
opgehouwd.

Gevolgen van Tet-offensief in Z.-Vietnam

WASHINGTON, 25 mei. (AFP) — Sinds het Tet-offensief is het aantal regeringsgetrouwe dorpen en gehuchten in Zuid-Vietnam voortdurend afgenomen, evenals het aantal overlopers van de Vietcong. Het aantal deserteurs in het Zuidvietnamese leger nam toe en de verliezen van dat leger en de Amerikaanse troepen werden groter. Dit zijn de conclusies van een vertrouwelijk rapport van de Amerikaanse Senaatscommissie van buitenlandse zaken, dat gedeeltelijk is vrijgegeven. Cijfers worden niet genoemd.

Volgens opgaven van de Zuidvietnamese regering was het percentage van de bevolking „aan de goede kant” in maart lager dan ooit in 1967 of 1968 evenals het percentage „veilig” geachte gehuchten, zo zegt het rapport. Het aantal overlopers van de Vietcong was in maart eveneens lager dan ooit en bedroeg een kwart van het maandelijkse percentage in 1967. Daarentegen was het aantal deserties uit het Zuidvietnamese leger in februari (de cijfers over maart zijn niet bekend) ongeveer dertig procent hoger dan het maandgemiddelde in 1967.

De Amerikaanse en Zuidvietnamese verliezen waren gelijk, maar verhoudingsgewijs groter aan de kant van de Amerikanen, die minder militairen in de strijd hebben.

Het aantal doden aan Amerikaans zijde in maart was tweemaal zo groot als het maandelijks gemiddelde in 1967 en viermaal zo groot als het gemiddelde in 1966. Het dodental aan Zuidvietnamese kant lag vijftig procent boven het gemiddelde van 1967. De vijandelijke verliezen waren in maart twee of een half maal zo groot als het maandgemiddelde van vorig jaar.

Nieuwe regering in Zuid-Vietnam

beëdigd

NS
25/5/62

President Nguyen Van Thieu heeft zaterdag de regering van de nieuwe premier, de 64-jarige Tran Van Huong, beëdigd. Huong is een week bezig geweest met het samenstellen van het kabinet, dat voornamelijk uit onafhankelijke politici bestaat. Tran Chanh Thanh, tot dusverre voorzitter van de senaatscommissie voor buitenlandse zaken, is minister van buitenlandse zaken geworden. De portefeuille van defensie is in handen gebleven van generaal Nguyen Van Vy.

Tran Chanh Thanh heeft zeven jaar lang een actieve rol vervuld in de anti-Franse Vietminh. Vervolgens was hij minister onder president Diem. Daarna was hij achtereenvolgens ambassadeur in Tunesië en het op een na belangrijkste lid van de Zuidvietnamese delegatie naar de Geneefse conferentie van 1962 over Laos.

Naar de Chicago Daily News uit Saigon weet te melden zouden alle Amerikaanse commandanten in Zuid-Vietnam op 6 mei geheime instructies hebben gekregen om in drie maanden de oorlog te winnen, opdat de militaire impasse wordt doorbroken en de Verenigde Staten alle belangrijke troepen in handen krijgen voor hun vredesoverleg met Noord-Vietnam in Parijs. Een spoedige Amerikaanse zege zou des te noodzakelijker zijn omdat de tegenstanders ook alles op alles zouden zetten om de overwinning te behalen.

Volgens het blad waren de bewuste instructies ondertekend door generaal Westmoreland, maar in feite afkomstig van generaal Creighton Abrams, die op 2 juli het opperbevel over de Amerikaanse strijdkrachten in Zuid-Vietnam van Westmoreland moet overnemen.

Met name zou „de mentale instelling” van de militairen moeten veranderen. Voorts zou men „de tegenstander net zolang moeten achtervolgen en bestoken totdat hij al zijn invloed in het land heeft verloren”, aldus de Chicago Daily News.

Naar schatting twee bataljons van de Vietcong hebben de afgelopen nacht opnieuw getracht door te dringen tot het centrum van de Zuidvietnamese hoofdstad Saigon. Zij slaagden erin op te rukken tot een verdedigingsgordel van Amerikaanse pantsereenheden. Na vijf uur trok de aanvaller zich terug. De gehele nacht waren de explosies van de artilleriegranaten te horen.

In de buitenwijk Gia Dinh en de Chinese wijk Cholon werd vandaag nog gevochten. Volgens een Zuidvietnamese woordvoerder hebben kleine groepen Vietcong-soldaten zich verschanst in de ruïnes die bij het tweede Vietcong-offensief tegen Saigon ontstonden.

(Reuter, A.F.P., A.P.)

Vredesoverleg te Parijs voortgezet

Vandaag zijn de besprekingen tussen de Amerikaanse en Noordvietnamese delegaties bij het voorbereidende vredesoverleg te Parijs voortgezet. Aangenomen wordt dat de leiders der afvaardigingen, Harriman en Xuan Thuy weinig vorderingen zouden maken bij hun vijfde officiële ontmoeting.

De plaatsvervangende leider van de Amerikaanse delegatie, Cyrus Vance, is na het overleg van vanmorgen naar Washington gevlogen om de Amerikaanse regeringsleiders mondeling op de hoogte te stellen van de stand der besprekingen.

Delegatieleider Harriman heeft gisteren een groep Zuidvietnamese waarnemers ontvangen. Naar verluidt stelde hij hen op de hoogte van „enige nieuwe denkbeelden” die hij vandaag zou willen ontvouwen, maar over de inhoud van deze denkbeelden is niets officieels meegedeeld.

Van Amerikaanse zijde hoopt men op enig teken van de vertegenwoordigers van Hanoi dat zij bereid zijn iets te stellen tegenover een eventuele algemene staking van de bombardementen op het noorden, maar tot dusverre hebben de Noordvietnamezen slechts herhaald dat er onvoorwaardelijk een einde moet komen aan „alle oorlogshandelingen” tegen hun land, voordat er aan de conferentietafel zaken kunnen worden gedaan.

(Reuter, D.P.A., A.F.P.)

— Nederlandse week Frauenfeld. Te Frauenfeld, hoofdstad van het Zwitserse kanton Thurgau, wordt een Nederlandse week gehouden die is georganiseerd door de plaatselijke Kamer van koophandel. Er wordt o.m. een tentoonstelling gehouden onder de titel Wie was Rembrandt?

Hanoi eist weer stopzetting van bombardementen

PARIJS, 25 mei (DPA) — De Noord-vietnamese onderhandelingsdelegatie in Parijs heeft Amerika gisteren op een persconferentie beschuldigd van oorlogsmisdaden en ook van opvoering van de militaire activiteit in Vietnam na het begin van de onderhandelingen.

Met grote nadruk eiste de Noord-vietnamese delegatie opnieuw, dat eerst de bombardementen op Noord-Vietnam worden gestaakt. Pas daarna zal werkelijk onderhandeld kunnen worden. Woordvoerder Nguyen Thanh Le zei dat alleen Amerika de verantwoordelijkheid moet dragen als de onderhandelingen mislukken.

Enkele minuten na de persconferentie verklaarde de woordvoerder van de Amerikaanse delegatie, William Jordan, dat de VS bereid zijn over staking van de bombardementen te praten. De bombardementspauze zal echter geen onvoorwaardelijke stopzetting van de luchtaanvallen zijn. Een verdere vermindering van de vijandelijkheden zal op de grondslag van wederkerigheid moeten geschieden.

De Amerikaanse droom

Hoe verschrikkelijk moeilijk de besprekingen zijn, die Amerika en Noord-Vietnam thans voeren in Parijs, is deze week al afdoende gebleken. De Noordvietnamezen, van hun kant volkomen terecht, zijn begonnen met de eis, dat alle bombardementen op hun land onvoorwaardelijk worden gestaakt. De Amerikanen, zeer begrijpelijk, zeggen dat zij dat niet kunnen doen. Zij hebben altijd beweerd, dat zij het noorden uitsluitend bombarderen om Hanoi te dwingen de infiltraties in Zuid-Vietnam te staken. Een andere reden, aldus Washington, is er niet, te er nooit geweest en zal er ook nooit zijn. Derhalve: de bombardementen houden pas op als ook de infiltraties ophouden.

Tegenover de Amerikaanse eis, dat de infiltraties in het zuiden moeten worden gestaakt, stelde Noord-Vietnam deze week dat er niets gestaakt kan worden, omdat er in het geheel geen infiltraties zijn. Met alle respect voor Ho Tsj Minh en de zijnen, maar dát is een lachertje, zoals elke Amerikaanse commandant, die met zijn troepen dagenlang met geregelde Noordvietnamese eenheden heeft gevochten, zal kunnen bevestigen. Harriman heeft laten doorschemeren, dat hem wellicht een nieuw staaltje van oosterse diplomatie te wachten staat: „Er zijn geen Noordvietnamezen in Zuid-Vietnam, maar als jullie er op staan zijn wij niettemin bereid ze terug te trekken“.

De kwestie van de bombardementen en de infiltraties is slechts één moeilijkheid, en niet eens de grootste. Een ander probleem is de houding van de Zuidvietnamese regering in Saigon, die thans om de andere dag verklaart dat er geen sprake kan zijn van een coalitieregering met de Vietcong. Als dat waar zou zijn, kunnen de onderhandelaars beter meteen naar huis gaan. Het is uitgesloten dat Zuid-Vietnam in de toekomst wordt bestuurd zonder deelneming van het Nationale Bevrijdingsfront. Conclusie: óf de Zuidvietnamese regering moet overstag, óf zij moet verdwijnen, óf de Amerikanen moeten tot in lengte van jaren in Zuid-Vietnam blijven.

Zelfs bij oppervlakkig nadenken blijkt onmiddellijk hoe groot de problemen zijn. De Amerikanen hebben 20.000 jonge levens opgeofferd in Zuid-Vietnam; alleen al om die reden kunnen zij niet zonder meer vertrekken en doen of hun neus bloedt. Daar komt nog bij, dat er honderdduizenden, zo niet miljoenen Zuidvietnamezen zijn, die met de Amerikanen en het regime in Saigon hebben samengewerkt. Zij hebben van een machtsovername door het Nationale Bevrijdingsfront en Hanoi weinig goeds te verwachten.

Dit alles zijn technische beschouwingen, gebaseerd op de problemen van de onderhandelaars, die een oplossing moeten vinden. Dat wij begrip hebben voor het standpunt, dat de Amerikanen innemen in Parijs, vloeit voort uit het feit, dat de oorlog

25 mei '68 TGT

alleen kan worden beëindigd als beide partijen uitgaan van de situatie, zoals die thans is. Morele overwegingen spelen daarbij nauwelijks een rol. Dat zouden zij wel moeten doen, maar zoals het in onze wereld bijna altijd gaat, zo gaat het ook nu. Het zijn de politiek-militaire krachtsverhoudingen, die de doorslag geven.

Een geheel andere problematiek wordt opgeworpen zodra men de vraag stelt of het Amerikaanse beleid in Vietnam politiek redelijk en moreel toelaatbaar was, of is. Het is zeer waarschijnlijk, dat deze vraag door de historici van morgen ontkennd zal worden beantwoord. Politiek zitten de Amerikanen fout omdat zij, naar het woord van senator Fulbright, Zuidvietnamees nationalisme hebben verward met internationale communistische agressie; moreel zitten zij fout omdat het doel dat zij willen bereiken niet in overeenstemming is met de middelen, die zij toepassen: massale bombardementen, napalm, fragmentatiebommen en het verwoesten van steden „om ze te redden“.

In laatste instantie is minister Dean Rusk komen aandragen met het argument, dat de Verenigde Staten in Zuid-Vietnam vechten „omdat hun eigen veiligheid op het spel staat“. Ook dat is geen deugdelijk argument, want alle experts zijn ervan overtuigd, dat een nationaal communistisch en verenigd Vietnam het beste bolwerk is tegen de zogenaamde expansiezin van China, dat Amerika zich kan wensen.

Reeds eerder hebben wij geschreven hoe ironisch het is, dat de Verenigde Staten 20.000 jongens hebben verloren en miljarden hebben uitgegeven om de Zuidvietnamezen, die steeds anti-Amerikaanser worden, tegen zich in het harnas te jagen; daaraan zou men kunnen toevoegen dat zij ook hard bezig zijn de Noordvietnamezen in de armen van China te drijven. Niet voor niets heeft Peking de regering in Hanoi afgeraden onderhandelingen te beginnen, terwijl Moskou de besprekingen toejuicht.

Nog steeds willen wij de hoop levendig houden, dat met Amerika voor het eerst in de geschiedenis een wereldmacht naar voren is getreden, die de wereld méér heeft te bieden dan alleen de frustraties van de politieke en militaire macht. Edward Kennedy heeft een boek geschreven, waarin hij zegt, dat Amerika in de zeventiger jaren zal bewijzen zijn les te hebben geleerd. De jongste Kennedy gelooft in een Amerika dat, genezen van zijn anti-communistische complexen, zijn binnenlandse problemen oplost, de rassenintegratie voltooit, alle negers en andere armen een eerlijk aandeel geeft in de Amerikaanse welvaart en zijn grootste invloed op de wereld uitoefent door alle rassen en volkeren onophoudelijk te confronteren met de realisering van de oeroude „Amerikaanse droom“: recht, vrijheid, welvaart en geluk voor iedereen die op deze aardbol moet leven.

De Nederlandse schrijver Theun de Vries heeft een stuk over de oorlog in Vietnam geschreven. Dinsdagavond 28 mei zendt de KRO zijn luisterspel „Een ziel van de president” uit, dat zich met het Vietnamese probleem bezighoudt: De ziel van een door een granaat gedood kind verhuist naar de ziel van een Westers president, die als agressor wordt aangemerkt. Door dit gebeuren gaat de president de wereld door een andere bril zien. Het resultaat is dat de president een eind wil maken aan de gewelddaden, maar zijn adviseurs en generaals maken dit onmogelijk.

Ronald Reagan, volgens sommigen een serieuze kandidaat voor het Amerikaanse vice-presidentschap, heeft zo zijn eigen ideeën over Vietnam:

„Ik zie niet in wat er verkeerd is aan een invasie in Noord-Vietnam. En als wij dat land dan niet willen binnenvallen, dan zouden we daar in ieder geval mee kunnen dreigen, zodat de Noordvietnamezen worden gedwongen een deel van hun troepen thuis te houden voor defensieve doeleinden. Thans kunnen de Noordvietnamezen rustig hun gang gaan, wetend dat zij hun eigen land niet hoeven te bewaken, omdat wij de garantie hebben gegeven, dat we ze daar niet zullen pakken. Ook moeten de Verenigde Staten de haven van Haiphong sluiten. Voor het Amerikaanse volk is het onbegrijpelijk, dat we niet in staat zouden zijn een eind te maken aan deze oorlog.”